

Indicele de dezvoltare al mediului de afaceri local

2016

Autori

Liubomir Chiriac, PhD, vicedirector, IDIS Viitorul

Tatiana Lariuşin, PhD, economist senior, IDIS Viitorul

Ion Butmalai, economist, IDIS Viitorul

Peter Golias, PhD, director, INEKO

Asistența oficială pentru dezvoltare oferită de Republica Slovacia reprezintă un instrument intrinsec al politicii externe a Slovaciei, care, într-o mare măsură, conturează relațiile Slovaciei cu toți beneficiarii asistenței, precum și cu organizațiile internaționale relevante. Angajându-se în procesul de îndeplinire a Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului, Slovacia și-a asumat responsabilitatea pentru dezvoltarea globală și susține eforturile de reducere a sărăciei depuse de țările în curs de dezvoltare în vederea promovării dezvoltării durabile a acestora.

Institutul INEKO este o organizație neguvernamentală non-profit creată în susținerea reformelor economice și sociale, care-și propun să elimine obstacolele din calea dezvoltării pozitive pe termen lung a economiei și societății slovace.

Misiunea

Misiunea Institutului este de a sprijini procesul rațional și eficient al reformei economice și sociale în Republica Slovacia (RS), pe baza cercetărilor, elaborării și diseminării informațiilor, consultării înalților funcționari din guvern, politici și funcționarilor autonomi, precum și promovării discursului public. De asemenea, Institutul INEKO se axează pe acele domenii de politici sociale la nivel regional și european care sunt esențiale pentru transformarea economică a țării, bazându-se pe cele mai bune experiențe acumulate de alte țări în tranziție, precum și de state membre ale Uniunii Europene (UE) și OECD.

IDIS „Viitorul” este un think tank independent, înființat în 1993. În calitate de think tank independent, IDIS combină cercetarea socială, politică și economică cu componente solide de advocacy. Instituția realizează cercetări aplicate de monitorizare pe mai multe domenii: economie, politica socială, politicile UE, dezvoltarea regională, dar și riscurile de securitate și de politică externă. De asemenea, organizează evenimente publice cu o prezență activă în mass-media.

Indicele de dezvoltare al mediului de afaceri local 2016

Autori

Liubomir Chiriac, PhD, vicedirector, IDIS Viitorul
Tatiana Lariușin, PhD, economist senior, IDIS Viitorul
Ion Butmalai, economist, IDIS Viitorul
Peter Golias, PhD, director, INEKO

Studiul a fost elaborat cu suportul financiar din partea Asistenței oficială pentru dezvoltare oferite de Republica Slovacia (SlovakAid) și a Ambasadei SUA, fiind parte a Proiectului “Administrații publice locale transparente, viabile din punct de vedere financiar și competitive în Moldova” implementat de organizația neguvernamentală non-profit INEKO și de IDIS “Viitorul”.

Cuprins

Cuvânt introductiv	5
Capitolul 1: Principalele rezultate	7
Indicele mediului de afaceri regional	8
Analiza sub-clasamentelor	13
Capitolul 2: Analizări și recomandări	27
Principalele probleme în domeniul dezvoltării regionale	28
Recomandări pentru Republica Moldova	30
Capitolul 3: Metodologie	33
Formarea indicatorilor	34
Privire de ansamblu asupra indicatorilor	40
Capitolul 4: Profilurile raioanelor	49
Note explicative	50
Lista raioanelor	51
Profilurile raioanelor	52
Capitolul 5: Indicatori	123
Note explicative	124
Lista de indicatori	125
Indicatori	126

Cuvânt introductiv

Diferențele regionale în termeni de dezvoltare economică și socială duc deseori la dezechilibre și tensiuni între țări. Aceste dezechilibre nu pot fi soluționate doar prin intermediul pîrghiilor clasice pe care guvernul le are la dispoziție. Această afirmație este aplicabilă și în situația din Republica Moldova. Dezvoltarea economică a unei țări depinde în mod direct de o serie de factori precum, calitatea mediului de afaceri, resursele naturale, calitatea forței de muncă, poziția geografică, etc. Luînd în considerare faptul că PIB-ul țării în mare parte este format de către mediul de afaceri, pentru o dezvoltare economică echilibrată și de termen lung, este important de identificat care sunt barierele ce afectează dezvoltarea mediului de afaceri.

Pe de altă parte, autoritățile centrale și locale sunt totalmente conștiente de dezechilibrele în dezvoltarea economică a regiunilor, la moment conform unor calcule aproximativ 70% din economia țării fiind concentrată în Chișinău. Acest fapt, creează fenomene negative precum migrația forței de muncă, șomajul și micșorarea bazei fiscale, reducînd astfel competitivitatea regiunilor, dar și atractivitatea pentru potențiali investitori. Pentru a identifica soluțiile optime în eliminarea acestor divergențe au fost efectuate o serie de studii și analize, care într-un final au devenit parte a strategiilor de dezvoltare a regiunilor, fiind create și 3 agenții de dezvoltare regională. Cu toate acestea, nu au fost găsite răspunsuri sau interpretări clare de care sunt factorii ce determină unele regiuni să fie mai dezvoltate ca altele. În mare parte problemele principale pe care le înfruntă autoritățile centrale și locale sînt legate de identificarea și stabilirea clară a obiectivelor, bazîndu-se în același timp pe suportul și implicarea subiecților politicilor publice. În această situație, resursele pe care statul le-ar direcționa pentru soluționarea acestor divergențe pot să nu își atingă rezultatul așteptat.

Acest proiect are ca obiectiv crearea unui instrument interactiv, care la rîndul său va putea fi folosit de către autorități în procesul de elaborare și implementare a politicilor publice direcționate spre eliminarea barierei pentru mediul de afaceri, iar în final să contribuie la dezvoltarea economică a regiunilor.

Astfel, prin intermediul acestui instrument vor fi identificate barierele datorită cărora mediul de afaceri întâmpină dificultăți, iar autoritățile statului vor avea posibilitatea să îmbunătățească mediul de afaceri sau să își dezvolte mai aprofundat avantajele pe care deja le au. Unul din beneficiarii acestui proiect va fi statul, care în ultima instanță va avea posibilitatea să utilizeze mai eficient resursele acționînd în același timp prin politici țintite. Toate acestea vor contribui într-un final la dezvoltarea mediului de afaceri în regiuni, care la rîndul său va duce la crearea locurilor de muncă, salarii mai mari și condiții de viață mai bune.

Experiența IDIS “Viitorul” cu sarcini similare

IDIS “Viitorul” în ultimii 8 ani a acumulat o experiență bogată în consolidarea mediului de afaceri din Republica Moldova, prin crearea și susținerea Agendei Naționale de Business (ANB). Agenda Națională de Business este o platformă informală de advocacy a mediului de afaceri, care adună la masa de discuție aproximativ 35 asociații de afaceri și Camera de Comerț și Industrie. În ultimii ani, ANB a promovat o serie de priorități ale mediului de afaceri prin intermediul dialogului public-privat. În anul 2015, IDIS Viitorul a creat Agenda Locală de Business cu suportul Camerei de Comerț și Industrie, avînd ca scop dezvoltarea economică a regiunilor prin implicarea reprezentanților mediului de afaceri în procesul decizional. Astfel, mediul de afaceri din raioanele țării au avut posibilitatea să își stabilească prioritățile pe care le au la nivel local, ca ulterior prin intermediul IDIS Viitorul și CCI să le promoveze în agenda publică a autorităților.

Procesul de elaborare a publicației

Analizele, concluziile și recomandările acestui studiu se bazează pe informația acumulată de IDIS Viitorul din 2 surse: Biroul Național de Statistică și sondajul efectuat în perioada martie – mai 2016. Astfel, analizele acestui studiu se bazează pe date cantitative și calitative. Datele acumulate au fost analizate prin intermediul unui model econometric elaborat de către INEKO din Slovacia. IDIS a analizat datele acumulate din 766 chestionare, câte 20 de chestionare din 33 raioane ale țării și 106 chestionare din municipiile Bălți și Chișinău. Eșantionul în baza căruia a fost efectuat sondajul a fost reprezentat de către companii (mici, medii și mijlocii) din toate sectoarele economiei, precum și autoritățile publice locale.

Raportul este format din 5 capitole fiind analizate aprofundat elementele care au creat diferențele de dezvoltare între regiuni. Primul capitol prezintă o descriere detaliată a Indexului competitivității regiunilor și a sub-indicatorilor acestuia. În introducerea primului capitol se prezintă structura indexului de dezvoltare a mediului de afaceri. Partea următoare prezintă un rezumat al indexului pentru fiecare raion în parte prin intermediul tabelelor și graficelor. Luînd în considerare că Indexul este format din componente mai mici, și anume 4 sub-indicatori, fiecare la rîndul său fiind format din cîte 2 piloni. În capitolul 1 se descriu cei 4 sub-indicatori, fiecare fiind ilustrat prin distribuția pe harta țării.

Capitolul 2 reflectă informații care permit cititorului să intre în detaliile analizelor ce stau la baza studiului, care la rîndul său sunează nu numai concluziile dar și recomandările pentru autoritățile de nivel central sau local.

Capitolul 3 descrie metodologia de calculare și crearea a indicelui. Capitolul începe cu explicarea detaliată a tuturor elementelor în baza cărora este construit indicele. Ulterior, este prezentat cum funcționează modelul matematic care transformă datele brute colectate din sondaje și date

statistice în indicatori care formează indicele. Capitolul se încheie cu o trecere în revistă a tuturor indicatorilor, împreună cu explicațiile lor detaliate, sursele și semnificațiile în raport cu cadrul general al indicelui. Capitolul este completat cu grafice și tabele care oferă o imagine specifică asupra unor proprietăți, cum ar fi indicele de consistență răspunsurilor la sondaj sau precizia relațiilor matematice în cauză.

Capitolul 4 este cel mai consistent. Profilul fiecărui raion este descris pe 2 pagini, fiind reprezentată informația statistică de bază despre raion, evaluarea raionului în baza punctajului total a indicelui, scor calculat pentru fiecare sub indicator și piloni, structura sectorului de afaceri, informația despre cele mai mari avantaje și dezavantaje concurențiale a raionului și oferă o imagine de ansamblu a tuturor indicatorilor care fac parte din indice. Această prezentare generală poate ajuta la identificarea cu ușurință a punctelor forte și punctelor slabe ale fiecărui raion.

Capitolul 5 ne prezintă diagramele tuturor indicatorilor. În comparație cu informația prezentată în capitolul 4, în acest capitol este prezentat scorul pentru fiecare indicator și raion luat în parte, începând cu cel mai mare punctaj și finalizând cu cel mai mic. Astfel, cititorul poate identifica cu ușurință raionul cu cel mai înalt nivel al corupției în rândul autorităților locale, sau cu cel mai mare impact a condițiilor meteo asupra mediului de afaceri.

Publicația este însoțită de o platformă online care prezintă datele pentru fiecare raion într-un format interactiv, ușor de utilizat pentru a compara datele dintre raioane. Totodată prin intermediul acestei platforme este posibilă configurarea ponderilor proprii ale componentelor indicelui de către fiecare utilizator în parte. Prin urmare utilizatorul pot crea astfel propria hartă care va reflecta preferințele și zonele lor de interes pentru oricare indicator. Pentru mai multe informații despre această inițiativă rezultatele detaliate, versiunea electronică a publicației și modelul interactiv vă rugăm să vizitați site-ul nostru <http://competitiveness.viitorul.org>.

La final, dorim să mulțumim tuturor instituțiilor fără de ajutorul cărora apariția acestui studiu nu ar fi fost posibilă. În primul rând dorim să mulțumim colegilor de la INEKO Slovacia, și celor de la ambasada Slovaciei, Slovak Aid, pentru implicarea și susținerea financiară a acestei inițiative. De asemenea suntem recunoscători pentru implicarea CBS-AXA în colectarea și procesarea chestionarelor, care stau la baza calculelor indicelui prezentat.

Capitolul 1

Principalele rezultate

Indicele mediului de afaceri regional (RBEI)

Indicele de dezvoltare regional a mediului de afaceri este un instrument elaborat de IDIS Viitorul cu suportul tehnic și transferul de cunoștințe din partea Institutului de reforme economice (INEKO) din Slovacia. Prin intermediul acestui indicator autorii urmăresc dinamizarea dezvoltării economice a raioanelor Republicii Moldova, identificarea barierelor care stau în calea dezvoltării comunității de afaceri și elaborarea unui set de recomandări, care ar contribui la dezvoltarea economică locală, atât pentru autoritățile publice locale, cât și pentru cele central.

Republica Moldova a trecut deja prin 3 reforme teritorial administrative, cu toate acestea rezultatele reformelor au fost modeste în termeni de dezvoltare economică a unităților teritorial administrative. După proclamarea independenței, administrarea teritorială a rămas identică cu cea sovietică, adică divizată în baza raioanelor, ca ulterior în 1998 să se înființeze 9 județe. Nu după mult timp, în 2001 a fost votată o nouă divizare teritorial administrativă, revenindu-se la formatul abrogat și anume divizarea pe raioane. Toate aceste reforme în final nu au avut un impact pozitiv asupra comunității de afaceri, ci au generat doar costuri suplimentare pentru bugetul de stat.

Pe de altă parte, lipsa descentralizării financiare și pîrghiilor prin care APL ar fi putut consolida și dezvolta infrastructura necesară pentru dezvoltarea antreprenorialului pe fundalul migrației continue a forței de muncă, corupției și practicilor neloiale, a condus la deteriorarea calității mediului de afaceri.

În anul 2006, prin adoptarea legii nr.438, privind dezvoltarea regională în Republica Moldova se înființează 6 regiuni de dezvoltare: Centru, Nord, Sud, Mun. Chișinău, UAT Gagauzia și unitatea teritorial administrativă din stînga Nistrului.

În pofida faptului că prin intermediul acestei legi se dorea dinamizarea unei creșteri economice echilibrate, datorită polarizării și concentrării economiei Republicii Moldova și resurselor financiare modeste de care dispune Fondul Național de Dezvoltare Regională, acest echilibru nu a putut fi atins.

Raionul	Populația	Suprafața	Densitatea populației	Pondereea muncitorilor	Salariul mediu
Anenii Noi	83 400	892	93	15,0%	3 257
Bălți	150 200	78	1 926	28,3%	4 286
Basarabeasca	28 600	295	97	19,4%	3 260
Briceni	73 400	814	90	10,8%	3 121
Cahul	124 600	1 546	81	15,3%	3 473
Călărași	78 100	753	104	11,1%	3 295
Cantemir	62 100	870	71	10,4%	2 942
Căușeni	90 800	1 163	78	11,5%	3 104
Cimișlia	60 400	923	65	11,8%	3 128
Criuleni	73 600	688	107	10,9%	3 259
Dondușeni	43 300	645	67	14,6%	3 218
Drochia	88 000	1 000	88	13,8%	3 497
Dubăsari	35 300	309	114	10,1%	3 522
Edineț	81 200	933	87	14,3%	3 198
Fălești	91 800	1 073	86	11,7%	3 077
Florești	88 100	1 108	80	12,7%	3 334
Glodeni	60 000	754	80	12,6%	3 058
Hîncești	120 700	1 484	81	10,7%	3 319
Chișinău	809 600	635	1 275	42,9%	4 824
Ialoveni	100 900	783	129	11,6%	3 326
Leova	53 000	775	68	10,2%	3 097
Nisporeni	65 900	630	105	9,5%	3 178
Ocnîța	54 300	597	91	11,7%	3 156
Orhei	125 200	1 228	102	12,9%	3 367
Rezina	51 000	621	82	13,4%	3 849
Rîșcani	68 400	936	73	12,6%	3 158
Sîngerei	92 400	1 033	89	10,3%	3 026
Șoldănești	42 100	598	70	12,0%	3 157
Soroca	100 100	1 043	96	15,1%	3 405
Ștefan Vodă	70 700	998	71	12,2%	2 949
Strășeni	92 200	730	126	11,6%	3 392
Taraclia	43 700	674	65	14,4%	3 101
Telenești	72 900	849	86	9,9%	2 946
Ungheni	117 400	1 083	108	14,4%	3 420
UTA Găgăuzia	161 800	1 832	88	16,2%	3 229

Mai mult ca atât, dezechilibrul în dezvoltarea economică dintre Chișinău și raioanele țării, pe fundalul migrației forței de muncă, falimentarea mai multor întreprinderi, lipsa piețelor de desfacere, costurile de tranzacție ridicate au dus la aprofundarea acestui dezechilibru.

Totodată, cadrul legal actual nu oferă autorităților publice locale de nivelul 1 și 2 suficiente pîrghii pentru ca acestea să își stabilească propriile politici de atragere a investitorilor sau de îmbunătățire a climatului de afaceri. Totuși, autoritățile publice locale fiind responsabile de furnizarea unor servicii mediului de afaceri, se pot concentra pe îmbunătățirea calității serviciilor prestate, însă această abordare nu este complexă. Rezolvarea acestor deficiențe rezidă în mare parte în implementarea reformelor sistemice, în special a descentralizării financiare, însă aceasta implementată fără creșterea capacităților APL poate crea riscuri pentru stabilitatea financiară a bugetelor locale cît și a celui național.

Este important de menționat că modelul de dezvoltare economică bazat pe deservirea consumului intern alimentat prin remitențe și exportul forței de muncă nu mai este actual pentru Republica Moldova. Din contra, acest model este unul defectuos și nu periculos dat fiind contextul în care sa pomenit Republica Moldova.

Prin urmare autoritățile Republicii Moldova au sarcina de a aborda subiectul dezvoltării economice locale într-un ansamblu complex de practici și instrumente, implicînd cît mai multe părți interesate.

Luînd în considerare cele expuse, IDIS Viitorul, împreună cu partenerii INEKO, au elaborat indicele de dezvoltare regională a mediului de afaceri, care reflectă calitatea mediului de afaceri din raioanele țării. Necesitatea creării acestui indicator a fost motivată de lipsa unui instrument viabil prin intermediul căruia ar fi posibilă compararea dintre raioanele țării în termeni de dezvoltare economică. Indicele a fost calculat în baza datelor calitative și cantitative, și anume în baza datelor obținute prin chestionarea companiilor din toate raioanele țării și a datelor statistice oficiale. Valorile pentru fiecare raion în parte se încadrează în intervalul de la 1 la 6, unde 1 este punctajul minim, iar 6 punctajul maxim. Cei 81 de indicatori sînt clasificați în 8 domenii prioritare, care sînt relevante dezvoltării economice, acestea fiind grupate în 4 sub-indicatori.

Acești sub-indicatori sunt următorii:

Sub-indicatorul I: Activitatea economică

1. Mediul economic
2. Producția economică

Sub-indicatorul II: Administrația publică și legislația

3. Legislația
4. Administrația publică

Sub-indicatorul III: Tehnologie și infrastructura

5. Infrastructura
6. Tehnologia

Sub-indicatorul IV: Educație și resurse umane

7. Resurse umane

8. Educație

Principalele rezultate (care decurg din RBEI global și tabelul de bază): din ce cauză unele raioane ocupă o poziție mai ridicată în clasament decât altele; ce spune harta despre impactul amplasării geografice asupra mediului de afaceri regional; poate fi harta divizată în zone mai mici cu sectoare performante și mai puțin performante; ...

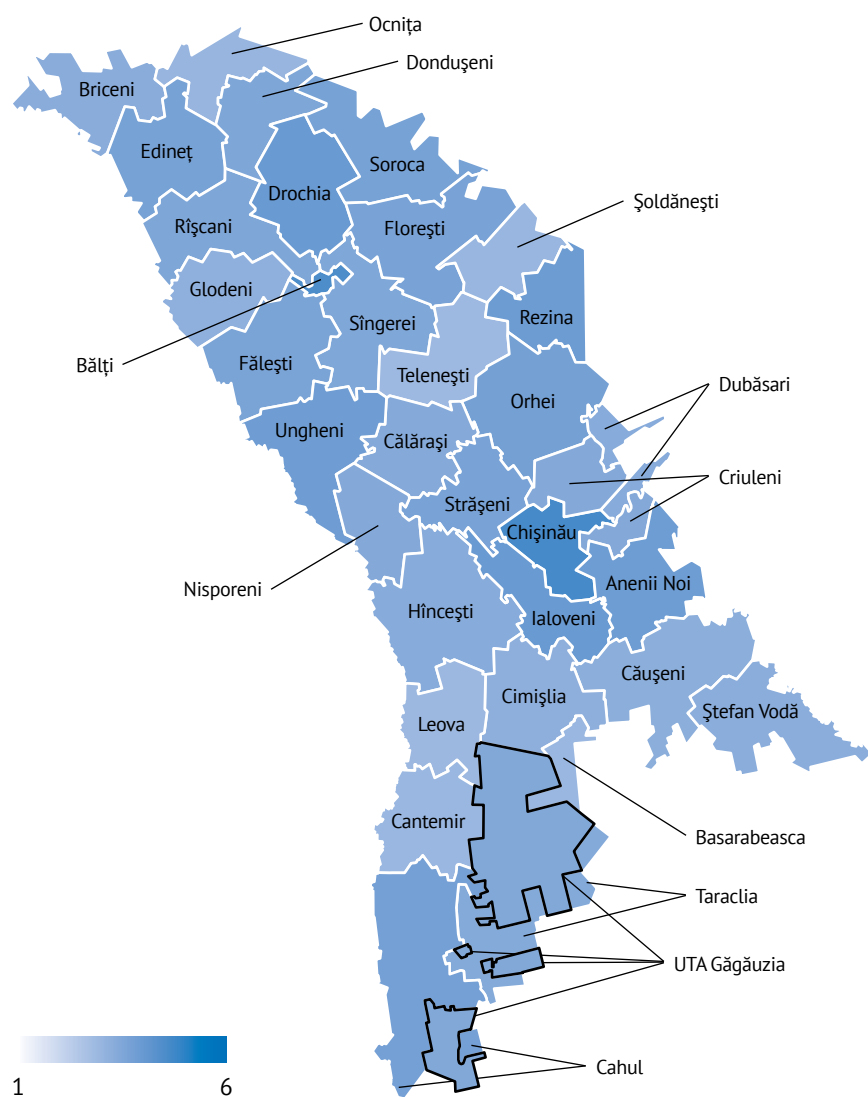
După procesarea datelor colectate, din chestionarea companiilor și datelor furnizate de către BNS, prin utilizarea modelului matematic elaborat de către INEKO a fost creat clasamentul raioanelor conform dezvoltării economice. Din datele clasamentului putem observa că raioanele care au ocupat primele locuri sunt în mare parte cele din nordul țării. În fruntea clasamentului s-au poziționat mun. Chișinău, mun. Bălți, raionul Ialoveni, raionul Drochia și raionul Rezina. Din principalii factori care au influențat clasarea acestora pe primele locuri sunt: mediul și producția economică, tehnologia, resursele umane și infrastructura de afaceri. În același timp, raioanele din sudul țării în afară de raionul Cahul, care totuși este o excepție din cauza prezenței industriei textile și celei alimentare, sunt slab dezvoltate. Economia locală este puternic reprezentată de sectorul agricol, și anume creșterea și comercializarea produselor agricole în formă neprelucrată, astfel valoarea adăugată economiei locale fiind mică. Mai mult ca atât printre factorii care influențează negativ dezvoltarea economiei locale se numără: migrația forței de muncă, lipsa brațelor de muncă necalificate, climatul de afaceri nefavorabil, costuri mari de tranzacționare, lipsa infrastructurii calitative, taxele locale sunt invers proporționale cu calitatea serviciului public, birocrație și redistribuirea resurselor financiare pe criterii politice.

Indicele mediului de afaceri regional în detaliu

			Subindicele I		Pilonul 1		Pilonul 2		Subindicele II		Pilonul 3		Pilonul 4	
RBEI			Activitatea economică		Mediul economic		Producția economică		Administrarea publică și legislația		Legislație		Administrația publică	
Raionul	Clasamentul	Punctajul	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.
Anenii Noi	7	3,75	7	3,74	6	3,47	7	3,96	19	3,40	21	3,31	21	3,46
Bălți	2	4,42	2	4,98	2	4,85	2	5,10	30	3,25	27	3,11	26	3,34
Basarabeasca	28	3,19	19	3,22	9	3,46	21	3,02	34	2,84	33	3,00	35	2,73
Briceni	27	3,22	25	2,91	22	3,11	26	2,74	7	3,73	18	3,40	3	3,95
Cahul	9	3,62	13	3,46	10	3,44	15	3,49	15	3,57	7	3,66	19	3,51
Călărași	20	3,40	16	3,31	19	3,14	16	3,44	29	3,26	19	3,33	30	3,22
Cantemir	33	3,06	33	2,54	35	2,59	31	2,49	23	3,32	16	3,42	29	3,26
Căușeni	25	3,27	29	2,82	28	2,99	29	2,68	25	3,30	24	3,25	27	3,34
Cimișlia	26	3,23	22	2,99	29	2,96	22	3,01	8	3,65	4	3,73	15	3,59
Criuleni	15	3,47	18	3,24	14	3,25	19	3,23	33	3,01	29	3,08	33	2,96
Dondușeni	18	3,44	17	3,26	17	3,17	17	3,33	6	3,76	5	3,72	8	3,79
Drochia	6	3,78	4	3,86	12	3,34	4	4,28	3	3,82	3	3,76	5	3,86
Dubăsari	24	3,30	28	2,86	24	3,08	28	2,70	12	3,63	6	3,72	16	3,57
Edineț	12	3,56	12	3,52	13	3,26	10	3,73	11	3,63	13	3,48	11	3,74
Fălești	19	3,41	24	2,92	18	3,16	27	2,73	1	4,19	1	4,11	1	4,25
Florești	14	3,48	15	3,33	21	3,11	14	3,51	2	3,92	2	4,08	6	3,81
Glodeni	29	3,19	30	2,81	27	3,03	30	2,62	4	3,78	12	3,50	2	3,97
Hîncești	23	3,35	21	3,09	30	2,90	18	3,24	17	3,50	22	3,30	13	3,64
Chișinău	1	4,56	1	5,47	1	5,11	1	5,76	35	2,75	35	2,69	34	2,79
Ialoveni	3	3,84	6	3,78	7	3,47	5	4,03	28	3,28	34	2,98	20	3,48
Leova	34	3,02	34	2,51	33	2,71	33	2,34	21	3,34	20	3,31	24	3,36
Nisporeni	22	3,38	26	2,90	32	2,80	23	2,98	9	3,64	11	3,50	10	3,74
Ocnîța	31	3,12	23	2,95	25	3,06	24	2,87	31	3,20	28	3,09	28	3,26
Orhei	10	3,61	11	3,54	4	3,53	13	3,54	13	3,63	15	3,43	9	3,77
Rezina	5	3,79	3	3,95	15	3,23	3	4,54	14	3,60	9	3,53	12	3,64
Rîșcani	16	3,47	20	3,17	16	3,19	20	3,15	18	3,45	23	3,26	17	3,57
Sîngerei	21	3,39	27	2,89	26	3,04	25	2,76	10	3,64	17	3,40	7	3,80
Șoldănești	32	3,10	32	2,61	31	2,82	32	2,44	27	3,29	30	3,08	22	3,43
Soroca	11	3,61	8	3,70	5	3,52	8	3,86	16	3,56	14	3,47	14	3,62
Ștefan Vodă	30	3,17	31	2,64	23	3,10	35	2,26	5	3,77	8	3,62	4	3,88
Strășeni	8	3,62	10	3,54	11	3,39	11	3,67	24	3,32	10	3,51	31	3,19
Taraclia	17	3,45	14	3,38	20	3,14	12	3,59	26	3,29	26	3,20	25	3,36
Telenești	35	2,99	35	2,44	34	2,63	34	2,29	22	3,33	25	3,24	23	3,39
Ungheni	4	3,79	5	3,80	3	3,54	6	4,01	20	3,34	32	3,02	18	3,56
UTA Găgăuzia	13	3,54	9	3,62	8	3,47	9	3,74	32	3,06	31	3,08	32	3,05

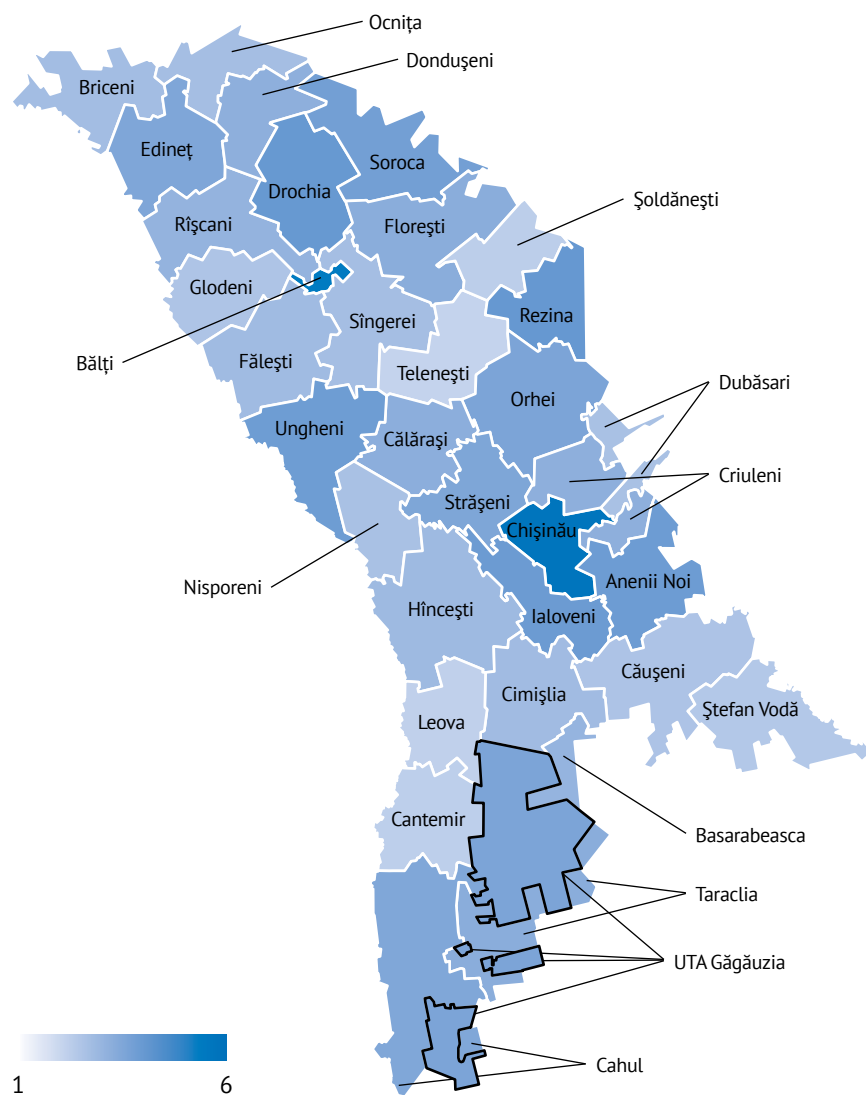
			Subindicele III			Pilonul 5		Pilonul 6		Subindicele IV			Pilonul 7		Pilonul 8	
RBEI			Tehnologie și infrastructură		Infrastructură		Tehnologie		Educație și resurse umane		Resurse umane		Educație			
Raionul	Clasamentul	Punctajul	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.	#	Punct.
Anenii Noi	7	3,75	7	4,08	19	3,96	3	4,22	10	3,64	9	3,71	12	3,56		
Bălți	2	4,42	1	4,47	3	4,47	2	4,47	8	3,80	10	3,65	2	3,98		
Basarabeasca	28	3,19	35	3,55	32	3,56	30	3,55	30	2,98	24	3,09	31	2,86		
Briceni	27	3,22	8	4,07	1	4,58	33	3,50	34	2,71	29	3,02	35	2,36		
Cahul	9	3,62	28	3,73	33	3,55	9	3,92	7	3,92	6	3,99	6	3,84		
Călărași	20	3,40	19	3,86	15	4,00	24	3,70	25	3,21	28	3,06	19	3,38		
Cantemir	33	3,06	33	3,64	29	3,66	28	3,61	13	3,53	16	3,52	13	3,55		
Căușeni	25	3,27	13	3,96	7	4,22	26	3,67	12	3,57	19	3,45	8	3,71		
Cimișlia	26	3,23	23	3,82	22	3,91	23	3,73	31	2,86	27	3,06	33	2,64		
Criuleni	15	3,47	15	3,88	17	3,97	17	3,78	4	3,94	3	4,21	10	3,63		
Dondușeni	18	3,44	3	4,19	6	4,27	5	4,09	32	2,79	34	2,44	26	3,19		
Drochia	6	3,78	11	3,99	18	3,97	6	4,02	23	3,31	31	2,94	7	3,72		
Dubăsari	24	3,30	21	3,84	13	4,02	27	3,64	16	3,49	20	3,45	14	3,54		
Edineț	12	3,56	6	4,08	4	4,34	15	3,79	28	3,06	30	2,99	28	3,13		
Fălești	19	3,41	16	3,87	16	3,99	22	3,73	14	3,52	11	3,61	17	3,43		
Florești	14	3,48	12	3,98	10	4,14	14	3,80	29	2,98	26	3,08	30	2,88		
Glodeni	29	3,19	31	3,72	14	4,01	35	3,39	27	3,12	23	3,10	27	3,13		
Hîncești	23	3,35	27	3,75	31	3,63	10	3,88	17	3,47	12	3,58	24	3,35		
Chișinău	1	4,56	2	4,22	35	3,23	1	5,32	3	3,98	4	4,09	5	3,85		
Ialoveni	3	3,84	10	4,02	8	4,20	12	3,82	1	4,17	1	4,66	11	3,62		
Leova	34	3,02	32	3,64	28	3,71	29	3,57	22	3,38	21	3,43	25	3,32		
Nisporeni	22	3,38	25	3,81	23	3,87	20	3,74	5	3,93	7	3,89	3	3,97		
Ocnîța	31	3,12	18	3,86	9	4,14	31	3,55	35	2,63	35	2,40	29	2,88		
Orhei	10	3,61	20	3,86	27	3,76	7	3,97	15	3,50	17	3,49	16	3,52		
Rezina	5	3,79	5	4,13	11	4,13	4	4,14	26	3,18	18	3,47	32	2,85		
Rîșcani	16	3,47	9	4,02	5	4,33	25	3,68	11	3,59	33	2,83	1	4,45		
Sîngerei	21	3,39	17	3,86	21	3,92	16	3,79	6	3,92	8	3,89	4	3,96		
Șoldănești	32	3,10	29	3,72	20	3,94	34	3,47	19	3,45	15	3,52	20	3,38		
Soroca	11	3,61	4	4,15	2	4,51	18	3,75	33	2,79	32	2,93	34	2,62		
Ștefan Vodă	30	3,17	26	3,77	25	3,81	21	3,73	21	3,40	22	3,41	18	3,39		
Strășeni	8	3,62	14	3,90	12	4,05	19	3,74	9	3,72	5	4,03	21	3,36		
Taraclia	17	3,45	24	3,82	26	3,81	11	3,82	24	3,29	25	3,09	15	3,53		
Telenești	35	2,99	34	3,58	30	3,63	32	3,53	20	3,45	14	3,53	23	3,36		
Ungheni	4	3,79	22	3,84	24	3,87	13	3,81	2	4,06	2	4,40	9	3,68		
UTA Găgăuzia	13	3,54	30	3,72	34	3,50	8	3,96	18	3,47	13	3,56	22	3,36		

Harta Indicelui mediului de afaceri regional

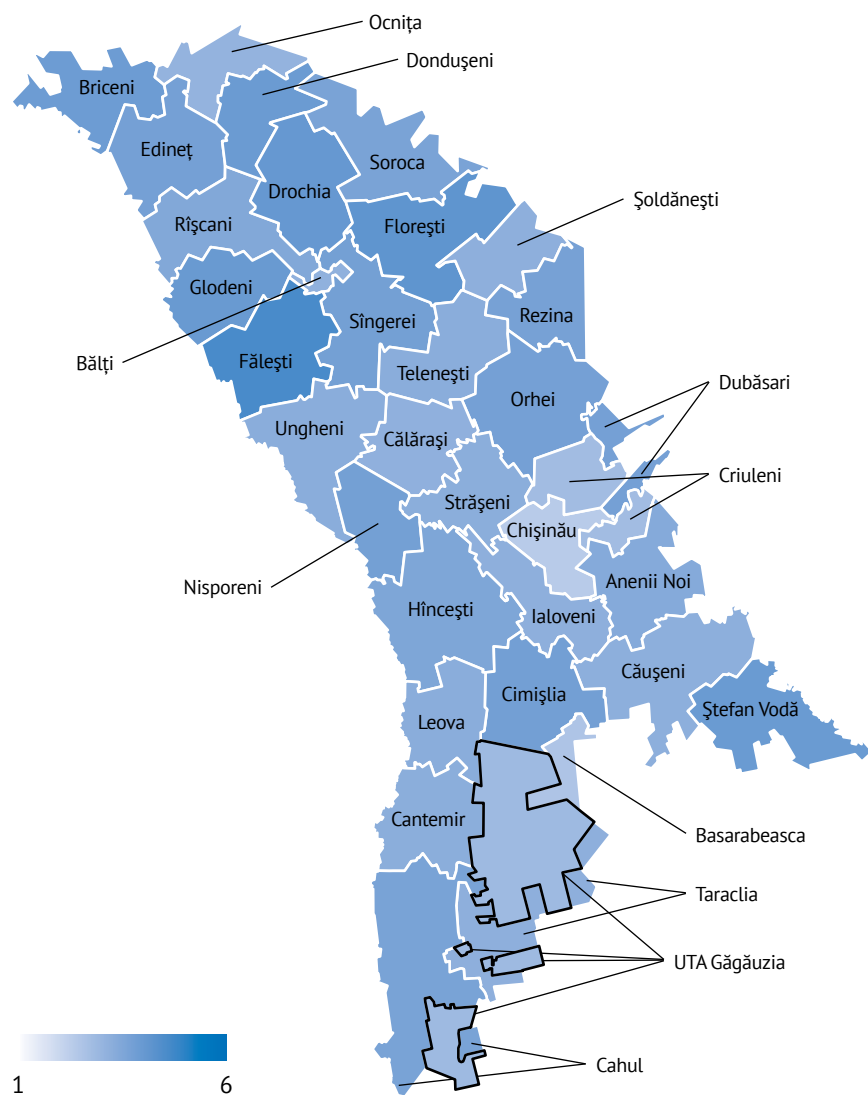
Raionul	Punctajul	
1 Chișinău	4,22	
2 Bălți	4,14	
3 Ialoveni	3,78	
4 Drochia	3,78	
5 Rezina	3,73	
6 Anenii Noi	3,71	
7 Ungheni	3,70	
8 Orhei	3,64	
9 Cahul	3,63	
10 Soroca	3,59	
11 Edineț	3,59	
12 Strășeni	3,57	
13 Florești	3,57	
14 Fălești	3,55	
15 Rîșcani	3,50	
16 Dondușeni	3,50	
- Media pe țară	3,48	
17 Sîngerei	3,48	
18 UTA Găgăuzia	3,45	
19 Criuleni	3,42	
20 Nisporeni	3,42	
21 Taracția	3,41	
22 Călărași	3,40	
23 Hîncești	3,38	
24 Dubăsari	3,37	
25 Briceni	3,35	
26 Ștefan Vodă	3,34	
27 Căușeni	3,32	
28 Cimișlia	3,29	
29 Glodeni	3,27	
30 Ocnița	3,16	
31 Șoldănești	3,15	
32 Basarabeasca	3,13	
33 Cantemir	3,13	
34 Leova	3,09	
35 Telenești	3,08	

Subindicele I: Activitatea economică

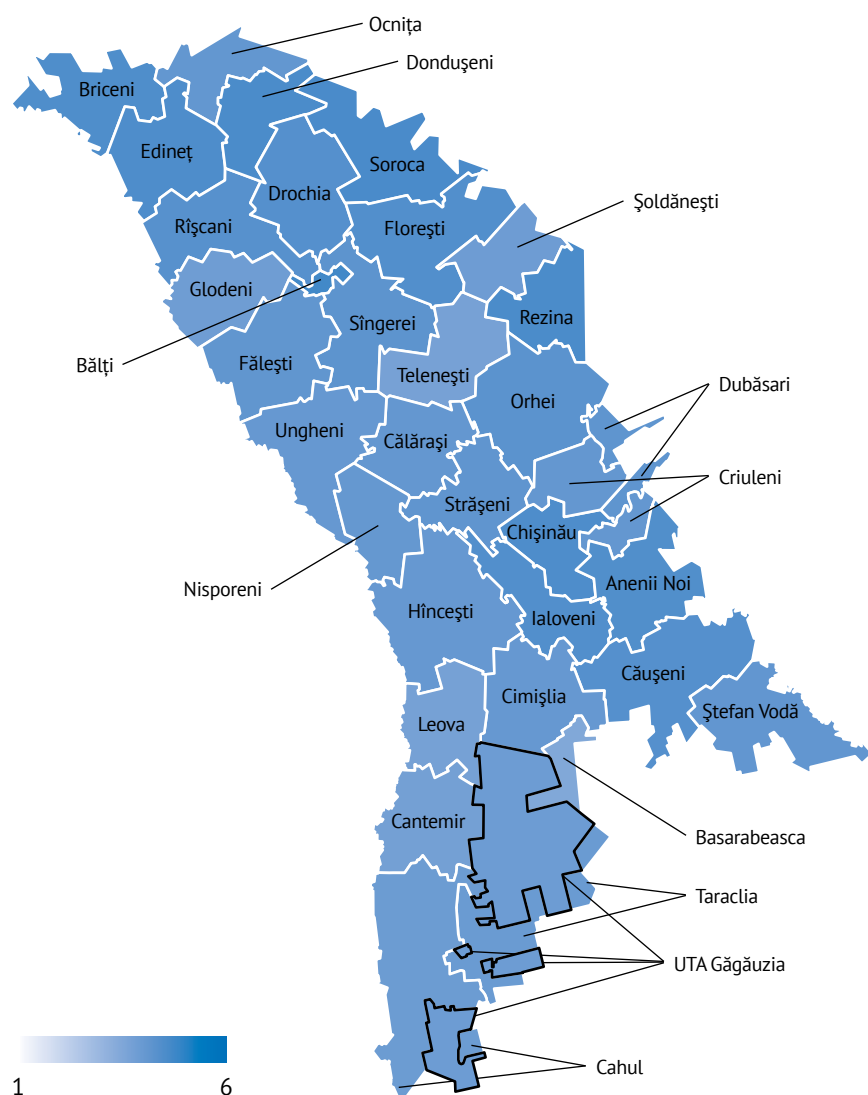
Raionul	Punctajul	
1 Chișinău	5,20	
2 Bălți	4,78	
3 Rezina	3,83	
4 Drochia	3,81	
5 Ialoveni	3,75	
6 Anenii Noi	3,73	
7 Ungheni	3,71	
8 Soroca	3,65	
9 UTA Găgăuzia	3,53	
10 Orhei	3,53	
11 Strășeni	3,50	
12 Edineț	3,49	
13 Cahul	3,47	
14 Florești	3,34	
15 Taraclia	3,34	
16 Călărași	3,31	
- Media pe țară	3,31	
17 Criuleni	3,29	
18 Dondușeni	3,29	
19 Rîșcani	3,20	
20 Basarabeasca	3,18	
21 Hîncești	3,06	
22 Fălești	3,04	
23 Cimișlia	3,03	
24 Briceni	2,99	
25 Ocnița	2,97	
26 Sîngerei	2,97	
27 Nisporeni	2,92	
28 Dubăsari	2,91	
29 Căușeni	2,86	
30 Glodeni	2,84	
31 Ștefan Vodă	2,77	
32 Șoldănești	2,64	
33 Cantemir	2,62	
34 Leova	2,59	
35 Telenești	2,52	

Subindicele II: Administrația publică și legislația

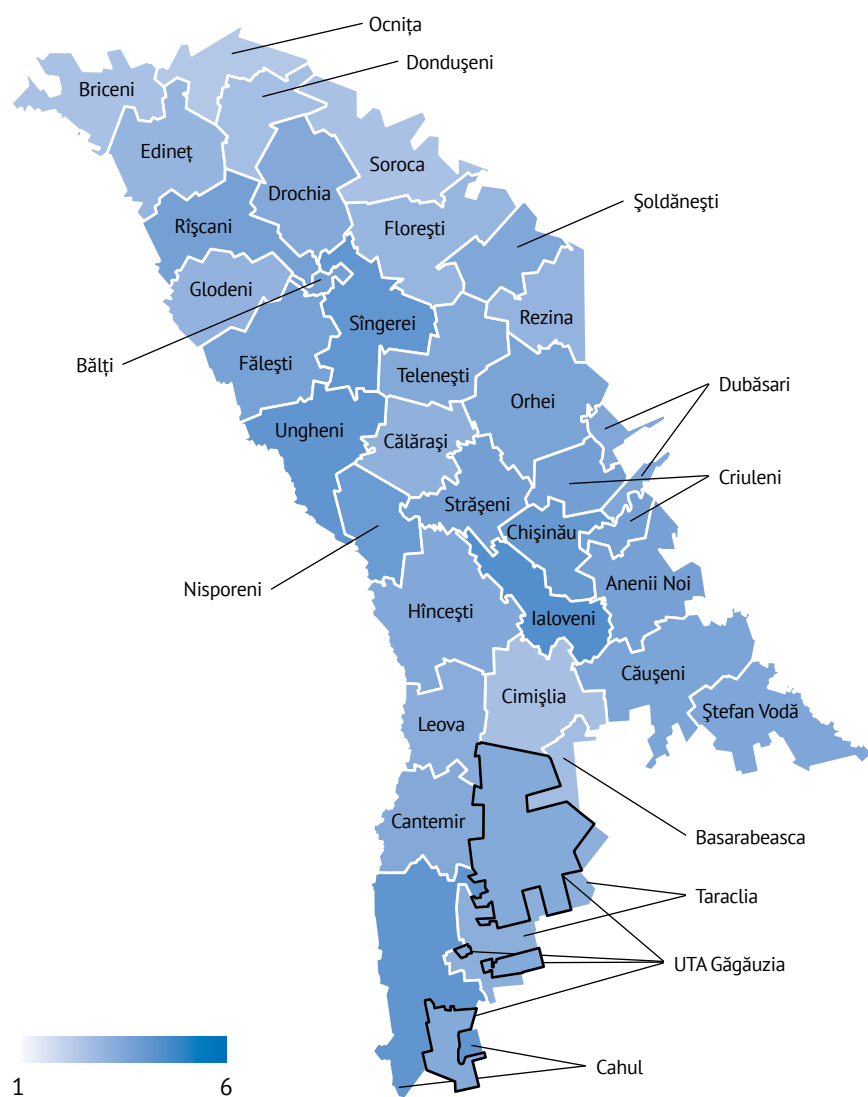
Raionul	Punctajul	
1 Fălești	4,19	
2 Florești	3,92	
3 Drochia	3,82	
4 Glodeni	3,78	
5 Ștefan Vodă	3,77	
6 Dondușeni	3,76	
7 Briceni	3,73	
8 Cimișlia	3,65	
9 Nisporeni	3,64	
10 Singerei	3,64	
11 Edineț	3,63	
12 Dubăsari	3,63	
13 Orhei	3,63	
14 Rezina	3,60	
15 Cahul	3,57	
16 Soroca	3,56	
17 Hîncești	3,50	
- Media pe țară	3,46	
18 Rîșcani	3,45	
19 Anenii Noi	3,40	
20 Ungheni	3,34	
21 Leova	3,34	
22 Telenești	3,33	
23 Cantemir	3,32	
24 Strășeni	3,32	
25 Căușeni	3,30	
26 Taraclia	3,29	
27 Șoldănești	3,29	
28 Ialoveni	3,28	
29 Călărași	3,26	
30 Bălți	3,25	
31 Ocnîța	3,20	
32 UTA Găgăuzia	3,06	
33 Criuleni	3,01	
34 Basarabeasca	2,84	
35 Chișinău	2,70	

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

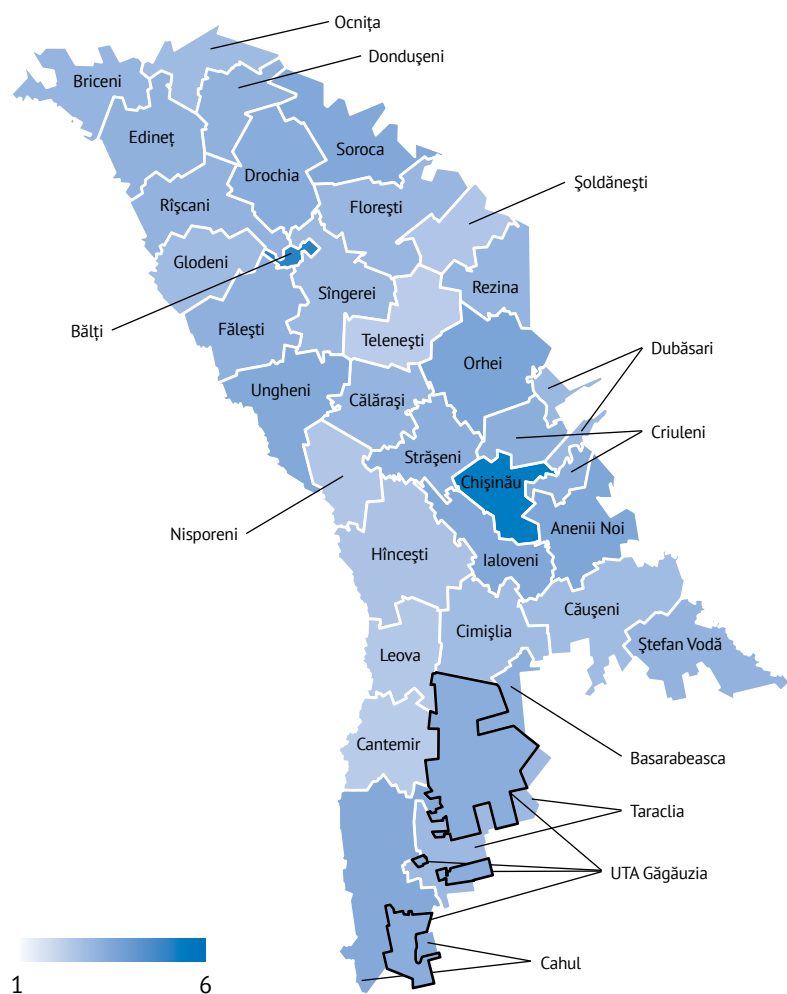
Raionul	Punctajul
1 Bălți	4,27
2 Soroca	4,18
3 Rezina	4,17
4 Dondușeni	4,17
5 Chișinău	4,13
6 Edineț	4,13
7 Briceni	4,12
8 Anenii Noi	4,09
9 Florești	4,08
10 Ialoveni	4,08
11 Drochia	4,04
12 Căușeni	4,04
13 Rîșcani	4,02
14 Orhei	3,97
15 Sîngerei	3,95
16 Dubăsari	3,92
- Media pe țară	3,91
17 Strășeni	3,90
18 Fălești	3,89
19 Ștefan Vodă	3,88
20 Ocnița	3,86
21 Criuleni	3,85
22 Călărași	3,85
23 Nisporeni	3,84
24 Ungheni	3,83
25 Hîncești	3,83
26 Cimișlia	3,82
27 Taraclia	3,77
28 Cahul	3,74
29 UTA Găgăuzia	3,73
30 Șoldănești	3,72
31 Glodeni	3,70
32 Cantemir	3,64
33 Leova	3,61
34 Telenești	3,60
35 Basarabeasca	3,46

Subindicele IV: Educație și resurse umane

Raionul	Punctajul	
1 Ialoveni	4,07	
2 Ungheni	3,91	
3 Cahul	3,90	
4 Sîngerei	3,88	
5 Chișinău	3,81	
6 Nisporeni	3,77	
7 Criuleni	3,65	
8 Strășeni	3,65	
9 Rîșcani	3,64	
10 Bălți	3,64	
11 Anenii Noi	3,60	
12 Fălești	3,59	
13 Orhei	3,55	
14 Căușeni	3,52	
15 Ștefan Vodă	3,49	
16 Șoldănești	3,48	
17 Dubăsari	3,47	
18 Hîncești	3,44	
19 Telenești	3,43	
- Media pe țară	3,43	
20 Cantemir	3,42	
21 Drochia	3,42	
22 UTA Găgăuzia	3,41	
23 Leova	3,35	
24 Taraclia	3,32	
25 Călărași	3,24	
26 Glodeni	3,21	
27 Rezina	3,20	
28 Edineț	3,19	
29 Florești	3,17	
30 Basarabeasca	3,00	
31 Dondușeni	2,97	
32 Cimișlia	2,95	
33 Soroca	2,92	
34 Briceni	2,91	
35 Ocnîța	2,78	

Pilonul 1: Mediul economic

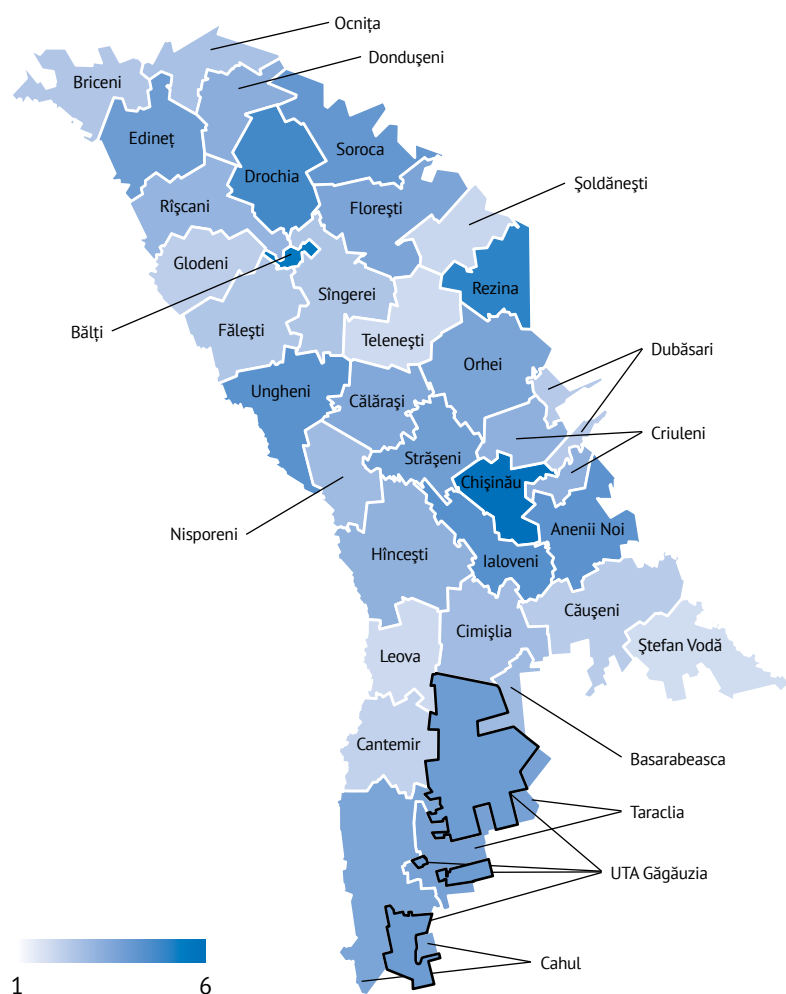
Raionul	Punctajul
1 Chișinău	4,73
2 Bălți	4,53
3 Orhei	3,52
4 Anenii Noi	3,50
5 Ialoveni	3,46
6 Soroca	3,46
7 Ungheni	3,43
8 Cahul	3,42
9 Drochia	3,36
10 UTA Găgăuzia	3,33
11 Criuleni	3,32
12 Basarabeasca	3,31
13 Strășeni	3,31
14 Fălești	3,27
- Media pe țară	3,25
15 Dondușeni	3,24
16 Edineț	3,24
17 Ștefan Vodă	3,22
18 Rîșcani	3,21
19 Călărași	3,18
20 Briceni	3,18
21 Rezina	3,18
22 Florești	3,15
23 Dubăsari	3,10
24 Singerei	3,10
25 Taraclia	3,08
26 Ocnița	3,04
27 Glodeni	3,04
28 Căușeni	3,02
29 Cimișlia	3,02
30 Hîncești	2,88
31 Șoldănești	2,82
32 Nisporeni	2,80
33 Leova	2,78
34 Cantemir	2,70
35 Telenești	2,67

Pilonul mediul economic, face parte din sub-indicatorul Activitatea Economică. Pilonul este format din 18 indicatori, din care 5 se bazează pe informația statistică, iar 13 pe percepția mediului de afaceri colectată prin intermediul chestionarelor. Datele statistice precum densitatea populației, gradul de urbanizare, ponderea salariaților în numărul total a populației, densitatea companiilor industriale și cele non-industriale, sunt selectate din datele oficiale ale Biroului Național de Statistică. Dat fiind faptul inconsecvenței datelor statistice cu realitatea, autorii au considerat ca acest pilon în mare parte să prezinte percepția comunității de afaceri, și anume a populației economice active, ca în final să poată fi evaluată calitatea mediului de afaceri local. Astfel, percepția comunității locale de afaceri are o pondere mai mare în rezultatul final al acestui pilon.

Printre factorii luați în considerare se pot enumera: nivelul de competitivitate în industrie și sfera serviciilor, încrederea în partenerii de afaceri, impactul condițiilor meteo asupra mediului de afaceri, disponibilitatea resurselor financiare, condițiile actuale a mediului de afaceri, etc. Din întrebările adresate mediului de afaceri, autorii au încercat să calculeze cantitativ modul în care comunitatea de afaceri se simțea în trecut, prezent și cât de încrezători sunt în potențialul de dezvoltare a raionului în care activează.

Prin urmare, analizând harta clasamentului a raioanelor conform pilonului putem observa o distribuție neuniformă a calității mediului economic. Observăm că în zona de nord și centru în jurul municipiilor Chișinău și Bălți calitatea mediului economic este percepută ca fiind mai bună decât la sud și est. Concentrarea activității economice, a marilor companii și industrii în cele 2 municipii, piața și gradul de urbanizare mai mare oferă un mediu economic mai atractiv companiilor. Cu toate acestea dorim să menționăm că municipiile Chișinău și Bălți nu au obținut punctajul maxim, iar mediul economic din aceste 2 localități este pe departe de a fi un exemplu pentru restul. Totodată, acest pilon corelat cu alți piloni ai indicelui ne prezintă o situație cel puțin tristă atât pentru raioanele cu un punctaj maxim, în special pentru cele din coada clasamentului. Remedierea acestor discrepante poate fi făcută în mare parte doar cu implicare autorităților publice centrale prin eliminarea barierelor care împiedică dezvoltarea comunității de afaceri. În același timp este imperativă îmbunătățirea calității serviciilor pe care le prestează autoritățile comunității de afaceri, dar și consolidarea cooperării dintre autorități și business, prin implicarea ultimului în procesul de luare a deciziilor prin intermediul dialogului public privat.

Pilonul 2: Producția economică

Raionul	Punctajul
1 Chișinău	5,68
2 Bălți	5,04
3 Rezina	4,49
4 Drochia	4,26
5 Ialoveni	4,03
6 Ungheni	3,98
7 Anenii Noi	3,96
8 Soroca	3,85
9 Edineț	3,74
10 UTA Găgăuzia	3,74
11 Strășeni	3,69
12 Taraclia	3,60
13 Orhei	3,54
14 Florești	3,53
15 Cahul	3,52
16 Călărași	3,44
- Media pe țară	3,37
17 Dondușeni	3,33
18 Criuleni	3,27
19 Hîncești	3,24
20 Rîșcani	3,18
21 Basarabeasca	3,05
22 Nisporeni	3,04
23 Cimișlia	3,03
24 Ocnița	2,91
25 Singerei	2,83
26 Fălești	2,81
27 Briceni	2,80
28 Dubăsari	2,73
29 Căușeni	2,70
30 Glodeni	2,64
31 Cantemir	2,55
32 Șoldănești	2,46
33 Leova	2,39
34 Telenești	2,37
35 Ștefan Vodă	2,33

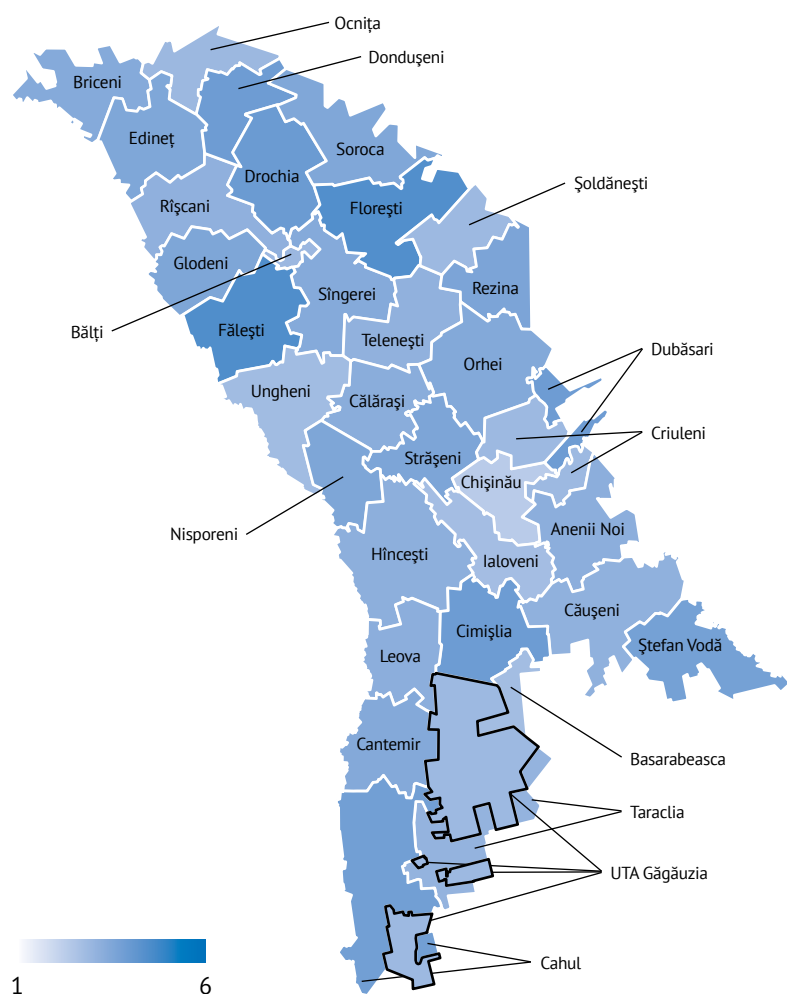
Pilonul producția economică face parte din sub-indicatorul Activitatea Economică. Autorii, prin intermediul acestui pilon, au avut ca scop analiza unor indicatori statistici care reflectă mărimea producției economice. Totodată, autorii au identificat și 3 indicatori calitativi prin intermediul cărora s-a dorit evaluarea percepției businessului cu privire la potențialul de dezvoltare, profitabilitatea și productivitatea operațiunilor. Prin urmare pilonul este format din 8 indicatori, din care 5 sunt statistici, iar 3 calitativi. Principalii indicatori a acestui pilon sunt: valoarea bunurilor produse, venitul companiilor din industrie și din sfera serviciilor. Indicatorul construcția caselor de locuit poate și nu are o implicare directă în producția economică, totuși este important dacă este să luăm în considerare că gospodăriile private contribuie semnificativ la formarea PIB. Prin urmare, au fost luate în considerație conform datelor statistice oficiale doar casele de locuit care au fost date în exploatare.

Bazîndu-ne pe scorul obținut de fiecare raion în cadrul acestui pilon, putem observa din nou o activitate economică mai pronunțată în partea de nord a țării, și parțial în partea de sud. Istoric, partea de sud a țării era concentrată pe agricultură și procesarea producției agricole. Odată cu embargourile și pierderea piețelor externe multe companii din domeniul industriei agro-alimentare au falimentat, fapt

ce a dus la scăderea activității economice. Totodată, un factor negativ pentru economia zonei de sud, care este în mare parte concentrată pe ramura agricolă, rămîne a fi impactul condițiilor meteo asupra producției. Dacă este să analizăm zona de centru și nord, putem observa cum municipiile Chișinău și Bălți conduc detașat clasamentul. Conform unor calcule efectuate de IDIS Viitorul, aproximativ 50% din PIB este format la Chișinău, ca rezultat a concentrării activităților economice în această zonă. Este important de menționat că zona de nord a fost mereu mai puternic industrializată, iar urmare a investițiilor străine în producerea bunurilor orientate spre export, diferențele în termeni de producție economică dintre zona de nord și sud s-au aprofundat. Un factor important care a contribuit la atragerea acestor investitori au fost crearea zonelor economice libere, dar și disponibilitatea mai mare a forței de muncă.

Aceste rezultate ne confirmă încă odată diferențele majore de dezvoltare dintre raioane. Pentru ameliorarea acestor diferențe este important de avut o abordare complexă și constructivă în identificarea punctelor de creștere economică în baza avantajelor competitive pe care le au raioanele. În același timp, investițiile pe care statul este nevoit să le facă în îmbunătățirea infrastructurii trebuie tratate prin prisma cost/eficiență.

Pilonul 3: Legislație

Raionul	Punctajul
1 Fălești	4,11
2 Florești	4,08
3 Drochia	3,76
4 Cimișlia	3,73
5 Dondușeni	3,72
6 Dubăsari	3,72
7 Cahul	3,66
8 Ștefan Vodă	3,62
9 Rezina	3,53
10 Strășeni	3,51
11 Nisporeni	3,50
12 Glodeni	3,50
13 Edineț	3,48
14 Soroca	3,47
15 Orhei	3,43
16 Cantemir	3,42
17 Singerei	3,40
18 Briceni	3,40
- Media pe țară	3,38
19 Călărași	3,33
20 Leova	3,31
21 Anenii Noi	3,31
22 Hîncești	3,30
23 Rîșcani	3,26
24 Căușeni	3,25
25 Telenești	3,24
26 Taraclia	3,20
27 Bălți	3,11
28 Ocnița	3,09
29 Criuleni	3,08
30 Șoldănești	3,08
31 UTA Găgăuzia	3,08
32 Ungheni	3,02
33 Basarabeasca	3,00
34 Ialoveni	2,98
35 Chișinău	2,69

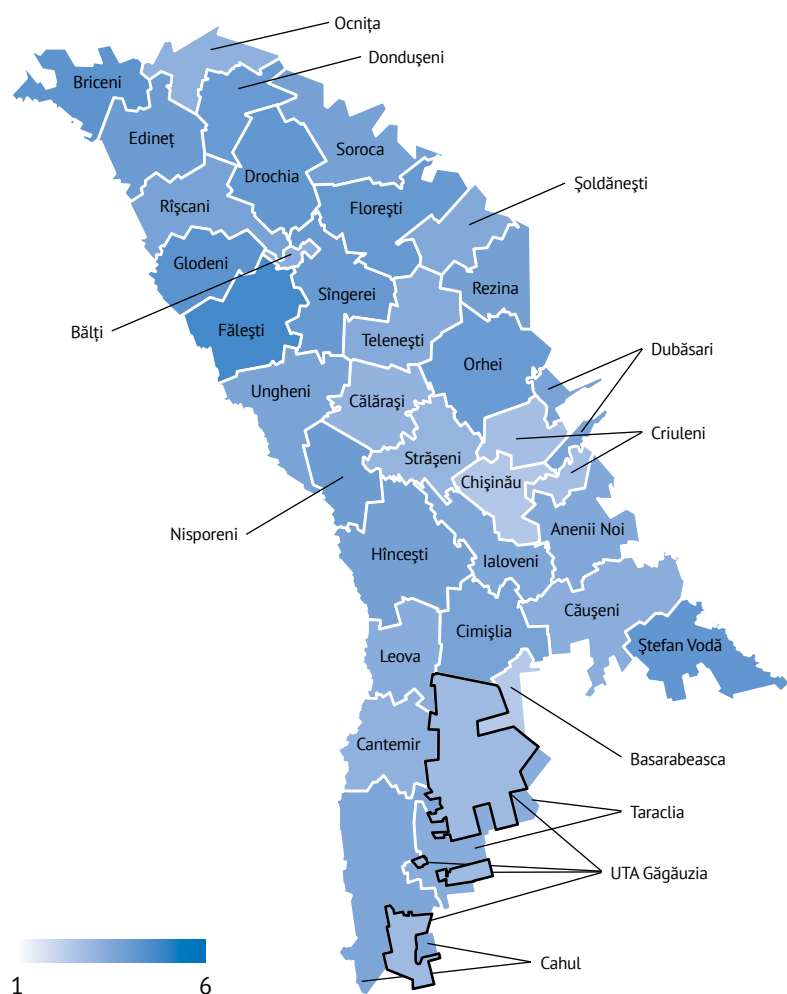
Pilonul legislație este unul din cei 2 piloni a sub-indicatorului Administrație publică și legislație. Aici este important să atragem atenția la faptul că majoritatea deciziilor care afectează mediul de afaceri țin de responsabilitățile autorităților publice centrale, cele locale avînd atribuții minime. Chiar și așa, deciziile sau lipsa acestor decizii a autorităților publice locale au un impact asupra comunității de afaceri de la nivel local. Pilonul este format din 3 indicatori, toți fiind calitativi.

Autorii, prin intermediul acestor indicatori, și-au propus să evalueze percepția reprezentanților comunității de afaceri cu privire la barierele administrative în dezvoltarea afacerilor, percepția mărimii taxelor locale și perspectivelor de dezvoltare a afacerilor prin prisma strategiilor de dezvoltare locală.

Analizînd harta, primul lucru care ne atrage atenția este că rezultatele sunt în mare parte opuse celor din sub-indicatorul activitatea economică. Astfel comunitatea de afaceri din raioanele cu o activitate economică redusă apreciază ca pozitiv implicarea autorităților locale în dezvoltarea economică a regiunii, sau cel puțin au un interes față de acest subiect. La polul opus, se află mun. Chișinău și Bălți, raionul Ialoveni, dar și unele raioane precum, Basarabeasca,

Șoldănești, Ocnița în care activitatea economică este cea mai redusă în comparație cu alte raioane. Prin urmare, cel mai neprietenos din punct de vedere a taxelor locale și barierele de dezvoltare a afacerii este municipiul Chișinău. În această situație, chiar dacă autoritățile locale au atribuții și resurse financiare limitate în dinamizarea activităților economice din raioane acestea conform legii cu privire la finanțele publice și procesul bugetar sunt obligate să organizeze dezbateri pe marginea formării și aprobării bugetului local, în special la capitolul taxe locale. Acest lucru este important fiindcă nu este vorba despre bugetul autorităților dar despre eficiența acestor resurse prin prisma priorităților pe care le au persoanele activ economice.

Pilonul 4: Administrația publică

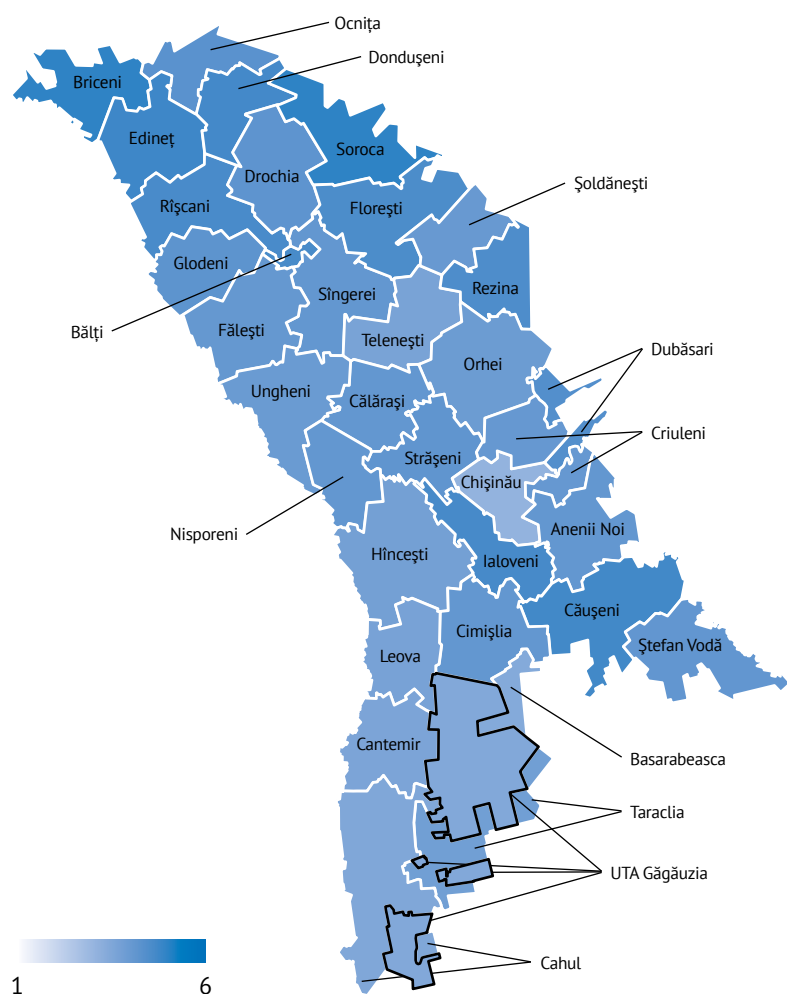
Raionul	Punctajul
1 Fălești	4,25
2 Glodeni	3,97
3 Briceni	3,95
4 Ștefan Vodă	3,88
5 Drochia	3,86
6 Florești	3,81
7 Sîngerei	3,80
8 Dondușeni	3,79
9 Orhei	3,77
10 Nisporeni	3,74
11 Edineț	3,74
12 Rezina	3,64
13 Hîncești	3,64
14 Soroca	3,62
15 Cimișlia	3,59
16 Dubăsari	3,57
17 Rîșcani	3,57
18 Ungheni	3,56
- Media pe țară	3,51
19 Cahul	3,51
20 Ialoveni	3,48
21 Anenii Noi	3,46
22 Șoldănești	3,43
23 Telenești	3,39
24 Leova	3,36
25 Taraclia	3,36
26 Bălți	3,34
27 Căușeni	3,34
28 Ocnița	3,26
29 Cantemir	3,26
30 Călărași	3,22
31 Strășeni	3,19
32 UTA Găgăuzia	3,05
33 Criuleni	2,96
34 Chișinău	2,79
35 Basarabeasca	2,73

Pilonul administrație publică este cel de-al doilea pilon care face parte din sub-indicatorul Administrație publică și legislație. Indicatorii care fac parte din acest pilon sunt bazați pe date calitative. Autorii și-au propus ca indicatorii acestui pilon să reflecte în totalitate percepția mediului de afaceri cu privire la modul în care autoritățile locale își îndeplinesc responsabilitățile sale în raport cu necesitățile comunității de afaceri și cum contribuie la dezvoltarea economică a regiunii. Pilonul este format din indicatori precum: coruptibilitatea autorităților locale, protejarea drepturilor de proprietate, accesul la informația cu caracter public, managementul resurselor publice de către autorități, birocrația și neîndeplinirea atribuțiilor funcționale. Scopul chestionarului a fost de a delimita acele probleme de ordin funcțional a autorităților locale în raport cu comunitatea de afaceri pentru a evalua cât de bine își îndeplinesc autoritățile responsabilitățile. Corupția în Republica Moldova nu mai este un fenomen care apare sporadic, ci este unul sistemic; prin acest pilon autorii și-au pus ca scop să identifice dacă mediul de afaceri consideră că unele decizii luate de autorități stau la baza unor interese pecuniare ilegale. Un alt element important în interacțiunea dintre business și autorități îl reprezintă comunicarea în format electronic dintre aceștia. Odată cu aprobarea mai multor concepte cu privire la ghișeu unic, dar și lipsa de coordonare în implementarea lor a dus la conservarea

status-quo în unele raioane. Prin urmare s-a dorit evaluarea percepției mediului de afaceri cu privire la calitatea comunicării electronice dintre autorități. Un alt indicator analizat de către autori este gradul de interes a autorităților în dezvoltarea raionului prin prisma percepției antreprenorilor.

Raioanele apreciate cu cele mai mare punctaj sunt: Fălești, Glodeni, Briceni, Ștefan Vodă și Drochia. Este important de menționat că antreprenorii consideră cele mai stringente probleme în interacțiunea cu autoritățile locale birocrația, accesul liber la informația cu caracter public, corupția și îndeplinirea responsabilităților. Ce ține de antreprenorii din estul țării care își desfășoară activitatea în imediata apropiere de unitatea teritorial administrativă din stînga Nistrului sunt reticenți cu privire la drepturile protejarea drepturilor lor la proprietate. În alte raioane antreprenorii observă lipsa de interes din partea autorităților locale în dezvoltarea economică a raionului. Prin urmare, autoritățile trebuie să fie mult mai implicate în cooperarea cu mediul de afaceri, prin îmbunătățirea calității serviciilor pe care le prestează. Chiar și în lipsa resurselor financiare care ar putea fi direcționate la dezvoltarea raionului, autoritățile trebuie să fie în dialog permanent și transparent cu antreprenorii pentru a elimina acele bariere care nu necesită cheltuieli majore, dar care fiind eliminate ar aduce un avantaj pentru raion.

Pilonul 5: Infrastructură

Raionul	Punctajul
1 Soroca	4,47
2 Briceni	4,46
3 Edineț	4,31
4 Căușeni	4,27
5 Dondușeni	4,25
6 Ialoveni	4,21
7 Bălți	4,20
8 Rîșcani	4,19
9 Florești	4,15
10 Rezina	4,13
11 Dubăsari	4,07
12 Ocnița	3,98
13 Glodeni	3,95
14 Drochia	3,93
15 Strășeni	3,91
- Media pe țară	3,89
16 Ștefan Vodă	3,88
17 Călărași	3,87
18 Singerei	3,86
19 Nisporeni	3,86
20 Cimișlia	3,86
21 Anenii Noi	3,86
22 Fălești	3,84
23 Criuleni	3,83
24 Șoldănești	3,80
25 Ungheni	3,77
26 Orhei	3,74
27 Taraclia	3,67
28 Hîncești	3,64
29 Leova	3,58
30 Telenești	3,57
31 Cantemir	3,53
32 Cahul	3,47
33 UTA Găgăuzia	3,44
34 Basarabeasca	3,41
35 Chișinău	3,22

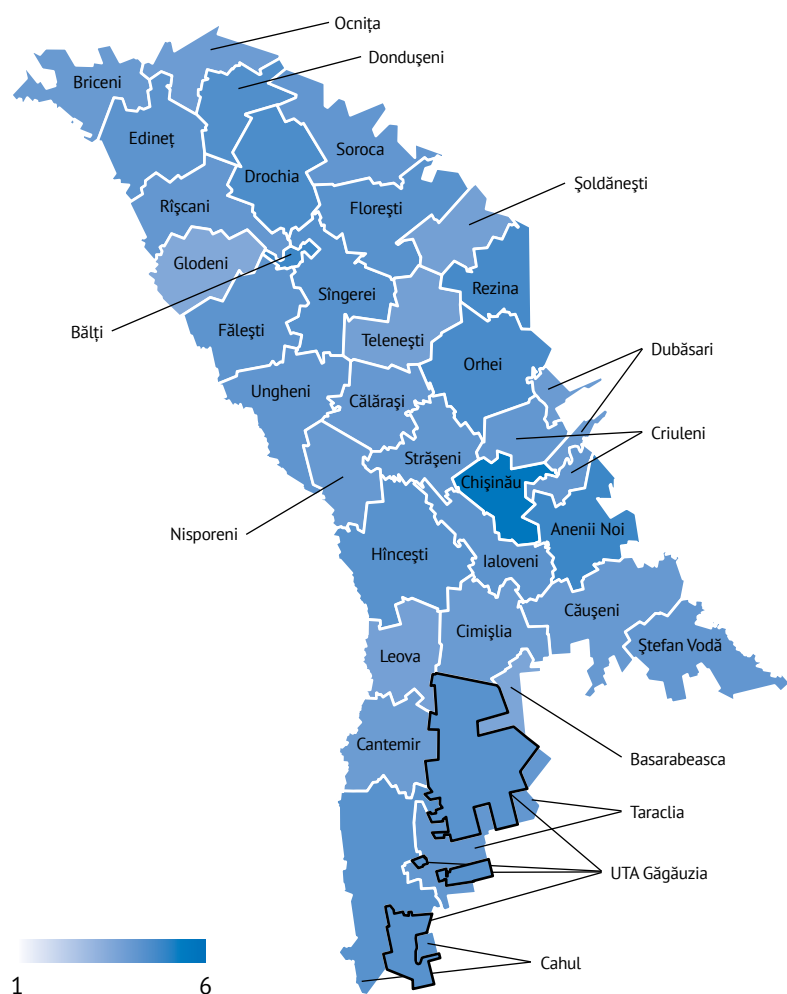
Pilonul infrastructură este parte componentă a sub-indicatorului Tehnologie și infrastructură. Din cei 9 indicatori 5 sunt statistici, iar 4 calitativi. Chiar dacă acest pilon este format numai din 9 indicatori, aceștia sunt critici pentru mediul de afaceri. Infrastructura este unul din principalii factori care determină dezvoltarea economică a unei regiuni. Calitatea infrastructurii determină cât de mari sau mici sunt costurile de logistică. Prin urmare au fost colectate date din 2 surse: statistica oficială și percepția antreprenorilor. Evaluarea calității infrastructurii a fost efectuată în baza densității și utilizării drumurilor locale și naționale, calitatea drumurilor, disponibilitatea oficiilor bancare, poștale și cele medicale.

Luînd în considerare că Republica Moldova nu are autostrăzi, autorii au luat în calcul doar drumurile cu destinație națională și locală. Dat fiind recente investiții în renovarea totală a unor artere naționale importante din nordul țării calitatea infrastructurii este superioară celor din sudul țării. Însă cînd analizăm percepția antreprenorilor cu privire la calitatea drumurilor păreri devin foarte critice. Practic marea majoritate a antreprenorilor sunt nesatisfăcuți de calitatea drumurilor din țară și spun că suportă cheltuieli financiare suplimentare în întreținerea flotelor de mașini, au timpul de distribuție este direct proporțional cu calitatea infrastructurii.

Rezidenții raioanelor Cahul, Cantemir, Telenești, Leova, UTA Gagauzia, Basarabeasca și municipiul Chișinău sunt cei mai nemulțumiți de calitatea drumurilor.

Calitatea drumurilor naționale și locale s-a deteriorat în ultimii 20 de ani fiindcă fondul național de reabilitare a drumurilor nu este suficient pentru a efectua lucrări majore de renovare a infrastructurii. Pe de altă parte, o altă componentă a infrastructurii filialelor poștale și bancare se găsesc în toate raioanele, însă acestea au funcția de deservire a necesităților populației. Chiar dacă filialele bancare pot fi găsite în număr mare în fiecare raion, antreprenorii indică o acută lipsă a disponibilității resurselor financiare. În concluzie, acest pilon implică faptul că pentru antreprenorii din regiune dezvoltarea economică depinde în mare măsură de comunicații rapide și de mare capacitate, care nu numai că permit transportul facil de bunuri, servicii și oameni, dar, de asemenea, crează condiții pentru îmbunătățirea altor tipuri de infrastructuri necesare pentru dezvoltarea activităților economice. O altă concluzie este că disponibilitatea și calitatea comunicațiilor este una dintre cele mai importante surse de diferențe dintre raioane.

Pilonul 6: Tehnologie

Raionul	Punctajul
1 Chișinău	5,05
2 Anenii Noi	4,33
3 Bălți	4,32
4 Rezina	4,22
5 Orhei	4,19
6 Drochia	4,15
7 Dondușeni	4,09
8 Singerei	4,03
9 UTA Găgăuzia	4,01
10 Florești	4,01
11 Hîncești	4,01
12 Cahul	4,01
13 Edineț	3,95
14 Ialoveni	3,94
15 Fălești	3,94
- Media pe țară	3,93
16 Ungheni	3,90
17 Strășeni	3,89
18 Ștefan Vodă	3,88
19 Soroca	3,88
20 Criuleni	3,87
21 Taraclia	3,87
22 Rîșcani	3,85
23 Călărași	3,83
24 Nisporeni	3,81
25 Căușeni	3,81
26 Briceni	3,78
27 Cimișlia	3,77
28 Dubăsari	3,76
29 Cantemir	3,74
30 Ocnița	3,73
31 Telenești	3,64
32 Șoldănești	3,64
33 Leova	3,63
34 Basarabeasca	3,52
35 Glodeni	3,45

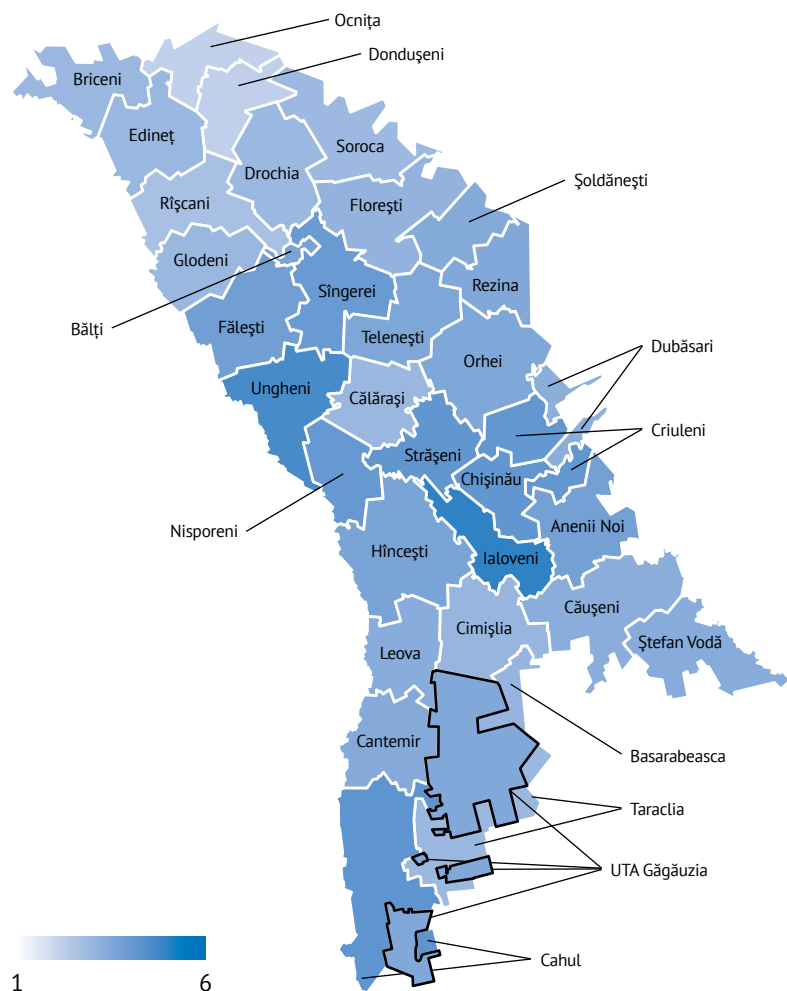
Pilonul tehnologie este parte a sub-indicatorului tehnologie și infrastructură. Acesta are ca scop evaluarea nivelului tehnologiilor existente, utilizate de către întreprinderi, precum și capacitatea acestora de a absorbi noi tehnologii. Un rol important în această categorie este jucat de prezența investitorilor străini, care aduc cu sine adesea în noi procese de producție. Pilonul este format din 8 indicatori, 2 statistici și 8 calitativi.

Primul indicator statistic clasează raioanele după volumul cheltuielilor companiilor pentru tehnologii informaționale. Aceste investiții sunt concentrate în centrele industriale precum municipiul Chișinău, Bălți, raionul Rezina, Drochia, sau în raioanele unde sunt prezente investiții străine directe în factorii de producție sau în domeniul prestării de servicii. Datele din studiu se concentrează pe evaluarea nivelului de utilizare a tehnologiilor noi în raion din care fac parte respondenții; respondenții au răspuns la întrebarea cum percep poziția raionului lor la nivel național în ceea ce privește dezvoltarea tehnologică generală. În ceea ce privește perspectivele de viitor respondenții au fost rugați să evalueze capacitatea companiilor de a implementa și exploata cele mai recente tehnologii. O atenție specială a fost acordată conexiunii la internet și rata de utilizare a acestuia de către întreprinderi. Dacă este să analizăm harta clasamentului,

practic repartizarea tehnologiilor informaționale este corelată cu nivelul de activitate economică în raioane. Astfel, partea de nord a țării mai dezvoltată economic a obținut un scor mai bun decât sudul țării. De exemplu raioanele Basarabeasca și Șoldănești a căror economii sunt focusate pe ramura agricolă se află în coada clasamentului. În acest context diferența dintre municipiul Chișinău și raioanele din coada clasamentului este practic de 1,5 puncte, o diferență enormă luând în considerare că calculele au fost făcute pe o scară de la 1 la 6.

Cea mai importantă concluzie care reiese din cartografierea Republicii Moldova în acest pilon este faptul că tehnologiile informaționale și inovațiile pătrund în mare parte în raioanele țării mână în mână cu investițiile străine. Astfel, pentru moment nu pare să existe o soluție pentru creșterea producției cu o valoare adăugată mai mare, alta decât atragerea investițiilor străine în regiunile țării. Acest lucru ar trebui să fie luat în considerare de către autoritățile centrale, care trebuie să stimuleze investițiile străine dar și să ofere stimuli fiscali pentru companiile autohtone care sunt gata să investească în aceste tehnologii.

Pilonul 7: Resurse umane

Raionul	Punctajul
1 Ialoveni	4,46
2 Ungheni	4,20
3 Cahul	3,93
4 Strășeni	3,89
5 Chișinău	3,88
6 Criuleni	3,87
7 Nisporeni	3,82
8 Singerei	3,79
9 Fălești	3,67
10 Anenii Noi	3,64
11 Bălți	3,57
12 Hîncești	3,55
13 Telenești	3,50
14 Orhei	3,48
15 Rezina	3,46
16 UTA Găgăuzia	3,44
- Media pe țară	3,42
17 Șoldănești	3,41
18 Cantemir	3,40
19 Ștefan Vodă	3,37
20 Leova	3,36
21 Căușeni	3,33
22 Dubăsari	3,32
23 Florești	3,21
24 Basarabeasca	3,18
25 Cimișlia	3,16
26 Briceni	3,14
27 Edineț	3,13
28 Călărași	3,12
29 Glodeni	3,12
30 Drochia	3,10
31 Taraclia	3,10
32 Soroca	3,07
33 Rîșcani	2,93
34 Dondușeni	2,59
35 Ocnița	2,57

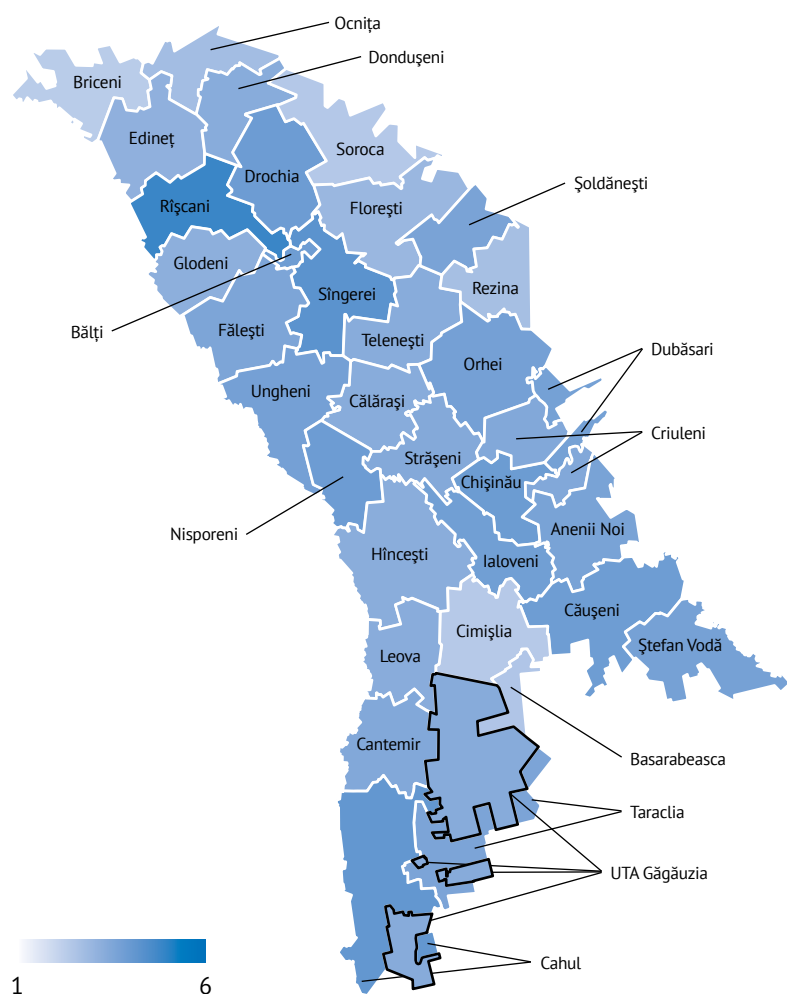
Pilonul resurse umane face parte din sub-indicatorul educație și resurse umane. Harta clasamentului ne arată disponibilitatea resurselor umane și gradul lor de profesionalism, dîndu-ne o imagine cu privire la calitatea forței de muncă din Republica Moldova. Pilonul este format din 13 indicatori, 9 din care sunt calitativi, iar restul cantitativi. Pilonul include indicatori standard, precum migrația internă, sporul natural a populației sau indicele de îmbătrânire a populației. Ceilalți indicatori identificați de autori au ca scop să reflecte percepția comunității de afaceri asupra șomajului din raion, disponibilitatea forței de muncă calificată sau necalificată, cât de disciplinați sunt angajații, așteptările salariale a angajaților în căutarea unui loc de muncă.

Din raioanele clasate pe primele 10 locuri 3 din ele sunt centre universitare, chiar și așa din cele mai acute probleme legate de resursele umane pe care antreprenorii le notează sunt: migrația, șomajul, așteptările salariale mari, productivitatea și motivația scăzută a angajaților. Migrația a devenit o problemă foarte acută în ultimii 10 ani pentru piața muncii. Astfel, companiile din toată țara indică o lipsă acută de brațe de muncă calificată și necalificată. Mai mult ca atât, lipsa conexiunii dintre cerea pieței muncii și oferta sistemului educațional. Analizând harta clasamentului putem observa cum în jurul centrelor universitare raioanele obțin un

scor mai bun decât restul raioanelor. Printre raioanele cu cel mai mic scor se numără Taraclia, Soroca, Riscani, Donduseni și Ocnița. Dacă pentru raioanele Taraclia, Riscani, Donduseni și Ocnița trendul este corelat cu activitatea economică joasă, pentru raionul Soroca scorul ar putea fi cauzat de percepția negativă a comunității de afaceri.

În același timp, la analiza indicatorilor cu cea mai mare pondere negativă în indicele dezvoltării mediului de afaceri sunt șomajul, îmbătrânirea populației și migrația forței de muncă calificată. În această situație, părerea antreprenorilor din întreaga țară cu privire la acești indicatori ne indică o erodare a capitalului social pe care Republica Moldova îl are. În aceste condiții, implicarea autorităților în redresarea sau ameliorarea situației legată de capitalul social a țării este imperativ. Politicile publice trebuie să direcționeze spre impulsivitatea activităților economice, susținerea antreprenoriatului, eliminarea barierelor și îmbunătățirea calității mediului de afaceri. Mai mult ca atât, acele persoane care desfășoară activități economice de sine stătător în mare parte în baza de patentă, fiind percepuți de autorități ca subiecți economici, trebuie să devină subiecți a programelor de integrare în câmpul muncii sau a celor de susținere a antreprenoriatului.

Pilonul 8: Educație

Raionul	Punctajul
1 Rîșcani	4,35
2 Singerei	3,97
3 Cahul	3,87
4 Chișinău	3,74
5 Drochia	3,73
6 Nisporeni	3,73
7 Căușeni	3,71
8 Bălți	3,71
9 Ialoveni	3,67
10 Ungheni	3,63
11 Orhei	3,63
12 Dubăsari	3,62
13 Ștefan Vodă	3,61
14 Anenii Noi	3,57
15 Șoldănești	3,55
16 Taraclia	3,53
17 Fălești	3,51
18 Criuleni	3,44
19 Cantemir	3,44
- Media pe țară	3,43
20 Strășeni	3,42
21 UTA Găgăuzia	3,38
22 Călărași	3,36
23 Dondușeni	3,36
24 Telenești	3,36
25 Leova	3,35
26 Hîncești	3,33
27 Glodeni	3,30
28 Edineț	3,26
29 Florești	3,12
30 Ocnița	2,99
31 Rezina	2,95
32 Basarabeasca	2,82
33 Soroca	2,76
34 Cimișlia	2,73
35 Briceni	2,68

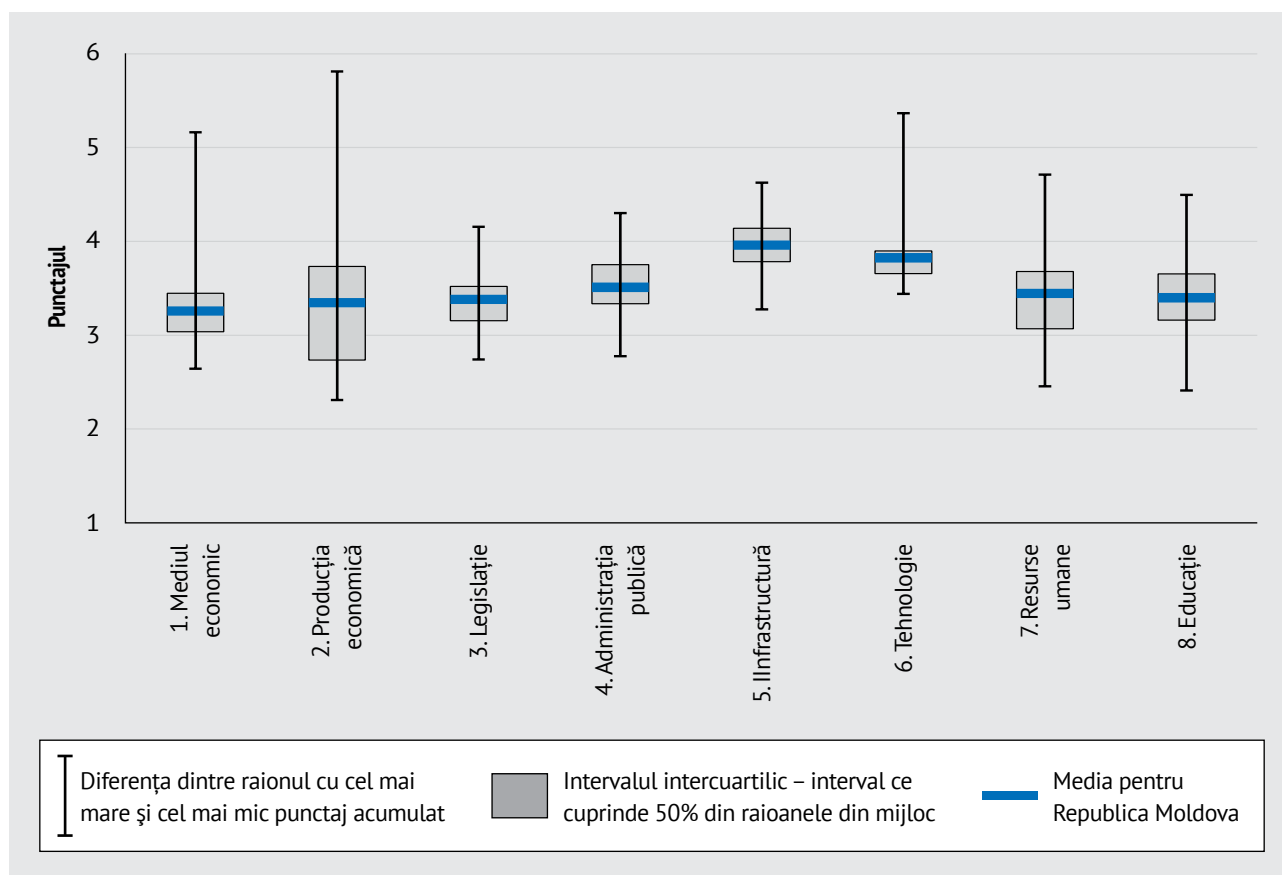
Pilonul educație este cea de a 2 componentă importantă a sub-indicatorului educație și resurse umane. În linii generale indicatorii pilonului au ca scop evaluarea procesului de educație și cât de satisfăcută este comunitatea de afaceri de pregătirea și calificarea profesională a viitorilor angajați. Pilonul este format din 11 indicatori din care 10 sunt calitativi. Antreprenorii chestionați și-au exprimat opinia cu privire la nivelul de educație a viitoarelor brațe de muncă, nivelul de calificare a angajaților și a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, nivelul de cunoaștere a limbii materne și a limbilor străine, disponibilitatea forței de muncă calificate și necalificate. Totodată, antreprenorii și-au exprimat opinia dacă există o conexiune dintre oferta de pregătire a forței de muncă din partea centrelor vocaționale cu cerea angajatorilor. Acest indicator este unul important pentru evaluarea impactului reformelor în sistemul educațional.

Conform rezultatelor pilonul educație în comparație cu ceilalți piloni se poziționează pe locul 3 cu cel mai mic punctaj. Prin urmare, antreprenorii consideră că sistemul educațional nu acoperă cererea pieței muncii, mai mult ca atât, diferența dintre oferta sistemului educațional în materie de pregătire și calificare a forței de muncă nu întrunește condițiile necesare. Mulți antreprenori spun că suportă cheltuieli suplimentare pentru calificarea suplimentară

a forței proaspete de muncă din cauza că metodele și echipamentul folosit în pregătire lor este depășit de timp. Ca urmare a reformelor promovate și implementate de ministerul educației în legătura cu examenele de bacalaureat rata de promovare este de aproximativ 45%. Centrele vocaționale în ultimii 4 ani au simțit un influx de studenți, însă comunitatea de afaceri nu simte și o îmbunătățire a nivelului de disponibilitate a brațelor de muncă calificate.

Per general, antreprenorii percep calitatea sistemului educațional ca fiind nesatisfăcătoare. Acest fapt este o provocare pentru autoritățile centrale, în deosebi pentru Ministerul Educației. Un lucru este cert, comunitatea de afaceri suportă cheltuieli pentru a recalifica angajații, iar autoritățile centrale ar trebui cel puțin să ofere facilități fiscale acelor companii care preiau asupra lor aceste cheltuieli.

Opt piloni ai Indicelui mediului de afaceri regional

Indicele de dezvoltare a mediului de afaceri local după cum a fost menționat în primul capitol este format din opt piloni. Acești piloni au fost indicate și selectați de autori ca fiind acele elemente care ne oferă o vedere compactă a caracteristicilor economiei locale, mediului de afaceri și situației actuale în care comunitatea de afaceri își desfășoară activitatea. Comasarea pilonilor ne ajuta la crearea unui instrument folosit la evaluarea aspectelor negative și pozitive care afectează mediul de afaceri, competitivitatea companiilor și potențialele bariere care descurajează activitatea economică și desigur investitorii. În afară de structura celor 8 piloni, este la fel de important să luăm în considerare și procesul de reformă în care este angajată Republica Moldova. Acest lucru este important pentru a înțelege cu adevărat pe terenul cui se află mingea în identificarea soluțiilor și rezolvarea obstacolelor pe care comunitatea de afaceri le întâlnește în fiecare zi. Aici putem menționa o problemă care afectează toată comunitatea de afaceri și anume sistemul de justiție, caracterizat de ineficiența instanțelor de judecată, aplicarea tardivă a deciziilor de judecată și coruptibilitatea judecătorilor. Chiar dacă autoritățile locale nu au nici o influență asupra sistemului judiciar a Republicii Moldova, autorii au decis să introducă acest indicator, deoarece acesta are o influență majoră asupra comunității de afaceri, or fără un sistem echitabil și corect nu poate fi vorba de o dezvoltare economică durabilă. Prin urmare, este important de subliniat acele probleme care

țin de competența autorităților naționale, iar pentru reformele care întârzie sau sunt necalitative trebuie penalizați decidenții politici de la nivel național.

Cele mai mari diferențe în dezvoltarea economiei locale conform pilonilor sunt la capitolele: mediul de afaceri, producția economică, tehnologie și resurse umane. Raioanele care au fost poziționate pe primele locuri sunt caracterizate de prezența mai multor industrii, investiții străine și un grad de urbanizare ridicat. Cât despre problemele omniprezente și caracteristice tuturor raioanelor pot fi numite: lipsa resurselor umane calificate și necalificate, migrația, calitatea joasă a infrastructurii și lipsa conexiunii centrelor vocaționale cu cererea pieței forței de muncă.

Cât despre pilonii legislație, administrație publică și educație, care au o distribuție uniformă reprezintă acele probleme care afectează în mod egal comunitatea de afaceri din întreaga țară. Aici, autoritățile locale ar putea să se implice activ în soluționarea acelor probleme care sunt de competențele lor, prin eliminarea barierelor împovărătoare, îmbunătățirea calității serviciilor locale, implicarea antreprenorilor în procesul de luare a deciziilor. Pe de altă parte, dat fiind faptul că reforma de descentralizare nu a fost încă implementată, și nu este clar când va fi implementată, guvernul trebuie să se focalizeze asupra îmbunătățirii cooperării cu autoritățile locale și nu asupra transmiterii responsabilităților sale pe umerii APL.

Capitolul 2

Analizări și recomandări

Principalele probleme în domeniul dezvoltării regionale

Nivelul de dezvoltarea economică mereu a fost diferită dintre regiuni. Acest fapt se datorează pe de o parte condițiilor naturale dar și factorilor, precum politicile publice, interesul autorităților în dezvoltarea economică, deschiderea spre cooperare cu comunitatea de afaceri, care influențează în final intensitatea și nivelul de dezvoltare economică. Republica Moldova nu este o excepție, și chiar fiind o țară atât de mică de-a lungul anilor datorită mai multor cauze diferențele în dezvoltarea economică a unităților administrative doar au devenit mai acute. Pe de o parte, reformele continue prin care a trecut Republica Moldova nu au contribuit la crearea unui grad de stabilitate atât de necesar pentru dezvoltare comunității de afaceri.

În încercarea de a evalua calitatea mediului de afaceri local, dar și a factorilor care influențează negativ dezvoltarea incluzivă și sustenabilă a raioanelor, au fost folosite date din 2 surse: statistica oficială și percepția antreprenorilor evaluată prin intermediul unui sondaj de opinie. Evaluând rezultatele sondajului putem observa că antreprenorii au notat 15 indicatori ca având un impact pozitiv și 25 un impact negativ. Indicatorii notați ca având un impact pozitiv asupra economiei locale sunt: disponibilitatea informației cu privire la bunurile și serviciile oferite, cunoașterea limbii de stat de către angajați, disponibilitatea filialelor băncilor comerciale în localități și echitatea în raport cu angajații.

Printre indicatorii cu cel mai mic scor se numără: șomajul, migrația forței de muncă calificată, structura forței de muncă pe vîrstă, nivelul scăzut de competitivitate a industriei, calitatea joasă a infrastructurii, impactul negativ a economiei informale. Din indicatorii care putem spune că au fost poziționați în zona neutră sunt: birocrația, impactul corupției asupra deciziilor autorităților locale, percepția mărimii taxelor locale, realizarea de către autoritățile locale a responsabilităților sale, protejarea proprietății private, încrederea în partenerii de afaceri. Prin urmare putem deduce că în mare parte antreprenorii care au decis să rămînă mai departe pe piață s-au adaptat într-o oarecare măsură condițiilor actuale.

Chiar dacă birocrația și corupția rămîn a fi o problemă stringentă pentru antreprenori, problemele precum disponibilitatea forței de muncă calificată, conexiunea centrelor vocaționale la cererea pieței de muncă, aplicarea deciziilor de judecată, și interesul autorităților în dezvoltarea raionului sunt mai apăsătoare. Prin urmare putem conclud, că o mare parte din antreprenorii locali s-au adaptat la factorul corupției, care totodată creează cheltuieli de tranzacționare, iar acestea sunt puse pe umerii consumatorilor.

De asemenea au fost identificate și cele mai stringente bariere pentru comunitatea de afaceri. Calitatea proastă a drumurilor este unul din indicatorii cel mai des indicat de către antreprenorii chestionați. Aceștia își exprimă nemulțumirea față de calitatea proastă nu numai a drumurilor locale, dar și a celor naționale. Numai în

raioanele care au acces la drumurile naționale renovate în întregime recent, antreprenorii au avut o atitudine mai puțin critică față de calitatea acestora. Luînd în considerare că resursele fondului rutier nu sunt suficiente nici măcar pentru întreținerea drumurilor, autoritățile centrale trebuie să identifice cît mai urgent soluții și abordări complexe a acestei probleme.

Antreprenorii sunt în așteptarea soluțiilor din partea autorităților centrale nu numai în domeniul îmbunătățirii calității infrastructurii. Unul din factorii care influențează negativ economia întregii țări este economia informală. Cel mai acut resimt această problemă antreprenorii din estul țării, în special cei în imediata apropiere cu unitatea teritorial administrativă Transnistria. Economia informală nu creează numai probleme de competitivitate a antreprenorilor, dar și un risc pentru finanțele publice, punînd povara celor care nu contribuie la bugetul de stat prin taxe asupra celor care își plătesc cinstit impozitele. Acest fapt creează în final un cerc vicios și încurajează evaziunea fiscală.

În afară de acele bariere menționate mai sus de asemenea putem sesiza probleme ce țin de piața muncii. Intensificarea migrației în ultimii 15 ani a afectat negativ piața muncii, și anume disponibilitatea forței de muncă calificată. Mai mult ca atât, din cauza că sistemul educațional nu și-a conectat oferta sa cu necesitățile și cererea pieței de muncă la moment este prezent un dezechilibru enorm între specializarea cadrelor pe care le pregătesc instituțiile de învățămînt și gradul lor de pregătire. De regulă antreprenorii suportă cheltuieli suplimentare pentru pregătirea proaspeților angajați din cauza că instituțiile de învățămînt folosesc metode, echipamente și tehnici depășite de timp.

Clasamentul componentelor mediului de afaceri evaluate în cadrul sondajului

Factor	Punctajul	
1 Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	1,13	
2 Disponibilitatea forței de muncă necalificate	1,00	
3 Disponibilitatea băncilor	0,95	
4 Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial	0,94	
5 Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	0,92	
6 Motivația angajaților pentru sporirea productivității	0,86	
7 Disponibilitatea forței de muncă	0,86	
8 Competențe lingvistice: limba maternă	0,85	
9 Disciplina și eforturile angajaților	0,56	
10 Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	0,46	
11 Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	0,44	
12 Fiabilitatea partenerilor de afaceri	0,40	
13 Nivelul de studii	0,39	
14 Șomaj pe termen lung	0,38	
15 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	0,25	
16 Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă	0,16	
17 Percepția impozitelor locale	0,15	
18 Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	0,08	
19 Structura de vârstă a șomajului	0,07	
20 Nivelul de competitivitate în industrie	0,07	
21 Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare	0,03	
22 Cunoștințe despre științele naturii	0,02	
23 Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă	-0,17	
24 Disponibilitatea informației publice	-0,19	
25 Șomajul	-0,20	
26 Echitatea în selectarea angajaților	-0,25	
27 Comunicare electronică cu autoritățile locale	-0,28	
28 Interesul instituțiilor de stat în raion	-0,29	
29 Nivelul corupției printre întreprinderile private	-0,34	
30 Impactul autorităților	-0,38	
31 Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale	-0,44	
32 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	-0,46	
33 Protecția proprietății private	-0,57	
34 Aplicarea legii în instanța locală	-0,57	
35 Birocrație și întârzieri din vina autorităților	-0,63	
36 Densitatea drumurilor naționale	-0,79	
37 Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-0,79	
38 Competențe lingvistice: limbi străine	-0,80	
39 Migrația forței de muncă calificate	-0,83	
40 Impactul corupției asupra autorităților	-1,03	

Punctajul atribuit fiecărui factor pentru Republica Moldova, utilizat în clasamentul factorilor de la cel mai pozitiv (cel mai mare avantaj competitiv) până la cel mai negativ (cel mai mare obstacol pentru dezvoltarea afacerilor), este calculat prin compararea punctajului acumulat în cadrul sondajului cu valoarea de referință a acestuia. Fiecare factor reprezintă o întrebare din sondaj, însă nu toate întrebările cuprinse de sondaj au fost incluse în lista factorilor care afectează semnificativ calitatea mediului de afaceri.

Pentru fiecare întrebare este oferit un set de răspunsuri numerice ce aparțin intervalului {1; 2; 3; 4; 5; 6}, unde răspunsurile 1 și 6 au o

semnificație verbală cu impact diametral opus asupra mediului de afaceri. Răspunsul 1 reprezintă cel mai negativ impact, iar răspunsul 6 reprezintă cel mai pozitiv impact. Media punctajului pentru o întrebare este calculat ca media răspunsurilor prezentate de toți respondenții cuprinși de sondaj (mai multe detalii pot fi consultate în Capitolul 3).

Punctajul este atribuit fiecărui factor prin calcularea diferenței dintre valoarea obținută de o întrebare concretă și numărul 3.48, care este valoarea globală a Indicelui mediului de afaceri regional din Republica Moldova.

Recomandări pentru Moldova

Calitatea mediului de afaceri este un factor determinant pentru o dezvoltare economică sustenabilă și incluzivă; un mediu de afaceri focusat pe proceduri și reguli clare de joc, unde echitatea și competitivitatea sunt elemente caracteristice, încurajează antreprenorii să creeze noi locuri de muncă, iar pe investitori să își mărească prospecțiile investiționale.

Începând cu anul 2008 IDIS Viitorul, cu suportul partenerilor săi CIPE (Centrul Internațional pentru Antreprenariat Privat), a creat, susținut și promovat platforma de advocacy a comunității de afaceri Agenda Națională de Business (ANB). Inițial platforma a fost formată din 6 asociații de business, ca în anul 2017 aceasta să numere aproximativ 35 asociații de business și filiale ale camerelor de comerț și industrie. Mai mult ca atât, în anul 2015, cu suportul logistic a Camerei de Comerț și Industrie a fost formată la nivel local Agenda Locală de Business (ALB). Atât ANB, cât și ALB și-au propus ca scop îmbunătățirea calității mediului de afaceri prin implicarea comunității de afaceri în dialogul public privat la nivel local și național.

Din aceste considerente, asociațiile de business și antreprenorii locali, au identificat o serie de probleme și bariere care afectează majoritatea antreprenorilor, divizându-le după domenii și prioritizându-le după criteriul de reprezentativitate a problemei. În toți acești ani, platformele au fost implicate în promovarea intensă a priorităților identificate în cadrul diferitor grupuri de lucru, în dezbaterile documentelor de politici publice, politicii fiscale și vamale, legilor propuse spre consultare. Conștientizând necesitatea apariției unor instrumente pe care antreprenorii le-ar putea folosi în dialogul cu autorităților, IDIS cu suportul partenerilor INEKO au elaborat acest instrument de visual advocacy, pentru a contribui la ameliorarea calității mediului de afaceri, minimizarea efectului corupției și dinamizarea dezvoltării economice.

Cu toate aceste eforturi, dacă este să comparăm calitatea mediului de afaceri din anul 2008 și calitatea sa în anul 2017 ameliorarea atât de mult dorită nu s-a produs. Chiar dacă guvernul a implementat o serie de reforme care au îmbunătățit starea lucrurilor și au eliminat unele bariere, percepția generală a comunității de afaceri este caracterizată de o neîncredere totală față de procesul de reformă, deciziile luate de guvern, ca rezultat a scandalurilor de corupție și publicarea informațiilor cu privire la conflictul de interese a unor politicieni.

Mai mult ca atât, asociațiile de business subliniază în repetate rânduri că dialogul public privat pe diferite subiecte ca importanță poartă mai mult un caracter formal. Această opinie este susținută de faptul că de cele mai multe ori propunerile asociațiilor de business pe marginea unor proiecte de legi sensibile sunt respinse. Prin urmare, starea de spirit în rândul majorității antreprenorilor este caracterizată

de lipsa de motivație și dorința de a-și dezvolta afacerile de teama de a nu fi persecutați de factorul politic.

Analizând rezultatele pilonilor dar și corelarea acestora cu indicatorii indicelui, autorii au formulat o serie de recomandări atât pentru autoritățile locale cât și pentru cele centrale. Recomandările poartă un caracter consultativ și sunt divizate conform celor 4 sub-indici a indicelui dezvoltării mediului de afaceri local.

Dinamizarea activității economice – de la creștere economică fără dezvoltare la economie sustenabilă și incluzivă

Sub-indicele activitatea economică este format din 2 piloni: mediul de afaceri și producția economică. Nu mai sunt careva dubii la faptul că performanța economiei este direct proporțională cu calitatea mediului de afaceri. În cazul Republicii Moldova, economia fiind una de tip deschis fiind puternic dependentă de remitențe, din cauza inconsistenței strategiilor și politicilor publice direcționate spre dezvoltarea unei economii bazate pe producție și export a bunurilor sau serviciilor comunitatea de afaceri, sau cel puțin companiile competitive odată au fost nevoite să iasă de pe piață.

Totodată, începând cu anii 1998, din cauza orientării tradiționale a economiei Moldovei spre piața Rusiei, din cauza șocurilor interne produse în Federația Rusă dar și din cauza a câtorva embargouri impuse produselor moldovenești de către autoritățile ruse, economia țării a fost nevoită să se orienteze spre alte pieți. Piața Uniunii Europene în ultimii ani a devenit tot mai atrăgătoare pentru economia țării, însă standardele înalte care trebuie menținute sperie unii antreprenori. Cu toate că riscurile emergente din același acord de liber schimb aprofundat și comprehensiv cu Uniunea Europeană sunt mari, oportunitățile pentru economia țării sunt enorme. Autoritățile centrale trebuie să contribuie la crearea condițiilor propice pentru dezvoltarea afacerilor, crearea noilor locuri de muncă și promovarea exporturilor în contextul parteneriatului strategic semnat.

Din considerentele inconsistenței poziției autorităților centrale cu privire la dezvoltarea economică a statului, cât și a diferențelor dintre declarațiile oficiale și deciziile politice putem observa că modelul actual al economiei este unul bazat pe creștere economică fără dezvoltare. Acest fapt se observă în creșterea economiei naționale care a fost alimentată de consumul gospodăriilor private. Balanța comercială a țării pentru ultimii 15 ani a fost mereu negativă, iar consumul a fost acoperit din importuri. Acest model economic a fost posibil doar datorită remitențelor, care constituiau aproximativ 25 % din PIB.

Odată cu declanșarea crizei economice mondiale în 2008, dar și crizei economice din zona Uniunii Europene, sancțiunilor împotriva Federației Ruse, mărirea remitențelor a scăzut drastic cu aproximativ 30%, conform ultimelor comunicate a BNM. Ca rezultat, mai puține remitențe alimentează consumul intern, însă în același timp un alt factor negativ care afectează durabilitatea economiei a luat amploare în ultimii 7 ani. Migrația forței de muncă nu mai are un caracter

temporar, ci tot mai des unul permanent. În această situație, creșterea economiei țării din anul 2006-2009, perioadă în care remitențele au ajuns la 33% din PIB, a fost alimentată în mare parte de deservirea consumului intern, în realitate această creștere a fost fără o dezvoltare în nivelul de competitivitate a comunității de afaceri. Acest model nu mai este unul sustenabil pentru dezvoltarea economică a țării, dat fiind motivele enumerate mai sus, dar și datorită crizelor din sistemul bancar.

Analizând harta sub-indicelui putem observa câteva centre economice în Republica Moldova. În unele din ele, activitatea economică a fost amplificată datorită creării zonelor economice libere, care acționează ca niște puncte de creștere economică. Dacă este să analizăm impactul zonelor economice libere asupra raioanelor în care acestea au fost create, atunci vedem un avantaj în dezvoltarea factorului social dar și a economiei locale. Ca exemplu poate servi zona economică liberă Bălți. Aceasta a atras investiții în mărime de 95,5 milioane dolari SUA, și are cel mai mare număr de angajați, aproximativ 3500. Companiile rezidente în această zonă economică liberă sunt printre primii 50 exportatori a Republicii Moldova. Prin urmare autoritățile centrale trebuie să ia măsuri rapide pentru ameliorarea calității mediului de afaceri, să încurajeze antreprenoriatul, să creeze infrastructura necesară dezvoltării sustenabile, să promoveze exporturile și să contribuie la schimbarea modelului de dezvoltare economică a țării.

Autoritățile locale nu sunt omnipotente: sinergia dintre autoritățile locale și centrale trebuie focusată spre creșterea economică incluzivă

Sub-indicele administrație locală și legislație este format din 2 piloni: administrație locală și legislație. Acest sub-indice are ca scop evaluarea impactului legislației asupra comunității de afaceri, dar și a calității actului de guvernare la nivel local. Luînd în considerare că autoritățile locale nu au pîrghiile necesare prin care ar putea ameliora calitatea mediului de afaceri, în același timp multe din acele probleme identificate în nenumărate rînduri de către comunitatea de afaceri țin de competențele autorităților centrale. De cele mai dese ori comunitate de afaceri menționează lipsa unor reguli clare de joc și în același timp să fie aplicabile tuturor subiecților, inclusiv guvernului și parlamentului. Această claritate le-ar oferi predictibilitatea și stabilitatea bazei legislative, însă atunci cînd este nevoie de a introduce careva modificări asupra legilor care afectează mediul de afaceri, antreprenorii susțin că implicarea lor în procesul decizional va fi benefică tuturor.

Pe lîngă problema menționată mai sus, comunitatea de afaceri este extrem de îngrijorată de lipsa unui sistem judiciar echidistant, echitabil și eficient, lipsa penalităților pentru deciziile iresponsabile și dăunătoare a funcționarilor publici, lipsa de responsabilizare a autorităților locale dar și a celor centrale, accesul scăzut la informația cu caracter public, lipsa mecanismelor de control a gestiunii finanțelor publice și desigur corupția. Calitatea sistemului judiciar din Republica s-a înrăutățit în progresie aritmetică în ultimii 10 ani. Conform

sondajelor de opinie, cei mai corupți sunt reprezentanții instituțiilor de drept. În aceste condiții încrederea populației în sistemul judiciar sa erodat constant. Mai mult ca atît, scandalurile de corupție legate de judecatori și procurori, conflictele de interese scoase la iveală dar și suspiciunile că factorul politic controlează în întregime sistemul judiciar subminează încrederea oamenilor de afaceri că își vor găsi dreptatea în instanțele de judecată.

O altă problemă des întîlnită în sistemul judiciar este interpretarea în moduri diferite a cazurilor similare, nefiind aplicat principiul precedentului. Rezerve mari sunt și la implementarea tardivă a deciziilor de judecată, care creează pierderi financiare enorme companiilor care și-au cîștigat dreptatea în instanțele de judecată. În aceste condiții autoritățile centrale trebuie să ducă la bun sfîrșit reforma sistemului judiciar, însă în același timp, din cauza influenței puternice a factorului politic este important să fie minimizată interferența acestui factor pentru a crește credibilitatea reformei.

Cît privește calitatea deciziilor funcționarilor publici, autoritățile trebuie să schimbe abordarea de numire și motivare a acestor funcționari. În această ordine de ide este imperativă apariția funcționarului public eficient. Ce ar însemna acest funcționar public eficient; funcționarul public eficient trebuie promovat în baza impactului care le au deciziile sale. Dacă deciziile inițiate, promovate și aprobate au un impact pozitiv asupra mediului de afaceri și bunăstării populației acest funcționar trebuie promovat și motivat financiar, în cazurile contrare acesta trebuie să răspundă pentru greșelile comise.

Încredere populației în sistemul finanțelor publice în ultimii 4 ani sa diminuat, din cauza inconsistenței și încălcării în moduri repetate a procesului bugetar. Calitatea informației prezentate de către autoritățile centrale și locale cu privire la cheltuielile executate lasă de dorit. În mare parte, repartizarea resurselor financiare se face pe criterii politice și nu prin prisma cost/eficiență. Prin urmare comunitatea de afaceri nu au percepția că în schimbul taxelor și impozitelor pe care le plătesc aceștia primesc un serviciu calitativ din partea statului. IDIS Viitorul, împreună cu INEKO au elaborat o hartă interactivă care reflectă veniturile și cheltuielile tuturor primăriilor din Republica Moldova. Această platformă nu este suficientă, atît timp cît comunitatea și oamenii de afaceri nu sunt conectați la procesul bugetar de elaborare, aprobare și monitorizare a procesului de executare. Autoritățile publice locale trebuie să organizeze consultări cu oamenii de afaceri și comunitatea pentru ca acest proces să fie reprezentativ, prin urmare vor avea de cîștigat toată lumea.

Fără o infrastructură calitativă, dezvoltarea economică va fi limitată

Infrastructura Republicii Moldova poate fi împărțită în comunicații electronice și a tehnologiei informaționale și în cea clasică reprezentată de căile de comunicații terestre și aeriene. Ce ține de infrastructura tehnologiei informaționale a Republicii Moldova, aceasta se află pe primele locuri din lume la viteza internetului, acesta fiind de fapt un avantaj

competitiv enorm, care din păcate nu este folosit la deplina sa capacitate. Cît despre calitatea infrastructurii drumurilor, indicator analizat de către autorii studiului, situația acestora este deplorabilă.

Aproximativ toți oamenii de afaceri chestionați au notat că unda din problemele care le creează cheltuieli suplimentare este datorată calității proaste a drumurilor locale și naționale. Investițiile în acest domeniu sunt modeste, fiindcă resursele financiare ale fondului rutier nu sunt suficient nici pentru întreținerea în totalitate a rețelei de drumuri locale și naționale. Investițiile majore în renovarea drumurilor din ultima perioadă au fost făcute din suportul partenerilor de dezvoltare și creditelor preferențiale oferite de instituțiile de creditare internațională. Ca rezultat a acestor investiții, conform unor calcule interne a unor antreprenori cheltuielile pentru deservirea flotelor de mașini care circulă pe aceste trasee au scăzut cu aproximativ 40%, iar timpul de logistică s-a minimizat cu 10%-15%. Din aceste considerente, putem spune că o infrastructură calitativă este un factor important care contribuie la dezvoltarea economică a țării.

Din păcate resursele financiare ale Republicii Moldova sunt modeste, de aceea fiecare leu investit în infrastructură trebuie trecut prin prisma cost/eficiență, iar achizițiile publice să fie organizate într-un mod transparent. Valoarea fiecărui leu, în condițiile actuale, este mult prea mare pentru a fi risipit.

Piața muncii un factor determinant pentru creșterea economică sustenabilă și incluzivă

Conform unor date, aproximativ 1 milion de cetățeni a Republicii Moldova lucrează peste hotarele țării, o cifră destul de impunătoare. Dacă este să ne gândim că acești oameni nu mai contribuie direct la economia țării, ci numai indirect prin intermediul remitențelor, ne dăm seama ce pierderi suferă economia țării. Migrația acestor forțe de muncă a fost condiționată de lipsa locurilor de muncă securizate și bine plătite. În aceste condiții, o mare parte a forței de muncă calificată a fost nevoită să își caute un trai decent și un loc de muncă peste hotarele țării.

Acest fenomen a dus la apariția modelului economic bazat pe creșterea economică datorită consumului intern alimentat de remitențe și importuri. Odată cu schimbarea tendinței de migrare temporară în cea permanentă, dar și crizelor economice regionale și mondiale, mărimea remitențelor a scăzut de la 33% din PIB aproximativ la 20%. În aceste condiții, antreprenorii care erau focusați pe deservirea consumului intern resimt în ultimii ani o scădere a puterii de cumpărare. Cel mai complicat le este însă acelor antreprenori care sunt în căutarea forței de muncă calificată, menționând o disponibilitate joasă a forței de muncă calificată pe piața locală. În același timp, sesizăm și o lipsă acută a forței de muncă necalificată și anume pentru muncile sezoniere sau altor activități care nu necesită o calificare specifică. În aceste condiții, sistemul educațional trebuie să compenseze acest decalaj.

Din păcate conectivitatea sistemului educațional și a centrelor vocaționale, conform părerilor oamenilor de

afaceri, este joasă. Chiar dacă antreprenorii angajează un tânăr specialist, ei trebuie să suporte cheltuieli suplimentare pentru calificarea și specializarea acestuia. Mai mult ca atât, companiilor nu le sunt oferite careva stimulente fiscale pentru faptul că angajează tineri specialiști. În aceste condiții autoritățile centrale trebuie să ia măsuri urgente pentru ameliorarea situației de pe piața muncii.

Capitolul 3

Metodologia

Explicarea modului de creare a indicelui

Introducere

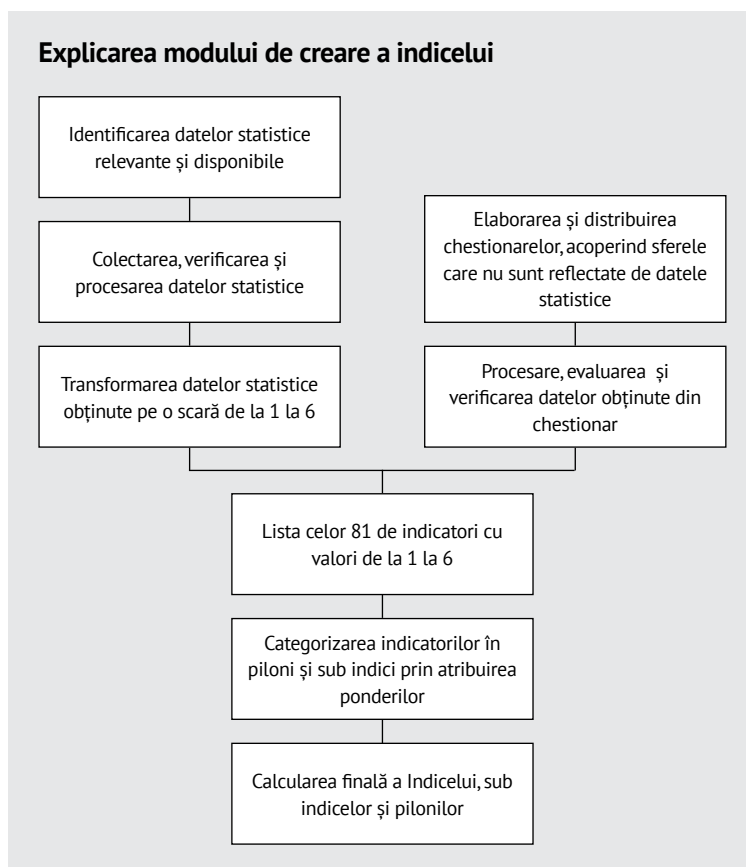
Proiectul actual a fost inspirat de un proiect similar implementat în Republica Slovacia în anii 2011-2012, fiind intitulat "Regiuni competitive 21"/"Competitive Regions 21". Scopul principal al proiectului actual este evaluarea mediului de afaceri din Republica Moldova la nivel de raion. Evaluarea în cauză are loc la nivel de raioane în număr de 35. Raioanele ocupa poziția secundă după mărimea unității administrativ-teritoriale din Republica Moldova, populația medie însumând 83 de mii de locuitori, iar suprafața – 967 km². Dintre acestea, 33 de unități administrativ-teritoriale includ un centru raional și satele adiacente, dintre care unele au chiar statut de oraș. Celelalte 2 raioane sunt municipiile Chișinău și Bălți, formate exclusiv din cartiere urbane, fiind două cele mai mari orașe din Republica Moldova.

Indicele mediului de afaceri regional (RBEI – eng. Regional Business Environment Index) reflectă calitatea generală a condițiilor de desfășurare a activității economice în raioane. Crearea acestui indice a fost motivată de absența unor instrumente care să permită realizarea unei comparații eficiente între raioane. Indicele prezintă rezultatul unui model complex și este calculat separat pentru fiecare raion pe baza datelor statistice disponibile, precum și a datelor obținute în urma realizării unor sondaje afective/emoționale printre conducătorii de companii. Valorile indicelui pentru fiecare raion aparțin intervalului [1; 6], unde 1 reflectă cele mai rele condiții pentru activitatea de antreprenariat, iar 6 – cele mai bune condiții posibile în acest scop.

RBEI cuprinde 81 de indicatori reciproc independenți, care apreciază diverse aspecte ale condițiilor de desfășurare a activității economice. Valoarea fiecăruia dintre acești indicatori, la fel ca și cea a RBEI în general, aparține intervalului [1; 6], fapt ce permite realizarea unei comparații între raioane în domeniul vizat. Toți cei 81 de indicatori sunt clasificați în 8 categorii numite piloni, care combină indicatorii în unități logice mai mari. Pilonii reprezintă 8 domenii de bază identificate în cadrul mediului de afaceri. La rândul lor, aceste domenii sunt grupate în 4 subindici regionali ai mediului de afaceri, fiecare subindice cuprinzând câte 2 piloni. RBEI este obținut în rezultatul fuziunii ponderate a acestor subindici.

- Subindicele I: Activitatea economică.
Pilonul 1: Mediul economic.
Pilonul 2: Producția economică.
- Subindicele II: Administrația publică și legislația
Pilonul 3: Legislație.
Pilonul 4: Administrația publică.
- Subindicele III: Tehnologie și infrastructură.
Pilonul 5: Infrastructură.
Pilonul 6: Tehnologie.
- Subindicele IV: Educație și resurse umane.
Pilonul 7: Resurse umane.
Pilonul 8: Educație.

Calcularea RBEI și a elementelor acestuia include 3 etape principale: 1. Identificarea și colectarea datelor statistice relevante; 2. Realizarea unui sondaj și colectarea rezultatelor; și 3. Crearea modelului RBEI și calcularea valorii RBEI. Aceste etape principale pot fi divizate în câțiva pași după cum urmează:

Identificarea, colectarea, verificarea și procesarea datelor statistice relevante și disponibile

Toți indicatorii statistici au fost obținuți de la Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. În vederea asigurării unui RBEI cât mai robust posibil, am luat în considerare valorile din ultimii 4 ani (2012 - 2015) cu ponderea corespunzătoare pentru fiecare an (a se vedea 3a). În total, am identificat 24 de seturi de date statistice ce există la nivel de raion și sunt relevante pentru mediul de afaceri, fiind, cel puțin, parțial reciproc independente. Acestea reprezintă un număr total de 22 de indicatori (2 seturi de date sunt incluse doar în calitate de numitor pentru ceilalți 22 de indicatori). Cu toate acestea, nu toate seturile de date sunt disponibile pentru toți cei 4 ani, motiv din care anii lipsă nu a fost luați în calcul.

După colectarea tuturor indicatorilor pentru toți anii disponibili și pentru toate cele 35 de raioane, aceștia au făcut obiectul unor verificări în scopul identificării și inspectării valorilor extreme pentru fiecare indicator, cu alte cuvinte, a valorilor din afara intervalului [media - 3 x intervalul intercuartilic; media + 3 x intervalul intercuartilic], unde intervalul intercuartilic este definit ca percentila a 75-a minus percentila a 25-a a tuturor celor 35 de valori ale fiecărui indicator concret.

Transformarea datelor statistice obținute pe scala de la 1 la 6

Pentru acest model au fost selectate 22 de seturi de date statistice. Fiecare set de date pentru fiecare raion ar putea să reprezinte fie date simple (de ex., rata de promovare a examenelor), fie date privind randamentul (de ex., valoarea livrabilelor produse per rezident) sau un indice creat pe baza datelor parțiale (de ex., indicele de îmbătrânire calculat pe baza populațiilor din diferite categorii de vârstă).

Pentru a permite compararea datelor incongruente, cum ar fi numărul de persoane per km² și rata de promovare a examenelor măsurată ca procent, a fost nevoie de elaborat o metodă universală de transformare. Și, totuși, varietatea unităților nu a fost unica problemă. Pentru ca datele să fie comparabile, a fost nevoie de face datele scalabile în mod egal. Astfel, utilizarea unui model potrivit de transformare poate soluția ambele probleme concomitent. Toate cele 22 de seturi de date au fost supuse transformării, în același timp, pentru majoritatea datelor transformarea logaritmică, utilizată pe larg în economie, s-a dovedit a fi cea mai adecvată. În alte cazuri a fost aplicată transformarea liniară. Indiferent de funcția aplicată, transformarea garantează faptul că rezultatul obținut pentru fiecare raion reprezintă un număr din intervalul [1; 6], pentru care în continuare vom folosi noțiunea „punctaj”. Această particularitate a transformării asigură comparabilitatea datelor statistice cu cele obținute în rezultatul sondajului, dat fiind faptul că răspunsurile respondenților incluși în sondaj, la fel, aparțin intervalului [1; 6].

Procedura de transformare este aplicabilă oricărui dintre cele 22 de seturi de date, după stabilirea faptului că setul se conformă unei funcții concave, liniare sau convexe de utilitate și este adecvat pentru a determina limitele de jos și de sus prin algoritm sau de o valoare determinată în mod rezonabil. Limitele de jos și de sus ar trebui stabilite în raport cu un spectru de date realizabile din punct de vedere teoretic în condițiile Republicii Moldova. De exemplu, urbanizarea ar putea atinge orice valoare din intervalul [0%; 100%], prin urmare, ambele limite sunt definite în mod rezonabil. Cu toate acestea, în cazul speranței de viață, nu putem vorbi despre o valoare minimă sau maximă coerentă din punct de vedere teoretic. Prin urmare, în sensul transformării, aceste valori urmează a fi determinate prin algoritm.

Ultimul pas al procesului de transformare asigură faptul că un punctaj mai mare întotdeauna va reprezenta condițiile mai bune din raion. Într-adevăr, pentru unele date, cum ar fi indicele de îmbătrânire, o valoare mai mare reprezintă o situație nedorită. În acest caz, transformarea asigură faptul că raionului cu un indice de îmbătrânire mai mic îi va fi atribuit un punctaj mai mare și vice versa. De menționat faptul că seturile de date nu trebuie să conțină număidecât valori pentru toate raioanele. În astfel de cazuri, datele lipsă nu sunt incluse în calcule, iar raioanelor nu le este atribuit un punctaj asociat. În continuare am inclus descrierea în detaliu a procesului de transformare.

Să presupunem că n este numărul de raioane cu date disponibile pentru setul concret, iar raioanele corespunzătoare sunt 1, 2, 3, ..., n . Atunci x_i este valoare pe care a atins-o raionul i .

1. Determinarea limitei de jos L și a celei de sus U pentru valorile x_i ce pot fi atinse din punct de vedere teoretic. Este evident faptul că $L \leq \min x_i$ și $U \geq \max x_i$. Vom sorta valorile x_i de la cele mai mici spre cele mai mari, numindu-le y_i , $i = 1, 2, 3, \dots, n$. În cazul în care valorile y_i pentru i situat aproape de n cresc rapid, U trebuie să aibă o „rezervă suficientă” din valoarea y_n . Prin urmare, U trebuie să țină cont de creșterea y_i și, pe măsură ce i converge spre n , ponderea acestei creșteri trebuie să avanseze. O metodologie similară poate fi aplicată pentru a calcula L . Astfel,

$$L = y_1 - \frac{\sum_{i=1}^{n-1} \left(\frac{4}{5}\right)^i (y_{i+1} - y_i)}{\sum_{i=1}^{n-1} \left(\frac{4}{5}\right)^i} \quad (1)$$
$$U = y_n + \frac{\sum_{i=1}^{n-1} \left(\frac{4}{5}\right)^{n-i} (y_{i+1} - y_i)}{\sum_{i=1}^{n-1} \left(\frac{4}{5}\right)^{n-i}}$$

2. Normalizarea valorilor x_i pe intervalul $[0,1]$. În cazul în care definim valorile normalizate ale x_i ca x'_i , atunci

$$x'_i = \frac{x_i - L}{U - L} \quad (2)$$

3. Transformarea valorilor normalizate x'_i ale unui set concret de date în noi valori x''_i pe baza caracterului funcției de utilitate, folosind o astfel de funcție de transformare $x''_i = f(x'_i)$, în care f reprezintă funcția de utilitate și satisface condiției $f(\cdot) : [0,1] \rightarrow [0,1]$.

Dacă funcția de utilitate a setului de date este liniară, atunci

$$f(x') = x'$$

în caz contrar

$$f(x') = \log_k (1 + (k-1)x') \quad (3)$$

unde k este stabilit astfel încât $f'(0)$ să reflecte claritatea distribuției x' după cum urmează: dacă funcția de utilitate este concavă,

$$\frac{k-1}{\ln k} = \left(\frac{\bar{x} - \min_{i \leq n} x_i}{\max_{i \leq n} x_i - \min_{i \leq n} x_i} \right)^{-\frac{3}{2}} \quad (4a)$$

dacă funcția de utilitate este convexă,

$$\frac{k-1}{\ln k} = \left(\frac{\bar{x} - \min_{i \leq n} x_i}{\max_{i \leq n} x_i - \min_{i \leq n} x_i} \right)^{\frac{3}{2}} \quad (4b)$$

4. Crearea punctajului final al unui set de date concret pentru toate raioanele. În cazul în care setul de date este „pozitiv”, cu alte cuvinte, creșterea valorilor rezultă în calitate sporită a mediului de afaceri, punctajul final s_i pentru un set de date concret din raionul i este definit ca

$$s_i = 1 + 5x''_i \quad (5)$$

Atunci când setul de date este negativ,

$$s_i = 6 - 5x''_i \quad (6)$$

Aplicarea procesului de transformare prezentat asupra unui set de date concret asigură invarianța punctajului atins în cadrul transformărilor liniare ale acestor date – schimburi sau multiplicări. Cu alte cuvinte, în cazul în care, de exemplu, indicele de îmbătrânire în toate raioanele scade în mod egal cu un punct procentual per an (schimbare) sau rata de promovare a examenelor se înjumătățește (multiplicare), punctajele în cadrul acestor indicatori atins în toate raioanele nu se modifică.

Această invarianță este asigurată de ecuațiile (1) și (2), în acest mod, valorile x' nu se modifică indiferent de orice schimbări sau multiplicări ale datelor originale.

Întocmirea, distribuirea, colectarea, procesarea și evaluarea chestionarelor

După cum a fost menționat mai sus, datele statistice la nivel de raion nu a fost disponibile pentru toți factorii care afectează mediul de afaceri. În vederea cuprinderii acestor aspecte cât mai deplin posibil, suplimentar domeniilor deja acoperite de indicatorii statistici, am compilat un sondaj pentru a obține ceilalți indicatori ce afectează mediul de afaceri, pe baza opiniei exprimate de antreprenori. Sondajul a fost realizat, preponderent, în lunile martie, aprilie și mai 2016, cu implicarea conducerii companiilor care activează în Republica Moldova cu scopul de a obține date ce descriu domeniile selectate ale mediului de afaceri.

În total, au fost formulate 59 de întrebări. În sondaj au fost incluse întrebări de tip închis cu variante de răspunsuri din setul $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$, unde răspunsurilor 1 și 6 le-au fost atribuite semnificații verbale cu impact diametral opus asupra mediului de afaceri. Răspunsurile 2, 3, 4 și 5 reprezintă etape intermediare între cele două opinii extreme. Răspunsul 1 reprezintă cel mai negativ impact, în timp ce răspunsul 6 reprezintă cel mai pozitiv impact asupra mediului de afaceri.

Fiecare întrebare din sondaj reprezintă un indicator, în continuare – “indicator de sondaj”. Cei 22 de indicatori statistici au fost completați cu 59 de indicatori de sondaj, formând setul final alcătuit din 81 de indicatori. Punctajul fiecărui indicator de sondaj pentru fiecare raion este calculat drept media aritmetică a răspunsurilor obținute la această întrebare de la toți respondenții relevanți dintr-un raion concret. La calcularea acestor punctaje nu au fost aplicate transformări, care, de fapt, nu erau necesare, întrucât întrebările din sondaj au fost construite automat astfel încât un răspuns cu o valoare mai mare de medie să reprezinte condiții mai bune în raionul vizat.

Prin urmare, atât indicatorii statistici, cât și cei de sondaj sunt coerente, cu alte cuvinte, punctajele mai mari pentru orice indicator întotdeauna reprezintă condiții mai bune pentru afaceri. Coerența este, de asemenea, garantată de faptul că, în termeni simpli, este aproape la fel de dificil de obținut un punctaj de 5.2 atât în cadrul unui indicator statistic, cât și în cadrul unui indicator de sondaj. Aceste caracteristici permit efectuarea unor comparații semnificative și medierea valorilor ambilor tipuri de indicatori.

Redacția celor 59 de întrebări cu variante posibile de răspunsuri sunt incluse în ultima parte a acestui document, împreună cu un rezumat, descrierea și informația selectă pentru toți cei 81 de indicatori incluși în calculul RBEI.

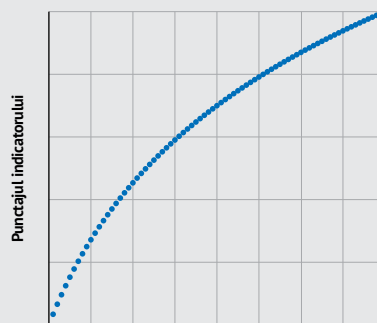
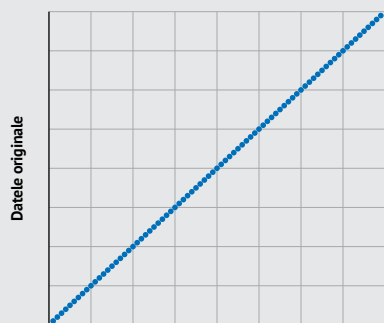
Cu toate acestea, nu toate rezultatele sondajului au fost incluse în calcularea RBEI. Înainte de efectuarea calculelor, respondenți cu răspunsuri extrem de improbabile trebuie excluși. Acești respondenți pot fi divizați în 2 grupuri: respondenți cu răspunsuri foarte similare răspunsurilor oferite de alți respondenți și respondenți cu răspunsuri foarte diferite răspunsurilor oferite de alți respondenți. În total 716 persoane au oferit răspunsuri la întrebările din sondaj, dintre care 69 de răspunsuri erau foarte diferite, iar

How the transformation affects different sets of data

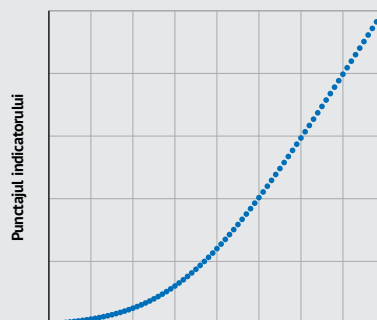
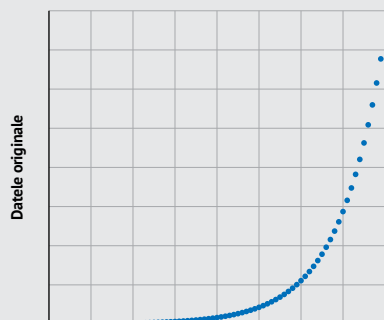
Transformarea datelor statistice sursă pentru intervalul 1 – 6 este necesară în vederea efectuării unei evaluări corecte a raioanelor.

Diagramele următoare reflectă impactul transformării universale a datelor ce provin din diverse distribuții. Pentru fiecare tip de distribuție diagrama din partea stângă reflectă distribuția originală a datelor ce corespunde

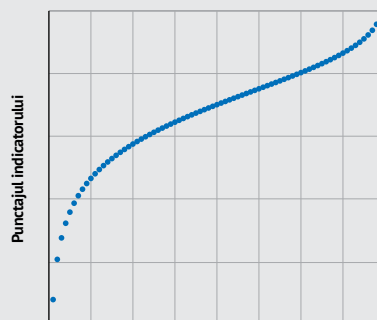
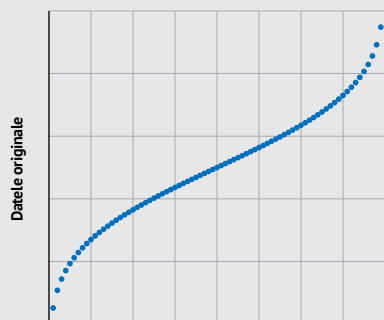
indicatorilor statistici ai acestora, iar diagrama din partea dreaptă reprezintă punctajul acumulat de fiecare raion individual după aplicarea transformării corespunzătoare. În toate cazurile indicate, am folosit funcția de utilitate concavă, deoarece funcția liniară transformă integral forma datelor originale în punctaje finale și transformarea n-ar fi avut sens.

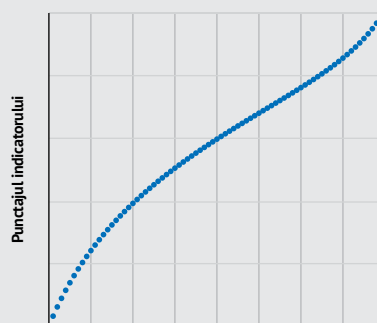
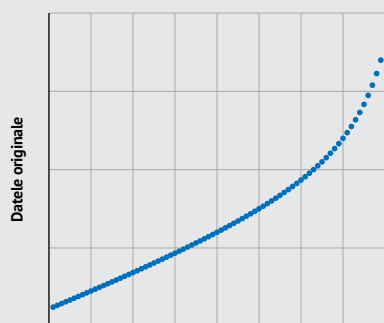
Distribuția uniformă care, după sortarea datelor, arată aproximativ ca o curbă liniară, este obișnuită pentru indicatorii cu un tip natural de limită de jos și de sus – cum ar fi ponderea populației urbane.

Distribuția exponențială reprezentată de o curbă aproximativ exponențială cu densitatea în descreștere a datelor este tipică pentru majoritatea indicatorilor cu limita de jos fixată și cu limita de sus deschisă – cum ar fi cifra de afaceri per capita a companiilor.

Graficul realizărilor ordonate într-o distribuție normală este, de regulă, simetric față de centru, având cozi/alungiri pe ambele părți. Astfel de distribuție este caracteristică indicatorilor cu un fel de valoare medie și devieri posibile pe ambele părți – cum ar fi migrația netă.

Acest grafic nu reprezintă direct o distribuție statistică standard, însă există unii indicatori ce includ astfel de date – de exemplu, rata de promovare a examenelor..

Exemplu of transformare – cifra de afaceri per capita a companiilor industriale

Se poate presupune că cifra de afaceri per capita în creștere a companiilor industriale îmbunătățește condițiile pentru activitatea economică din raion. Însă pe măsura creșterii cifrei de afaceri per capita a companiilor industriale, fiecare creștere marginală aduce un aport mai mic la îmbunătățirea condițiilor pentru activitatea economică comparativ cu contribuția unității precedente. Prin urmare, funcția de utilitate a unui astfel de indicator este concavă și pentru setul de date respectiv este relevant de aplicat funcții logaritmice în procesul de transformare a valorilor originale. Limita U urmează a fi stabilită de algoritm, deoarece nu poate fi determinată în mod arbitrar pe baza asumării unui raion cu anumite valori maxime posibile ale cifrei de afaceri per capita a companiilor industriale.

Necesitatea de aplicare a funcției logaritmice pentru a transforma valorile originale poate fi bine ilustrată de faptul că cifra de afaceri per capita a companiilor industriale este extrem de diversă. În cazul în care nu am folosit transformarea logaritmică a datelor, doar municipiile Chișinău și Bălți ar obține un punctaj ridicat, în timp ce

raionul Drochia și alte câteva raioane ar avea un punctaj relativ scăzut, iar restul raioanelor ar acumula punctaje aproape de cele mai scăzute posibile. Prin urmare, UTA Găgăuzia nu ar beneficia de faptul că cifra de afaceri per capita a companiilor sale industriale este de 6 ori mai mare decât cifra de afaceri per capita a companiilor industriale din raionul Dubăsari. Utilizarea transformării logaritmice adecvate elimină acest efect.

Raionul	Cifra de afaceri a companiilor industriale	Punctajul	Punctajul fără transformare
Chișinău	61,4	5,85	6,00
Bălți	39,4	5,28	4,14
Drochia	22,9	4,59	2,75
UTA Găgăuzia	14,3	4,02	2,02
Dubăsari	2,2	2,13	1,00

91 – foarte similare (7 au combinat ambele caracteristici), fapt ce a condus la formarea unui set final alcătuit din 563 de respondenți.

Respondenții cu răspunsuri foarte extreme au fost identificați cu ajutorul distanței Mahalanobis. În cazul în care definim $\mathbf{x} = (x_1, x_2, \dots, x_{59})^T$ ca un set de răspunsuri oferite de orice respondent (valorile întrebărilor fără răspuns au fost identificate ca media tuturor respondenților care au răspuns la întrebarea concretă) și $\mathbf{m} = (m_1, m_2, \dots, m_{59})^T$ ca media tuturor respondenților, atunci distanța Mahalanobis a unui set de răspunsuri oferite de orice respondent în raport cu media totală urmează distribuția Chi-pătrat (X^2) cu 59 grade de libertate. Respondenții cu distanța Mahalanobis mai mare de 99.9 percentile ale distribuției Chi-pătrat corespunzătoare au fost marcați ca incerti.

Respondenții care au oferit răspunsuri foarte similare răspunsurilor altor respondenți au fost identificați folosind o metodă mai simplă. La primul pas, pentru fiecare pereche de respondenți a fost calculată similitudinea dintre răspunsurile respondenților A și B. În cazul în care definim $\mathbf{a} = (a_1, a_2, \dots, a_{59})^T$ în calitate de set de răspunsuri oferite de respondentul A și $\mathbf{b} = (b_1, b_2, \dots, b_{59})^T$ în calitate de set de răspunsuri oferite de respondentul B, similitudinea S_{AB} este calculată ca $(\mathbf{a}^T \mathbf{b})^{1/2}$.

La pasul secund, pentru fiecare respondent $R \in \{r_1, r_2, r_3, \dots, r_{716}\}$ este calculată similitudinea minimă cu toți ceilalți 715 de respondenți. Să numim acest minimă M_i pentru respondentul i . Ulterior, respondenții care au o similitudine minimă mai mică decât media(M) - 1.5 * stdev(M) au fost marcați ca incerti.

În cele din urmă, respondenții marcați ca incerti (fie că erau prea similari sau prea deosebiți) au fost eliminați. Raionul Fălești are cel mai mic număr de respondenți buni (8), U.T.A. Găgăuzia are cei mai mulți respondenți buni (28). Valoarea medie a respondenților buni per raion este egală cu 15.9.

Categorizarea listei rezultante din 81 de indicatori în cadrul pilonilor și a subindicilor, atribuirea ponderii acestora și calcularea finală a RBEI

Pentru model au fost pregătiți în total 81 de indicatori, dintre care 22 de indicatori au fost compilați pe baza datelor statistice, iar ceilalți 59 de indicatori au fost colectați pe baza realizării unui sondaj de opinie. Fiecărui dintre acești indicatori i-a fost atribuită o pondere care reflectă influența unui indicator concret asupra mediului de afaceri în așa mod încât suma ponderilor tuturor indicatorilor statistici să fie egală cu suma ponderilor tuturor indicatorilor de sondaj. Potrivii celor menționate mai sus, indicatorii statistici au fost obținuți pentru ultimii 4 ani (în cazul în care erau disponibili). Fiecare dintre acești ani este luat în calcul cu ponderea proprie adăugând ponderii globale a indicatorului concret: 1 – pentru cel mai îndepărtat exercițiu/an (2012), 2 – pentru următorul exercițiu (2013), 4 – pentru următorul exercițiu (2014) și 8 – pentru cel mai apropiat exercițiu (2015).

Procesul de calculare a indicatorilor statistici pe baza datelor statistice primare este după cum urmează: pasul prim: valorile pentru fiecare dintre cei 4 ani sunt transformate în intervalul 1 – 6, folosind metoda descrisă în Secțiunea 3a. Pasul secund: pentru valorile transformate se calculează o medie, folosind ponderile 1, 2, 4 și 8, care rezultă în valoarea finală a indicatorilor statistici concreți pentru toate raioanele. Pasul terț: valoarea (transformată și media ponderată) este utilizată pentru calcularea punctajului RBEI cu ponderea globală atribuită (a se vedea Secțiunea 6).

Pentru o mai bună orientare în setul de indicatori și în vederea optimizării/simplificării modelului global, s-a dovedit a fi eficientă clasificarea indicatorilor individuali în unități logice mai mari care descriu domenii mai ample ale mediului de afaceri. Am identificat 8 astfel de domenii și le-am definit ca Piloni ai mediului de afaceri. Acești piloni sunt după cum urmează: Mediul economic, Producția economică, Legislație, Administrația publică, Infrastructură, Tehnologie, Resurse

Întrebări model

În ce mod percepeți calitatea infrastructurii rutiere?

drumurile sunt într-o stare precară, iar capacitatea acestora este subestimată semnificativ

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

infrastructura rutieră este bine dezvoltată și întreținută

- 1 Sunt în totalitate de acord cu răspunsul din partea stângă.
- 2 Sunt în mare măsură de acord cu răspunsul din partea stângă.
- 3 Sunt mai degrabă de acord cu răspunsul din partea stângă decât cu cel din partea dreaptă.
- 4 Sunt mai degrabă de acord cu răspunsul din partea dreaptă decât cu cel din partea stângă.
- 5 Sunt în mare măsură de acord cu răspunsul din partea dreaptă.
- 6 Sunt în totalitate de acord cu răspunsul din partea dreaptă.

umane și Educație. Fiecare dintre cei 81 de indicatori este atribuit în mod explicit unuia dintre piloni. Punctajul raionului pentru fiecare pilon este calculat ca media ponderată a tuturor indicatorilor incluși în cadrul pilonului respectiv. Cei 8 piloni ai mediului de afaceri formează în perechi 4 subindici. Primul și al doilea pilon luați împreună formează subindicele Activitate economică. Al treilea și al patrulea pilon reprezintă subindicele Administrația publică și legislația. Combinația celui de al cincilea și al șaselea pilon a rezultat în subindicele Tehnologie și Infrastructură. Ultimii doi piloni formează subindicele Educație și Resurse umane.

Punctajul acumulat de un raion pentru fiecare subindice este calculat în mod similar calculării punctajului pentru piloni, în acest caz fiind luați în considerare toți indicatorii care fac parte fie din pilonul sau subindicele corespunzător. În cele din urmă, media ponderată a tuturor celor 81 de indicatori ne indică Indicele mediului de afaceri regional. În cazul în care un oarecare raion nu dispune de toate datele statistice, motiv din care nu i-a fost atribuit punctajul pentru un anumit indicator, acest indicator nu a fost luat în considerare pentru calcularea RBEI; media ponderată este calculată doar pe baza indicatorilor definiți pentru raionul vizat; prin urmare, suma ponderilor este, respectiv, mai mică. Calcularea punctajului pentru fiecare pilon sau subindice se bazează pe același principiu.

Mai sus am pus în discuție principiile ce stau la baza calculării punctajelor pentru toate raioanele, fie pentru determinarea indicatorilor individuali, fie pentru unitățile mai mari cum sunt pilonii, subindicii, fie, în cele din urmă, pentru RBEI. De menționat faptul că punctajele pot fi calculate nu doar pentru raioane, dar și pentru întreaga țară. Punctajul (mediu) al oricărui indicator la nivel național este calculat ca media ponderată a punctajelor pe raioane, unde ponderile corespund populației unui raion concret. În mod similar, este posibil de evaluat valoarea medie a pilonilor, subindiciilor sau a RBEI la nivel național.

Pentru a asigura o mai bună privire de ansamblu, prezentăm lista celor 81 de indicatori incluși în calcularea RBEI. Indicatorii sunt listați în ordinea clasificării lor în cadrul RBEI, unde selectăm numărul de identificare al indicatorului, care constă din numărul pilonului respectiv și numărul serial al indicatorului în cadrul pilonului în calitate de criteriu decisiv pentru clasamentul acestora. Următorul element al

identificării indicatorului este denumirea. În cazul în care denumirea este urmată de un asterisc, indicatorul este format pe baza sondajului. În caz contrar, indicatorul provine din date statistice.

Exonerare de răspundere: modelul a fost elaborat și edificat pe baza celor mai exacte date disponibile pe moment; unele dintre aceste date ar putea fi modificate după finalizarea modelului.

Privire de ansamblu asupra indicatorilor

Pentru o mai bună privire de ansamblu, prezentăm lista celor 81 de indicatori incluși în calcularea RBEI. Indicatorii sunt listați în ordinea clasificării lor în cadrul RBEI, unde selectăm numărul de identificare al indicatorului, care constă din numărul pilonului respectiv și numărul serial al indicatorului în cadrul pilonului în calitate de criteriu decisiv pentru clasamentul acestora. Următorul element al identificării indicatorului este denumirea. În cazul în care denumirea este urmată de un asterisc, indicatorul este format pe baza sondajului. În caz contrar, indicatorul se bazează pe date statistice.

Toți indicatorii statistici conțin 3 parametri de bază sub denumire care relevă unele proprietăți importante. Numărul indicat în partea stângă reprezintă ponderea indicatorului în RBEI. În cazul în care simbolul din partea de mijloc este „+”, atunci valorile mai ridicate ale datelor statistice sunt benefice pentru condițiile de activitate economică din raion. În mod contrariu, prezența simbolului „-”, denotă îmbunătățirea condițiilor de activitate odată cu descreșterea datelor originale sau denotă faptul că valorile mai mari nu sunt dezirabile. Indicele de îmbătrânire este un exemplu elocvent în acest context. Totuși, în astfel de situații, transformarea utilizată asigură faptul că raioanele cu indicele de îmbătrânire scăzut sunt recompensate în cele din urmă cu punctaje mai mari și vice versa. În partea dreaptă a poziției parametrului sunt indicate informații despre unitățile de măsură a datelor statistice originale. În cazul în care datele sursă nu conțin o unitate de măsură clar identificabilă, este utilizată noțiunea „fără unitate de măsură”. Pozițiile ulterioare cuprind informații pentru identificarea deplină a indicatorului.

Descrierea indicatorilor de sondaj are un format diferit. Poziția de sub denumirea indicatorului conține doar două date. În timp ce numărul din partea stângă reprezintă ponderea indicatorului în cadrul RBEI, cuvântul „sondaj” din partea dreaptă denotă faptul că indicatorul este afectiv/emoțional, bazat pe sondaj și, astfel, constituie doar o completare verbală asteriscului indicat imediat după denumirea indicatorului. Includerea simbolurilor „+” sau „-”, cunoscute din descrierea indicatorilor statistici ar fi redundantă, deoarece întrebările din sondaj au fost construite astfel încât un răspuns peste medie să reprezinte condiții mai bune pentru activitate în raion. Următoarea secțiune din descrierea indicatorului prezintă redacția completă a întrebării incluse în sondaj, însoțită de semnificația verbală a răspunsurilor extreme și a histogramei în miniatură. Această histogramă include 6 rubrici, care reprezintă, de la stânga spre dreapta, frecvența relativă a fiecărui răspuns posibil din intervalul {1, 2, 3, 4, 5, 6}. Pentru a îmbunătăți claritatea histogramei a fost inclusă o grilă cu rezoluție orizontală de 10%. Astfel, de exemplu, în cazul în care înălțimea rubricii terțe din partea stângă atinge poziția a patra a grilei, care, de asemenea, atinge vârful histogramei, aproximativ 40% dintre respondenți au selectat

răspunsul {3}. Menționăm din nou faptul că datele de sondaj au fost colectate, preponderent, în lunile martie, aprilie și mai 2016.

Modelul a fost elaborat și edificat pe baza celor mai exacte date disponibile pe moment; unele dintre date ar fi putut fi modificate după ce modelul a fost finalizat. Rezultatele Modelului bazat pe cele mai recente date pot fi vizualizate pe pagina de Internet a Proiectului.

Pilonul 1: Mediul economic

1.01 Ponderea angajaților în populația totală

10 | + | %

Ponderea angajaților în populația totală.

1.02 Densitatea populației

10 | + | locuitori / km²

Densitatea populației.

1.03 Densitatea companiilor neindustriale

6 | + | fără unitate de măsură

Numărul de companii neindustriale per 1,000 locuitori.

1.04 Populația urbană

5 | + | %

Populația urbană în % din populația totală.

1.05 Impactul economiei tenebre asupra desfășurării activității*

5 | sondaj

În ce măsură economia tenebră (tranzacțiile nedocumentate) afectează activitatea economică din raionul dvs.?

1 - afectează în mod negativ condițiile de pe piață,

6 - în raion nu există economie tenebră.

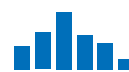
1.06 Nivelul corupției printre întreprinderile private*

5 | sondaj

În ce măsură, potrivit estimărilor dvs., este răspândit fenomenul corupției printre întreprinderile private din raionul dvs.?

1 - fenomenul corupției deformează semnificativ condițiile de pe piață,

6 - în raion nu este răspândit fenomenul corupției printre întreprinderile private.

1.07 Densitatea companiilor industriale

4 | + | fără unitate de măsură

Numărul companiilor industriale per 1,000 locuitori.

1.08 Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*

2 | sondaj

Cât de avansat este nivelul competitivității în sectorul servicii din raionul dvs.?

1 - raionul suferă din cauza lipsei concurenței,

6 - concurența este bine dezvoltată.

1.09 Nivelul de competitivitate în industrie*

2 | sondaj

Cât de avansat este nivelul competitivității în sectorul industrie din raionul dvs.?

1 - raionul suferă din cauza lipsei concurenței,

6 - concurența este bine dezvoltată

1.10 Fiabilitatea partenerilor de afaceri *

2 | sondaj

Considerați că partenerii de afaceri din raionul dvs. sunt fiabili și demni de încredere?

1 - adesea aceștia nu respectă cele agreeate,

6 - pot conta pe ei.

1.11 Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*

2 | sondaj

Cât de accesibile sunt resursele financiare și de capital în raionul dvs.?

1 - costurile pentru obținerea resurselor necesare nu sunt tolerabile,

6 - ne putem asigura foarte eficient cu resursele necesare.

1.12 Impactul locației raionului asupra desfășurării activității*

1 | sondaj

În ce mod locația/amplasarea raionului (disponibilitatea autostrăzilor, căilor ferate, apropierea de clienți, relațiile cu raioanele din vecinătate) afectează comunitatea de afaceri?

1 - poziția raionului reprezintă un dezavantaj competitiv critic,

6 - locația strategică permite să avem succes mai mare pe piață.

1.13 Impactul condițiilor naturale asupra desfășurării activității*

1 | sondaj

În ce mod condițiile naturale din raionul dvs. (condițiile climatice, inundațiile, relieful, ...) afectează oportunitățile de afaceri?

1 - sporesc semnificativ costurile agenților economici, 6 - acestea nu constituie un obstacol.

1.14 Condițiile actuale pentru desfășurarea activității*

1 | sondaj

Apreciați-vă sentimentul general de satisfacție în raport cu condițiile actuale de activitate din raionul dvs.?

1 - nemulțumire maximă,

6 - satisfacție maximă.

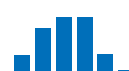
1.15 Schimbarea condițiilor pentru desfășurarea activității în ultimii ani*

1 | sondaj

Apreciați-vă sentimentul general de satisfacție în raport cu schimbările operate în condițiile de activitate din raionul dvs. în ultimii 3 ani

1 - nemulțumire maximă,

6 - satisfacție maximă.

1.16 Disponibilitatea materialelor și a serviciilor necesare*

1 | sondaj

Cât de dificil este pentru compania dvs. să-și asigure materialele și serviciile necesare pentru activitatea sa?

1 - achiziționarea acestora este foarte solicitantă și necesită mult timp,

6 - le putem asigura în mod eficient.

1.17 Potențialul pentru dezvoltarea turismului*

1 | sondaj

Care este potențialul pentru dezvoltarea turismului în raionul dvs.?

1 - raionul nu dispune de condiții pentru atragerea vizitatorilor,

6 - condițiile favorabile din raion permit dezvoltarea semnificativă a serviciilor în domeniul turismului.

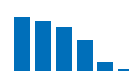
1.18 Companii multinaționale și străine*

1 | sondaj

Câte companii multinaționale și străine activează în raionul dvs.?

1 - nu cunosc astfel de companii,

6 - majoritatea companiilor din raion sunt multinaționale sau străine.

Pilonul 2: Producția economică

2.01 Salariul mediu lunar

20 | + | lei

Salariul mediu lunar.

2.02 Valoarea livrabilelor produse

15 | + | mii lei

Valoarea livrabilelor produse per locuitor.

2.03 Cifra de afaceri a companiilor neindustriale

9 | + | mii lei

Cifra de afaceri a companiilor neindustriale per locuitor.

2.04 Cifra de afaceri a companiilor industriale

6 | + | mii lei

Cifra de afaceri a companiilor industriale per locuitor.

2.05 Construirea blocurilor rezidențiale

5 | + | m²

Suprafața dată în exploatare per 1000 locuitori.

2.06 Potențialul de dezvoltare al întreprinderilor*

3 | sondaj

Cum percepeți potențialul de dezvoltare al întreprinderii dvs.?

1 – presupun că va falimenta,

6 – presupun o dezvoltare distinctă.

2.07 Caracterul ecologic al producției*

1 | sondaj

În ce mod companiile din raionul dvs. afectează mediul ambiant?

1 - companiile prin activitatea lor

afectează grav mediul ambiant,

6 - companiile nu afectează deloc mediul ambiant.

2.08 Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*

1 | sondaj

În ce mod percepeți profitabilitatea

și productivitatea dominantă a

întreprinderii dvs.?

1 – veniturile pe care le obținem

nu sunt suficiente nici pentru acoperirea costurilor necesare,

6 – managementul nostru îi permite companiei să se extindă semnificativ.

Pilonul 3: Legislație

3.01 Obstacole în calea dezvoltării afacerilor*

8 | sondaj

Percepeți vreun obstacol legislativ în calea dezvoltării afacerii dvs.?

1 – obstacolele limitează inutil,

semnificativ și frecvent dezvoltarea afacerii,

6 – dezvoltarea întreprinderii noastre nu este restricționată deloc.

3.02 Percepția impozitelor locale*

8 | sondaj

În ce mod percepeți nivelul impozitelor locale?

1 - impozitele locale sunt extrem de

mari,

6 - impozitele locale sunt neglijabile.

3.03 Perspective de dezvoltare a afacerilor*

8 | sondaj

Credeți că obstacolele actuale din calea dezvoltării afacerii dvs. vor fi înlăturate în următorii 2 ani?

1 – cred că condițiile de activitate se vor

înrăutăți semnificativ,

6 – am observat deja îmbunătățiri semnificative ale condițiilor de activitate.

Pilonul 4: Administrația publică

4.01 Aplicarea legii în instanța locală*

7 | sondaj

Sunteți satisfăcut de modul în care este aplicată legea în instanța locală?

1 – judecătorii soluționează disputele

prea încet și acționează nejust,

6 – judecătorii soluționează disputele fără întârziere și acționează imparțial/obiectiv.

4.02 Impactul corupției asupra autorităților*

7 | sondaj

Potrivit estimării dvs., cât de frecvent

deciziile adoptate de autorități sunt

afectate de corupție?

1 – practic, întotdeauna,

6 – în oficii nu se produc acte de corupție.

4.03 Protejarea proprietății private*

4 | sondaj

Proprietatea privată din raionul dvs. este protejată suficient?

1 – atât organismele de stat, cât și

poliția nu asigură protejarea proprietății,

6 – drepturile de proprietate sunt respectate integral.

4.04 Îndeplinirea sarcinilor de către autoritățile locale*

3 | sondaj

Autoritățile își îndeplinesc obligațiile conform așteptărilor antreprenorilor?

1 - autoritățile își îndeplinesc obligațiile sub nivelul scontat,

6 - autoritățile își îndeplinesc obligațiile peste așteptări.

4.05 Birocrație și tergiversări în oficii*

3 | sondaj

Vă confrunțați cu acte de birocrăție și tergiversări în cazul unor proceduri administrative realizate de autorități?

1 - întotdeauna,

6 - nu m-am confruntat deocamdată.

4.06 Disponibilitatea informațiilor publice*

3 | sondaj

În ce mod percepeți comunicarea cu autoritățile și disponibilitatea informațiilor publice (despre activitățile autorităților, reglementări, avize,...)?

1 - nu pot obține nicio informație,

6 - comunicarea este promptă și informațiile sunt ușor accesibile și cuprinzătoare.

4.07 Comunicare electronică cu autoritățile locale*

2 | sondaj

Sunteți satisfăcut de nivelul de comunicare electronică cu autoritățile?

1 - autoritățile nu susțin comunicarea electronică,

6 - autoritățile reacționează obiectiv și eficient.

4.08 Interesul instituțiilor de stat față de raion*

2 | sondaj

În ce măsură este statul (ministerele, legislativul, alte instituții) interesat în raionul dvs.?

1 - situația din raionul nostru nu prezintă interes pentru stat,

6 - statul are un interes vivace față de soluționarea problemelor din raionul nostru.

4.09 Impactul autorităților*

2 | sondaj

În ce măsură autoritățile afectează mediul de afaceri din raionul dvs.?

1 - autoritățile crează obstacole semnificative,

6 - autoritățile contribuie semnificativ la dezvoltarea mediului de afaceri.

4.10 Managementul economic al autorităților locale*

2 | sondaj

Autoritățile locale gestionează eficient raionul dvs.?

1 - gestionarea ineficientă realizată de autorități generează datorii semnificative,

6 - gestionarea realizată de autorități promovează dezvoltarea raionului.

4.11 Impactul sindicatelor asupra desfășurării activității*

1 | sondaj

Care este impactul sindicatelor asupra desfășurării activității în raionul dvs.?

1 - activitatea sindicatelor afectează negativ mediul de afaceri,

6 - activitatea sindicatelor contribuie semnificativ la îmbunătățirea condițiilor de activitate.

Pilonul 5: Infrastructură

5.01 Densitatea drumurilor naționale

8 | + | fără unitate de măsură

Lungimea drumurilor naționale în km împărțită la suprafața totală a teritoriului raionului.

5.02 Densitatea drumurilor locale

5 | + | fără unitate de măsură

Lungimea drumurilor locale în km împărțită la suprafața totală a teritoriului raionului.

5.03 Calitatea infrastructurii rutiere*

5 | sondaj

În ce mod percepeți calitatea infrastructurii rutiere?

1 - drumurile sunt într-o stare

precară, iar capacitatea acestora este subestimată semnificativ,

6 - infrastructura rutieră este bine dezvoltată și întreținută.

5.04 Utilizarea telefoniei staționare/fixe

3 | + | fără unitate de măsură

Numărul de conexiuni de telefonie fixă per 1000 locuitori.

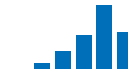
5.05 Disponibilitatea băncilor*

3 | sondaj

În ce măsură, potrivit estimărilor dvs., băncile sunt disponibile în raionul dvs.?

1 - băncile sunt dificil de accesat și nu sunt receptive la solicitări,

6 - disponibilitatea băncilor este excelentă și acestea procesează solicitările în mod eficient.

5.06 Utilizarea drumurilor naționale

2 | - | fără unitate de măsură

Populația totală împărțită la lungimea drumurilor naționale în km.

5.07 Utilizarea drumurilor locale

2 | - | fără unitate de măsură

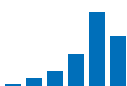
Populația totală împărțită la lungimea drumurilor locale în km.

5.08 Disponibilitatea oficiilor poștale*

1 | sondaj

În ce măsură, potrivit estimărilor dvs., sunt disponibile oficiile poștale în raionul dvs.?

1 – oficiile poștale sunt dificil de accesat și nu sunt receptive la solicitări,
6 - disponibilitatea oficiilor poștale este excelentă și acestea procesează eficient solicitările.

5.09 Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*

1 | sondaj

În ce măsură, potrivit estimărilor dvs., sunt disponibile instituțiile medico-sanitare în raionul dvs.?

1 - instituțiile medico-sanitare sunt dificil de accesat și nu contribuie la soluționarea problemelor,
6 - disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare este excelentă și acestea contribuie foarte eficient la soluționarea problemelor.

Pilonul 6: Tehnologie

6.01 Cheltuielile suportate de companii pentru tehnologiile informaționale

5 | + | MDL

Cheltuielile suportate de companii pentru tehnologiile informaționale per capita.

6.02 Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet

10 | + | %

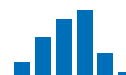
Numărul de calculatoare cu acces la Internet împărțit la populația totală.

6.03 Nivelul tehnologiei*

4 | sondaj

În ce mod percepeți gradul de complexitate tehnologic din raionul dvs.?

1 - raionul nostru este unul dintre cele mai slab dezvoltate raioane din Republica Moldova din punct de vedere tehnologic,
6 - raionul nostru este unul dintre cele mai avansate raioane din Republica Moldova din punct de vedere tehnologic.

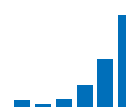

6.04 Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*

3 | sondaj

În ce măsură compania dvs. utilizează servicii de Internet?

1 – compania noastră nu are pagină de Internet sau e-mail,
6 - Internetul și comunicarea electronică sunt foarte importante pentru întreprinderea noastră.

6.05 Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnologiile de ultimă oră*

2 | sondaj

Compania dvs. are posibilitate să utilizeze tehnologiile de ultimă oră?

1 - tehnologiile de ultimă oră nu aduc nici un beneficiu companiei noastre,
6 – serviciile/produsele noastre se bazează pe tehnologiile de ultimă oră.

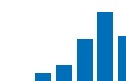

6.06 Informații despre livrarea de mărfuri și servicii*

2 | sondaj

Dispuneți de informații suficiente despre mărfurile și serviciile disponibile în raionul dvs.?

1 – este extrem de dificil de obținut informații,
6 – informațiile pot fi obținute destul de facil.

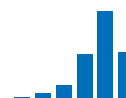

6.07 Utilizarea automobilelor personale*

2 | sondaj

În ce măsură, potrivit estimărilor dvs., sunt utilizate automobilele personale în raionul dvs.?

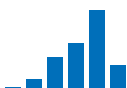
1 – automobilele personale sunt rareori utilizate,
6 – practic, fiecare gospodărie casnică folosește automobil personal.

6.08 Utilizarea automobilelor comerciale*

2 | sondaj

În ce măsură, potrivit estimărilor dvs., sunt utilizate automobilele comerciale (camioane, camionete, ...) în raionul dvs.?

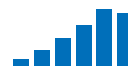
1 - vehiculele comerciale sunt rareori utilizate,

6 - practic, fiecare companie utilizează unul sau mai multe vehicule comerciale.

7.07 Echitatea în selectarea angajaților*

2 | sondaj

În ce mod sunt angajații din raionul dvs. selectați pentru locul de muncă (atât în posturi de conducere, cât și în posturi obișnuite)?

1 - posturile sunt suplinite de prieteni apropiați sau de membri de familie, indiferent de calificarea acestora,
6 - angajații sunt selectați numai pe bază de merit/calificare.

Pilonul 7: Resurse umane

7.01 Ponderea studenților în populația totală

6 | + | %

Ponderea elevilor și studenților din învățământul primar și secundar în populația totală.

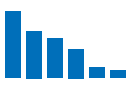
7.02 Șomaj*

5 | sondaj

În ce mod puteți descrie șomajul în raionul dvs.?

1 - mi se pare alarmant,

6 - orice persoană care dorește să muncească are un loc de muncă.

7.03 Migrația internă

4 | + | fără unitate de măsură

Migrația internă netă per 1,000 locuitori.

7.04 Creșterea naturală a populației

3 | + | fără unitate de măsură

Diferența dintre numărul de nașteri și de decese per 1,000 locuitori.

7.05 Indicele de îmbătrânire

2 | - | %

Ponderea persoanelor în vârstă în populația totală.

7.06 Șomaj pe termen lung*

2 | sondaj

Cât durează pentru un șomer să-și găsească un loc de muncă în raionul dvs.?

1 - majoritatea șomerilor își găsesc un loc de muncă timp de o lună,

6 - majoritatea șomerilor nu-și pot găsi un loc de muncă timp de 2 ani.

7.08 Structura de vârstă a șomajului*

1 | sondaj

Care grup de persoane prevalează printre șomerii din raionul dvs.?

1 - marea majoritate a șomerilor sunt persoane tinere,

6 - marea majoritate a șomerilor sunt persoane în vârstă,

7.09 Disponibilitatea forței de muncă liberă*

1 | sondaj

Există forță de muncă liberă pe termen lung?

1 - suntem nevoiți să căutăm forță de muncă liberă în afara raionului nostru,

6 - numărul de persoane care solicită un loc de muncă depășește cu mult cererea.

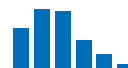
7.10 Migrația forței de muncă calificate*

1 | sondaj

În ce mod percepeți mișcarea forței de muncă calificate din/spre raionul nostru?

1 - raionul suferă din cauza exodului de muncitori calificați,

6 - disponibilitatea locurilor de muncă vacante atractive îi motivează pe muncitorii calificați să vină.

7.11 Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă*

1 | sondaj

Persoanele aflate în căutare de locuri de muncă din compania dvs. au așteptări adecvate în raport cu salariul lunar?

1 - așteptările în raport cu salariul

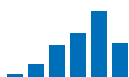
depășesc cu mult aportul/contribuția oferit/ă de angajat,
6 - așteptările în raport cu salariul sunt inferioare celor oferite de condițiile de pe piața muncii.

7.12 Disciplina și eforturile depuse de angajați*

1 | sondaj

În ce măsură sunteți satisfăcut de disciplina și eforturile depuse de angajații dvs.?

1 – disciplina slabă a angajaților reduce semnificativ productivitatea întreprinderii noastre,
6 – angajații sunt dotori să contribuie la consolidarea performanței companiei noastre.

7.13 Motivația angajaților pentru creșterea productivității*

1 | sondaj

Angajații din compania dvs. sunt motivați să-și sporească productivitatea muncii (de ex., printr-un sistem de remunerare)?

1 – motivația angajaților este destul de redusă,
6 – sistemul motivațional este unul dintre principalele surse de dezvoltare a companiei noastre.

Pilonul 8: Educație

8.01 Rata de promovare a examenelor

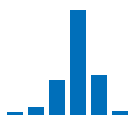
10 | + | %

Rata studenților care au promovat examenele de absolvire în numărul total de studenți.

8.02 Nivelul de studii*

3 | sondaj

În ce mod percepeți nivelul de studii al locuitorilor din raionul dvs.?

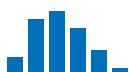

1 – cel mai scăzut din toate raioanele din Republica Moldova,
6 – cel mai ridicat din toate raioanele din Republica Moldova.

8.03 Calificarea angajaților*

3 | sondaj

În ce mod percepeți calificările angajaților din raionul dvs.?

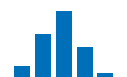

1 – angajații au nevoie de formare profesională suplimentară pentru a-și spori productivitatea muncii,
6 – calificarea angajaților corespunde pe deplin cerințelor locurilor de muncă.

8.04 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*

3 | sondaj

În ce mod percepeți calificările persoanelor aflate în căutare de locuri de muncă din raionul dvs.?

1 – candidații au nevoie de formare profesională suplimentară pentru a-și spori șansele de reușită pe piața muncii,
6 – calificarea solicitanților corespunde pe deplin nevoilor pieței muncii.

8.05 Disponibilitatea forței de muncă parțial calificate*

3 | sondaj

Cum evaluați disponibilitatea forței de muncă parțial calificate din raionul dvs.?

1 – în raionul nostru nu există forță de muncă parțial calificată,
6 – numărul de muncitori parțial calificați din raionul nostru depășește nevoile pieței.

8.06 Conexiunea dintre școlile profesionale și piața muncii*

2 | sondaj

Cum percepeți interconexiunea dintre școlile profesionale din raionul dvs. și piața muncii?

1 – școlile produc absolvenți cu șanse reduse de angajare în câmpul muncii,
6 – formarea profesională corespunde pe deplin necesităților practice.

8.07 Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*

2 | sondaj

Cum apreciați disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă în raionul dvs.?

1 – în raionul nostru nu există forță de muncă înalt calificată,
6 – numărul de muncitori înalt calificați din raionul nostru depășește nevoile pieței.

8.08 Cunoașterea limbilor străine*

1 | sondaj

Care este nivelul de cunoaștere a limbilor străine al locuitorilor din raionul dvs.?

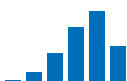
1 – nivelul slab de cunoaștere a limbilor străine complică semnificativ activitatea și descurajează investitorii,
6 – buna cunoaștere a limbilor străine sporește semnificativ eficiența muncii.

8.09 Cunoașterea limbii materne*

1 | sondaj

Care este nivelul de cunoaștere a limbii materne al locuitorilor din raionul dvs.?

1 - nivelul slab de cunoaștere a limbii materne complică semnificativ activitatea și descurajează investitorii,
6 - buna cunoaștere a limbii materne sporește semnificativ eficiența muncii.

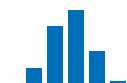

8.10 Competențe despre științele naturii*

1 | sondaj

Care este nivelul de competențe despre științele naturii al locuitorilor din raionul dvs.?

1 - nivelul slab de cunoaștere a științelor naturii complică semnificativ activitatea și descurajează investitorii,
6 - buna cunoaștere a științelor naturii sporește semnificativ eficiența muncii.

8.11 Disponibilitatea forței de muncă necalificate*

1 | sondaj

Cum apreciați disponibilitatea forței de muncă necalificate în raionul dvs.?

1 - în raionul nostru nu avem forță de muncă necalificată,
6 - numărul muncitorilor necalificați din raionul nostru depășește cererea/nevoile pieței.

Capitolul 4

Profilurile raioanelor

Note explicative

Indicele mediului de afaceri regional (RBEI)

Principalele componente ale Indicelui mediului de afaceri regional. Prima rubrică prezintă clasamentul celor 35 de unități administrativ-teritoriale/raioane din Republica Moldova, cea de a doua rubrică – punctajul absolut pe o scală de la 1 (cele mai precare condiții) la 6 (cele mai bune condiții) și a treia rubrică prezintă punctajul pe componente individuale pentru toată Republica Moldova în vederea realizării unei comparații mai adecvate a performanțelor atinse de fiecare raion în parte.

Principalele avantaje și dezavantaje competitive

O listă de factori pe care respondenții îi percep ca fiind cele mai proeminente avantaje sau dezavantaje competitive pentru mediul de afaceri regional. În total au fost selectați 40 de factori pe baza a 59 de întrebări incluse în sondaj, astfel încât aceștia să nu includă întrebări despre companii concrete și mediul de afaceri global. Lista exactă a factorilor poate fi consultată în prima parte a Capitolului 2, care descrie principalele provocări cu care se confruntă dezvoltarea regională.

Punctajul atribuit fiecărui factor din fiecare raion utilizat pentru clasificarea factorilor de la cei mai negativi (cele mai mari obstacole din calea dezvoltării afacerilor) până la cei mai pozitivi (cele mai mari avantaje competitive), este calculat prin compararea punctajului acumulat în cadrul sondajului cu valoarea de referință a acestuia.

Presupunem că $a_{ij1}, a_{ij2}, \dots, a_{ijk}$ sunt răspunsurile respondenților 1, 2, ..., k din raionul i la întrebarea despre factorul j . Răspunsurile aparțin intervalului {1; 2; 3; 4; 5; 6}. Valoarea medie a punctajului acumulat a_{ij} este:

$$a_{ij} = \frac{\sum_{l=1}^k a_{ijl}}{k}$$

Valoarea de referință b_{ij} , care este comparată cu a_{ij} este calculată pe baza valorii medii a factorului j pentru toate raioanele și a RBEI global al raionului i :

$$b_{ij} = \frac{3}{4} \sum_{k=1}^{24} w_k a_{kj} + \frac{1}{4} RBEI_i$$

unde w_k este ponderea raionului k , cu alte cuvinte, ponderea populației acestui raion în populația totală a Republicii Moldova și RBEI este RBEI global al raionului i .

Punctajul final S_{ij} al factorului j din raionul i este determinat ca:

$$S_{ij} = a_{ij} - b_{ij}$$

Cunoscând toate valorile S_{ij} pentru raionul i , pot fi determinate facil cele mai remarcabile avantaje și

dezavantaje competitive. Acestea sunt astfel de j pentru care S_{ij} atinge 5 cele mai mari și, respectiv, 5 cele mai mici valori.

Indicatorii RBEI

Lista detaliată a celor 81 de indicatori care reprezintă Indicele mediului de afaceri regional. Indicatorii sunt grupați în cadrul pilonilor și subindicilor corespunzători. Pentru fiecare indicator și pilon este indicată poziția printre cele 35 de raioane din Republica Moldova, punctajul acumulat în intervalul de la 1 la 6 și un semn care denotă existența unui avantaj competitiv semnificativ, a unui dezavantaj competitiv semnificativ sau se înscrie în limita valorii medii. Indicatorii marcați cu asterisc provin din Sondajul opiniilor antreprenorilor.

Indicatorii și pilonii sunt împărțiți în 3 categorii – avantaj competitiv ferm al raionului, dezavantaj competitiv ferm al raionului și avantaj/dezavantaj competitiv lipsit de fermitate – pe baza comparării punctajului acumulat cu valoarea de referință a acestuia, similar procedurii utilizate în secțiunea de mai sus.

Presupunem că s_{ij} reprezintă punctajul acumulat de indicatorul j al raionului i , iar S_{ij} – punctajul acumulat de Pilonul j al raionului i , iar r_{ij} și, respectiv, R_{ij} reprezintă valoarea de referință a acestora. Atunci

$$r_{ij} = \frac{3}{4} \sum_{k=1}^{24} w_k s_{kj} + \frac{1}{4} \sum_{k=1}^{103} v_k s_{ik}$$

$$R_{ij} = \frac{3}{4} \sum_{k=1}^{24} w_k s_{kj} + \frac{1}{4} \sum_{k=1}^8 u_k s_{ik}$$

unde w_k este ponderea raionului k , cu alte cuvinte, populația acestuia în raport cu populația totală a Republicii Moldova, v_k este ponderea indicatorului k și u_k este ponderea Pilonului k în RBEI. Distribuția indicatorilor este definită după cum urmează:

■ în cazul în care $S_{ij} - r_{ij} \geq 0.5$,

indicatorul este considerat a fi un avantaj competitiv semnificativ și pătratul corespunzător este de culoare albastră.

■ în cazul în care $S_{ij} - r_{ij} \in (-0.5; 0.5)$,

indicatorul nu este considerat a fi un avantaj/dezavantaj competitiv semnificativ și pătratul corespunzător este de culoare cenușie.

■ în cazul în care $S_{ij} - r_{ij} \leq -0.5$,

indicatorul este considerat a fi un dezavantaj competitiv semnificativ și pătratul corespunzător este de culoare galbenă.

Lista raioanelor

Anenii Noi	52
Bălți	54
Basarabeasca	56
Briceni	58
Cahul	60
Călărași	62
Cantemir	64
Căușeni	66
Cimișlia	68
Criuleni	70
Dondușeni	72
Drochia	74
Dubăsari	76
Edineț	78
Fălești	80
Florești	82
Glodeni	84
Hîncești	86
Chișinău	88
Ialoveni	90
Leova	92
Nisporeni	94
Ocnîța	96
Orhei	98
Rezina	100
Rîșcani	102
Sîngerei	104
Șoldănești	106
Soroca	108
Ștefan Vodă	110
Strășeni	112
Taraclia	114
Telenești	116
Ungheni	118
UTA Găgăuzia	120

Anenii Noi

clasamentul: 6 / 35

Populația	83 400
Suprafața	892 km²

Densitatea populației	93 pers. / km²
Numărul de angajați	12 490 (15,0 %)
Salariul mediu lunar	3 257 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Anenii Noi, conform indicelui se clasează pe poziția 6 din 35. Poziționarea geografică a raionului este un avantaj, fiind în apropiere de către capitala țării. Economia raionului este reprezentată în special de agricultura, industria vitivinicolă, industria textilă, industria prelucrătoare, sectorul zootehnic, silvicultura și pescuitul. Conform indicatorilor, putem observa o concentrare a companiilor din sectorul industrial, majoritatea căror livrează produse pe piața autohtonă sau pe cele regionale. Din companiile cu impact asupra economiei locale pot fi numite următoarele: Fabrica de vinuri din Bulboacă, Castelul Mimi, Avicola Floreni, Icatex Pro (industria textilă – care se află pe locul 79 în top cei mai mari exportatori).

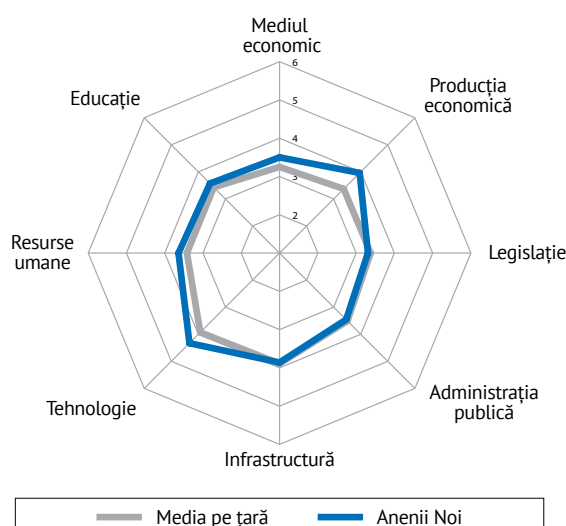
Datorită prezenței a unor companii cu capital străin dar și celor cu capital autohton care fac investiții în modernizarea procesului tehnologic, raionul Anenii Noi se află pe locul 9 în comparație cu alte raioane la

acest indicator. Cu toate acestea, unele companii industriale, care odată erau cartea de vizită a raionului, la moment se află în stare deplorabilă, activitatea lor fiind sistată. De exemplu, Fabrica de conserve și fabrica de furaje și-au sistat activitatea după ce au fost privatizate pentru sume sub prețul de piață.

Pe lângă avantajele ca poziția geografică, competitivitatea industriei, condițiile meteo favorabile, profitabilitatea și rentabilitatea companiilor, mediul de afaceri identifică și o serie de dezavantaje. Astfel, dacă este să corelăm 3 indicatori: percepția taxelor locale, îndeplinirea obligațiilor pe care le au autoritățile locale și birocrăția, putem observa că mediul de afaceri nu este satisfăcut de serviciile care sunt furnizate de autorități

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	6	3,71	3,48
Activitatea economică	6	3,73	3,31
Mediul economic	4	3,50	3,25
Producția economică	7	3,96	3,37
Administrarea publică și legislația	19	3,40	3,46
Legislație	21	3,31	3,38
Administrația publică	21	3,46	3,51
Tehnologie și infrastructură	8	4,09	3,91
Infrastructură	21	3,86	3,89
Tehnologie	2	4,33	3,93
Educație și resurse umane	11	3,60	3,43
Resurse umane	10	3,64	3,42
Educație	14	3,57	3,43

Principalele avantaje competitive

Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	1,13	
Echitatea în selectarea angajaților	1,09	
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	1,06	
Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare	0,92	
Motivația angajaților pentru sporirea productivității	0,88	

Principalele dezavantaje competitive

Caracterul ecologic a proceselor de producție	-0,98	
Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale	-0,92	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-0,87	
Migrația forței de muncă calificate	-0,84	
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,81	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		4	3,50	■
1.1	Densitatea populației	13	2,52	■
1.2	Populația urbană	33	2,90	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	7	3,84	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	8	3,90	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	4	4,66	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	30	2,46	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	4	3,83	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	7	4,00	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	5	3,30	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	4	4,21	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	1	4,00	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	2	5,00	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	7	4,43	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	21	3,00	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	19	3,14	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	2	4,58	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	12	3,58	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	2	3,54	■

Pilonul 2: Producția economică**7 3,96** ■

2.1	Salariul mediu lunar	14	3,70	■
2.2	Valoarea livrabilelor produse	7	4,52	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	14	3,29	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	5	4,40	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	6	3,96	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	6	4,50	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	35	2,69	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	4	4,00	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		21	3,31	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	12	3,62	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	29	3,07	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	17	3,23	■

Pilonul 4: Administrația publică**21 3,46** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	4	3,50	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	17	3,75	■
4.3	Protecția proprietății private*	13	3,45	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	34	2,64	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	28	3,23	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	33	3,69	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	26	4,08	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	14	3,00	■
4.9	Impactul autorităților*	9	3,92	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	31	3,50	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	31	2,46	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		21	3,86	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	4	4,81	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	28	2,94	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	4	4,85	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	27	4,28	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	27	2,14	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	14	3,61	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	8	4,79	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	29	4,29	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	21	4,00	■

Pilonul 6: Tehnologie**2 4,33** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	5	3,37	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	3	4,28	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	9	3,54	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	1	5,75	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	7	4,54	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	6	4,92	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	3	5,33	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	8	4,67	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		10	3,64	■
7.1	Șomajul*	20	2,29	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	20	3,93	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	28	2,43	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	21	3,86	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	32	2,08	■
7.6	Migrația internă	7	4,13	■
7.7	Creșterea naturală a populației	10	5,07	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	11	4,22	■
7.9	Pondere studentilor în populația totală	19	2,93	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	1	5,33	■
7.11	Așteptările salariale*	15	3,38	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	4	4,92	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	2	4,83	■

Pilonul 8: Educație**14 3,57** ■

8.1	Nivelul de studii*	11	4,08	■
8.2	Calificarea angajaților*	8	3,57	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	14	3,00	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	5	4,93	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	7	3,57	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	6	4,09	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	12	3,52	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	19	3,23	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	16	3,77	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	25	4,07	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	26	2,79	■

Populația	150 200
Suprafața	78 km ²

Densitatea populației	1 926 pers. / km ²
Numărul de angajați	42 481 (28,3 %)
Salariul mediu lunar	4 286 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

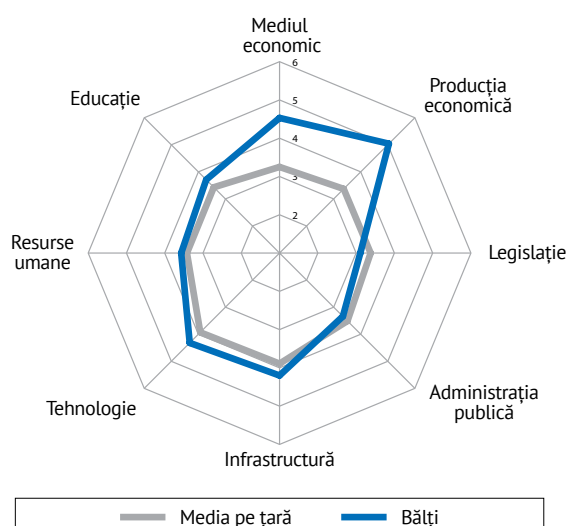
Municipiul Bălți este al doilea oraș ca mărime, activitate economică, și este considerat ca fiind capitala de nord a țării. Economia municipiului Bălți este caracterizată de o densitate mare a companiilor din sectorul serviciilor și cel a industriilor. Astfel, Bălți este un centru economic atractiv pentru piața muncii, însă cu toate acestea companiile care au capital străin bat alarma că cererea lor de forță calificată de muncă nu poate fi satisfăcută. Un motiv pentru care mun. Bălți este o zonă economică atractivă este datorat faptului că aici activează o zonă economică liberă, în care își desfășoară activitatea 12 agenți economici cu capital străin, majoritatea căror fac parte din top 100 exportatori. Mai mult ca atât, impactul acestor companii asupra pieței de muncă este semnificativ. Din considerentele sus-menționate municipiul Bălți este plasat pe locul 2 pentru ambii indicatori: rezultatul economic și mediul economic. Totodată, în Bălți își desfășoară activitatea și o instituție universitară și mai multe instituții de învățământ vocațional, însă mediul de afaceri indică o conexiune joasă dintre

cererea pieței de muncă și oferta instituțiilor de învățământ.

Restanțele sau dezavantajele pe care le indică mediul de afaceri din această zonă sunt: barierele pentru dezvoltarea mediului de afaceri, interesul scăzut a autorităților în dezvoltarea regiunii, disponibilitatea informației publice, cunoașterea limbii de stat. Analizând acești indicatori dăm peste un paradox, pe de o parte densitatea companiilor este mare, iar pe de altă parte barierele sunt mari. Percepția mediului de afaceri cu privire la barierele pe care le întâlnește zilnic depinde de condițiile și regulile de joc la 2 nivele, local și național, iar acest fapt influențează percepția lor în cazul în care rămân cu o problemă nerezolvată. Totodată, dorim să menționăm că în anul 2016 a fost elaborat un clasament al transparenței procesului decizional la nivel local. După ce autorităților din municipiul Bălți le-au fost transmise o serie de recomandări cu privire la publicarea informației cu caracter public autoritățile publică practic orice document de interes public pe pagina oficială web.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	2	4,14	3,48
Activitatea economică	2	4,78	3,31
Mediul economic	2	4,53	3,25
Producția economică	2	5,04	3,37
Administrarea publică și legislația	30	3,25	3,46
Legislație	27	3,11	3,38
Administrația publică	26	3,34	3,51
Tehnologie și infrastructură	1	4,27	3,91
Infrastructură	7	4,20	3,89
Tehnologie	3	4,32	3,93
Educație și resurse umane	10	3,64	3,43
Resurse umane	11	3,57	3,42
Educație	8	3,71	3,43

Principalele avantaje competitive

Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	0,45	<div></div>
Nivelul de competitivitate în industrie	0,28	<div></div>
Protecția proprietății private	0,24	<div></div>
Companii multinaționale și străine	0,23	<div></div>
Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	0,23	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Competențe lingvistice: limba maternă	-1,17	<div></div>
Interesul instituțiilor de stat în raion	-1,16	<div></div>
Informații despre furnizarea de bunuri și servicii	-1,05	<div></div>
Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor	-0,89	<div></div>
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	-0,80	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		2	4,53	■
1.1	Densitatea populației	1	5,87	■
1.2	Populația urbană	1	5,95	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	2	5,21	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	2	4,79	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	2	4,74	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	12	3,11	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	13	3,35	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	5	4,22	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	3	3,33	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	29	3,28	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	28	2,67	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	18	3,94	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	14	4,17	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	20	3,06	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	17	3,17	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	20	3,61	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	19	3,33	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	5	3,17	■

Pilonul 2: Producția economică**2 5,04** ■

2.1	Salariul mediu lunar	2	5,33	■
2.2	Valoarea livrărilor produse	2	5,66	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	2	4,57	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	2	5,28	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	3	4,03	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	21	3,94	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	25	3,39	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	32	2,56	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		27	3,11	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	31	2,75	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	14	3,59	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	27	3,00	■

Pilonul 4: Administrația publică**26 3,34** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	31	2,56	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	25	3,35	■
4.3	Protecția proprietății private*	6	3,76	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	15	3,59	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	14	3,82	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	28	4,00	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	30	3,94	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	32	2,06	■
4.9	Impactul autorităților*	28	3,22	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	13	4,06	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	24	2,93	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		7	4,2	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	1	5,85	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	-	-	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	34	1,72	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	-	-	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	17	2,50	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	3	4,69	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	29	4,06	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	31	4,22	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	32	3,44	■

Pilonul 6: Tehnologie**3 4,32** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	2	4,43	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	2	4,94	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	18	3,28	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	35	4,06	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	17	4,00	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	35	3,44	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	21	4,72	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	21	4,28	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		11	3,57	■
7.1	Șomajul*	8	2,94	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	26	3,72	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	20	2,61	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	14	4,06	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	14	2,72	■
7.6	Migrația internă	2	5,37	■
7.7	Creșterea naturală a populației	11	4,94	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	22	3,50	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	29	2,26	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	29	4,06	■
7.11	Așteptările salariale*	25	3,11	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	33	3,71	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	21	3,82	■

Pilonul 8: Educație**8 3,71** ■

8.1	Nivelul de studii*	21	3,83	■
8.2	Calificarea angajaților*	28	2,72	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	27	2,61	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	35	3,22	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	13	3,35	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	28	3,50	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	1	4,81	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	26	2,89	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	31	3,44	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	29	3,89	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	27	2,78	■

Basarabeasca

clasamentul: **32** / 35

Populația	28 600
Suprafața	295 km²

Densitatea populației	97 pers. / km²
Numărul de angajați	5 552 (19,4 %)
Salariul mediu lunar	3 260 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

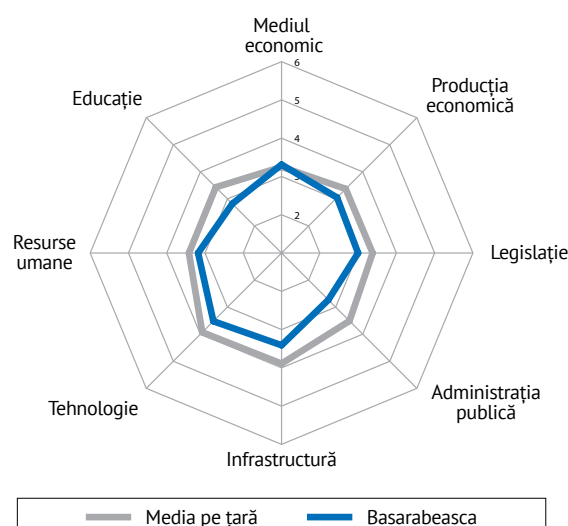
Raionul Basarabeasca, conform clasamentului indicelui se află pe poziția 32 din cele 35 raioane analizate. Economia raionului Basarabeasca este puternic reprezentată de sectorul agricol, aproximativ 80% din suprafața totală de teren o reprezintă terenurile arabile. Printre culturile cultivate sunt: livezile, viile, și cerealele. Industria moștenită din perioada sovietică la moment se află într-o stare de stopare a activității, și numai câteva fabrici de vinuri încă își mai desfășoară activitatea. Chiar dacă din punct de vedere climateric pentru agricultură poziția geografică a raionului este un dezavantaj, calitatea strugurilor crescuți în această zonă este apreciată la justa valoare. Astfel, în Basarabeasca este unica fabrică de vinuri care produce vinuri kosher, fiind unica companie din estul Europei care produce și exportă acest vin extrem de căutat.

Istoric, zona de sud a țării era axată preponderent pe agricultură și nu pe industrie, de aceea odată cu destrămarea URSS acest sector din lipsa

piețelor de desfacere nu a reușit să se reorienteze pe alte piețe, pe când piața tradițională a Rusiei a fost expusă la o serie de șocuri pentru exporturile moldovenești. O altă latură negativă a economiei locale datorită orientării agricole este caracterizată de necesitatea forței de muncă în sezon. Acest fapt a contribuit enorm la migrația populației apte de muncă, indiferent de calificările profesionale a acestor persoane. Astfel conform indicatorilor cele mai mari dezavantaje pe care mediul de afaceri le consideră sunt lipsa forței de muncă calificată și necalificată. Pe de altă parte, mediul de afaceri sesizează și lipsa de interes în dezvoltarea raionului de către autoritățile locale. Birocrația, lipsa informațiilor cu caracter public, îndeplinirea obligațiilor pe care autoritățile le au sunt cele mai joase conform clasamentului, raionul primind cele mai multe răspunsuri minime în cadrul sondajului.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	32	3,13	3,48
Activitatea economică	20	3,18	3,31
Mediul economic	12	3,31	3,25
Producția economică	21	3,05	3,37
Administrarea publică și legislația	34	2,84	3,46
Legislație	33	3,00	3,38
Administrația publică	35	2,73	3,51
Tehnologie și infrastructură	35	3,46	3,91
Infrastructură	34	3,41	3,89
Tehnologie	34	3,52	3,93
Educație și resurse umane	30	3,00	3,43
Resurse umane	24	3,18	3,42
Educație	32	2,82	3,43

Principalele avantaje competitive

Caracterul ecologic a proceselor de producție	1,11	
Motivația angajaților pentru sporirea productivității	1,01	
Echitatea în selectarea angajaților	0,99	
Disponibilitatea forței de muncă necalificate	0,96	
Disciplina și eforturile angajaților	0,74	

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea oficiilor poștale	-1,62	
Nivelul de competitivitate în industrie	-1,44	
Interesul instituțiilor de stat în raion	-1,42	
Cunoștințe despre științele naturii	-1,38	
Impactul autorităților	-1,25	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		12	3,31
1.1	Densitatea populației	11	2,60
1.2	Populația urbană	4	4,75
1.3	Pondere angajaților în populația totală	3	4,41
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	24	3,27
1.5	Densitatea companiilor industriale	25	3,98
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	32	2,36
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	8	3,67
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	31	3,09
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	35	1,36
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	30	3,27
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	34	2,18
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	19	3,91
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	31	3,09
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	30	2,70
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	32	2,64
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	32	2,91
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	33	2,18
1.18	Companii multinaționale și străine*	29	2,00

Pilonul 2: Producția economică**21 3,05**

2.1	Salariul mediu lunar	12	3,77
2.2	Valoarea livrărilor produse	28	2,33
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	35	2,29
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	24	2,93
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	20	3,10
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	19	4,00
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	4	4,64
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	34	2,36

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		33	3
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	33	2,55
3.2	Percepția impozitelor locale*	23	3,36
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	22	3,09

Pilonul 4: Administrația publică**35 2,73**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	34	2,22
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	34	2,56
4.3	Protecția proprietății private*	27	3,00
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	32	2,70
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	34	2,64
4.6	Disponibilitatea informației publice*	32	3,73
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	16	4,36
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	35	1,55
4.9	Impactul autorităților*	35	2,20
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	31	3,50
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	34	2,36

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		34	3,41
5.1	Densitatea drumurilor naționale	10	4,55
5.2	Densitatea drumurilor locale	31	2,38
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	15	4,29
5.4	Utilizarea drumurilor locale	32	3,90
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	31	2,00
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	16	3,55
5.7	Disponibilitatea băncilor*	32	3,64
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	35	2,64
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	29	3,55

Pilonul 6: Tehnologie**34 3,52**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	19	2,81
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	8	4,02
6.3	Nivelul tehnologiei*	35	2,27
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	32	4,18
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	34	3,18
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	31	4,09
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	29	4,40
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	34	3,09

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		24	3,18
7.1	Șomajul*	16	2,45
7.2	Șomaj pe termen lung*	22	3,90
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	21	2,60
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	19	3,90
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	25	2,36
7.6	Migrația internă	23	3,11
7.7	Creșterea naturală a populației	25	3,52
7.8	Indicele de îmbătrânire	8	4,33
7.9	Ponderea studenților în populația totală	32	1,97
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	3	5,09
7.11	Așteptările salariale*	21	3,18
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	6	4,82
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	3	4,82

Pilonul 8: Educație**32 2,82**

8.1	Nivelul de studii*	34	3,18
8.2	Calificarea angajaților*	34	2,09
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	35	1,82
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	32	3,82
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	34	2,55
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	35	2,20
8.7	Rata de promovare a examenelor	24	3,00
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	32	2,73
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	35	3,00
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	5	5,00
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	29	2,64

Briceni

clasamentul: **25** / 35

Populația	73 400
Suprafața	814 km ²

Densitatea populației	90 pers. / km ²
Numărul de angajați	7 955 (10,8 %)
Salariul mediu lunar	3 121 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Briceni, conform clasamentului indicelui se clasează pe poziția 25 din 35. Istoric economia locală era puternic reprezentată de companii industriale mari, precum fabrica de zahăr, pâine și cea de fabricare a micro componentelor. Odată cu destrămarea URSS activitatea acestor companii a fost sistată. La moment economia raionului este reprezentată de sectorul agricol și anume creșterea mărului.

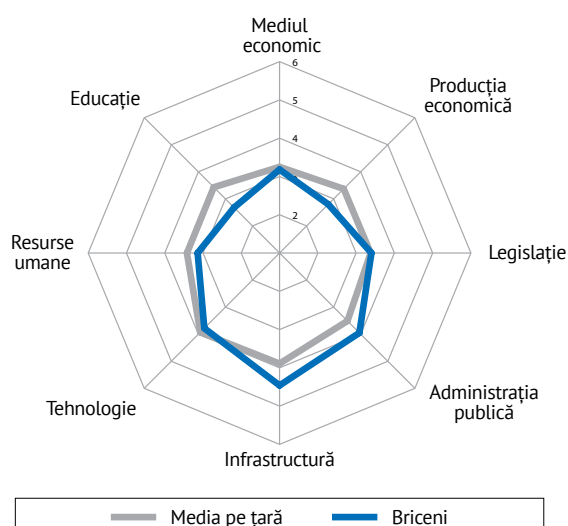
În mare parte economia raionului Briceni este reprezentată de către gospodăriile țărănești ca rezultat a orientării acesteia în domeniul agricol. Totodată, conform indicatorului densitatea companiilor din domeniul industrial raionul Briceni se află pe locul 29 din 35 de raioane analizate de clasament. În același timp conform sub indicelui activitatea economică raionul este clasat pe locul 24, iar conform pilonului producția economică, raionului se clasează pe locul 27 din 35. Conform sub-indicelui Educație

și resurse umane raionul se clasează pe locul 34 din 35. Ce ține de cei 2 sub-indici rămași administrație publică și legislație, precum și tehnologie și infrastructură raionul este plasat pe locul 7.

Din dezavantajele indicate de reprezentanții comunității de afaceri chestionate în cadrul sondajului pot fi numiți următorii indicatori: nivelul jos de calificare a angajaților, lipsa conexiunii dintre oferta centrelor vocaționale și piața muncii, disponibilitatea forței de muncă necalificate și calificate, migrația populației, structura pe vîrstă a persoanelor angajate, etc.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	25	3,35	3,48
Activitatea economică	24	2,99	3,31
Mediul economic	20	3,18	3,25
Producția economică	27	2,80	3,37
Administrarea publică și legislația	7	3,73	3,46
Legislație	18	3,40	3,38
Administrația publică	3	3,95	3,51
Tehnologie și infrastructură	7	4,12	3,91
Infrastructură	2	4,46	3,89
Tehnologie	26	3,78	3,93
Educație și resurse umane	34	2,91	3,43
Resurse umane	26	3,14	3,42
Educație	35	2,68	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea informației publice	1,08	<div></div>
Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor	0,96	<div></div>
Motivația angajaților pentru sporirea productivității	0,94	<div></div>
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,90	<div></div>
Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnologiile de ultimă oră	0,83	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă	-0,46	<div></div>
Potențial pentru dezvoltarea turismului	-0,41	<div></div>
Disponibilitatea forței de muncă necalificate	-0,39	<div></div>
Cunoștințe despre științele naturii	-0,35	<div></div>
Competențe lingvistice: limba maternă	-0,31	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		20	3,18
1.1	Densitatea populației	15	2,44
1.2	Populația urbană	23	3,73
1.3	Pondere angajaților în populația totală	27	2,76
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	29	3,09
1.5	Densitatea companiilor industriale	27	3,88
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	4	3,44
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	14	3,29
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	18	3,78
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	21	2,63
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	7	3,87
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	11	3,35
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	14	4,00
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	20	3,78
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	3	3,94
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	2	3,83
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	6	4,00
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	25	2,94
1.18	Companii multinaționale și străine*	12	2,83

Pilonul 2: Producția economică

27 2,8

2.1	Salariul mediu lunar	28	2,78
2.2	Valoarea livrărilor produse	32	2,06
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	23	2,90
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	28	2,89
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	14	3,36
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	10	4,29
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	6	4,33
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	2	4,21

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

Pilonul 3: Legislație

Punctaj
18 3,4

3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	10	3,71
3.2	Percepția impozitelor locale*	19	3,43
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	23	3,07

Pilonul 4: Administrația publică

3 3,95

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	4	3,50
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	8	3,87
4.3	Protecția proprietății private*	9	3,60
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	4	4,06
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	3	4,22
4.6	Disponibilitatea informației publice*	1	5,18
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	5	4,83
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	7	3,61
4.9	Impactul autorităților*	8	3,94
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	20	3,88
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	14	3,33

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

Pilonul 5: Infrastructură

Punctaj
2 4,46

5.1	Densitatea drumurilor naționale	30	4,08
5.2	Densitatea drumurilor locale	1	5,77
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	26	3,79
5.4	Utilizarea drumurilor locale	3	5,57
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	11	3,17
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	2	4,91
5.7	Disponibilitatea băncilor*	11	4,72
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	16	4,72
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	15	4,28

Pilonul 6: Tehnologie

26 3,78

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	35	2,28
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	35	3,29
6.3	Nivelul tehnologiei*	11	3,50
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	5	5,50
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	3	4,71
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	11	4,82
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	7	5,06
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	6	4,72

Subindicele IV: Educație și resurse umane

Pilonul 7: Resurse umane

Punctaj
26 3,14

7.1	Șomajul*	13	2,72
7.2	Șomaj pe termen lung*	18	4,06
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	15	2,72
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	33	3,29
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	14	2,72
7.6	Migrația internă	8	4,10
7.7	Creșterea naturală a populației	33	1,61
7.8	Indicele de îmbătrânire	32	1,71
7.9	Pondere studenților în populația totală	21	2,84
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	16	4,39
7.11	Așteptările salariale*	5	4,00
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	21	4,38
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	4	4,80

Pilonul 8: Educație

35 2,68

8.1	Nivelul de studii*	9	4,13
8.2	Calificarea angajaților*	20	3,00
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	22	2,78
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	31	3,89
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	15	3,24
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	31	3,29
8.7	Rata de promovare a examenelor	35	1,40
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	23	3,06
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	28	3,50
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	31	3,71
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	19	3,00

Populația	124 600
Suprafața	1 546 km ²

Densitatea populației	81 pers. / km ²
Numărul de angajați	19 116 (15,3 %)
Salariul mediu lunar	3 473 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

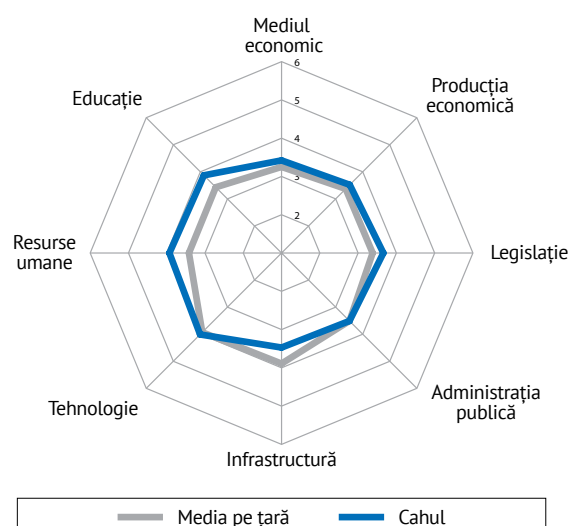
Raionul Cahul, este considerat drept capitala de sud a țării, iar conform clasamentului se află pe locul 9 din 35 raioane analizate. Raionul se află în sudul țării având 3 puncte de trecere a frontierei, una cu Ucraina și 2 cu România. Economia raionului este diversificată, fiind reprezentată de întreprinderi din industria alimentară, textilă, a materialelor de construcție, viti vinicolă dar și de companii din domeniul agricol. De asemenea în sudul raionului se află și portul din Giurgiulești, pe teritoriul cărui activează câteva terminale, din cele mai importante fiind un terminal petrolier și cerealier. Un avantaj al raionului desigur îl reprezintă proximitatea cu frontiera României și a Ucrainei, însă fără un control riguros din partea autorităților vamale acest lucru creează traficul de contrabandă a diferitor tipuri de produse, contribuind la dezvoltarea economiei informale.

Printre avantajele raionului se numără: potențialul turistic (lunca Prutului, turismul rural, nivelul de competitivitate a industriei, interesul autorităților locale în dezvoltarea raionului, gestionarea eficientă a resurselor publice, prezența instituțiilor de învățământ universitar și vocațional. Conform percepției reprezentanților mediului de afaceri chestionați, există o corelare pozitivă dintre cererea pieței de muncă și oferta sistemului educațional în acest raion.

Printre dezavantajele menționate de mediul de afaceri sunt: impactul negativ a economiei informale, mărimea taxelor locale, corupția în instituțiile publice, migrația forței calificate de muncă, și lipsa forței de muncă necalificate, lipsa unei infrastructuri adaptate necesităților mediului de afaceri, și anume calitatea proastă a drumurilor care leagă drumurile naționale de punctele de trecere a frontierelor.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	9	3,63	3,48
Activitatea economică	13	3,47	3,31
Mediul economic	8	3,42	3,25
Producția economică	15	3,52	3,37
Administrarea publică și legislația	15	3,57	3,46
Legislație	7	3,66	3,38
Administrația publică	19	3,51	3,51
Tehnologie și infrastructură	28	3,74	3,91
Infrastructură	32	3,47	3,89
Tehnologie	12	4,01	3,93
Educație și resurse umane	3	3,90	3,43
Resurse umane	3	3,93	3,42
Educație	3	3,87	3,43

Principalele avantaje competitive

Potențial pentru dezvoltarea turismului	1,22	
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	0,99	
Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	0,86	
Dezvoltarea potențialului întreprinderilor	0,84	
Șomajul	0,78	

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea oficiilor poștale	-0,80	
Disponibilitatea băncilor	-0,76	
Impactul corupției asupra autorităților	-0,69	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-0,57	
Percepția impozitelor locale	-0,54	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		8	3,42	
1.1	Densitatea populației	24	2,14	
1.2	Populația urbană	10	4,30	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	5	3,96	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	12	3,71	
1.5	Densitatea companiilor industriale	20	4,09	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	29	2,47	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	18	3,18	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	15	3,82	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	6	3,24	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	13	3,65	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	4	3,71	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	11	4,29	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	11	4,24	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	6	3,65	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	7	3,53	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	10	3,88	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	2	4,65	
1.18	Companii multinaționale și străine*	8	3,00	

Pilonul 2: Producția economică**15 3,52**

2.1	Salariul mediu lunar	6	4,01	
2.2	Valoarea livrărilor produse	19	2,97	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	16	3,19	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	19	3,29	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	16	3,24	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	3	4,76	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	14	3,71	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	4	4,00	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		7	3,66	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	3	4,41	
3.2	Percepția impozitelor locale*	31	3,00	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	10	3,56	

Pilonul 4: Administrația publică**19 3,51**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	15	3,12	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	32	2,88	
4.3	Protecția proprietății private*	5	3,82	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	11	3,76	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	26	3,35	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	25	4,12	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	24	4,12	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	3	3,76	
4.9	Impactul autorităților*	10	3,88	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	12	4,06	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	9	3,65	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		32	3,47	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	12	4,43	
5.2	Densitatea drumurilor locale	32	2,25	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	11	4,51	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	31	4,02	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	20	2,47	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	25	3,31	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	33	3,47	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	34	3,59	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	24	3,88	

Pilonul 6: Tehnologie**12 4,01**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	7	3,22	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	9	3,99	
6.3	Nivelul tehnologiei*	10	3,53	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	30	4,41	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	9	4,35	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	11	4,82	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	20	4,76	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	13	4,53	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		3	3,93	
7.1	Șomajul*	1	3,53	
7.2	Șomaj pe termen lung*	25	3,76	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	24	2,59	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	23	3,76	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	16	2,71	
7.6	Migrația internă	5	4,28	
7.7	Creșterea naturală a populației	12	4,86	
7.8	Indicele de îmbătrânire	10	4,23	
7.9	Ponderea studenților în populația totală	11	3,58	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	9	4,88	
7.11	Așteptările salariale*	22	3,18	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	8	4,76	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	12	4,29	

Pilonul 8: Educație**3 3,87**

8.1	Nivelul de studii*	1	4,53	
8.2	Calificarea angajaților*	2	4,00	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	4	3,59	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	25	4,29	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	1	3,82	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	18	3,76	
8.7	Rata de promovare a examenelor	9	3,78	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	22	3,06	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	17	3,76	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	19	4,29	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	2	4,12	

Populația	78 100
Suprafața	753 km ²

Densitatea populației	104 pers. / km ²
Numărul de angajați	8 641 (11,1 %)
Salariul mediu lunar	3 295 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

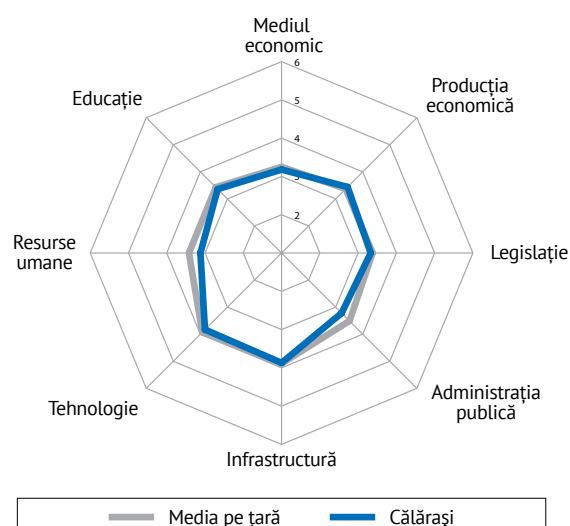
Raionul Călărași se află în zona de centru a țării, și se poziționează pe locul 22 din 35 conform clasamentului indicelui. Economia Raionului, este caracterizată de companiile din industria agro-alimentară, din zootehnie și piscicultură, și cele din sectorul agricol. Prin culturile cultivate în raionul Călărași sunt: porumbul, floarea soarelui și legumele, iar aproximativ 28% din suprafața terenurilor agricole sunt acoperite de viță de vie. De asemenea un sector important este cel al zootehniei, aici fiind crescuți porci, bovine, ovine și păsări. Printre companiile de brand a raionului este fabrica de vinuri și divinuri Călărași. Însă cu toate acestea, activitatea economică a raionului este moderată, plasându-se pe locul 16 din 35, iar cele mai mari restanțe sunt la capitolul administrației publice.

Chiar dacă mediul de afaceri, conform datelor sondajului, percepe mărirea taxelor locale ca fiind echilibrată și avantajoasă pentru dezvoltarea afacerii

lor, acesta rămâne neîncercător în oportunitățile de dezvoltare pe care le oferă raionul. De asemenea observăm, din datele indicatorilor, neinteresul autorităților locale pentru dezvoltarea raionului, gradul ridicat a birocrăției și lipsa comunicării electronice dintre mediul de afaceri și autoritățile locale. Printre dezavantajele tipice tuturor raioanelor dar și raionului Călărași putem menționa: calitatea proastă a drumurilor, migrația forței de muncă calificate, lipsa forței de muncă necalificată, sporul natural negativ, îmbătrânirea populației și lipsa interesului față de locul de muncă a angajaților.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	22	3,40	3,48
Activitatea economică	16	3,31	3,31
Mediul economic	19	3,18	3,25
Producția economică	16	3,44	3,37
Administrarea publică și legislația	29	3,26	3,46
Legislație	19	3,33	3,38
Administrația publică	30	3,22	3,51
Tehnologie și infrastructură	22	3,85	3,91
Infrastructură	17	3,87	3,89
Tehnologie	23	3,83	3,93
Educație și resurse umane	25	3,24	3,43
Resurse umane	28	3,12	3,42
Educație	22	3,36	3,43

Principalele avantaje competitive

Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnologiile de ultimă oră	0,75	<div></div>
Percepția impozitelor locale	0,71	<div></div>
Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	0,64	<div></div>
Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	0,52	<div></div>
Disponibilitatea forței de muncă necalificate	0,46	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă	-1,03	<div></div>
Interesul instituțiilor de stat în raion	-0,90	<div></div>
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-0,82	<div></div>
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,74	<div></div>
Perspective de dezvoltare a afacerilor	-0,73	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		19	3,18	
1.1	Densitatea populației	9	2,72	
1.2	Populația urbană	22	3,74	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	29	2,62	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	21	3,42	
1.5	Densitatea companiilor industriale	30	3,75	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	13	3,00	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	6	3,71	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	4	4,23	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	15	2,93	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	34	3,07	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	17	3,00	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	10	4,31	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	19	3,79	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	21	3,00	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	25	2,80	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	24	3,43	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	11	3,77	
1.18	Companii multinaționale și străine*	20	2,29	

Pilonul 2: Producția economică**16 3,44**

2.1	Salariul mediu lunar	8	3,93	
2.2	Valoarea livrărilor produse	17	3,03	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	17	3,15	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	29	2,83	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	7	3,89	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	24	3,79	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	24	3,43	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	24	2,92	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		19	3,33	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	20	3,21	
3.2	Percepția impozitelor locale*	5	4,20	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	35	2,57	

Pilonul 4: Administrația publică**30 3,22**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	30	2,64	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	27	3,25	
4.3	Protecția proprietății private*	16	3,40	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	26	3,27	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	17	3,67	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	24	4,13	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	34	3,57	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	31	2,13	
4.9	Impactul autorităților*	23	3,36	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	26	3,67	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	32	2,43	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		17	3,87	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	3	4,93	
5.2	Densitatea drumurilor locale	20	3,30	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	7	4,77	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	25	4,31	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	28	2,13	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	26	3,27	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	17	4,53	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	24	4,47	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	31	3,47	

Pilonul 6: Tehnologie**23 3,83**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	29	2,66	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	17	3,84	
6.3	Nivelul tehnologiei*	11	3,50	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	27	4,71	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	4	4,64	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	29	4,21	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	23	4,67	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	29	3,93	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		28	3,12	
7.1	Șomajul*	9	2,87	
7.2	Șomaj pe termen lung*	31	3,53	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	7	3,07	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	35	2,73	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	27	2,27	
7.6	Migrația internă	24	2,98	
7.7	Creșterea naturală a populației	22	3,90	
7.8	Indicele de îmbătrânire	23	3,40	
7.9	Pondere studenților în populația totală	27	2,29	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	15	4,43	
7.11	Așteptările salariale*	20	3,20	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	31	3,79	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	15	4,13	

Pilonul 8: Educație**22 3,36**

8.1	Nivelul de studii*	29	3,71	
8.2	Calificarea angajaților*	17	3,13	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	23	2,73	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	28	4,21	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	32	2,67	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	26	3,54	
8.7	Rata de promovare a examenelor	15	3,43	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	28	2,86	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	23	3,64	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	7	4,57	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	18	3,07	

Populația	62 100
Suprafața	870 km ²

Densitatea populației	71 pers. / km ²
Numărul de angajați	6 467 (10,4 %)
Salariul mediu lunar	2 942 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

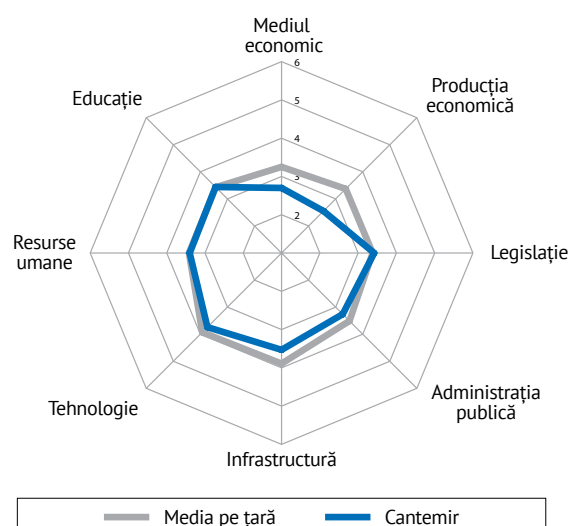
Raionul Cantemir, se află în zona de sud a țării, fiind despărțit de România prin râul Prut. Cantemir, conform indicelui este clasat pe poziția 33 din 35. Ramurile principale ale economiei locale le reprezintă: agricultura, procesarea producției agricole, serviciile și comerțul. Din suprafața totală a raionului Cantemir, 74% îl reprezintă terenurile arabile. Culturile principale care se cultivă sunt cele multi-aniuale (vița de vie și livezi), și culturile cerealiere. Sectorul zootehnic este slab dezvoltat, iar pe parcursul ultimelor ani s-a observat o descreștere a volumului producției.

Prin urmare, activitatea economică a raionului în comparație cu media pe țară este cu 27% mai mică, fiind situată pe locul 33. Din companiile industriale care activau în perioada sovietică majoritatea și-au sistat activitatea, astfel veniturile industriei din raion fiind pe locul 30 din 35.

Printre dezavantajele raionului le putem enumera pe următoarele: lipsa investițiilor străine în economia locală, lipsa resurselor financiare, competitivitatea scăzută a industriei, salariile mici (ca rezultat a unei activități economice moderate), perspectivele moderate de dezvoltare a afacerilor, lipsa pieței locale cauzate de migrația forței de muncă, lipsa forței de muncă necalificată pentru muncile sezoniere și migrarea internă.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	33	3,13	3,48
Activitatea economică	33	2,62	3,31
Mediul economic	34	2,70	3,25
Producția economică	31	2,55	3,37
Administrarea publică și legislația	23	3,32	3,46
Legislație	16	3,42	3,38
Administrația publică	29	3,26	3,51
Tehnologie și infrastructură	32	3,64	3,91
Infrastructură	31	3,53	3,89
Tehnologie	29	3,74	3,93
Educație și resurse umane	20	3,42	3,43
Resurse umane	18	3,40	3,42
Educație	19	3,44	3,43

Principalele avantaje competitive

Caracterul ecologic a proceselor de producție	1,47	
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,67	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	0,66	
Șomaj pe termen lung	0,58	
Utilizarea automobilelor personale	0,50	

Principalele dezavantaje competitive

Calitatea infrastructurii rutiere	-1,33	
Companii multinaționale și străine	-1,31	
Șomajul	-0,99	
Nivelul de competitivitate în industrie	-0,90	
Protecția proprietății private	-0,74	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		34	2,70	■
1.1	Densitatea populației	28	1,71	■
1.2	Populația urbană	34	2,77	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	31	2,51	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	35	2,47	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	35	3,36	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	3	3,58	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	17	3,21	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	17	3,79	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	31	1,89	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	31	3,26	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	31	2,47	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	14	4,00	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	16	3,95	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	32	2,63	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	30	2,68	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	29	3,11	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	22	3,11	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	35	1,37	■

Pilonul 2: Producția economică**31 2,55** ■

2.1	Salariul mediu lunar	35	1,44	■
2.2	Valoarea livrărilor produse	18	3,01	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	30	2,62	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	14	3,60	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	23	2,90	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	27	3,68	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	1	5,00	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	19	3,16	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		16	3,42	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	8	3,79	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	10	3,79	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	34	2,68	■

Pilonul 4: Administrația publică**29 3,26** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	32	2,42	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	13	3,79	■
4.3	Protecția proprietății private*	33	2,53	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	27	3,21	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	10	3,89	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	23	4,16	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	32	3,89	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	24	2,58	■
4.9	Impactul autorităților*	22	3,37	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	30	3,53	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	15	3,26	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		31	3,53	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	13	4,41	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	25	3,19	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	6	4,79	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	16	4,83	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	35	1,47	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	34	2,19	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	19	4,37	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	23	4,47	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	20	4,05	■

Pilonul 6: Tehnologie**29 3,74** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	28	2,66	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	26	3,69	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	29	2,89	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	15	5,21	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	19	3,95	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	23	4,58	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	15	4,84	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	27	4,05	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		18	3,4	■
7.1	Șomajul*	33	1,63	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	9	4,42	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	16	2,68	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	34	3,16	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	24	2,37	■
7.6	Migrația internă	35	1,86	■
7.7	Creșterea naturală a populației	9	5,18	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	2	4,98	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	9	3,92	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	13	4,53	■
7.11	Așteptările salariale*	13	3,42	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	26	4,11	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	24	3,79	■

Pilonul 8: Educație**19 3,44** ■

8.1	Nivelul de studii*	35	3,16	■
8.2	Calificarea angajaților*	31	2,53	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	25	2,68	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	18	4,53	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	20	3,16	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	23	3,63	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	7	3,89	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	31	2,79	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	15	3,79	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	10	4,53	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	15	3,16	■

Căușeni

clasamentul: **27** / 35

Populația	90 800
Suprafața	1 163 km ²

Densitatea populației	78 pers. / km ²
Numărul de angajați	10 406 (11,5 %)
Salariul mediu lunar	3 104 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

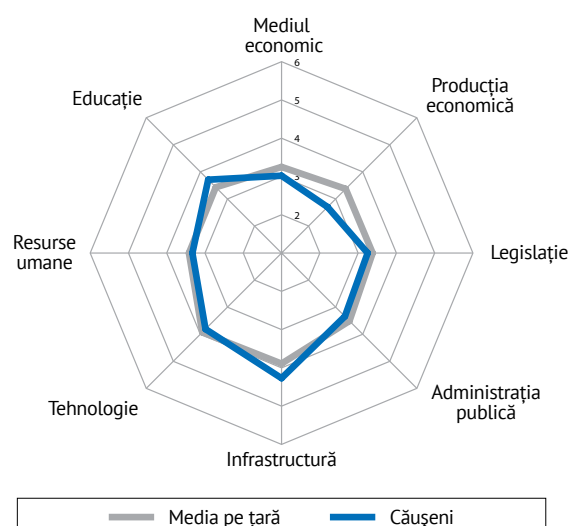
Raionul Căușeni se află în partea de est a țării, și are frontiera administrativă cu regiunea administrativă necontrolată de autoritățile Republicii Moldova. Conform clasamentului, raionul se plasează pe locul 27 din 35. Agricultură, industria prelucrătoare și cea alimentară sunt ramurile care caracterizează activitatea economică din acest raion. Conform indicatorilor indicelui, veniturile industriei din raionul Căușeni se clasează pe locul 25. Din dezavantajele pe care le întâmpină mediul de afaceri din acest raion pot fi enumerate: economia informală, impactul condițiilor climatice asupra mediului de afaceri, corupția în sectorul public, birocrația și lipsa de interes a autorităților în dezvoltarea raionului, lipsa informațiilor cu caracter public, lipsa forței de muncă calificate și necalificate, și desigur migrația.

Datorită poziționării geografice și faptului că regiunea asigură aproximativ 40% din cantitatea totală de struguri produsă la nivel național, 30% din producția de cereale, acești factori au atras câțiva investitori străini ca: Elevator Kelley Grains, KWBCGROUP și Ghermes Service care au investit în economia locală. Chiar dacă raionul Căușeni poate fi considerat unul industrial, fiind caracterizat de moștenirea istorică, multe din aceste industrii și-au sistat activitatea din lipsa resurselor. Unicul sector care a supraviețuit șocurilor externe a rămas sectorul de vinificație.

Toți acești factori au contribuit la creșterea șomajului, migrația forței de muncă calificate și necalificate, afectând piața locală. În aceste condiții, mediul de afaceri local, este neîncrezător cu privire potențialul său de dezvoltare.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	27	3,32	3,48
Activitatea economică	29	2,86	3,31
Mediul economic	28	3,02	3,25
Producția economică	29	2,70	3,37
Administrarea publică și legislația	25	3,30	3,46
Legislație	24	3,25	3,38
Administrația publică	27	3,34	3,51
Tehnologie și infrastructură	12	4,04	3,91
Infrastructură	4	4,27	3,89
Tehnologie	25	3,81	3,93
Educație și resurse umane	14	3,52	3,43
Resurse umane	21	3,33	3,42
Educație	7	3,71	3,43

Principalele avantaje competitive

Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	1,79	
Calitatea infrastructurii rutiere	1,26	
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	1,17	
Disponibilitatea oficiilor poștale	1,14	
Competențe lingvistice: limba maternă	0,92	

Principalele dezavantaje competitive

Nivelul corupției printre întreprinderile private	-0,80	
Șomaj pe termen lung	-0,77	
Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	-0,73	
Dezvoltarea potențialului întreprinderilor	-0,72	
Șomajul	-0,67	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		28	3,02	
1.1	Densitatea populației	31	1,58	
1.2	Populația urbană	13	4,06	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	24	2,91	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	19	3,43	
1.5	Densitatea companiilor industriale	15	4,19	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	31	2,44	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	32	2,44	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	7	4,00	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	24	2,44	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	16	3,56	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	2	3,75	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	1	5,56	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	32	3,00	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	2	4,00	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	4	3,67	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	12	3,88	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	15	3,44	
1.18	Companii multinaționale și străine*	6	3,11	

Pilonul 2: Producția economică**29 2,7**

2.1	Salariul mediu lunar	27	2,82	
2.2	Valoarea livrărilor produse	30	2,23	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	22	2,95	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	25	2,93	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	27	2,50	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	34	3,13	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	27	3,22	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	18	3,17	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		24	3,25	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	23	3,13	
3.2	Percepția impozitelor locale*	12	3,63	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	27	3,00	

Pilonul 4: Administrația publică**27 3,34**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	9	3,43	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	31	3,00	
4.3	Protecția proprietății private*	21	3,25	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	31	3,00	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	29	3,13	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	28	4,00	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	23	4,22	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	18	2,78	
4.9	Impactul autorităților*	21	3,50	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	26	3,67	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	13	3,38	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (De)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		4	4,27	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	9	4,72	
5.2	Densitatea drumurilor locale	29	2,93	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	2	5,24	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	21	4,51	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	1	4,11	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	13	3,67	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	13	4,67	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	2	5,44	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	2	5,11	

Pilonul 6: Tehnologie**25 3,81**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	22	2,80	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	27	3,69	
6.3	Nivelul tehnologiei*	6	3,78	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	22	4,89	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	10	4,33	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	24	4,56	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	34	4,00	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	30	3,89	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		21	3,33	
7.1	Șomajul*	26	2,00	
7.2	Șomaj pe termen lung*	34	3,11	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	9	3,00	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	25	3,56	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	2	3,67	
7.6	Migrația internă	26	2,89	
7.7	Creșterea naturală a populației	20	3,98	
7.8	Indicele de îmbătrânire	17	3,76	
7.9	Pondere studenților în populația totală	7	4,04	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	34	3,78	
7.11	Așteptările salariale*	11	3,44	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	32	3,75	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	30	3,50	

Pilonul 8: Educație**7 3,71**

8.1	Nivelul de studii*	27	3,78	
8.2	Calificarea angajaților*	2	4,00	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	5	3,56	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	4	5,11	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	33	2,56	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	21	3,67	
8.7	Rata de promovare a examenelor	10	3,70	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	16	3,33	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	20	3,67	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	21	4,22	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	8	3,56	

Populația	60 400
Suprafața	923 km ²

Densitatea populației	65 pers. / km ²
Numărul de angajați	7 105 (11,8 %)
Salariul mediu lunar	3 128 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Cimișlia se află în zona de sud a țării, istoric fiind un raion axat pe 2 ramuri, industria agro-alimentară și zootehnia. Conform clasamentului, raionul Cimișlia ocupă locul 28 din 35. Economia raionului este puternic caracterizată de sectorul agricol, și anume vița de vie, cereale, floarea soarelui, porumb, și sectorul zootehniei, creșterea cărnii de pasăre. Mai mult ca atât în anul 2013 a fost înființat un parc industrial în orașul Cimișlia, însă pînă în prezent au fost înregistrați doar 2 rezidenți, iar din lipsa comunicațiilor și infrastructurii parcul industrial nu este activ.

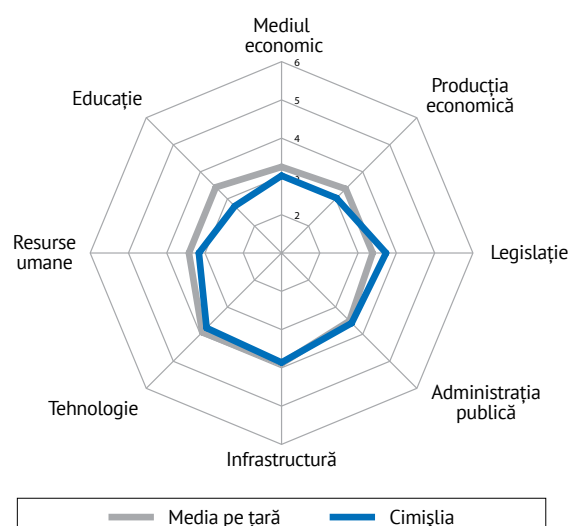
Activitatea economică în regiune este moderată, fiind cu 5% mai mică decît media pe țară. Economia fiind preponderent caracterizată de agricultură, mediul de afaceri din zonă este sensibil la condițiile climaterice. Totodată, putem menționa că sectorul zootehniei este dezvoltat în acest raion, fiind reprezentat de 3 companii care se ocupă de creșterea cărnii de pasăre

pentru piața locală. Din dezavantajele indicate de mediul de afaceri sunt: economia informală, lipsa investițiilor în tehnologii noi, îmbătrînirea populației, migrația forței de muncă, sporul natural negativ, calificarea profesională joasă a forței de muncă și așteptările ridicate a acestora.

Cu toate acestea, mediul de afaceri indică o susținere majoră din partea autorităților. Astfel, mediul de afaceri percepe mărirea taxelor locale ca fiind echilibrate, iar impactul autorităților locale asupra mediului de afaceri ca pozitiv.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	28	3,29	3,48
Activitatea economică	23	3,03	3,31
Mediul economic	29	3,02	3,25
Producția economică	23	3,03	3,37
Administrarea publică și legislația	8	3,65	3,46
Legislație	4	3,73	3,38
Administrația publică	15	3,59	3,51
Tehnologie și infrastructură	26	3,82	3,91
Infrastructură	20	3,86	3,89
Tehnologie	27	3,77	3,93
Educație și resurse umane	32	2,95	3,43
Resurse umane	25	3,16	3,42
Educație	34	2,73	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea oficiilor poștale	0,76	<div></div>
Impactul corupției asupra autorităților	0,70	<div></div>
Nivelul corupției printre întreprinderile private	0,63	<div></div>
Disponibilitatea băncilor	0,63	<div></div>
Șomajul	0,61	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă	-1,28	<div></div>
Calificarea angajaților	-0,93	<div></div>
Nivelul tehnologiei	-0,88	<div></div>
Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	-0,84	<div></div>
Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	-0,79	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		29	3,02	■
1.1	Densitatea populației	34	1,25	■
1.2	Populația urbană	17	3,90	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	19	3,09	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	18	3,43	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	16	4,19	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	21	2,65	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	3	3,88	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	26	3,33	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	18	2,78	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	18	3,47	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	8	3,44	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	12	4,28	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	21	3,61	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	31	2,67	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	21	3,00	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	14	3,82	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	27	2,67	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	24	2,17	■

Pilonul 2: Producția economică**23 3,03** ■

2.1	Salariul mediu lunar	26	2,91	■
2.2	Valoarea livrărilor produse	23	2,54	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	12	3,43	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	20	3,29	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	12	3,41	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	25	3,73	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	9	3,94	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	25	2,91	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		4	3,73	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	14	3,50	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	6	4,06	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	5	3,64	■

Pilonul 4: Administrația publică**15 3,59** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	22	2,86	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	2	4,19	■
4.3	Protecția proprietății private*	14	3,41	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	14	3,61	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	11	3,88	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	26	4,11	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	28	4,06	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	26	2,50	■
4.9	Impactul autorităților*	13	3,83	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	19	3,94	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	25	2,76	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		20	3,86	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	20	4,23	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	23	3,21	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	8	4,66	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	10	5,01	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	17	2,50	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	21	3,43	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	9	4,78	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	9	5,06	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	11	4,44	■

Pilonul 6: Tehnologie**27 3,77** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	8	3,18	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	16	3,86	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	34	2,39	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	16	5,17	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	23	3,91	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	24	4,56	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	30	4,28	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	26	4,06	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		25	3,16	■
7.1	Șomajul*	6	3,28	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	33	3,28	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	12	2,88	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	31	3,44	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	29	2,17	■
7.6	Migrația internă	25	2,98	■
7.7	Creșterea naturală a populației	26	3,48	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	20	3,59	■
7.9	Ponderea studenților în populația totală	31	2,24	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	18	4,33	■
7.11	Așteptările salariale*	27	3,00	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	16	4,46	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	10	4,33	■

Pilonul 8: Educație**34 2,73** ■

8.1	Nivelul de studii*	21	3,83	■
8.2	Calificarea angajaților*	33	2,22	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	31	2,22	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	33	3,78	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	22	3,11	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	32	3,28	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	32	2,35	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	35	2,00	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	33	3,39	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	8	4,56	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	34	2,33	■

Populația	73 600
Suprafața	688 km ²

Densitatea populației	107 pers. / km ²
Numărul de angajați	8 015 (10,9 %)
Salariul mediu lunar	3 259 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

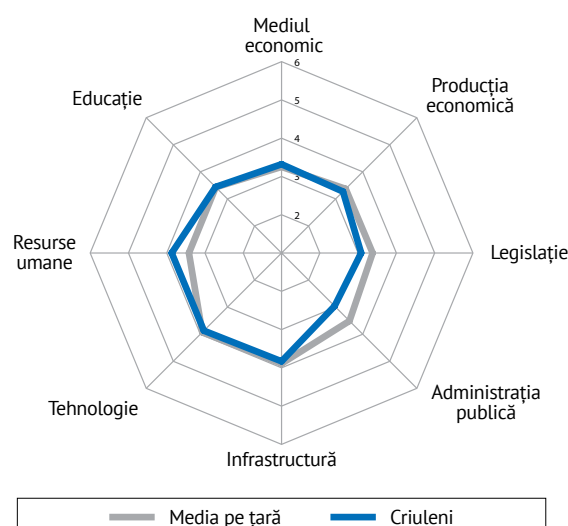
Raionul Criuleni, se află în zona de centru a țării, la o distanță de 45 km de mun. Chișinău. Conform clasamentului indicelui, raionul este clasat pe poziția 19 din 35. Ramurile de bază ale economiei locale le reprezintă agricultura, industria alimentară de procesare a cărnii și producere a mezelurilor, producerea produselor de panificație, procesarea legumelor, industria textilă, și industria materialelor de construcție, în special extragerea nisipului și a calcarului. O parte din mediul de afaceri din regiune este puternic conectat la lanțurile de valoare adăugată, și anume procesatorii de carne, unii din care și-au format un brand recunoscut la nivel național.

Datorită concentrării mediului de afaceri este concentrat în jurul câtorva industrii, și datorită investițiilor în tehnologii moderne în procesul de producere, reprezentanții mediului de afaceri au o percepție pozitivă cu

privire la nivelul de competitivitate cu alte companii din raioanele țării. Mai mult ca atât, poziția geografică a raionului favorizează mediul de afaceri, în mare măsură posibil din cauza prezenței unei piețe de desfacere substanțiale din zona de centru a țării. După mărimea veniturilor din industrie, raionul Criuleni este clasat pe locul 18 din 35, însă mediul de afaceri este rezervat cu privire la perspectivele dezvoltării afacerii lor. Printre dezavantajele pe care mediul de afaceri le indică sunt: percepția taxelor locale, fiind percepute de mediul de afaceri ca fiind cele mai mari din țară, protecția proprietății private, aplicarea deciziilor judecătorești, și corupția din sectorul public. Pe lângă dezavantajele enumerate, regiunea se confruntă cu și cu probleme tipice întregii țări, precum șomajul, și migrația forței de muncă.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	19	3,42	3,48
Activitatea economică	17	3,29	3,31
Mediul economic	11	3,32	3,25
Producția economică	18	3,27	3,37
Administrarea publică și legislația	33	3,01	3,46
Legislație	29	3,08	3,38
Administrația publică	33	2,96	3,51
Tehnologie și infrastructură	21	3,85	3,91
Infrastructură	23	3,83	3,89
Tehnologie	20	3,87	3,93
Educație și resurse umane	7	3,65	3,43
Resurse umane	6	3,87	3,42
Educație	18	3,44	3,43

Principalele avantaje competitive

Disciplina și eforturile angajaților	1,25	
Caracterul ecologic a proceselor de producție	1,06	
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	1,04	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	0,99	
Șomaj pe termen lung	0,98	

Principalele dezavantaje competitive

Șomajul	-1,70	
Calificarea angajaților	-1,28	
Calitatea infrastructurii rutiere	-1,25	
Percepția impozitelor locale	-1,24	
Protecția proprietății private	-1,20	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		11	3,32	
1.1	Densitatea populației	7	2,78	
1.2	Populația urbană	31	3,00	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	26	2,80	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	17	3,47	
1.5	Densitatea companiilor industriale	9	4,44	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	2	3,75	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	10	3,50	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	28	3,25	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	3	3,33	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	3	4,25	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	2	3,75	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	8	4,50	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	5	4,50	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	15	3,25	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	34	2,50	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	4	4,25	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	27	2,67	
1.18	Companii multinaționale și străine*	16	2,60	

Pilonul 2: Producția economică**18 3,27**

2.1	Salariul mediu lunar	19	3,37	
2.2	Valoarea livrărilor produse	14	3,38	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	24	2,86	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	18	3,32	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	31	2,30	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	13	4,25	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	3	4,67	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	12	3,40	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		29	3,08	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	11	3,67	
3.2	Percepția impozitelor locale*	35	2,25	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	15	3,33	

Pilonul 4: Administrația publică**33 2,96**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	35	2,00	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	33	2,57	
4.3	Protecția proprietății private*	34	2,14	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	5	4,00	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	32	2,75	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	18	4,25	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	15	4,40	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	21	2,67	
4.9	Impactul autorităților*	24	3,33	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	14	4,00	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	3	4,25	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		23	3,83	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	7	4,79	
5.2	Densitatea drumurilor locale	18	3,30	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	12	4,46	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	28	4,28	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	34	1,63	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	10	3,77	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	21	4,30	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	7	5,10	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	4	5,00	

Pilonul 6: Tehnologie**20 3,87**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	9	3,16	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	19	3,80	
6.3	Nivelul tehnologiei*	30	2,88	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	25	4,80	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	2	4,80	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	22	4,60	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	26	4,50	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	19	4,33	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		6	3,87	
7.1	Șomajul*	35	1,00	
7.2	Șomaj pe termen lung*	4	4,89	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	33	2,00	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	29	3,50	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	33	2,00	
7.6	Migrația internă	11	4,03	
7.7	Creșterea naturală a populației	3	5,59	
7.8	Indicele de îmbătrânire	3	4,90	
7.9	Pondere studenților în populația totală	2	5,13	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	30	4,00	
7.11	Așteptările salariale*	30	2,89	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	2	5,40	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	18	4,00	

Pilonul 8: Educație**18 3,44**

8.1	Nivelul de studii*	8	4,20	
8.2	Calificarea angajaților*	35	1,90	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	32	2,20	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	15	4,60	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	9	3,50	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	5	4,11	
8.7	Rata de promovare a examenelor	5	4,19	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	34	2,60	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	31	3,44	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	12	4,40	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	35	2,13	

Dondușeni

clasamentul: **16** / 35

Populația	43 300
Suprafața	645 km ²

Densitatea populației	67 pers. / km ²
Numărul de angajați	6 314 (14,6 %)
Salariul mediu lunar	3 218 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

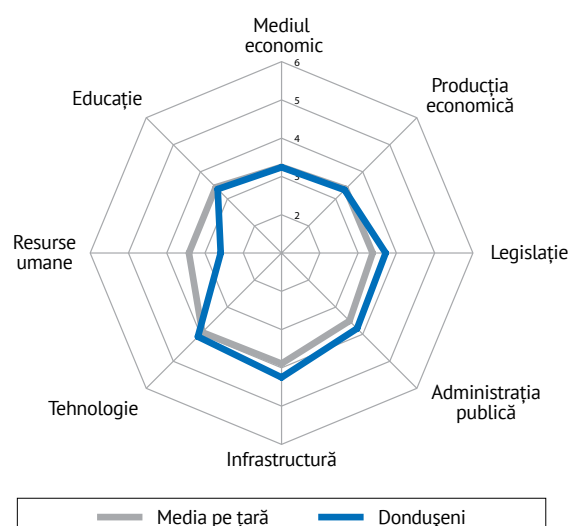
Raionul Dondușeni este situat în partea de nord a țării, în vecinătatea raioanelor Soroca, Edineț, Drochia, Ocnița și Rîșcani. Economia raionului Dondușeni este caracterizată de prezența industriei, ramurii agricole, precum și de sfera serviciilor. Cu toate că odată prelucrarea sfeclei de zahăr și producerea zahărului reprezenta în mare parte volumul producției industriale în acest raion, odată cu intrarea proprietarilor în procedură de insolvență aceasta și-a sistat activitatea de bază.

Chiar dacă activitatea economică în acest raion este moderată, acest raion se clasează pe locul 16 din 35. Conform sub indicelui activitatea economică raionul se clasează pe locul 18 din 35 fiind peste media țării. Ce ține de sub indicii educație și resurse umane putem observa că raionul este clasat pe locul 31 din 35, fiind cu mult sub rezultatul mediu pe țară.

Acest fapt este în mare parte datorat de scorul jos la pilonul resurse umane, raionul clasându-se pe locul 34 din 35. Din dezavantajele indicate de comunitatea de afaceri pot fi numite următoarele: perspectivele joase de dezvoltare a unei afaceri, construcția blocurilor rezidențiale, șomajul, migrația forței de muncă calificată, populația îmbătrânită, impactul amplasării geografice a raionului asupra economiei locale, sporul natural negativ.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	16	3,50	3,48
Activitatea economică	18	3,29	3,31
Mediul economic	15	3,24	3,25
Producția economică	17	3,33	3,37
Administrarea publică și legislația	6	3,76	3,46
Legislație	5	3,72	3,38
Administrația publică	8	3,79	3,51
Tehnologie și infrastructură	4	4,17	3,91
Infrastructură	5	4,25	3,89
Tehnologie	7	4,09	3,93
Educație și resurse umane	31	2,97	3,43
Resurse umane	34	2,59	3,42
Educație	23	3,36	3,43

Principalele avantaje competitive

Migrația forței de muncă calificate	1,21	
Disponibilitatea băncilor	1,11	
Nivelul corupției printre întreprinderile private	1,04	
Percepția impozitelor locale	0,99	
Șomaj pe termen lung	0,99	

Principalele dezavantaje competitive

Potențial pentru dezvoltarea turismului	-1,56	
Utilizarea automobilelor comerciale	-1,34	
Șomajul	-1,10	
Structura de vârstă a șomajului	-1,04	
Echitatea în selectarea angajaților	-0,96	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		15	3,24	■
1.1	Densitatea populației	33	1,43	■
1.2	Populația urbană	15	3,92	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	11	3,71	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	23	3,31	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	24	3,99	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	7	3,42	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	1	4,33	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	22	3,58	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	7	3,23	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	10	3,75	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	10	3,42	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	30	3,38	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	8	4,31	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	17	3,17	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	17	3,17	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	31	3,00	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	35	1,83	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	27	2,08	■

Pilonul 2: Producția economică**17 3,33** ■

2.1	Salariul mediu lunar	17	3,52	■
2.2	Valoarea livrabilelor produse	16	3,19	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	13	3,34	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	4	4,57	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	35	1,57	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	32	3,33	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	30	3,08	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	21	3,00	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		5	3,72	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	28	2,83	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	2	4,50	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	2	3,83	■

Pilonul 4: Administrația publică**8 3,79** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	4	3,50	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	4	4,08	■
4.3	Protecția proprietății private*	22	3,17	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	3	4,09	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	7	4,00	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	27	4,08	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	25	4,08	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	23	2,58	■
4.9	Impactul autorităților*	1	4,50	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	11	4,08	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	8	3,73	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		5	4,25	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	29	4,10	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	10	4,02	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	14	4,34	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	2	5,57	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	7	3,46	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	4	4,39	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	3	5,31	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	6	5,15	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	33	3,38	■

Pilonul 6: Tehnologie**7 4,09** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	3	3,94	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	5	4,19	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	2	4,08	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	29	4,54	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	22	3,92	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	16	4,69	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	33	4,15	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	35	2,77	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		34	2,59	■
7.1	Șomajul*	34	1,62	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	3	4,92	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	34	1,85	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	11	4,15	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	1	4,08	■
7.6	Migrația internă	12	4,00	■
7.7	Creșterea naturală a populației	35	1,00	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	35	1,15	■
7.9	Pondere studentilor în populația totală	34	1,81	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	35	3,23	■
7.11	Așteptările salariale*	6	3,85	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	35	3,46	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	28	3,69	■

Pilonul 8: Educație**23 3,36** ■

8.1	Nivelul de studii*	11	4,08	■
8.2	Calificarea angajaților*	14	3,23	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	3	3,62	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	8	4,77	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	21	3,15	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	17	3,77	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	28	2,67	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	5	3,77	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	10	4,00	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	23	4,15	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	19	3,00	■

Populația	88 000
Suprafața	1 000 km ²

Densitatea populației	88 pers. / km ²
Numărul de angajați	12 162 (13,8 %)
Salariul mediu lunar	3 497 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

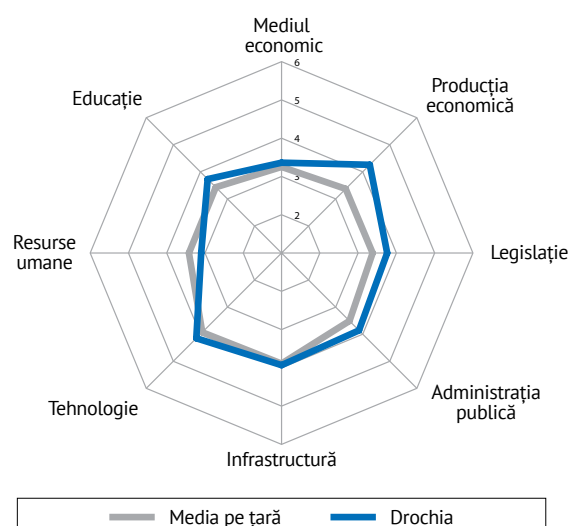
Raionul Drochia se află la nordul țării, fiind situat între orașele Bălți și Edineț. Conform clasamentului, acesta se află pe locul 4 din 35. Economia raionului este caracterizată de prezența companiilor din domeniul agriculturii, industriei prelucrătoare și procesare a produselor agricole, producerea utilajelor. Una din ramurile principale ale economiei locale o reprezintă prelucrarea sfeclă de zahăr și producerea zahărului. Din aceste considerente ramura agriculturii este puternic dezvoltată, iar majoritatea fermierilor cultivă sfecla de zahăr care ulterior este achiziționată de către fabrica de zahăr. Chiar dacă conform indicatorului densitatea companiilor industriale, Drochia se află pe locul 23 din 35 de raioane, conform indicelui activitatea economică raionul Drochia se află pe poziția 4. Prin avantajele care contribuie la formarea unui mediu prielnic mediului de afaceri se numără: poziția geografică a raionului, impactul pozitiv a condițiilor

meteorologice îndeosebi asupra culturii sfeclă de zahăr, nivelul ridicat a competitivității industriei, impactul pozitiv a autorităților asupra mediului de afaceri, interesul autorităților în dezvoltarea regiunii, și anume conform datelor sondajului autoritățile locale sunt eficiente și își îndeplinesc responsabilitățile pe care le au.

Indubitabil, prezența Sudzucker reprezintă un avantaj nu numai pentru mediul de afaceri din raion, dar și pentru piața muncii. Datorită, acestui mare producător de zahăr, mediul de afaceri care prestează servicii conexe și materie primă fabricii au un venit constant și sigur. Totuși, la capitolul resurse umane, raionul se confruntă cu aceleași probleme tipice ca orice raion din țară. Dat fiind faptul că producerea are un caracter sezonier, populația se confruntă cu șomaj, iar această contribuie la migrația forței de muncă calificată și necalificată.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	4	3,78	3,48
Activitatea economică	4	3,81	3,31
Mediul economic	9	3,36	3,25
Producția economică	4	4,26	3,37
Administrarea publică și legislația	3	3,82	3,46
Legislație	3	3,76	3,38
Administrația publică	5	3,86	3,51
Tehnologie și infrastructură	11	4,04	3,91
Infrastructură	14	3,93	3,89
Tehnologie	6	4,15	3,93
Educație și resurse umane	21	3,42	3,43
Resurse umane	30	3,10	3,42
Educație	5	3,73	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea băncilor	0,99	<div></div>
Utilizarea automobilelor comerciale	0,96	<div></div>
Disponibilitatea forței de muncă	0,94	<div></div>
Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	0,85	<div></div>
Disponibilitatea oficiilor poștale	0,85	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor	-1,09	<div></div>
Interesul instituțiilor de stat în raion	-0,66	<div></div>
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,63	<div></div>
Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	-0,63	<div></div>
Competențe lingvistice: limbi străine	-0,47	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		9	3,36	
1.1	Densitatea populației	17	2,38	
1.2	Populația urbană	18	3,87	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	12	3,59	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	16	3,50	
1.5	Densitatea companiilor industriale	23	4,00	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	14	2,93	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	15	3,29	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	11	3,93	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	13	3,00	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	8	3,79	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	7	3,50	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	6	4,73	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	4	4,67	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	5	3,67	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	10	3,40	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	19	3,62	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	20	3,29	
1.18	Companii multinaționale și străine*	11	2,87	

Pilonul 2: Producția economică**4 4,26**

2.1	Salariul mediu lunar	4	4,19	
2.2	Valoarea livrărilor produse	5	4,79	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	6	3,98	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	3	4,59	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	11	3,43	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	5	4,60	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	19	3,53	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	35	2,27	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		3	3,76	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	4	4,20	
3.2	Percepția impozitelor locale*	17	3,53	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	11	3,55	

Pilonul 4: Administrația publică**5 3,86**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	12	3,23	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	16	3,77	
4.3	Protecția proprietății private*	9	3,60	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	2	4,27	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	2	4,43	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	13	4,50	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	8	4,71	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	27	2,47	
4.9	Impactul autorităților*	5	4,13	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	2	4,53	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	4	4,14	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		14	3,93	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	16	4,33	
5.2	Densitatea drumurilor locale	26	3,10	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	18	4,15	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	23	4,43	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	23	2,33	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	5	4,38	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	4	5,27	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	4	5,27	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	7	4,80	

Pilonul 6: Tehnologie**6 4,15**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	6	3,27	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	10	3,99	
6.3	Nivelul tehnologiei*	15	3,40	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	7	5,47	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	15	4,17	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	7	4,87	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	8	5,00	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	2	5,13	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		30	3,1	
7.1	Șomajul*	19	2,33	
7.2	Șomaj pe termen lung*	6	4,80	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	14	2,79	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	1	4,80	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	19	2,60	
7.6	Migrația internă	16	3,56	
7.7	Creșterea naturală a populației	31	2,70	
7.8	Indicele de îmbătrânire	34	1,54	
7.9	Pondere studenților în populația totală	25	2,33	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	14	4,50	
7.11	Așteptările salariale*	7	3,62	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	3	5,07	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	5	4,57	

Pilonul 8: Educație**5 3,73**

8.1	Nivelul de studii*	6	4,27	
8.2	Calificarea angajaților*	5	3,67	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	7	3,40	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	17	4,53	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	28	2,87	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	15	3,80	
8.7	Rata de promovare a examenelor	11	3,67	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	3	4,00	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	7	4,13	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	16	4,33	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	28	2,67	

Populația	35 300
Suprafața	309 km ²

Densitatea populației	114 pers. / km ²
Numărul de angajați	3 568 (10,1 %)
Salariul mediu lunar	3 522 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

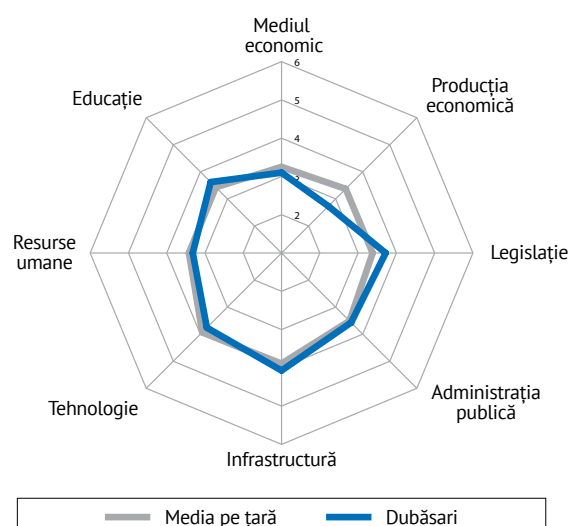
Raionul Dubăsari conform clasamentului se află pe poziția 24 din 35, obținând un scor de 3,37 fiind sub media țării care este 3,48. Analizând cei 4 sub-indicatori putem observa că proximitatea acestui raion cu unitatea teritorial administrativă din stînga Nistrului creează mai multe riscuri pentru mediul de afaceri. Aceste riscuri sunt generate de înghețarea conflictului Transnistrian, care la rîndul său nu oferă încredere investitorilor interni dar mai ales a celor externi. Lipsa companiilor internaționale, economia informală care este rezultatul imposibilității controlului întregii frontiere a țării de către autoritățile Republicii Moldova, accesul și disponibilitatea scăzută a resurselor financiare sunt doar unele dezavantaje ale acestui raion. Totodată putem observa o densitate mare industriilor în acest raion, însă cu o cifră de afaceri cu aproximativ 30% mai mică decît media pe țară, fapt care generează migrația a forței de muncă calificată dar și șomajul.

Cu toate că acest raion are o serie de dezavantaje care descurajează mediul de afaceri, cel mai important este neîncrederea mediului de afaceri în siguranța proprietății lor. Dat fiind faptul, că o economie de piață competitivă se bazează în primul rînd pe apărarea proprietății private, proximitatea cu unitatea teritorială nerecunoscută din stînga Nistrului, ca rezultat a conflictului nerezolvat, submină încrederea mediului de afaceri în siguranța și respectarea drepturilor proprietății lor. Acest fapt se observă în valoarea bunurilor produse în acest raion, care este practic de 2 ori mai mică decît media pe țară.

Cu toate acestea, mediul de afaceri consideră turismul un avantaj neexploatat a raionului, fapt datorat de amplasarea raionului pe malul Nistrului, care poate deveni o zonă de agrement.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	24	3,37	3,48
Activitatea economică	28	2,91	3,31
Mediul economic	23	3,10	3,25
Producția economică	28	2,73	3,37
Administrarea publică și legislația	12	3,63	3,46
Legislație	6	3,72	3,38
Administrația publică	16	3,57	3,51
Tehnologie și infrastructură	16	3,92	3,91
Infrastructură	11	4,07	3,89
Tehnologie	28	3,76	3,93
Educație și resurse umane	17	3,47	3,43
Resurse umane	22	3,32	3,42
Educație	12	3,62	3,43

Principalele avantaje competitive

Calitatea infrastructurii rutiere	1,05	
Percepția impozitelor locale	0,98	
Impactul autorităților	0,91	
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	0,88	
Potențial pentru dezvoltarea turismului	0,79	

Principalele dezavantaje competitive

Protecția proprietății private	-1,48	
Șomaj pe termen lung	-0,90	
Companii multinaționale și străine	-0,89	
Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă	-0,70	
Nivelul de competitivitate în industrie	-0,69	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		23	3,10
1.1	Densitatea populației	5	2,89
1.2	Populația urbană	-	-
1.3	Pondere angajaților în populația totală	30	2,54
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	20	3,43
1.5	Densitatea companiilor industriale	21	4,07
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	19	2,69
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	5	3,75
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	30	3,15
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	28	2,17
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	14	3,62
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	32	2,46
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	20	3,83
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	12	4,23
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	27	2,85
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	12	3,31
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	9	3,92
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	6	4,15
1.18	Companii multinaționale și străine*	33	1,85

Pilonul 2: Producția economică**28 2,73**

2.1	Salariul mediu lunar	9	3,86
2.2	Valoarea livrărilor produse	34	1,40
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	31	2,60
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	35	2,13
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	29	2,47
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	30	3,42
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	23	3,46
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	14	3,25

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		6	3,72
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	24	3,08
3.2	Percepția impozitelor locale*	3	4,46
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	7	3,62

Pilonul 4: Administrația publică**16 3,57**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	12	3,23
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	9	3,85
4.3	Protecția proprietății private*	35	1,85
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	9	3,85
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	5	4,17
4.6	Disponibilitatea informației publice*	16	4,42
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	22	4,25
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	20	2,69
4.9	Impactul autorităților*	2	4,42
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	7	4,25
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	17	3,25

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		11	4,07
5.1	Densitatea drumurilor naționale	32	3,87
5.2	Densitatea drumurilor locale	3	5,47
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	33	3,25
5.4	Utilizarea drumurilor locale	11	4,87
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	3	3,92
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	35	1,46
5.7	Disponibilitatea băncilor*	16	4,58
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	8	5,08
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	6	4,83

Pilonul 6: Tehnologie**28 3,76**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	27	2,69
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	21	3,76
6.3	Nivelul tehnologiei*	20	3,25
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	23	4,85
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	17	4,00
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	16	4,69
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	25	4,54
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	31	3,85

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		22	3,32
7.1	Șomajul*	26	2,00
7.2	Șomaj pe termen lung*	35	3,00
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	29	2,31
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	12	4,08
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	29	2,17
7.6	Migrația internă	4	4,62
7.7	Creșterea naturală a populației	7	5,20
7.8	Indicele de îmbătrânire	16	3,88
7.9	Pondere studenților în populația totală	28	2,28
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	20	4,23
7.11	Așteptările salariale*	32	2,62
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	20	4,38
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	17	4,08

Pilonul 8: Educație**12 3,62**

8.1	Nivelul de studii*	3	4,42
8.2	Calificarea angajaților*	7	3,58
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	8	3,33
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	6	4,92
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	9	3,50
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	3	4,42
8.7	Rata de promovare a examenelor	18	3,29
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	12	3,58
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	20	3,67
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	16	4,33
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	14	3,17

Populația	81 200
Suprafața	933 km ²

Densitatea populației	87 pers. / km ²
Numărul de angajați	11 589 (14,3 %)
Salariul mediu lunar	3 198 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Edineț se află la hotarul de vest a țării, avînd frontiera cu România. Edineț ocupă locul 11 în clasamentul elaborat. Economia raionului este puternic reprezentată de către sectorul agricol, de aceea impactul condițiilor climaterice asupra mediului de afaceri este considerat ca un dezavantaj puternic. Pe de altă parte, vecinătatea cu frontiera României generează alte dezavantaje puternice pentru mediul de afaceri: economia informală și migrarea forței de muncă calificată.

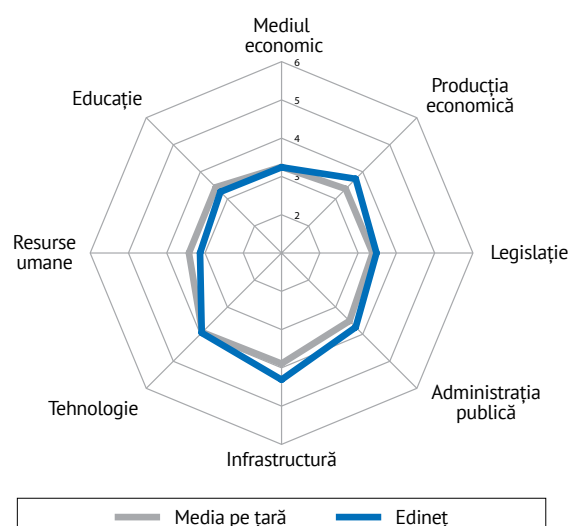
Din cauza migrației, mediul de afaceri atestă lipsa nu numai a forței de muncă calificate dar și a celei necalificate. Totodată, acest factor creează și o îmbătrînire a populației și a unui spor natural negativ, care este aproximativ de 2 ori mai mic decît media pe țară. Pe de altă parte, mediul de afaceri atestă o dinamizare a implicării autorităților publice în dezvoltarea economiei raionului. Astfel, această implicare este considerată

ca un avantaj competitiv semnificativ, însă barierele în dezvoltarea afacerilor sunt considerate ca fiind excesive.

Cu toate că densitatea companiilor din sfera serviciilor este mai mică decît cele din sectorul industrial, rulajul companiilor din sfera serviciilor este mai mare decît cel al companiilor din industrie. Este important de remarcat că rulajul ambelor tipuri de companii este mai mare decît media pe țară.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	11	3,59	3,48
Activitatea economică	12	3,49	3,31
Mediul economic	16	3,24	3,25
Producția economică	9	3,74	3,37
Administrarea publică și legislația	11	3,63	3,46
Legislație	13	3,48	3,38
Administrația publică	11	3,74	3,51
Tehnologie și infrastructură	6	4,13	3,91
Infrastructură	3	4,31	3,89
Tehnologie	13	3,95	3,93
Educație și resurse umane	28	3,19	3,43
Resurse umane	27	3,13	3,42
Educație	28	3,26	3,43

Principalele avantaje competitive

Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă	0,91	<div></div>
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	0,89	<div></div>
Echitatea în selectarea angajaților	0,84	<div></div>
Managementul economic al autorităților locale	0,78	<div></div>
Impactul autorităților	0,72	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	-0,85	<div></div>
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-0,48	<div></div>
Șomajul	-0,46	<div></div>
Potențial pentru dezvoltarea turismului	-0,42	<div></div>
Disponibilitatea forței de muncă necalificate	-0,32	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		16	3,24	■
1.1	Densitatea populației	19	2,35	■
1.2	Populația urbană	9	4,31	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	9	3,75	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	33	2,87	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	26	3,92	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	25	2,56	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	21	3,12	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	24	3,50	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	8	3,17	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	25	3,29	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	8	3,44	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	22	3,76	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	34	2,94	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	8	3,50	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	3	3,72	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	16	3,79	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	24	3,00	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	8	3,00	■

Pilonul 2: Producția economică**9 3,74** ■

2.1	Salariul mediu lunar	21	3,27	■
2.2	Valoarea livrabilelor produse	11	3,98	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	5	4,09	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	12	3,98	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	8	3,79	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	15	4,17	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	22	3,47	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	10	3,44	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		13	3,48	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	19	3,22	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	13	3,61	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	8	3,61	■

Pilonul 4: Administrația publică**11 3,74** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	16	3,11	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	12	3,82	■
4.3	Protecția proprietății private*	22	3,17	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	8	3,94	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	18	3,65	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	10	4,61	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	14	4,44	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	13	3,11	■
4.9	Impactul autorităților*	4	4,28	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	1	4,61	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	7	3,83	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		3	4,31	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	34	3,70	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	4	5,43	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	32	3,42	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	4	5,55	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	6	3,50	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	6	4,35	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	13	4,67	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	9	5,06	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	5	4,89	■

Pilonul 6: Tehnologie**13 3,95** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	14	3,01	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	24	3,74	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	16	3,35	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	20	5,06	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	8	4,47	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	10	4,83	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	16	4,83	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	12	4,56	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		27	3,13	■
7.1	Șomajul*	21	2,28	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	14	4,17	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	9	3,00	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	9	4,17	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	17	2,65	■
7.6	Migrația internă	9	4,06	■
7.7	Creșterea naturală a populației	32	2,44	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	33	1,64	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	24	2,34	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	4	5,06	■
7.11	Așteptările salariale*	2	4,28	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	7	4,78	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	14	4,17	■

Pilonul 8: Educație**28 3,26** ■

8.1	Nivelul de studii*	27	3,78	■
8.2	Calificarea angajaților*	16	3,17	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	21	2,83	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	13	4,67	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	17	3,22	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	14	3,83	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	26	2,74	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	10	3,61	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	12	3,94	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	30	3,83	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	13	3,22	■

Populația	91 800
Suprafața	1 073 km ²

Densitatea populației	86 pers. / km ²
Numărul de angajați	10 727 (11,7 %)
Salariul mediu lunar	3 198 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

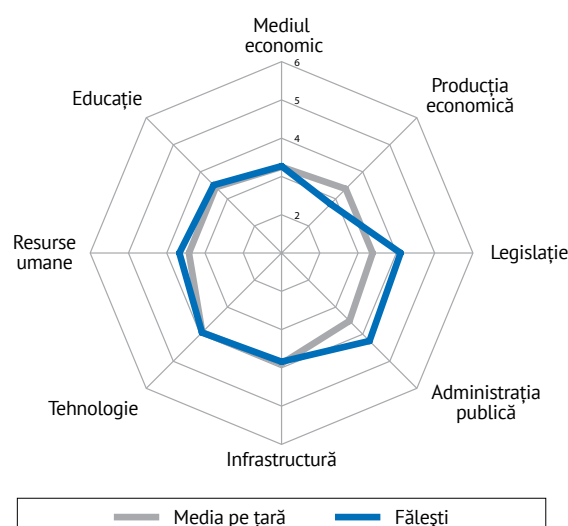
Raionul Făleşti se află în partea de sud vest a țării, fiind în apropiere de hotarul cu România. Economia raionului este preponderent focalizată pe industria de prelucrare a producției agricole și a celei ușoare. Una din principalele companii din raionul Făleşti este Sudzucker Moldova, pentru care, marea majoritate a agricultorilor și gospodăriilor țărănești cultivă sfeclă. De asemenea pe teritoriul raionului mai activează câteva întreprinderi din domeniul viti-vinicol, avicol și textil. Conform clasamentului raionul a fost poziționat pe locul 14 din 35.

Clasarea raionului a fost condiționată de scorul peste media țării la capitoul legislație și administrație publică, clasându-se pe locul 1. Din avantajele menționate de persoanele chestionate sunt: birocrăția scăzută, disponibilitatea informației cu caracter public, impactul pozitiv a autorităților și interesul ridicat a acestora în dezvoltarea raionului, și

perspectivele pozitive de dezvoltare a afacerilor. Ce ținte de avantaje negative pe care comunitatea de afaceri le-a notat pot fi numite: calitatea proastă a infrastructurii, conexiunea joasă a centrelor vocaționale cu cererea pieței forței de muncă, caracterul ecologic negativ a proceselor de producție. Una din problemele caracteristice tuturor raioanelor țării totuși este migrația forței de muncă.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	14	3,55	3,48
Activitatea economică	22	3,04	3,31
Mediul economic	14	3,27	3,25
Producția economică	26	2,81	3,37
Administrarea publică și legislația	1	4,19	3,46
Legislație	1	4,11	3,38
Administrația publică	1	4,25	3,51
Tehnologie și infrastructură	18	3,89	3,91
Infrastructură	22	3,84	3,89
Tehnologie	15	3,94	3,93
Educație și resurse umane	12	3,59	3,43
Resurse umane	9	3,67	3,42
Educație	17	3,51	3,43

Principalele avantaje competitive

Birocrație și întârzieri din vina autorităților	1,96	
Protecția proprietății private	1,50	
Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnologiile de ultimă oră	1,40	
Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor	1,36	
Nivelul de competitivitate în industrie	1,35	

Principalele dezavantaje competitive

Calitatea infrastructurii rutiere	-0,78	
Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	-0,74	
Caracterul ecologic a proceselor de producție	-0,64	
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	-0,49	
Structura de vârstă a șomajului	-0,40	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		14	3,27	
1.1	Densitatea populației	21	2,30	
1.2	Populația urbană	26	3,57	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	21	2,99	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	31	3,00	
1.5	Densitatea companiilor industriale	31	3,71	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	22	2,63	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	20	3,13	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	6	4,13	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	1	4,25	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	2	4,29	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	6	3,57	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	3	4,88	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	2	5,13	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	1	4,50	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	1	4,38	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	1	4,83	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	8	4,00	
1.18	Companii multinaționale și străine*	1	4,00	

Pilonul 2: Producția economică**26 2,81**

2.1	Salariul mediu lunar	29	2,74	
2.2	Valoarea livrărilor produse	21	2,61	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	28	2,70	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	26	2,91	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	32	1,99	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	1	5,00	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	32	3,00	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	1	4,67	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		1	4,11	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	1	4,57	
3.2	Percepția impozitelor locale*	11	3,75	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	1	4,00	

Pilonul 4: Administrația publică**1 4,25**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	4	3,50	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	6	4,00	
4.3	Protecția proprietății private*	1	4,88	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	1	4,38	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	1	5,57	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	4	5,00	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	9	4,63	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	16	2,88	
4.9	Impactul autorităților*	6	4,00	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	4	4,38	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	2	4,43	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		22	3,84	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	17	4,32	
5.2	Densitatea drumurilor locale	7	4,25	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	17	4,21	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	9	5,05	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	29	2,13	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	24	3,32	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	26	4,13	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	26	4,38	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	30	3,50	

Pilonul 6: Tehnologie**15 3,94**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	32	2,57	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	28	3,67	
6.3	Nivelul tehnologiei*	11	3,50	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	14	5,25	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	1	5,33	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	8	4,86	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	24	4,63	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	10	4,63	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		9	3,67	
7.1	Șomajul*	4	3,38	
7.2	Șomaj pe termen lung*	28	3,63	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	25	2,50	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	5	4,25	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	3	3,38	
7.6	Migrația internă	21	3,29	
7.7	Creșterea naturală a populației	16	4,56	
7.8	Indicele de îmbătrânire	26	2,88	
7.9	Pondere studenților în populația totală	15	3,30	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	2	5,29	
7.11	Așteptările salariale*	12	3,43	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	5	4,88	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	7	4,50	

Pilonul 8: Educație**17 3,51**

8.1	Nivelul de studii*	9	4,13	
8.2	Calificarea angajaților*	6	3,63	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	11	3,13	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	2	5,25	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	4	3,63	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	4	4,25	
8.7	Rata de promovare a examenelor	23	3,18	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	15	3,38	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	14	3,88	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	13	4,38	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	31	2,50	

Populația	88 100
Suprafața	1 108 km ²

Densitatea populației	80 pers. / km ²
Numărul de angajați	11 205 (12,7 %)
Salariul mediu lunar	3 334 Lei

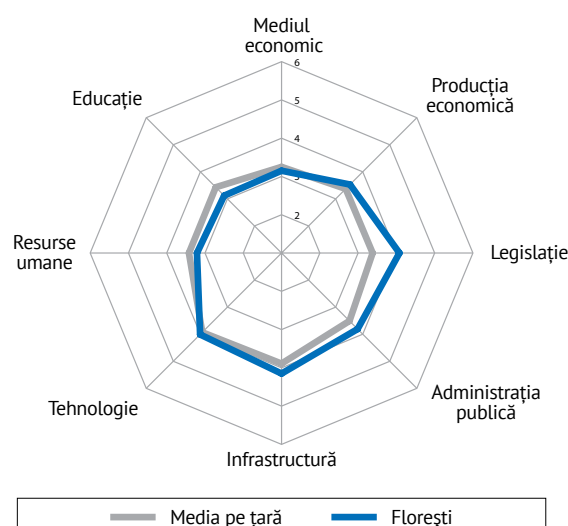
Privire de ansamblu asupra raionului

Istoric, raionului Florești era un centru al industriei alimentare și a celei ușoare. La momentul actual, în raionul Florești mai multe companii mari și-au sistat activitatea sau se află în procedură de insolabilitate. Chiar dacă, indicatorul ne relevă o densitate mare a companiilor industriale, multe din ele la momentul de față nu mai activează. Totuși, o serie de întreprinderi au reușit să supraviețuiască și să își desfășoare în continuare activitatea. Chiar dacă economia raionului este reprezentată de o serie de întreprinderi precum fabrica de unt Pro Milk, fabrica de conserve Natur Bravo și fabrica de dulciuri Nefis, mediul de afaceri consideră că nivelul de competitivitate în industrie este scăzut, raionul Florești poziționându-se pe locul 22 din 35. În același timp, reprezentanții mediului de afaceri atestă taxele ca echitabile, fapt care poate fi datorat implicării și interesului pe care autoritățile locale în dezvoltarea economică a regiunii.

Alte probleme pe care le înfruntă mediul de afaceri sînt legate de migrația și lipsa forței calificate de muncă, lipsa forței necalificate de muncă, cît și îmbătrînirea populației. Pe de altă parte conform datelor sondajului se atestă o disponibilitate mare a persoanelor ziliere, acest fapt fiind confirmat de rata mare a șomajului. Un avantaj contradictoriu a regiunii îl reprezintă prezența băncilor comerciale în raion. Acest avantaj este contradictoriu fiindcă mediul de afaceri indică că disponibilitatea resurselor financiare este scăzută. Astfel, prezența băncilor nu este un avantaj dacă costul resurselor financiare este unul mare, iar mediul de afaceri acest lucru îl și atestă.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	13	3,57	3,48
Activitatea economică	14	3,34	3,31
Mediul economic	22	3,15	3,25
Producția economică	14	3,53	3,37
Administrarea publică și legislația	2	3,92	3,46
Legislație	2	4,08	3,38
Administrația publică	6	3,81	3,51
Tehnologie și infrastructură	9	4,08	3,91
Infrastructură	9	4,15	3,89
Tehnologie	10	4,01	3,93
Educație și resurse umane	29	3,17	3,43
Resurse umane	23	3,21	3,42
Educație	29	3,12	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea băncilor	1,43	
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	1,35	
Utilizarea automobilelor comerciale	1,35	
Disponibilitatea oficiilor poștale	1,22	
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	1,09	

Principalele dezavantaje competitive

Companii multinaționale și străine	-0,61	
Disponibilitatea resurselor financiare și de capital	-0,47	
Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnologiile de ultimă oră	-0,40	
Șomajul	-0,38	
Nivelul de competitivitate în industrie	-0,35	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		22	3,15	
1.1	Densitatea populației	26	2,10	
1.2	Populația urbană	20	3,82	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	15	3,39	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	30	3,04	
1.5	Densitatea companiilor industriale	33	3,57	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	10	3,19	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	21	3,12	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	1	4,65	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	22	2,56	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	25	3,29	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	27	2,71	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	21	3,82	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	9	4,27	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	9	3,41	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	11	3,38	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	3	4,33	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	18	3,35	
1.18	Companii multinaționale și străine*	23	2,18	

Pilonul 2: Producția economică**14 3,53**

2.1	Salariul mediu lunar	15	3,69	
2.2	Valoarea livrabilelor produse	12	3,54	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	21	3,00	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	13	3,90	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	24	2,86	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	7	4,43	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	11	3,88	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	16	3,21	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		2	4,08	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	2	4,50	
3.2	Percepția impozitelor locale*	6	4,06	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	3	3,69	

Pilonul 4: Administrația publică**6 3,81**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	8	3,44	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	21	3,47	
4.3	Protecția proprietății private*	4	3,94	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	5	4,00	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	11	3,88	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	8	4,76	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	11	4,53	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	6	3,71	
4.9	Impactul autorităților*	10	3,88	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	29	3,59	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	6	3,87	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		9	4,15	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	11	4,46	
5.2	Densitatea drumurilor locale	16	3,53	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	9	4,58	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	17	4,82	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	12	2,82	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	20	3,43	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	1	5,65	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	1	5,59	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	1	5,35	

Pilonul 6: Tehnologie**10 4,01**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	20	2,81	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	29	3,67	
6.3	Nivelul tehnologiei*	21	3,18	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	3	5,67	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	31	3,53	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	1	5,41	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	2	5,53	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	1	5,47	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		23	3,21	
7.1	Șomajul*	18	2,35	
7.2	Șomaj pe termen lung*	12	4,24	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	13	2,81	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	2	4,65	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	6	3,29	
7.6	Migrația internă	28	2,72	
7.7	Creșterea naturală a populației	28	3,19	
7.8	Indicele de îmbătrânire	28	2,47	
7.9	Pondere studenților în populația totală	22	2,80	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	6	4,94	
7.11	Așteptările salariale*	3	4,20	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	10	4,73	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	13	4,20	

Pilonul 8: Educație**29 3,12**

8.1	Nivelul de studii*	17	3,94	
8.2	Calificarea angajaților*	19	3,12	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	14	3,00	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	3	5,24	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	25	3,00	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	11	3,94	
8.7	Rata de promovare a examenelor	34	2,15	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	7	3,71	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	17	3,76	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	27	4,00	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	7	3,59	

Populația	60 000
Suprafața	754 km ²

Densitatea populației	80 pers. / km ²
Numărul de angajați	7 562 (12,6 %)
Salariul mediu lunar	3 058 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Glodeni se află în partea de Nord a țării, iar conform indicelui competitivității se plasează pe locul 29 în clasament. Economia raionului este specializată în creșterea culturilor cerealiere, fructelor, legumelor și a sfelei de zahăr. Chiar dacă, istoric economia raionului Glodeni era reprezentat de companii industriale mari, acestea nu au putut să își mențină activitatea, intrând în insolabilitate sau falimentând.

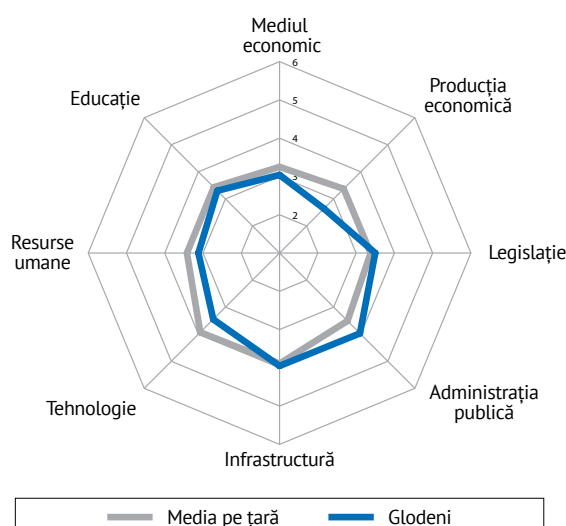
Conform sub-indicatorilor raionul Glodeni este codașă aproape la toate capitolele. Chiar dacă, conform indicelui putem observa că densitatea companiilor industriale este mare, fiind considerat ca un avantaj, în realitate indicatorul Rulajul companiilor industriale ne indică că acesta este un dezavantaj. Acest lucru se datorează, sistării activității a unor fabrici strategice pentru economia acestui raion. Totodată, sub-indicatorul 2 ne indică o valoare cu 27% mai mică decât media pe țară. Un alt dezavantaj a

regiunii este posibilitatea de implementare a noilor tehnologii în procesul de producere. Baza tehnico-științifică în mare parte a fost moștenită din timpurile sovietice iar reînnoirea proceselor de producere prin achiziționarea de noi tehnologii este costisitoare.

Datorită încetării activității economice, mediul de afaceri se confruntă cu migrația forței calificate de muncă și îmbătrânirea populației. Conform datelor sondajului mediului de afaceri întâmpină un fenomen similar tuturor raioanelor, și anume economia informală.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	29	3,27	3,48
Activitatea economică	30	2,84	3,31
Mediul economic	27	3,04	3,25
Producția economică	30	2,64	3,37
Administrarea publică și legislația	4	3,78	3,46
Legislație	12	3,50	3,38
Administrația publică	2	3,97	3,51
Tehnologie și infrastructură	31	3,70	3,91
Infrastructură	13	3,95	3,89
Tehnologie	35	3,45	3,93
Educație și resurse umane	26	3,21	3,43
Resurse umane	29	3,12	3,42
Educație	27	3,30	3,43

Principalele avantaje competitive

Potențial pentru dezvoltarea turismului	1,27	
Șomaj pe termen lung	1,13	
Protecția proprietății private	1,03	
Aplicarea legii în instanța locală	0,91	
Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	0,73	

Principalele dezavantaje competitive

Structura de vârstă a șomajului	-1,07	
Șomajul	-0,88	
Nivelul de competitivitate în industrie	-0,78	
Utilizarea automobilelor comerciale	-0,66	
Companii multinaționale și străine	-0,60	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		27	3,04	
1.1	Densitatea populației	25	2,11	
1.2	Populația urbană	25	3,61	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	18	3,17	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	25	3,18	
1.5	Densitatea companiilor industriale	22	4,07	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	25	2,56	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	23	3,11	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	25	3,39	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	30	2,06	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	23	3,33	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	14	3,17	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	29	3,39	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	6	4,44	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	29	2,78	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	27	2,78	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	20	3,61	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	3	4,61	
1.18	Companii multinaționale și străine*	26	2,11	

Pilonul 2: Producția economică**30 2,64**

2.1	Salariul mediu lunar	30	2,63	
2.2	Valoarea livrabilelor produse	31	2,06	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	26	2,81	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	23	2,98	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	18	3,14	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	31	3,39	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	31	3,06	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	26	2,89	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		12	3,5	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	15	3,44	
3.2	Percepția impozitelor locale*	22	3,39	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	4	3,67	

Pilonul 4: Administrația publică**2 3,97**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	1	4,00	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	15	3,78	
4.3	Protecția proprietății private*	2	4,33	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	5	4,00	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	6	4,06	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	13	4,50	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	18	4,33	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	11	3,33	
4.9	Impactul autorităților*	19	3,56	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	23	3,78	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	11	3,44	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		13	3,95	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	23	4,18	
5.2	Densitatea drumurilor locale	14	3,59	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	19	4,14	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	13	4,85	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	14	2,78	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	7	4,14	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	11	4,72	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	20	4,67	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	19	4,11	

Pilonul 6: Tehnologie**35 3,45**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	30	2,61	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	31	3,60	
6.3	Nivelul tehnologiei*	24	3,06	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	33	4,11	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	33	3,50	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	32	4,06	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	34	4,00	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	33	3,39	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		29	3,12	
7.1	Șomajul*	32	1,78	
7.2	Șomaj pe termen lung*	1	5,00	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	35	1,76	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	22	3,78	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	21	2,44	
7.6	Migrația internă	31	2,69	
7.7	Creșterea naturală a populației	24	3,64	
7.8	Indicele de îmbătrânire	29	2,38	
7.9	Pondere studenților în populația totală	17	3,25	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	16	4,39	
7.11	Așteptările salariale*	10	3,56	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	14	4,50	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	19	3,89	

Pilonul 8: Educație**27 3,3**

8.1	Nivelul de studii*	16	3,94	
8.2	Calificarea angajaților*	12	3,39	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	13	3,06	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	26	4,28	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	3	3,67	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	10	3,94	
8.7	Rata de promovare a examenelor	29	2,63	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	14	3,39	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	6	4,28	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	21	4,22	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	24	2,94	

Populația	120 700
Suprafața	1 484 km ²

Densitatea populației	81 pers. / km ²
Numărul de angajați	12 934 (10,7 %)
Salariul mediu lunar	3 319 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Hîncești se află pe poziția 23 din 35 a clasamentului indicelui. Economia raionului Hîncești este caracterizată de prezența unor companii din industria prelucrătoare și industria agro-alimentară. Chiar dacă are o poziție geografică favorabilă, avînd hotarul cu România, iar unul din cele mai utilizate puncte de trecere vamală pentru comerț se află pe teritoriul raionului, apropierea față de capitala țării, care este un puternic centru economic dezavantajează puternic economia locală. Concentrarea consumului în zona municipiului Chișinău, migrația internă a forței de muncă și lipsa cadrelor calificate de muncă descurajează activitatea economică în această zonă.

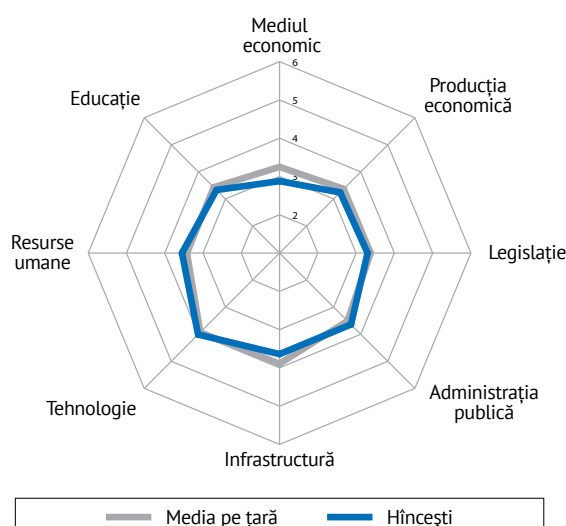
Chiar dacă, conform indicatorului Densitatea companiilor industriale industria reprezintă un element de competitivitate a raionului, veniturile acestui sector sunt modeste. Acest fapt se datorează stopării activității

unor companii mari din acest raion. Mai mult ca atât, un dezavantaj sesizat de mediul, care diminuează competitivitatea companiilor, este impactul economiei informale asupra mediului de afaceri. Acest factor este unul predominant în principiu pentru mediul de afaceri în toată țara.

Prin avantajele de competitivitate a raionului sunt potențialul de dezvoltare a turismului și poziția geografică. Chiar dacă poziția geografică reprezintă un avantaj pentru mediul de afaceri, calitatea infrastructurii rutiere este joasă, iar acest fapt generează costuri suplimentare.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	23	3,38	3,48
Activitatea economică	21	3,06	3,31
Mediul economic	30	2,88	3,25
Producția economică	19	3,24	3,37
Administrarea publică și legislația	17	3,50	3,46
Legislație	22	3,30	3,38
Administrația publică	13	3,64	3,51
Tehnologie și infrastructură	25	3,83	3,91
Infrastructură	28	3,64	3,89
Tehnologie	11	4,01	3,93
Educație și resurse umane	18	3,44	3,43
Resurse umane	12	3,55	3,42
Educație	26	3,33	3,43

Principalele avantaje competitive

Potențial pentru dezvoltarea turismului	1,18	
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	1,12	
Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	1,02	
Interesul instituțiilor de stat în raion	0,79	
Șomajul	0,61	

Principalele dezavantaje competitive

Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-1,18	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-1,08	
Nivelul corupției printre întreprinderile private	-0,76	
Migrația forței de muncă calificate	-0,73	
Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare	-0,72	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		30	2,88	
1.1	Densitatea populației	23	2,19	
1.2	Populația urbană	29	3,25	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	28	2,62	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	15	3,54	
1.5	Densitatea companiilor industriale	13	4,30	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	34	1,80	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	31	2,50	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	19	3,70	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	26	2,30	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	33	3,11	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	23	2,80	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	4	4,80	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	15	4,00	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	16	3,18	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	16	3,18	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	34	2,86	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	4	4,55	
1.18	Companii multinaționale și străine*	19	2,36	

Pilonul 2: Producția economică**19 3,24**

2.1	Salariul mediu lunar	16	3,63	
2.2	Valoarea livrabilelor produse	22	2,60	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	10	3,59	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	30	2,81	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	13	3,37	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	33	3,29	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	10	3,91	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	14	3,25	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		22	3,3	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	22	3,14	
3.2	Percepția impozitelor locale*	16	3,55	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	18	3,22	

Pilonul 4: Administrația publică**13 3,64**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	3	3,63	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	24	3,36	
4.3	Protecția proprietății private*	11	3,55	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	30	3,11	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	15	3,80	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	13	4,50	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	21	4,27	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	2	3,82	
4.9	Impactul autorităților*	17	3,60	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	14	4,00	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	35	2,17	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		28	3,64	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	26	4,14	
5.2	Densitatea drumurilor locale	30	2,73	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	21	4,05	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	24	4,34	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	10	3,18	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	31	2,92	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	28	4,10	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	15	4,73	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	23	3,91	

Pilonul 6: Tehnologie**11 4,01**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	10	3,08	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	15	3,87	
6.3	Nivelul tehnologiei*	23	3,10	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	2	5,73	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	13	4,22	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	15	4,73	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	8	5,00	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	18	4,36	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		12	3,55	
7.1	Șomajul*	5	3,30	
7.2	Șomaj pe termen lung*	22	3,90	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	21	2,60	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	16	4,00	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	31	2,10	
7.6	Migrația internă	22	3,23	
7.7	Creșterea naturală a populației	19	4,32	
7.8	Indicele de îmbătrânire	12	4,21	
7.9	Pondere studenților în populația totală	13	3,41	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	30	4,00	
7.11	Așteptările salariale*	25	3,11	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	30	3,82	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	23	3,82	

Pilonul 8: Educație**26 3,33**

8.1	Nivelul de studii*	24	3,82	
8.2	Calificarea angajaților*	24	2,91	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	24	2,73	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	16	4,55	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	2	3,73	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	8	4,00	
8.7	Rata de promovare a examenelor	16	3,40	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	32	2,73	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	30	3,45	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	33	3,55	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	19	3,00	

Populația	809 600
Suprafața	635 km ²

Densitatea populației	1 275 pers. / km ²
Numărul de angajați	347 675 (42,9 %)
Salariul mediu lunar	4 824 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Municipiul Chișinău este de facto nu numai capitala țării, dar și capitala economică, aproximativ 70% din activitatea economică a țării fiind concentrată aici. În Chișinău este cea mai mare concentrație de companii, universități, parcuri tehnologice și de IT, etc. Printre avantajele pe care le are Chișinău pot fi enumerate următoarele: densitatea companiilor industriale și din sectorul serviciilor, capacitatea de a atrage forța de muncă din zonele de vecinătate și implementarea tehnologiilor în procesul de producere. Totodată, conform indicatorilor putem observa că mediul de afaceri cataloghează ca negativ 3 sub-indicatori și anume: administrarea publică, legislația și infrastructura.

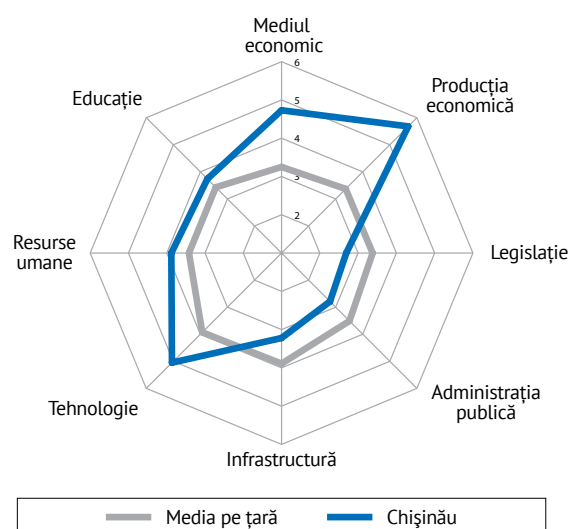
Astfel, Chișinăul are deficiențe mari la capitolul birocrație, îndeplinirea responsabilităților pe care le are autoritatea publică locală, și desigur corupție. Mai mult ca atât, mediul de afaceri indică o înrăutățire în ultimii ani a condițiilor și regulilor în baza cărora mediul de afaceri își desfășoară activitatea. Dacă este

să corelăm indicii calitatea infrastructurii și percepția mărimii taxelor locale, putem observa o că acești 2 indicatori sunt reprezentați ca un dezavantaj pentru zonă. Acest fapt se datorează unui management defectuos a resurselor financiare publice, corupției din sistemul de achiziții dar și recentelor scandaluri de corupție. În același timp, observăm o neîncredere a mediului de afaceri în procesul legislativ, barierele pentru dezvoltarea mediului de afaceri fiind mari. Totuși, mediul de afaceri din capitală fiind mai activ și mai implicat în procesul de luare a deciziilor prin intermediul asociațiilor de afaceri, conștientizează mai acut această problemă ca fiind una stringentă.

Pe lângă cele menționate, este important de subliniat faptul că mediul de afaceri are rezerve față de sistemul judecătoresc și apărarea dreptului de proprietate.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	1	4,22	3,48
Activitatea economică	1	5,20	3,31
Mediul economic	1	4,73	3,25
Producția economică	1	5,68	3,37
Administrarea publică și legislația	35	2,75	3,46
Legislație	35	2,69	3,38
Administrația publică	34	2,79	3,51
Tehnologie și infrastructură	5	4,13	3,91
Infrastructură	35	3,22	3,89
Tehnologie	1	5,05	3,93
Educație și resurse umane	5	3,81	3,43
Resurse umane	5	3,88	3,42
Educație	4	3,74	3,43

Principalele avantaje competitive

Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	0,81	
Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	0,60	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	0,24	
Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă	0,22	
Utilizarea automobilelor personale	0,22	

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea informației publice	-1,39	
Birocrație și întârzieri din vina autorităților	-1,38	
Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale	-1,32	
Impactul corupției asupra autorităților	-1,24	
Percepția impozitelor locale	-1,17	

Subindicele I: Activitatea economică

Pilonul 1: Mediul economic		#	Punctaj	
		1	4,73	
1.1	Densitatea populației	2	5,60	
1.2	Populația urbană	2	5,85	
1.3	Ponderea angajaților în populația totală	1	5,84	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	1	5,85	
1.5	Densitatea companiilor industriale	1	5,84	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	6	3,43	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	34	2,44	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	2	4,39	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	11	3,09	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	9	3,76	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	12	3,25	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	26	3,58	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	3	4,76	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	12	3,36	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	35	2,48	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	18	3,63	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	31	2,50	
1.18	Companii multinaționale și străine*	13	2,78	

Pilonul 2: Producția economică**1 5,68** ■

2.1 Salariul mediu lunar	1	5,83	■
2.2 Valoarea livrărilor produse	1	5,86	■
2.3 Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	1	5,86	■
2.4 Cifra de afaceri a companiilor industriale	1	5,85	■
2.5 Construirea de clădiri rezidențiale	1	5,84	■
2.6 Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	14	4,24	■
2.7 Caracterul ecologic a proceselor de producție*	28	3,17	■
2.8 Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	11	3,44	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj		
Pilonul 3: Legislație		35	2,69	<div></div>
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	34	2,52	<div></div>
3.2	Percepția impozitelor locale*	34	2,52	<div></div>
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	26	3,04	<div></div>

Pilonul 4: Administrația publică**34 2,79** ■

4.1 Aplicarea legii în instanța locală*	18	2,96	■
4.2 Impactul corupției asupra autorităților*	35	2,48	■
4.3 Protecția proprietății private*	30	2,88	■
4.4 Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	35	2,36	■
4.5 Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	35	2,40	■
4.6 Disponibilitatea informației publice*	35	2,92	■
4.7 Comunicare electronică cu autoritățile locale*	33	3,59	■
4.8 Interesul instituțiilor de stat în raion*	12	3,13	■
4.9 Impactul autorităților*	34	2,68	■
4.10 Managementul economic al autorităților locale*	35	3,00	■
4.11 Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	23	2,94	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		35	3,22	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	14	4,38	
5.2	Densitatea drumurilor locale	34	1,52	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	35	1,14	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	34	1,13	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	22	2,36	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	1	5,81	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	22	4,28	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	33	3,76	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	27	3,65	

Pilonul 6: Tehnologie**1 5,05** ■

6.1 Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	1	5,86	■
6.2 Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	1	5,85	■
6.3 Nivelul tehnologiei*	7	3,65	■
6.4 Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	24	4,84	■
6.5 Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	12	4,25	■
6.6 Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	34	3,71	■
6.7 Utilizarea automobilelor personale*	16	4,83	■
6.8 Utilizarea automobilelor comerciale*	17	4,39	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

Pilonul 7: Resurse umane		#	Punctaj	
		5	3,88	
7.1	Șomajul*	17	2,42	
7.2	Șomaj pe termen lung*	29	3,60	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	4	3,28	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	18	3,95	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	9	2,92	
7.6	Migrația internă	1	5,82	
7.7	Creșterea naturală a populației	6	5,25	
7.8	Indicele de îmbătrânire	6	4,39	
7.9	Ponderea studenților în populația totală	14	3,35	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	26	4,09	
7.11	Așteptările salariale*	23	3,17	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	28	3,96	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	26	3,74	

Pilonul 8: Educație**4 3,74** ■

8.1 Nivelul de studii*	29	3,71	■
8.2 Calificarea angajaților*	13	3,26	■
8.3 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	14	3,00	■
8.4 Competențe lingvistice: limba maternă*	22	4,41	■
8.5 Competențe lingvistice: limbi străine*	16	3,23	■
8.6 Cunoștințe despre științele naturii*	21	3,67	■
8.7 Rata de promovare a examenelor	4	4,20	■
8.8 Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	6	3,74	■
8.9 Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	9	4,04	■
8.10 Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	34	3,48	■
8.11 Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	25	2,91	■

Populația	100 900
Suprafața	783 km ²

Densitatea populației	129 pers. / km ²
Numărul de angajați	11 730 (11,6 %)
Salariul mediu lunar	3 326 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Ialoveni se află pe locul 3 în clasamentul indicelui. Economia raionului este reprezentată de către companii din industria alimentară, vinicolă, și cea ușoară. Raionul are o poziție geografică care este considerată de mediul de afaceri ca avantajoasă pentru dezvoltarea afacerilor, aflându-se la intersecția drumurilor naționale și la 100 km de către hotarul de vest cu România.

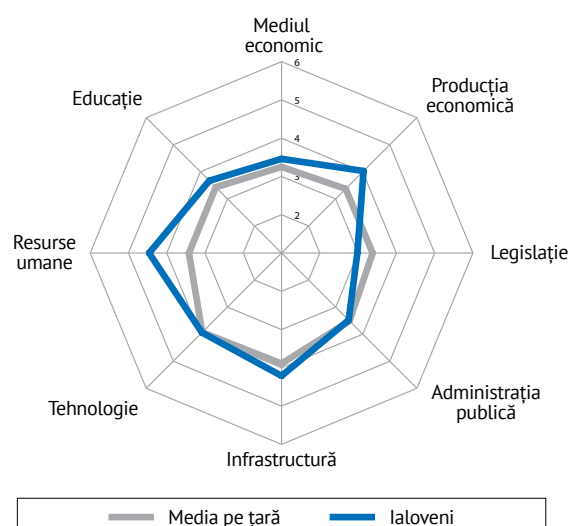
În raionul Ialoveni ași desfășoară activitatea 12 companii viti-vinicole, cea mai renumită fiind cea de la Milesștii Mici. Condițiile climatice pentru dezvoltarea viticulturii, iar acest fapt este indicat de mediul de afaceri ca un avantaj a raionului. De asemenea, economia raionului este reprezentată de un companii ce se ocupă de procesarea și ambalarea fructelor, creșterea cerealelor, ferme, și de industria textilă. Astfel analizând indicatorii

densitatea companiilor din sectorul industrial și venitul acestor companii observăm o corelare proportională.

Cu toate acestea, din problemele pe care le întâmpină mediul de afaceri sunt: economia informală, care este un fenomen răspândit pe larg în toată țara, barierele în dezvoltarea mediului de afaceri, calitatea infrastructurii și a drumurilor, migrația forței calificate de muncă, și dezechilibrul dintre oferta sistemului educațional și cererea din partea pieței de muncă.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	3	3,78	3,48
Activitatea economică	5	3,75	3,31
Mediul economic	5	3,46	3,25
Producția economică	5	4,03	3,37
Administrarea publică și legislația	28	3,28	3,46
Legislație	34	2,98	3,38
Administrația publică	20	3,48	3,51
Tehnologie și infrastructură	10	4,08	3,91
Infrastructură	6	4,21	3,89
Tehnologie	14	3,94	3,93
Educație și resurse umane	1	4,07	3,43
Resurse umane	1	4,46	3,42
Educație	9	3,67	3,43

Principalele avantaje competitive

Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	1,74	
Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă	1,01	
Calitatea infrastructurii rutiere	0,88	
Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	0,81	
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,74	

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare	-0,85	
Motivația angajaților pentru sporirea productivității	-0,83	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-0,77	
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	-0,69	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-0,50	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		5	3,46	■
1.1	Densitatea populației	3	3,09	■
1.2	Populația urbană	28	3,40	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	22	2,97	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	3	4,30	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	3	4,73	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	23	2,58	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	16	3,27	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	12	3,92	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	13	3,00	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	6	4,08	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	5	3,69	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	7	4,69	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	1	5,58	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	4	3,83	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	4	3,67	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	35	2,83	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	14	3,46	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	15	2,62	■

Pilonul 2: Producția economică**5 4,03** ■

2.1	Salariul mediu lunar	13	3,76	■
2.2	Valoarea livrabilelor produse	9	4,06	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	3	4,30	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	9	4,08	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	2	4,42	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	8	4,40	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	12	3,85	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	8	3,60	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		34	2,98	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	30	2,77	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	26	3,17	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	27	3,00	■

Pilonul 4: Administrația publică**20 3,48** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	25	2,75	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	23	3,46	■
4.3	Protecția proprietății private*	24	3,15	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	28	3,15	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	7	4,00	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	19	4,23	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	4	4,85	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	10	3,46	■
4.9	Impactul autorităților*	15	3,69	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	9	4,15	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	29	2,58	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		6	4,21	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	6	4,80	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	17	3,52	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	20	4,09	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	30	4,14	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	5	3,85	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	12	3,71	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	10	4,77	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	12	4,92	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	12	4,38	■

Pilonul 6: Tehnologie**14 3,94** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	21	2,80	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	13	3,94	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	14	3,46	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	8	5,44	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	30	3,67	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	27	4,46	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	13	4,92	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	20	4,31	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		1	4,46	■
7.1	Șomajul*	2	3,46	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	10	4,38	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	2	3,46	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	16	4,00	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	20	2,50	■
7.6	Migrația internă	3	4,76	■
7.7	Creșterea naturală a populației	2	5,71	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	1	5,70	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	4	4,72	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	11	4,77	■
7.11	Așteptările salariale*	1	4,43	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	9	4,75	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	35	3,14	■

Pilonul 8: Educație**9 3,67** ■

8.1	Nivelul de studii*	2	4,46	■
8.2	Calificarea angajaților*	9	3,54	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	9	3,27	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	12	4,69	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	8	3,54	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	20	3,69	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	14	3,47	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	9	3,62	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	10	4,00	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	9	4,54	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	19	3,00	■

Populația	53 900
Suprafața	775 km ²

Densitatea populației	68 pers. / km ²
Numărul de angajați	5 422 (10,2 %)
Salariul mediu lunar	3 097 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

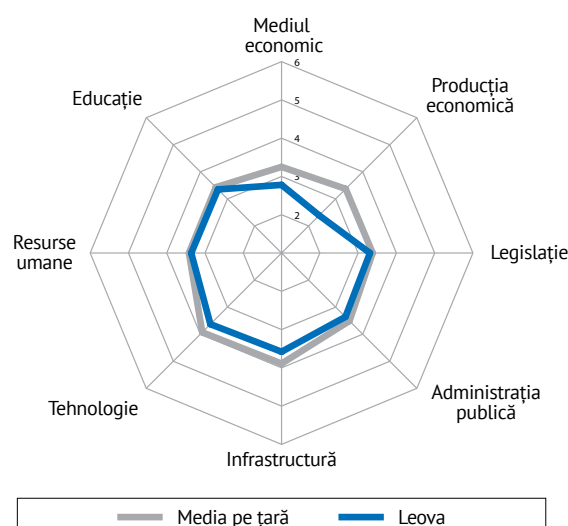
Raionul Leova se află în clasamentul competitivității pe locul 34 din 35. Chiar dacă este poziționat în apropierea imediată față de hotarul cu România, lipsa unui punct de trecere a frontierei a împiedicat dezvoltarea relațiilor comerciale și a comerțului transfrontalier. Cele mai apropiate puncte de trecere a frontierei fiind în raionul Cahul, vama Oancea, și punctul de trece a frontierei în raionul Hîncești, vama Leușeni. Economia raionului este caracterizată ca orientată pe creșterea culturilor cerealiere, viță de vie, și livezi.

Mai mult ca atât, companiile care își desfășoară activitatea sunt orientate spre deservirea nevoilor populației, iar faptul că piața de desfacere pe de o parte este foarte mică, iar pe de alta este caracterizată de o migrație puternică din cauza șomajului regiunea are un grad scăzut de competitivitate.

Mai mult ca atât, poziția geografică a raionului din cauza lipsei conexiunii acestuia printr-un punct de trecere a frontierei cu România este perceput de mediul de afaceri ca un dezavantaj pentru dezvoltarea regiunii. Acest fapt, în principiu reprezintă un dezavantaj nu doar pentru mediul de afaceri local dar și pentru potențialii investitori. Chiar dacă, densitatea companiilor din sectorul industrial este mare, competitivitatea acestor companii, dar și venitul lor este mic, în mare parte datorită dezavantajelor menționate mai sus.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	34	3,09	3,48
Activitatea economică	34	2,59	3,31
Mediul economic	33	2,78	3,25
Producția economică	33	2,39	3,37
Administrarea publică și legislația	21	3,34	3,46
Legislație	20	3,31	3,38
Administrația publică	24	3,36	3,51
Tehnologie și infrastructură	33	3,61	3,91
Infrastructură	29	3,58	3,89
Tehnologie	33	3,63	3,93
Educație și resurse umane	23	3,35	3,43
Resurse umane	20	3,36	3,42
Educație	25	3,35	3,43

Principalele avantaje competitive

Comunicare electronică cu autoritățile locale	0,58	<div></div>
Disponibilitatea băncilor	0,57	<div></div>
Caracterul ecologic a proceselor de producție	0,55	<div></div>
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	0,49	<div></div>
Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani	0,47	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	-1,28	<div></div>
Nivelul de competitivitate în industrie	-1,19	<div></div>
Calitatea infrastructurii rutiere	-1,06	<div></div>
Potențial pentru dezvoltarea turismului	-0,96	<div></div>
Nivelul tehnologiei	-0,82	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		33	2,78	■
1.1	Densitatea populației	32	1,58	■
1.2	Populația urbană	11	4,19	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	33	2,23	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	34	2,84	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	32	3,59	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	8	3,40	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	24	3,07	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	20	3,60	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	34	1,60	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	19	3,47	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	21	2,87	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	32	2,93	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	23	3,53	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	21	3,00	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	6	3,60	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	15	3,80	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	32	2,33	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	32	1,87	■

Pilonul 2: Producția economică**33 2,39** ■

2.1	Salariul mediu lunar	31	2,50	■
2.2	Valoarea livrărilor produse	33	1,64	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	32	2,58	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	34	2,38	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	25	2,69	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	28	3,67	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	8	4,07	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	28	2,87	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		20	3,31	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	18	3,27	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	30	3,07	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	9	3,60	■

Pilonul 4: Administrația publică**24 3,36** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	26	2,73	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	18	3,73	■
4.3	Protecția proprietății private*	29	2,93	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	22	3,40	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	13	3,87	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	28	4,00	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	10	4,60	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	30	2,40	■
4.9	Impactul autorităților*	31	2,87	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	28	3,60	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	21	3,07	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		29	3,58	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	19	4,24	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	27	3,08	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	10	4,56	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	15	4,83	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	33	1,73	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	27	3,26	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	13	4,67	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	27	4,33	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	35	2,60	■

Pilonul 6: Tehnologie**33 3,63** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	25	2,75	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	20	3,79	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	33	2,40	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	21	4,93	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	27	3,73	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	28	4,40	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	31	4,20	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	24	4,07	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		20	3,36	■
7.1	Șomajul*	15	2,47	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	24	3,87	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	18	2,67	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	26	3,53	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	27	2,27	■
7.6	Migrația internă	27	2,80	■
7.7	Creșterea naturală a populației	15	4,69	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	4	4,58	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	18	3,16	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	18	4,33	■
7.11	Așteptările salariale*	24	3,13	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	29	3,87	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	34	3,20	■

Pilonul 8: Educație**25 3,35** ■

8.1	Nivelul de studii*	19	3,87	■
8.2	Calificarea angajaților*	23	2,93	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	14	3,00	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	27	4,27	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	18	3,20	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	24	3,60	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	20	3,23	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	20	3,20	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	20	3,67	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	16	4,33	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	19	3,00	■

Nisporeni

clasamentul: **20** / 35

Populația	65 900
Suprafața	630 km ²

Densitatea populației	105 pers. / km ²
Numărul de angajați	6 233 (9,5 %)
Salariul mediu lunar	3 178 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Nisporeni, conform indicelui se clasează pe poziția 20 din 35. Economia raionului este caracterizată de prezența companiilor din domeniul agriculturii, industriei prelucrătoare a producției agricole și a celor din domeniul serviciilor. Economia este preponderant bazată pe sectorul agricol, care este bazat pe activitatea micilor proprietari agricoli dar și un număr mic de procesatori a producției agricole. Chiar dacă, numărul de întreprinderi mici și mijlocii este în creștere, acestea preponderant activează în comerțul cu amănuntul fiind orientate spre deservirea consumului. O tendință îngrijorătoare pentru economia regiunii o reprezintă migrația, datorită careia aproximativ 20% din gospodăriile țărănești și-au sîtat activitatea.

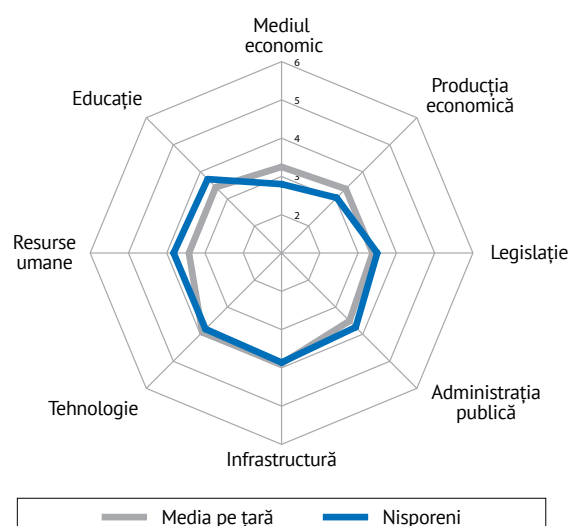
Chiar dacă companiile în sectorul industrial au o pondere în numărul total de întreprinderi, veniturile acestora sînt mici. În raionul Nisporeni,

este prezentă industria vitivinicolă, industria de extragere (nisip și argilă) și industria prelucrătoare, care au fost expuse în primul rînd la șocurile externe. Prin urmare, conform indicatorilor, mediul de afaceri consideră că industria locală are un grad scăzut de competitivitate și de reînnoire a tehnologiilor aplicate în procesul de producție.

Cu toate acestea, mediul de afaceri este încrezător în potențialul de dezvoltarea a regiunii, și mai ales a turismului. Mai mult ca atît, autoritățile locale au elaborat o strategie de dezvoltare economică și de atragere a investițiilor prin dezvoltarea traseelor turistice în zona transfrontalieră Nisporeni – Prut. Strategia cuprinde o serie de acțiuni, care sînt estimate la un cost de 580 mln. lei.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	20	3,42	3,48
Activitatea economică	27	2,92	3,31
Mediul economic	32	2,80	3,25
Producția economică	22	3,04	3,37
Administrarea publică și legislația	9	3,64	3,46
Legislație	11	3,50	3,38
Administrația publică	10	3,74	3,51
Tehnologie și infrastructură	23	3,84	3,91
Infrastructură	19	3,86	3,89
Tehnologie	24	3,81	3,93
Educație și resurse umane	6	3,77	3,43
Resurse umane	7	3,82	3,42
Educație	6	3,73	3,43

Principalele avantaje competitive

Motivația angajaților pentru sporirea productivității	1,56	
Disciplina și eforturile angajaților	1,40	
Dezvoltarea potențialului întreprinderilor	0,87	
Caracterul ecologic a proceselor de producție	0,87	
Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	0,86	

Principalele dezavantaje competitive

Migrația forței de muncă calificate	-1,26	
Nivelul de competitivitate în industrie	-1,17	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-1,05	
Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	-0,98	
Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	-0,89	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		32	2,80
1.1	Densitatea populației	8	2,74
1.2	Populația urbană	21	3,79
1.3	Pondere angajaților în populația totală	35	1,42
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	13	3,62
1.5	Densitatea companiilor industriale	28	3,85
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	33	1,94
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	19	3,17
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	34	2,71
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	33	1,71
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	20	3,41
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	16	3,13
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	25	3,59
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	24	3,47
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	19	3,06
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	29	2,71
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	6	4,00
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	7	4,06
1.18	Companii multinaționale și străine*	22	2,24

Pilonul 2: Producția economică**22 3,04**

2.1	Salariul mediu lunar	24	3,10
2.2	Valoarea livrabilelor produse	25	2,44
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	11	3,44
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	33	2,45
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	19	3,14
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	4	4,75
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	5	4,47
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	6	3,88

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		11	3,5
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	9	3,75
3.2	Percepția impozitelor locale*	27	3,12
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	5	3,64

Pilonul 4: Administrația publică**10 3,74**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	24	2,83
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	3	4,15
4.3	Protecția proprietății private*	14	3,41
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	24	3,35
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	19	3,63
4.6	Disponibilitatea informației publice*	6	4,94
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	3	4,88
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	3	3,76
4.9	Impactul autorităților*	6	4,00
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	14	4,00
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	19	3,07

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		19	3,86
5.1	Densitatea drumurilor naționale	21	4,21
5.2	Densitatea drumurilor locale	11	3,79
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	28	3,72
5.4	Utilizarea drumurilor locale	22	4,49
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	12	2,82
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	32	2,83
5.7	Disponibilitatea băncilor*	5	5,00
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	18	4,69
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	10	4,53

Pilonul 6: Tehnologie**24 3,81**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	17	2,87
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	11	3,98
6.3	Nivelul tehnologiei*	25	3,00
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	33	4,11
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	16	4,11
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	14	4,76
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	11	4,94
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	25	4,06

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		7	3,82
7.1	Șomajul*	3	3,41
7.2	Șomaj pe termen lung*	30	3,56
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	8	3,06
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	27	3,53
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	35	1,59
7.6	Migrația internă	30	2,70
7.7	Creșterea naturală a populației	17	4,52
7.8	Indicele de îmbătrânire	7	4,37
7.9	Ponderea studenților în populația totală	6	4,59
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	27	4,06
7.11	Așteptările salariale*	34	2,44
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	1	5,56
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	1	5,44

Pilonul 8: Educație**6 3,73**

8.1	Nivelul de studii*	25	3,81
8.2	Calificarea angajaților*	30	2,53
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	33	2,06
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	19	4,50
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	14	3,33
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	15	3,80
8.7	Rata de promovare a examenelor	3	4,68
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	30	2,82
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	29	3,47
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	26	4,06
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	3	4,07

Populația	54 300
Suprafața	597 km ²

Densitatea populației	91 pers. / km ²
Numărul de angajați	6 333 (11,7 %)
Salariul mediu lunar	3 156 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Ocnița este unul din cele 2 raioane de nord a țării. Economia raionului este bazat în mare măsură pe agricultură, și anume producerea fructelor, și procesarea și prelucrarea fructelor. În mare parte activitatea economică a regiunii este moderată, datorită densității mici a companiilor din industrie și prestarea serviciilor. Economia este caracterizată de fructelor și vinzarea lor în formă neprelucrată, valoarea adăugată economiei locale fiind mică. Totodată, mărimea veniturilor companiilor din industrie se clasează pe locul 22, iar pentru cele din domeniul serviciilor pe locul 29.

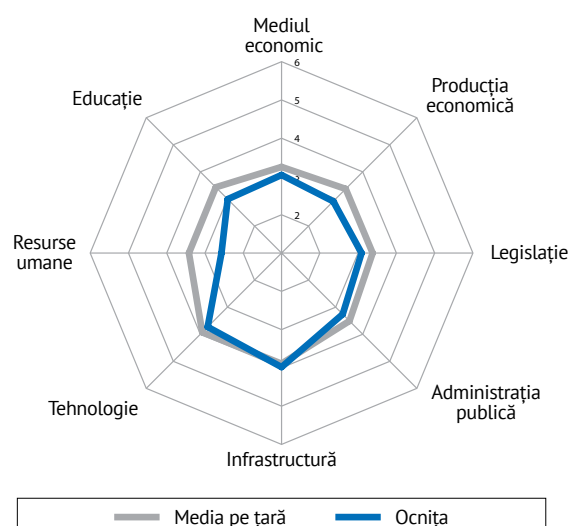
În raionul Ocnița se află punctul de trecere a frontierei cu Ucraina, însă din cauza subdezvoltării a regiunii Ucrainene, comerțul transfrontalier nu poate deveni un motor de creștere a economiei și de dinamizarea a activității economice. Mai mult ca atât, din cauza prețurilor mai mici din

Ucraina, mediul de afaceri resimte negativ fenomenul economiei informale. Totodată, mediul de afaceri local consideră că lipsa unor companii cu capital străin este un dezavantaj pentru economia locală. Acest fapt se datorează în primul rând din cauza distanței mari dintre raion și punctele de trecere a frontierei de vest a țării.

Printre dezavantajele regiunii se numără: interesul scăzut a autorităților în crearea unor condiții prielnice mediului de afaceri (nu au fost identificate pe pagina oficială careva strategii elaborate de autorități pentru dezvoltarea socio-economică a regiunii), managementul inefficient a resurselor financiare de către autorități, calitatea drumurilor, disponibilitatea facilităților medicale, sporul natural negativ, migrația forței de muncă.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	30	3,16	3,48
Activitatea economică	25	2,97	3,31
Mediul economic	26	3,04	3,25
Producția economică	24	2,91	3,37
Administrarea publică și legislația	31	3,20	3,46
Legislație	28	3,09	3,38
Administrația publică	28	3,26	3,51
Tehnologie și infrastructură	20	3,86	3,91
Infrastructură	12	3,98	3,89
Tehnologie	30	3,73	3,93
Educație și resurse umane	35	2,78	3,43
Resurse umane	35	2,57	3,42
Educație	30	2,99	3,43

Principalele avantaje competitive

Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,98	<div></div>
Utilizarea automobilelor personale	0,58	<div></div>
Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	0,58	<div></div>
Informații despre furnizarea de bunuri și servicii	0,55	<div></div>
Caracterul ecologic a proceselor de producție	0,53	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Interesul instituțiilor de stat în raion	-0,97	<div></div>
Impactul autorităților	-0,72	<div></div>
Șomajul	-0,70	<div></div>
Companii multinaționale și străine	-0,69	<div></div>
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,54	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		26	3,04
1.1	Densitatea populației	14	2,46
1.2	Populația urbană	7	4,45
1.3	Pondere angajaților în populația totală	25	2,86
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	28	3,13
1.5	Densitatea companiilor industriale	34	3,57
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	18	2,71
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	29	2,79
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	29	3,20
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	20	2,67
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	28	3,29
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	20	2,93
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	24	3,60
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	9	4,27
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	21	3,00
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	31	2,67
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	26	3,36
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	21	3,20
1.18	Companii multinaționale și străine*	29	2,00

Pilonul 2: Producția economică**24 2,91**

2.1	Salariul mediu lunar	22	3,18
2.2	Valoarea livrabilelor produse	24	2,50
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	29	2,66
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	22	3,08
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	30	2,36
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	19	4,00
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	7	4,07
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	21	3,00

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		28	3,09
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	25	2,93
3.2	Percepția impozitelor locale*	19	3,43
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	31	2,92

Pilonul 4: Administrația publică**28 3,26**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	22	2,86
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	26	3,27
4.3	Protecția proprietății private*	20	3,27
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	21	3,46
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	21	3,60
4.6	Disponibilitatea informației publice*	21	4,20
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	27	4,07
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	34	2,00
4.9	Impactul autorităților*	33	2,73
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	33	3,33
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	10	3,47

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		12	3,98
5.1	Densitatea drumurilor naționale	5	4,81
5.2	Densitatea drumurilor locale	12	3,77
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	3	4,88
5.4	Utilizarea drumurilor locale	18	4,69
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	25	2,27
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	11	3,76
5.7	Disponibilitatea băncilor*	25	4,13
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	30	4,27
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	28	3,57

Pilonul 6: Tehnologie**30 3,73**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	34	2,36
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	33	3,57
6.3	Nivelul tehnologiei*	27	2,93
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	4	5,53
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	24	3,87
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	13	4,80
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	12	4,93
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	14	4,50

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		35	2,57
7.1	Șomajul*	30	1,93
7.2	Șomaj pe termen lung*	19	3,93
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	21	2,60
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	32	3,40
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	12	2,80
7.6	Migrația internă	13	3,94
7.7	Creșterea naturală a populației	34	1,49
7.8	Indicele de îmbătrânire	30	1,97
7.9	Pondere studenților în populația totală	35	1,15
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	24	4,13
7.11	Așteptările salariale*	7	3,62
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	22	4,27
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	29	3,60

Pilonul 8: Educație**30 2,99**

8.1	Nivelul de studii*	31	3,67
8.2	Calificarea angajaților*	17	3,13
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	29	2,47
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	34	3,67
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	18	3,20
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	28	3,50
8.7	Rata de promovare a examenelor	31	2,57
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	27	2,87
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	34	3,33
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	32	3,60
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	11	3,27

Populația	125 200
Suprafața	1 228 km ²

Densitatea populației	102 pers. / km ²
Numărul de angajați	16 181 (12,9 %)
Salariul mediu lunar	3 367 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Orhei, se află la o distanță de 35 km de mun. Chișinău, istoric fiind caracterizat ca o zonă industrial puternic dezvoltată. Sectorul industrial este unul important pentru economia locală a raionului. Astfel în raion sînt prezente următoarele industrii: textilă, procesarea fructelor, extracția resurselor naturale (piatră, prundiș, nisip), fermentarea tutunului, viti-vinicolă, și panificația. Industria din raion este puternic conectată la exporturi, unele companii aflîndu-se printre primii top 100 exportatori ai anului 2015. Mai mult ca atît, datorită poziției geografice favorabile, dar și apropierea de piața forței de muncă concentrate în mun. Chișinău o serie de investitori și-au exprimat dorința de a investi în regiune, însă pînă cînd mișcări concrete în această direcție nu au fost observate.

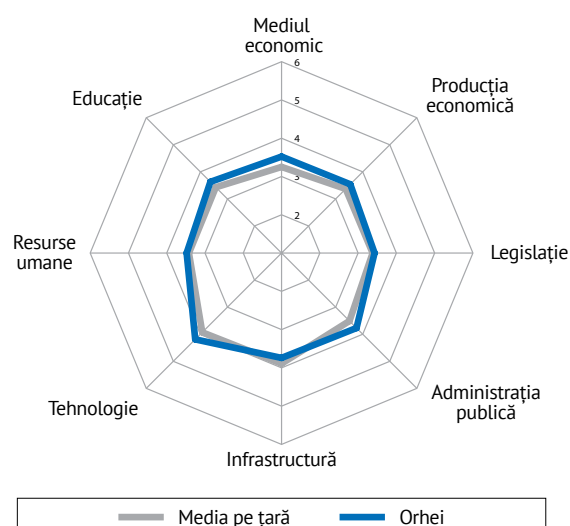
Astfel, conform datelor densitatea companiilor din sectorul industrial se clasează pe locul 5 din 35, iar cel a companiilor din sectorul serviciilor pe

locul 4 din 35. Mai mult ca atît, percepția reprezentanților mediului de afaceri cu privire la nivelul competitivității lor este pozitivă. Pe de altă parte, reprezentanții businessului apreciază ca pozitiv mediul în care activează, acest fapt fiind corelat cu interesul autorităților de a dezvolta raionul și corupției mici în sectorul public. Un indicator apreciat ca pozitiv de cei intervievați îl reprezintă comunicarea electronică cu autoritățile, acest proces reducînd teoretic corupția.

Printre avantajele regiunii sunt: potențialul turistic (datorită codrilor Orhei), poziția geografică a raionului, conexiunea dintre drumurile cu destinație locală cu cele naționale, tehnologiile aplicate în procesul de producție.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	8	3,64	3,48
Activitatea economică	10	3,53	3,31
Mediul economic	3	3,52	3,25
Producția economică	13	3,54	3,37
Administrarea publică și legislația	13	3,63	3,46
Legislație	15	3,43	3,38
Administrația publică	9	3,77	3,51
Tehnologie și infrastructură	14	3,97	3,91
Infrastructură	26	3,74	3,89
Tehnologie	5	4,19	3,93
Educație și resurse umane	13	3,55	3,43
Resurse umane	14	3,48	3,42
Educație	11	3,63	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă necalificate	1,66	
Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial	1,63	
Utilizarea automobilelor personale	1,09	
Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare	1,04	
Comunicare electronică cu autoritățile locale	1,01	

Principalele dezavantaje competitive

Companii multinaționale și străine	-1,04	
Disponibilitatea băncilor	-0,90	
Caracterul ecologic a proceselor de producție	-0,83	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-0,59	
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	-0,54	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		3	3,52	
1.1	Densitatea populației	10	2,69	
1.2	Populația urbană	12	4,07	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	14	3,44	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	4	4,08	
1.5	Densitatea companiilor industriale	5	4,60	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	11	3,17	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	7	3,71	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	7	4,00	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	12	3,06	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	21	3,39	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	17	3,00	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	9	4,39	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	17	3,94	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	7	3,56	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	14	3,22	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	8	3,94	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	5	4,41	
1.18	Companii multinaționale și străine*	34	1,76	

Pilonul 2: Producția economică**13 3,54**

2.1	Salariul mediu lunar	10	3,85	
2.2	Valoarea livrărilor produse	15	3,34	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	9	3,64	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	17	3,36	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	22	3,01	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	26	3,72	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	34	2,82	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	20	3,11	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

Pilonul 3: Legislație**15 3,43**

3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	26	2,89	
3.2	Percepția impozitelor locale*	8	3,94	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	13	3,44	

Pilonul 4: Administrația publică**9 3,77**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	10	3,33	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	5	4,06	
4.3	Protecția proprietății private*	19	3,28	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	17	3,56	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	7	4,00	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	20	4,22	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	2	5,17	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	7	3,61	
4.9	Impactul autorităților*	26	3,28	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	6	4,28	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	26	2,72	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

Pilonul 5: Infrastructură**26 3,74**

5.1	Densitatea drumurilor naționale	25	4,16	
5.2	Densitatea drumurilor locale	22	3,23	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	29	3,70	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	26	4,31	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	8	3,28	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	22	3,36	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	34	3,33	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	3	5,28	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	3	5,06	

Pilonul 6: Tehnologie**5 4,19**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	24	2,76	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	14	3,90	
6.3	Nivelul tehnologiei*	1	4,17	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	12	5,39	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	6	4,56	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	4	5,11	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	1	5,56	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	5	4,83	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

Pilonul 7: Resurse umane**14 3,48**

7.1	Șomajul*	22	2,27	
7.2	Șomaj pe termen lung*	27	3,71	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	3	3,29	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	7	4,20	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	4	3,33	
7.6	Migrația internă	15	3,64	
7.7	Creșterea naturală a populației	14	4,76	
7.8	Indicele de îmbătrânire	15	4,03	
7.9	Pondere studenților în populația totală	23	2,64	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	8	4,89	
7.11	Așteptările salariale*	17	3,33	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	17	4,44	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	6	4,56	

Pilonul 8: Educație**11 3,63**

8.1	Nivelul de studii*	13	4,06	
8.2	Calificarea angajaților*	22	2,94	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	26	2,67	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	11	4,71	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	25	3,00	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	30	3,35	
8.7	Rata de promovare a examenelor	22	3,19	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	4	3,89	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	1	5,44	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	1	5,83	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	9	3,46	

Populația	51 000
Suprafața	621 km²

Densitatea populației	82 pers. / km²
Numărul de angajați	6 848 (13,4 %)
Salariul mediu lunar	3 849 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

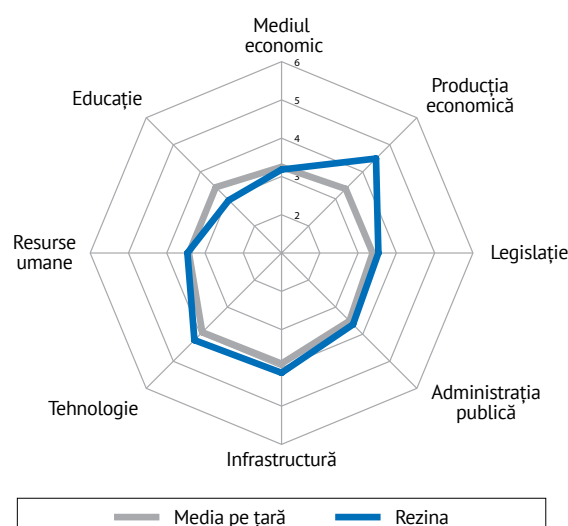
Raionul Rezina este considerat de drept un centru industrial, unde activează 40 de întreprinderi cu o specializare diversificată. Chiar dacă industria ocupă un loc important în economia locală, agricultura este la fel o ramură care contribuie semnificativ la economia locală. Este important de menționat că industria locală se bazează preponderent pe cea extractivă și de producere a cimentului, datorită prezenței a companiei Lafarge, care face parte din grupul internațional LafargeHolcim. În același timp, în regiune este prezentă industria de prelucrare însă nu este la fel de dezvoltată precum cea de extragere.

Un factor important care afectează mediul de afaceri din zonă este proximitatea regiunii cu unitatea teritorială din stînga Nistrului. Mediul de afaceri din regiune consideră economia informală ca fiind un factor extrem de negativ pentru economia locală. Acest fapt se datorează în

mare parte din cauza contrabandei cu ciment de la uzina de ciment din Rîbnița. Raionul Rezina conform indicatorului impactul economiei informale a primit cel mai mare punctaj negativ în comparație cu alte raioane. Însă în același timp, mediul de afaceri din zonă consideră ca poziția geografică ca raionului influențează pozitiv asupra dezvoltării economice, în mare parte datorită prezenței materiei prime. Chiar dacă este un raion industrial, mediul de afaceri consideră ca raionul are un potențial turistic de dezvoltare enorm, fapt datorat de râul Nistru. Printre avantajele pe care mediul de afaceri le sesizează în acest raion sunt: interesul autorităților în dezvoltarea economică a regiunii, disponibilitatea informației cu caracter public, comunicarea cu autoritățile locale, și disponibilitatea forței de muncă necalificate. Cu toate acestea mediul de afaceri, consideră migrația un dezavantaj enorm și o provocare pentru dezvoltarea afacerilor locale.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	5	3,73	3,48
Activitatea economică	3	3,83	3,31
Mediul economic	21	3,18	3,25
Producția economică	3	4,49	3,37
Administrarea publică și legislația	14	3,60	3,46
Legislație	9	3,53	3,38
Administrația publică	12	3,64	3,51
Tehnologie și infrastructură	3	4,17	3,91
Infrastructură	10	4,13	3,89
Tehnologie	4	4,22	3,93
Educație și resurse umane	27	3,20	3,43
Resurse umane	15	3,46	3,42
Educație	31	2,95	3,43

Principalele avantaje competitive

Potențial pentru dezvoltarea turismului	1,77	
Disponibilitatea băncilor	1,06	
Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	0,92	
Disponibilitatea oficiilor poștale	0,85	
Disponibilitatea informației publice	0,76	

Principalele dezavantaje competitive

Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă	-1,84	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-1,29	
Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	-1,17	
Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	-0,93	
Migrația forței de muncă calificate	-0,92	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		21	3,18	
1.1	Densitatea populației	22	2,20	
1.2	Populația urbană	14	3,98	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	13	3,54	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	11	3,72	
1.5	Densitatea companiilor industriale	17	4,13	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	35	1,78	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	28	3,00	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	33	2,74	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	16	2,89	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	12	3,68	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	30	2,63	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	5	4,79	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	22	3,58	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	11	3,37	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	15	3,21	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	22	3,57	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	1	5,22	
1.18	Companii multinaționale și străine*	10	2,88	

Pilonul 2: Producția economică**3 4,49**

2.1	Salariul mediu lunar	3	4,85	
2.2	Valoarea livrărilor produse	3	5,00	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	4	4,23	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	6	4,38	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	17	3,22	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	23	3,83	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	33	2,83	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	31	2,77	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		9	3,53	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	13	3,58	
3.2	Percepția impozitelor locale*	9	3,84	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	21	3,17	

Pilonul 4: Administrația publică**12 3,64**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	27	2,73	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	10	3,83	
4.3	Protecția proprietății private*	12	3,53	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	12	3,74	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	24	3,42	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	5	4,95	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	7	4,78	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	5	3,74	
4.9	Impactul autorităților*	18	3,58	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	24	3,74	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	18	3,17	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		10	4,13	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	35	3,65	
5.2	Densitatea drumurilor locale	5	4,92	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	31	3,45	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	5	5,48	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	9	3,21	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	17	3,54	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	2	5,32	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	5	5,26	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	13	4,37	

Pilonul 6: Tehnologie**4 4,22**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	4	3,80	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	6	4,10	
6.3	Nivelul tehnologiei*	8	3,63	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	19	5,08	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	10	4,33	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	21	4,63	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	18	4,79	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	9	4,63	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		15	3,46	
7.1	Șomajul*	7	3,26	
7.2	Șomaj pe termen lung*	14	4,17	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	30	2,26	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	15	4,05	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	33	2,00	
7.6	Migrația internă	19	3,39	
7.7	Creșterea naturală a populației	21	3,93	
7.8	Indicele de îmbătrânire	19	3,63	
7.9	Pondere studenților în populația totală	16	3,28	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	23	4,16	
7.11	Așteptările salariale*	35	1,56	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	23	4,23	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	11	4,31	

Pilonul 8: Educație**31 2,95**

8.1	Nivelul de studii*	18	3,89	
8.2	Calificarea angajaților*	29	2,58	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	34	1,95	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	24	4,37	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	27	2,95	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	13	3,89	
8.7	Rata de promovare a examenelor	30	2,57	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	29	2,84	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	19	3,68	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	11	4,42	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	30	2,53	

Riscani

clasamentul: **15** / 35

Populația	68 400
Suprafața	936 km ²

Densitatea populației	73 pers. / km ²
Numărul de angajați	8 603 (12,6 %)
Salariul mediu lunar	3 158 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

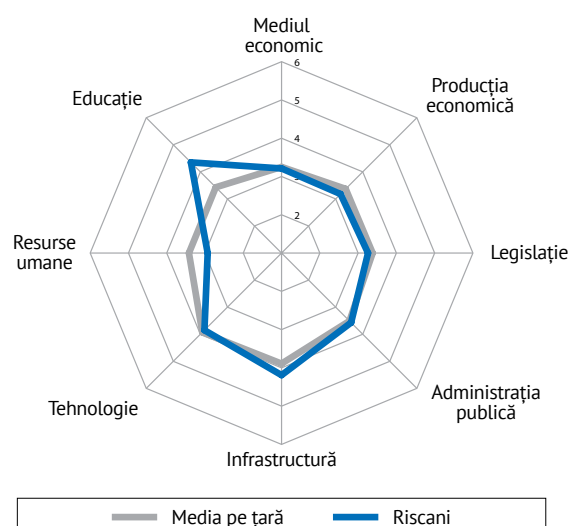
Raionul Rîșcani este situat în partea de nord-vest a țării la frontiera cu România. Economia raionului este caracterizată de următoarele ramuri: agricultura, industria prelucrătoare a produselor agricole, textilă, ușoară, și a materialelor de construcție. Cu toate că după numărul de companii ce activează în industrie raionul Rîșcani ocupă locul 11, agriculturii îi revine un rol important dezvoltării economice a regiunii, ponderea ei fiind de aproximativ 70% în economia raionului. Conform indicatorilor climatul de afaceri și rezultatul economic, raionul are o serie de avantaje însă chiar dacă impactul economiei informale este perceput ca fiind moderat, nivelul de competitivitatea a industriei destul de ridicat în comparație cu alte raioane, iar schimbările din ultimii 3 ani nu au afectat negativ mediul de afaceri, acesta are o percepție sceptică cu privire la perspectivele de dezvoltare a întreprinderilor lor.

Cu toate că mediul de afaceri indică ca accesul la informație este publică, impactul autorităților asupra mediului de afaceri nu este unul favorabil. Mai mult ca atât, percepția reprezentanților mediului de afaceri chestionați cu privire la birocrăția autorităților local și gestionarea resurselor publice este una negativă, fiind văzută ca un dezavantaj pentru mediul de afaceri. Conform indicatorului tehnologie, investițiile în factorii de producere este una moderată, astfel nivelul de competitivitate a mediului de afaceri este mediu.

Prin avantajele raionului pot fi numite disponibilitatea forței de muncă calificate și calificarea profesională a forței de muncă este conform cerințelor mediului de afaceri. Însă, migrația reprezintă un dezavantaj substanțial pentru dezvoltarea afacerilor.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	15	3,50	3,48
Activitatea economică	19	3,20	3,31
Mediul economic	18	3,21	3,25
Producția economică	20	3,18	3,37
Administrarea publică și legislația	18	3,45	3,46
Legislație	23	3,26	3,38
Administrația publică	17	3,57	3,51
Tehnologie și infrastructură	13	4,02	3,91
Infrastructură	8	4,19	3,89
Tehnologie	22	3,85	3,93
Educație și resurse umane	9	3,64	3,43
Resurse umane	33	2,93	3,42
Educație	1	4,35	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă	1,35	
Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial	1,10	
Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	1,00	
Șomaj pe termen lung	0,88	
Disponibilitatea forței de muncă necalificate	0,87	

Principalele dezavantaje competitive

Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	-1,09	
Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	-1,06	
Șomajul	-0,84	
Impactul autorităților	-0,73	
Structura de vârstă a șomajului	-0,70	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		18	3,21	■
1.1	Densitatea populației	27	1,81	■
1.2	Populația urbană	19	3,87	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	16	3,35	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	14	3,60	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	11	4,36	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	9	3,20	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	11	3,44	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	14	3,88	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	9	3,13	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	1	4,31	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	23	2,80	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	33	2,75	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	35	2,69	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	18	3,13	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	13	3,27	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	17	3,73	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	17	3,38	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	18	2,38	■

Pilonul 2: Producția economică**20 3,18** ■

2.1	Salariul mediu lunar	23	3,12	■
2.2	Valoarea livrabilelor produse	20	2,88	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	25	2,81	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	15	3,48	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	5	3,97	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	18	4,07	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	17	3,63	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	16	3,21	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		23	3,26	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	16	3,33	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	15	3,56	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	33	2,88	■

Pilonul 4: Administrația publică**17 3,57** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	14	3,21	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	18	3,73	■
4.3	Protecția proprietății private*	8	3,63	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	18	3,50	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	29	3,13	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	7	4,88	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	6	4,81	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	19	2,75	■
4.9	Impactul autorităților*	32	2,81	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	22	3,79	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	27	2,69	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		8	4,19	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	8	4,74	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	13	3,76	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	1	5,63	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	7	5,14	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	15	2,75	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	8	4,11	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	24	4,19	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	18	4,69	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	16	4,25	■

Pilonul 6: Tehnologie**22 3,85** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	31	2,59	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	25	3,72	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	25	3,00	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	5	5,50	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	20	3,94	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	3	5,13	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	14	4,88	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	15	4,44	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		33	2,93	■
7.1	Șomajul*	31	1,88	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	5	4,81	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	31	2,19	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	5	4,25	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	11	2,81	■
7.6	Migrația internă	20	3,34	■
7.7	Creșterea naturală a populației	30	2,87	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	31	1,85	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	26	2,33	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	21	4,19	■
7.11	Așteptările salariale*	18	3,31	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	24	4,19	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	16	4,13	■

Pilonul 8: Educație**1 4,35** ■

8.1	Nivelul de studii*	25	3,81	■
8.2	Calificarea angajaților*	4	3,88	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	1	4,06	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	20	4,44	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	12	3,38	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	7	4,07	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	2	4,72	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	1	4,69	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	3	4,88	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	5	5,00	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	6	3,63	■

Sîngerei

clasamentul: **17** / 35

Populația	92 400
Suprafața	1 033 km ²

Densitatea populației	89 pers. / km ²
Numărul de angajați	9 557 (10,3 %)
Salariul mediu lunar	3 026 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Sîngerei se află la nordul țării, la aproximativ 25 km de capitala de nord a țării, municipiul Bălți. Economia raionului este puternic caracterizată de agricultură, astfel 80% din numărul total al agenților economici sunt gospodăriile țărănești. În afară de agricultura, ramurile care caracterizează economia raionului sunt: industria prelucrătoare, industria textilă, fabricarea de mașini și echipamente. Cu toate ca raionul Sîngerei se află în apropiere de municipiul Bălți, economia raionului nu a putut atrage un număr mai mare de agenți economici care au capital străin. Astfel în raion, sunt doar 3 agenți economici cu capital străin. Cu toate că nivelul de competitivitate a industriei este ridicat, veniturile industriei în comparație cu cele din alte raioane se clasează pe locul 27 din 35.

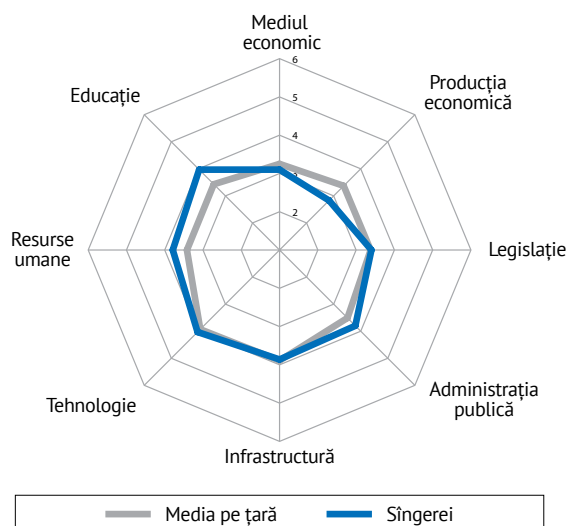
Mediul de afaceri chestionat consideră că în ultimii 3 ani condițiile în care aceștia activează s-au îmbunătățit, însă cu toate acestea sunt încă moderate.

Cu toate acestea, businessul din acest raion este încrezător în potențialul de dezvoltare a regiunii și a mediului de afaceri per ansamblu.

Din dezavantajele acestui raion pot fi numite: taxele locale sunt percepute ca fiind mari, calitatea proastă a drumurilor, șomajul, migrarea internă. Cu toate că taxele locale sunt percepute ca fiind mari, acest indicator fiind corelat cu gestionarea resurselor publice de către autorități, comunicarea electronică cu autoritățile, disponibilitatea informației cu caracter public, putem deduce ca autoritățile sunt interesate în dezvoltarea și prestarea mediului de afaceri a unor servicii calitative.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	17	3,48	3,48
Activitatea economică	26	2,97	3,31
Mediul economic	24	3,10	3,25
Producția economică	25	2,83	3,37
Administrarea publică și legislația	10	3,64	3,46
Legislație	17	3,40	3,38
Administrația publică	7	3,80	3,51
Tehnologie și infrastructură	15	3,95	3,91
Infrastructură	18	3,86	3,89
Tehnologie	8	4,03	3,93
Educație și resurse umane	4	3,88	3,43
Resurse umane	8	3,79	3,42
Educație	2	3,97	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă necalificate	1,28	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	1,23	
Șomaj pe termen lung	1,07	
Comunicare electronică cu autoritățile locale	1,06	
Informații despre furnizarea de bunuri și servicii	1,05	

Principalele dezavantaje competitive

Șomajul	-0,71	
Percepția impozitelor locale	-0,69	
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,60	
Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	-0,53	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	-0,48	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		24	3,10
1.1	Densitatea populației	16	2,41
1.2	Populația urbană	24	3,69
1.3	Pondere angajaților în populația totală	32	2,48
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	26	3,18
1.5	Densitatea companiilor industriale	18	4,11
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	27	2,53
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	12	3,40
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	21	3,59
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	2	3,53
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	5	4,18
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	13	3,18
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	27	3,44
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	29	3,24
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	10	3,38
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	8	3,47
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	5	4,07
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	16	3,44
1.18	Companii multinaționale și străine*	4	3,29

Pilonul 2: Producția economică**25 2,83**

2.1	Salariul mediu lunar	32	2,49
2.2	Valoarea livrărilor produse	27	2,33
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	20	3,02
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	27	2,89
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	10	3,63
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	2	4,92
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	13	3,75
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	3	4,08

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		17	3,4
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	5	4,06
3.2	Percepția impozitelor locale*	33	2,81
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	15	3,33

Pilonul 4: Administrația publică**7 3,8**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	2	3,76
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	21	3,47
4.3	Protecția proprietății private*	17	3,35
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	20	3,47
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	16	3,69
4.6	Disponibilitatea informației publice*	2	5,13
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	1	5,18
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	15	2,94
4.9	Impactul autorităților*	20	3,53
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	14	4,00
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	1	4,50

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		18	3,86
5.1	Densitatea drumurilor naționale	24	4,18
5.2	Densitatea drumurilor locale	9	4,03
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	23	3,93
5.4	Utilizarea drumurilor locale	12	4,85
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	24	2,29
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	30	3,03
5.7	Disponibilitatea băncilor*	6	4,82
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	11	5,00
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	8	4,71

Pilonul 6: Tehnologie**8 4,03**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	23	2,79
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	32	3,58
6.3	Nivelul tehnologiei*	5	3,82
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	13	5,31
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	5	4,63
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	2	5,38
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	6	5,06
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	4	4,94

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		8	3,79
7.1	Șomajul*	26	2,00
7.2	Șomaj pe termen lung*	1	5,00
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	27	2,44
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	13	4,06
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	7	3,12
7.6	Migrația internă	29	2,71
7.7	Creșterea naturală a populației	5	5,30
7.8	Indicele de îmbătrânire	21	3,52
7.9	Pondere studenților în populația totală	5	4,61
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	10	4,82
7.11	Așteptările salariale*	4	4,12
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	18	4,41
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	9	4,35

Pilonul 8: Educație**2 3,97**

8.1	Nivelul de studii*	5	4,29
8.2	Calificarea angajaților*	10	3,47
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	10	3,24
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	9	4,76
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	5	3,59
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	2	4,50
8.7	Rata de promovare a examenelor	6	3,93
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	13	3,53
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	4	4,71
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	4	5,41
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	5	3,69

Șoldănești

clasamentul: **31** / 35

Populația	42 100
Suprafața	598 km ²

Densitatea populației	70 pers. / km ²
Numărul de angajați	5 034 (12,0 %)
Salariul mediu lunar	3 157 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Șoldănești se află în partea de nord est a țării. Conform indicelui, raionul se clasează pe locul 31 din 35. Economia raionului este puternic reprezentată de prezența companiilor din domeniul agriculturii și cele din domeniul prelucrării. Cu toate că agricultura reprezintă un motor a economiei locale, aceasta este vulnerabilă la condițiile meteorologice, conform percepției mediului de afaceri chestionat. În raionul Șoldănești, industria este slab reprezentată, numărul acestora fiind în coada clasamentului în comparație cu numărul lor din alte raioane.

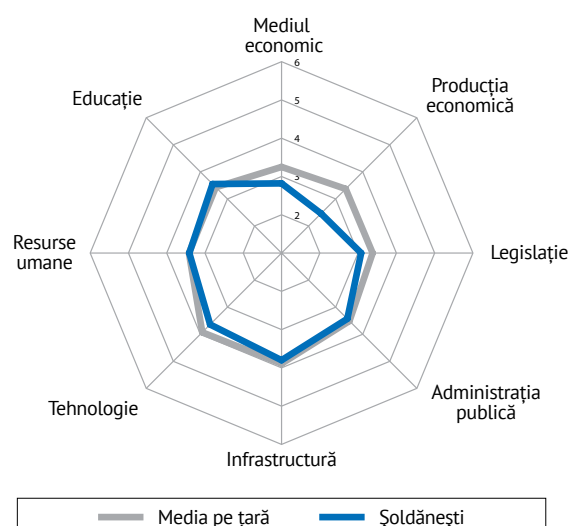
Prin factorii care influențează negativ mediul de afaceri pot fi enumerați sunt: nivelul scăzut de competitivitate a companiilor din sectorul serviciilor și industrial, lipsa companiilor străine, poziția geografică a raionului și condițiile în care mediul de afaceri își desfășoară activitatea. Mai mult ca atât, valoarea produselor industriale și non-industriale produse

și livrate în acest raion, sunt la coada clasamentului și anume pe locul 31 și respectiv 33. Conform indicelui, în raionul Șoldănești barierele în dezvoltarea unei afaceri sunt percepute ca fiind cele mai mari, iar birocrăția și interesul scăzut a autorităților în dezvoltarea mediului de afaceri afectează negativ economia regiunii.

Prin urmare, activitatea economică a raionului este una modestă, iar acest fapt este ca un catalizator care alimentează șomajul, migrația forței de muncă și situația demografică. În aceste condiții, mediul de afaceri este neîncrezut și sceptic cu privire la perspectivele de dezvoltare.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	31	3,15	3,48
Activitatea economică	32	2,64	3,31
Mediul economic	31	2,82	3,25
Producția economică	32	2,46	3,37
Administrarea publică și legislația	27	3,29	3,46
Legislație	30	3,08	3,38
Administrația publică	22	3,43	3,51
Tehnologie și infrastructură	30	3,72	3,91
Infrastructură	24	3,80	3,89
Tehnologie	32	3,64	3,93
Educație și resurse umane	16	3,48	3,43
Resurse umane	17	3,41	3,42
Educație	15	3,55	3,43

Principalele avantaje competitive

Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	2,26	
Disponibilitatea forței de muncă necalificate	1,37	
Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial	1,31	
Disponibilitatea forței de muncă	0,88	
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,87	

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea băncilor	-0,91	
Competențe lingvistice: limbi străine	-0,86	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-0,82	
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	-0,81	
Condițiile actuale de afaceri	-0,80	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		31	2,82
1.1	Densitatea populației	30	1,66
1.2	Populația urbană	27	3,53
1.3	Pondere angajaților în populația totală	23	2,94
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	27	3,15
1.5	Densitatea companiilor industriale	19	4,10
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	16	2,84
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	27	3,05
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	32	2,79
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	29	2,11
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	35	2,79
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	33	2,44
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	31	3,32
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	28	3,37
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	34	2,37
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	28	2,74
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	27	3,32
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	22	3,11
1.18	Companii multinaționale și străine*	29	2,00

Pilonul 2: Producția economică**32 2,46**

2.1	Salariul mediu lunar	20	3,28
2.2	Valoarea livrărilor produse	35	1,40
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	33	2,39
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	31	2,60
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	33	1,85
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	35	3,11
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	29	3,16
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	33	2,42

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		30	3,08
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	35	2,50
3.2	Percepția impozitelor locale*	24	3,26
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	12	3,47

Pilonul 4: Administrația publică**22 3,43**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	19	2,94
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	7	3,95
4.3	Protecția proprietății private*	32	2,74
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	23	3,37
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	27	3,26
4.6	Disponibilitatea informației publice*	17	4,26
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	13	4,53
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	22	2,63
4.9	Impactul autorităților*	16	3,63
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	21	3,84
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	33	2,37

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		24	3,8
5.1	Densitatea drumurilor naționale	31	3,89
5.2	Densitatea drumurilor locale	6	4,43
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	22	3,96
5.4	Utilizarea drumurilor locale	1	5,76
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	21	2,37
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	19	3,44
5.7	Disponibilitatea băncilor*	35	3,21
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	13	4,89
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	9	4,58

Pilonul 6: Tehnologie**32 3,64**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	33	2,56
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	34	3,44
6.3	Nivelul tehnologiei*	19	3,26
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	9	5,42
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	32	3,53
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	18	4,68
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	32	4,16
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	28	3,95

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		17	3,41
7.1	Șomajul*	29	1,95
7.2	Șomaj pe termen lung*	17	4,16
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	5	3,16
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	3	4,58
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	10	2,89
7.6	Migrația internă	33	2,24
7.7	Creșterea naturală a populației	27	3,39
7.8	Indicele de îmbătrânire	24	3,19
7.9	Pondere studenților în populația totală	3	5,10
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	33	3,95
7.11	Așteptările salariale*	31	2,84
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	34	3,53
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	33	3,32

Pilonul 8: Educație**15 3,55**

8.1	Nivelul de studii*	33	3,63
8.2	Calificarea angajaților*	25	2,89
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	20	2,84
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	10	4,74
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	35	2,32
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	25	3,56
8.7	Rata de promovare a examenelor	25	2,85
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	2	4,11
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	2	5,00
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	2	5,42
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	1	5,40

Populația	100 100
Suprafața	1 043 km ²

Densitatea populației	96 pers. / km ²
Numărul de angajați	15 135 (15,1 %)
Salariul mediu lunar	3 405 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

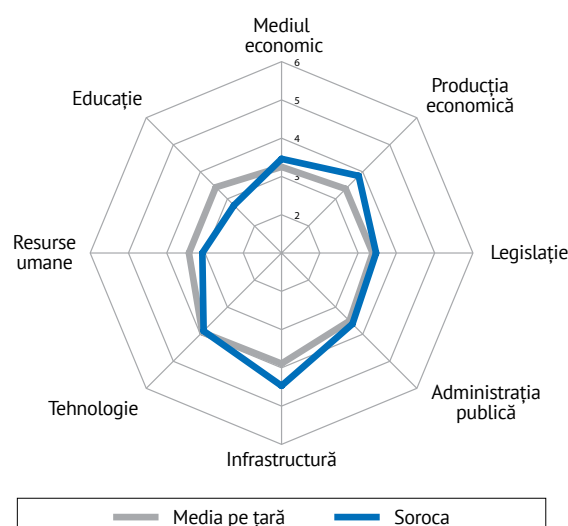
Raionul Soroca, conform indicelui se clasează pe locul 10 din 35. Istoric, economia raionului a fost caracterizată preponderent de agricultură, industria de prelucrare, ușoară și cea alimentară. Cu toate că industria este relativ dezvoltată în acest raion, agriculturii îi revine aproximativ 80% din economia raionului. În raion, își desfășoară activitatea o serie de companii care au capital străin, printre care fabrica de brânzeturi, fabrica de confecționare a încălțămintei și cea de tricotate, acest factor influențând pozitiv economia raionului. Cu toate acestea, datorită crizei economice la nivel național, dar și concurenței pentru piața locală, mediul de afaceri are o percepție moderată cu privire la competitivitatea industriei și a companiilor din sectorul serviciilor. Conform indicatorului producția economică a raionului este clasată pe locul 8 din 6, în mare parte valoarea produselor livrate pe piață fiind unul din principalele avantaje.

Printre principalele avantaje competitive a raionului se enumeră: calitatea infrastructurii drumurilor (reabilitarea drumului național Sărătenii Vechi – Soroca din fondul provocărilor Mileniului), percepția taxelor ca fiind joase, birocrăția în raport cu autoritățile locale, potențialul de dezvoltare a turismului. Amplasarea raionului pe malul râului Nistru, descoperirile arheologice, monumentele de cultura care datează din perioada medievală, reprezintă adevărate atracții turistice, astfel unul din avantajele raionului care pot fi valorificate este potențialul de dezvoltare și atragere a turismului.

Chiar dacă, activitatea economică a raionului în raport cu alte raioane este cu mult mai avansată, aceasta întâmpină dificultăți la capitolul, disponibilitatea și migrația forței de muncă calificată.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	10	3,59	3,48
Activitatea economică	8	3,65	3,31
Mediul economic	6	3,46	3,25
Producția economică	8	3,85	3,37
Administrarea publică și legislația	16	3,56	3,46
Legislație	14	3,47	3,38
Administrația publică	14	3,62	3,51
Tehnologie și infrastructură	2	4,18	3,91
Infrastructură	1	4,47	3,89
Tehnologie	19	3,88	3,93
Educație și resurse umane	33	2,92	3,43
Resurse umane	32	3,07	3,42
Educație	33	2,76	3,43

Principalele avantaje competitive

Calitatea infrastructurii rutiere	0,96	
Percepția impozitelor locale	0,82	
Companii multinaționale și străine	0,70	
Disponibilitatea băncilor	0,60	
Potențial pentru dezvoltarea turismului	0,58	

Principalele dezavantaje competitive

Nivelul corupției printre întreprinderile private	-1,05	
Calificarea angajaților	-0,97	
Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii	-0,88	
Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri	-0,80	
Cunoștințe despre științele naturii	-0,76	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		6	3,46	■
1.1	Densitatea populației	12	2,57	■
1.2	Populația urbană	6	4,54	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	6	3,88	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	10	3,74	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	14	4,28	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	5	3,44	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	35	2,27	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	16	3,81	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	10	3,12	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	15	3,59	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	29	2,65	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	13	4,06	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	13	4,18	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	14	3,35	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	9	3,41	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	25	3,36	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	8	4,00	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	3	3,50	■

Pilonul 2: Producția economică**8 3,85** ■

2.1	Salariul mediu lunar	5	4,02	■
2.2	Valoarea livrărilor produse	8	4,23	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	19	3,09	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	11	4,00	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	15	3,36	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	22	3,90	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	15	3,65	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	13	3,30	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		14	3,47	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	32	2,69	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	4	4,35	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	14	3,36	■

Pilonul 4: Administrația publică**14 3,62** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	10	3,33	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	20	3,67	■
4.3	Protecția proprietății private*	28	2,94	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	10	3,82	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	4	4,19	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	12	4,53	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	11	4,53	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	17	2,82	■
4.9	Impactul autorităților*	25	3,29	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	10	4,12	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	30	2,50	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		1	4,47	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	27	4,11	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	2	5,64	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	27	3,75	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	6	5,34	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	4	3,88	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	9	4,06	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	6	4,82	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	21	4,59	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	14	4,29	■

Pilonul 6: Tehnologie**19 3,88** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	15	2,91	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	18	3,81	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	16	3,35	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	25	4,80	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	14	4,18	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	19	4,65	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	28	4,41	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	7	4,71	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		32	3,07	■
7.1	Șomajul*	12	2,76	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	11	4,35	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	11	2,94	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	8	4,18	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	17	2,65	■
7.6	Migrația internă	17	3,49	■
7.7	Creșterea naturală a populației	29	3,09	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	27	2,65	■
7.9	Pondere studenților în populația totală	33	1,87	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	22	4,18	■
7.11	Așteptările salariale*	29	2,92	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	14	4,50	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	8	4,42	■

Pilonul 8: Educație**33 2,76** ■

8.1	Nivelul de studii*	23	3,82	■
8.2	Calificarea angajaților*	32	2,25	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	30	2,38	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	29	4,00	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	31	2,71	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	34	2,94	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	33	2,20	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	25	2,94	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	25	3,63	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	20	4,25	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	32	2,38	■

Ștefan Vodă

clasamentul: **26** / 35

Populația	70 700
Suprafața	998 km ²

Densitatea populației	71 pers. / km ²
Numărul de angajați	8 655 (12,2 %)
Salariul mediu lunar	2 949 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Ștefan Vodă este cel mai de est raion a țării. Activitatea economică în raion este una modestă, prin urmare raionul se clasează conform indicelui competitivității pe poziția 26 din 35. Printre ramurile care caracterizează economia locală se numără, agricultura, cu cea mai mare pondere, industria prelucrătoare, dar și cea extractivă. Cei mai mulți agenți economici și anume aproximativ 90% din numărul total al celor înregistrati sunt gospodăriile țărănești. Acest fapt, influențează negativ economia locală ca rezultat a fragmentării agriculturii pe entități mici, care prin urmare nu au capacitatea financiară de investi în tehnologii noi, sau de a-și minimiza costurile de administrare. În aceste condiții, volumul producției a raionului Ștefan Vodă se află pe ultimul loc din cele 35 raioane.

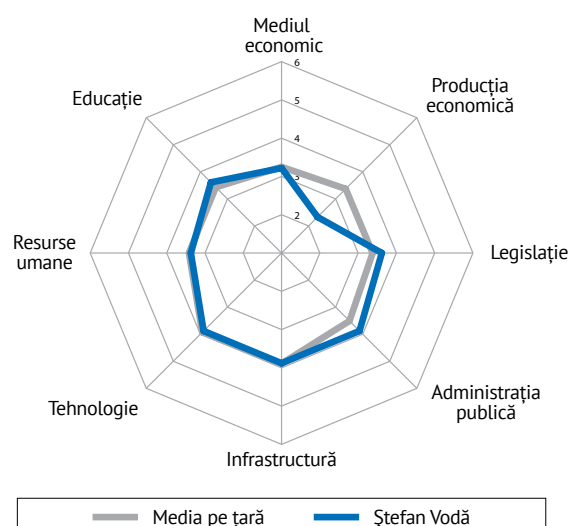
Chiar dacă 2 cele mai importante puncte de trecere a frontierei dintre Republica Moldova și Ucraina, și anume Palanca și Tudora, se află pe

teritoriul raionului Ștefan Vodă acest fapt nu contribuie într-o oarecare măsură la dezvoltarea economiei locale. Percepția comunității de afaceri cu privire la impactul amplasării geografice a raionului asupra economiei locale este aproape de media pe țară. Conform pilonului producția economică, raionul Ștefan Vodă ocupă locul 35 din 35 raioane analizate.

Printre dezavantajele identificate în cadrul cercetării pot fi numite: veniturile companiilor din industrie, producția industrială, migrația internă și migrația forței de muncă, așteptările salariale ale persoanelor în căutare a unui loc de muncă, birocrația, comunicarea electronică cu autoritățile locale.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	26	3,34	3,48
Activitatea economică	31	2,77	3,31
Mediul economic	17	3,22	3,25
Producția economică	35	2,33	3,37
Administrarea publică și legislația	5	3,77	3,46
Legislație	8	3,62	3,38
Administrația publică	4	3,88	3,51
Tehnologie și infrastructură	19	3,88	3,91
Infrastructură	16	3,88	3,89
Tehnologie	18	3,88	3,93
Educație și resurse umane	15	3,49	3,43
Resurse umane	19	3,37	3,42
Educație	13	3,61	3,43

Principalele avantaje competitive

Interesul instituțiilor de stat în raion	1,27	
Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri	1,17	
Percepția impozitelor locale	1,17	
Cunoștințe despre științele naturii	1,15	
Calitatea infrastructurii rutiere	1,14	

Principalele dezavantaje competitive

Așteptările salariale ale celor aflați în căutare de locuri de muncă	-0,81	
Companii multinaționale și străine	-0,66	
Nivelul de competitivitate în industrie	-0,64	
Șomajul	-0,53	
Aplicarea legii în instanța locală	-0,41	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		17	3,22	■
1.1	Densitatea populației	29	1,68	■
1.2	Populația urbană	30	3,06	■
1.3	Pondere angajaților în populația totală	17	3,20	■
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	22	3,33	■
1.5	Densitatea companiilor industriale	12	4,34	■
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	1	4,14	■
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	2	4,14	■
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	3	4,36	■
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	27	2,21	■
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	11	3,71	■
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	26	2,71	■
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	14	4,00	■
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	18	3,86	■
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	13	3,36	■
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	19	3,14	■
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	13	3,86	■
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	10	3,79	■
1.18	Companii multinaționale și străine*	28	2,07	■

Pilonul 2: Producția economică**35 2,33** ■

2.1	Salariul mediu lunar	34	1,53	■
2.2	Valoarea livrărilor produse	26	2,36	■
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	34	2,35	■
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	21	3,25	■
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	26	2,69	■
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	16	4,15	■
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	18	3,57	■
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	7	3,69	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		8	3,62	■
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	17	3,29	■
3.2	Percepția impozitelor locale*	1	4,64	■
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	30	2,93	■

Pilonul 4: Administrația publică**4 3,88** ■

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	28	2,69	■
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	1	4,43	■
4.3	Protecția proprietății private*	3	4,00	■
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	16	3,57	■
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	23	3,57	■
4.6	Disponibilitatea informației publice*	9	4,62	■
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	17	4,36	■
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	1	4,29	■
4.9	Impactul autorităților*	3	4,29	■
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	5	4,29	■
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	5	4,07	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		16	3,88	■
5.1	Densitatea drumurilor naționale	33	3,78	■
5.2	Densitatea drumurilor locale	24	3,20	■
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	25	3,81	■
5.4	Utilizarea drumurilor locale	14	4,85	■
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	2	4,00	■
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	15	3,57	■
5.7	Disponibilitatea băncilor*	18	4,43	■
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	17	4,71	■
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	18	4,14	■

Pilonul 6: Tehnologie**18 3,88** ■

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	18	2,82	■
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	22	3,75	■
6.3	Nivelul tehnologiei*	3	3,86	■
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	31	4,23	■
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	28	3,71	■
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	8	4,86	■
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	22	4,71	■
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	3	5,00	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		19	3,37	■
7.1	Șomajul*	23	2,14	■
7.2	Șomaj pe termen lung*	32	3,50	■
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	6	3,07	■
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	4	4,36	■
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	13	2,79	■
7.6	Migrația internă	32	2,60	■
7.7	Creșterea naturală a populației	18	4,44	■
7.8	Indicele de îmbătrânire	18	3,72	■
7.9	Ponderea studenților în populația totală	12	3,55	■
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	7	4,93	■
7.11	Așteptările salariale*	33	2,50	■
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	11	4,71	■
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	27	3,71	■

Pilonul 8: Educație**13 3,61** ■

8.1	Nivelul de studii*	4	4,36	■
8.2	Calificarea angajaților*	1	4,14	■
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	2	3,69	■
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	7	4,86	■
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	29	2,86	■
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	1	4,79	■
8.7	Rata de promovare a examenelor	27	2,72	■
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	8	3,64	■
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	5	4,29	■
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	14	4,36	■
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	4	3,79	■

Strășeni

clasamentul: **12** / 35

Populația	92 200
Suprafața	730 km ²

Densitatea populației	126 pers. / km ²
Numărul de angajați	10 653 (11,6 %)
Salariul mediu lunar	3 392 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

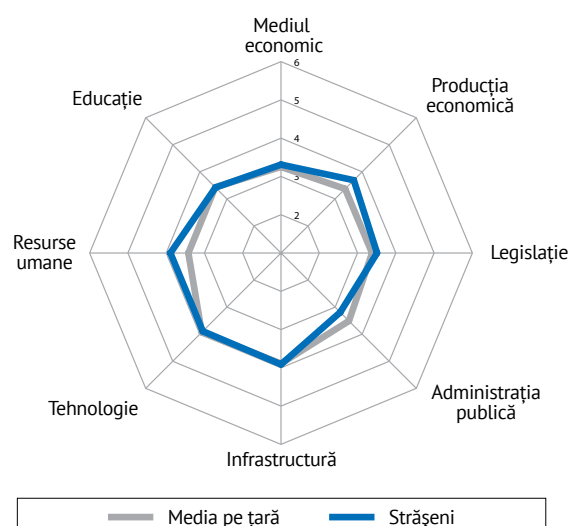
Raionul Strășeni se află în zona de centru a Republicii Moldova, fiind la o distanță de 30 kilometri față de municipiul Chișinău.

Economia raionului Strășeni este caracterizată de prezența ramurilor agricole, zootehnie, prelucrarea produselor agricole, textilă, materialelor de construcții și extractivă. În raionul Strășeni sunt cele mai multe la număr fabrici de vin. Industria raionului este preponderent axată pe sectorul vitivinicol (vinuri și divinuri). Nul din sectoarele puternic dezvoltate este cel al zootehniei, și în special creșterea păsărilor și vitelor, fiind plasat pe locul 3 din țară după numărul de capete crescute. Totodată, în raionul Strășeni, la cariera Micăuți se extrage pietriș, prundiș, silex și pietre pentru cioplit și construcții. Un avantaj care nu este valorificat de raion îl reprezintă fondul forestier, care însumează aproximativ 35% din fondul forestier a țării.

Conform clasamentului raionul Strășeni sa poziționat pe locul 12 din 35. Raionul a înregistrat un scor pozitiv la capitolul resurse umane și producție economică, ocupînd locul 4 și respectiv 13. Printre dezavantajele raionului se numără: impactul economiei informale asupra mediului de afaceri, lipsa capitalului și resurselor financiare, impactul poziției geografice asupra raionului, disponibilitatea forței de muncă, calitatea proastă a drumurilor, structura pe vîrstă a populației angajate.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	12	3,57	3,48
Activitatea economică	11	3,50	3,31
Mediul economic	13	3,31	3,25
Producția economică	11	3,69	3,37
Administrarea publică și legislația	24	3,32	3,46
Legislație	10	3,51	3,38
Administrația publică	31	3,19	3,51
Tehnologie și infrastructură	17	3,90	3,91
Infrastructură	15	3,91	3,89
Tehnologie	17	3,89	3,93
Educație și resurse umane	8	3,65	3,43
Resurse umane	4	3,89	3,42
Educație	20	3,42	3,43

Principalele avantaje competitive

Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,76	<div></div>
Utilizarea automobilelor personale	0,67	<div></div>
Șomaj pe termen lung	0,58	<div></div>
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	0,53	<div></div>
Disponibilitatea oficiilor poștale	0,51	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Disponibilitatea resurselor financiare și de capital	-1,04	<div></div>
Aplicarea legii în instanța locală	-0,83	<div></div>
Potențial pentru dezvoltarea turismului	-0,77	<div></div>
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,74	<div></div>
Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri	-0,67	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		13	3,31	
1.1	Densitatea populației	4	3,06	
1.2	Populația urbană	16	3,91	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	20	3,06	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	5	4,04	
1.5	Densitatea companiilor industriale	6	4,58	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	14	2,93	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	26	3,06	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	13	3,88	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	19	2,73	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	25	3,29	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	35	2,13	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	28	3,41	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	30	3,12	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	26	2,94	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	22	2,94	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	10	3,88	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	30	2,65	
1.18	Companii multinaționale și străine*	25	2,12	

Pilonul 2: Producția economică**11 3,69**

2.1	Salariul mediu lunar	11	3,78	
2.2	Valoarea livrărilor produse	13	3,41	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	7	3,91	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	16	3,41	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	9	3,77	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	9	4,38	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	15	3,65	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	21	3,00	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		10	3,51	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	6	3,94	
3.2	Percepția impozitelor locale*	21	3,41	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	20	3,18	

Pilonul 4: Administrația publică**31 3,19**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	33	2,33	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	29	3,06	
4.3	Protecția proprietății private*	31	2,75	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	18	3,50	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	22	3,59	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	21	4,20	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	29	3,94	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	25	2,53	
4.9	Impactul autorităților*	10	3,88	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	8	4,18	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	19	3,07	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (De)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		15	3,91	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	2	5,00	
5.2	Densitatea drumurilor locale	15	3,57	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	13	4,42	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	29	4,18	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	26	2,18	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	23	3,34	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	23	4,25	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	14	4,88	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	26	3,71	

Pilonul 6: Tehnologie**17 3,89**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	16	2,89	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	23	3,75	
6.3	Nivelul tehnologiei*	22	3,12	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	11	5,41	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	25	3,79	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	19	4,65	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	4	5,13	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	16	4,41	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		4	3,89	
7.1	Șomajul*	10	2,80	
7.2	Șomaj pe termen lung*	7	4,53	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	26	2,47	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	27	3,53	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	8	3,00	
7.6	Migrația internă	6	4,15	
7.7	Creșterea naturală a populației	4	5,31	
7.8	Indicele de îmbătrânire	5	4,47	
7.9	Pondere studenților în populația totală	10	3,92	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	27	4,06	
7.11	Așteptările salariale*	9	3,56	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	25	4,18	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	25	3,75	

Pilonul 8: Educație**20 3,42**

8.1	Nivelul de studii*	7	4,25	
8.2	Calificarea angajaților*	27	2,76	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	19	2,88	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	20	4,44	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	11	3,40	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	12	3,93	
8.7	Rata de promovare a examenelor	21	3,20	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	21	3,12	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	13	3,94	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	15	4,35	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	10	3,31	

Populația	43 700
Suprafața	674 km ²

Densitatea populației	65 pers. / km ²
Numărul de angajați	6 291 (14,4 %)
Salariul mediu lunar	3 101 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

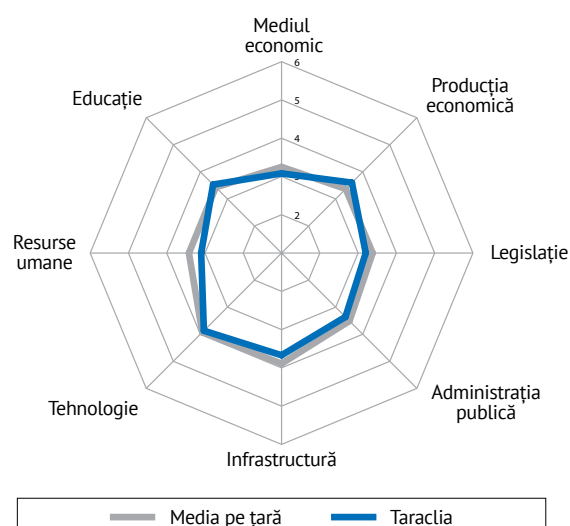
Raionul Taraclia este poziționat în partea de sud a țării, în apropierea raionului Cahul și UTA Găgăuzia. Economia raionului Taraclia este caracterizată de către sectorul agricol și cel de prelucrare a producției agricole. Raionul Taraclia dispune de cele mai multe terenuri agricole exprimate ca pondere din total suprafața raionului; terenurile agricole au cea mai mică rată de eroziune. Pe teritoriul raionului este prezentă și o zonă antreprenoriatului liber Tvardița, care a atras aproximativ 100 milioane dolari investiții de la începutul activității acesteia.

Industria raionului este puternic reprezentată de ramura viti-vinicolă, și anume producerea vinului și divinerilor, și de ramura producerii sucurilor din legume și fructe. Cu toate că economia raionului are un grad de industrializare relativ bun, scorul scăzut la capitolele resurse umane, tehnologie, administrație publică, au clasat raionul pe locul 21 din 35. Din

dezavantajele raionului se numără: amplasarea geografică a raionului, competitivitatea scăzută în sectorul serviciilor, potențialul mic pentru turism, migrația forței de muncă calificată, disponibilitatea informației cu caracter public, impactul economiei informale, lipsa comunicării electronice cu autoritățile publice, dar și interesul scăzut al acestor în dezvoltarea economică a raionului.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	21	3,41	3,48
Activitatea economică	15	3,34	3,31
Mediul economic	25	3,08	3,25
Producția economică	12	3,60	3,37
Administrarea publică și legislația	26	3,29	3,46
Legislație	26	3,20	3,38
Administrația publică	25	3,36	3,51
Tehnologie și infrastructură	27	3,77	3,91
Infrastructură	27	3,67	3,89
Tehnologie	21	3,87	3,93
Educație și resurse umane	24	3,32	3,43
Resurse umane	31	3,10	3,42
Educație	16	3,53	3,43

Principalele avantaje competitive

Utilizarea automobilelor personale	0,66	
Șomaj pe termen lung	0,56	
Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă	0,49	
Dezvoltarea potențialului întreprinderilor	0,41	
Impactul corupției asupra autorităților	0,27	

Principalele dezavantaje competitive

Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	-1,06	
Nivelul de competitivitate în sectorul servicii	-1,06	
Comunicare electronică cu autoritățile locale	-0,90	
Calitatea infrastructurii rutiere	-0,81	
Structura de vârstă a șomajului	-0,80	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		25	3,08
1.1	Densitatea populației	35	1,19
1.2	Populația urbană	3	4,81
1.3	Pondere angajaților în populația totală	10	3,72
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	9	3,77
1.5	Densitatea companiilor industriale	10	4,43
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	17	2,73
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	24	3,07
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	35	2,53
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	23	2,47
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	32	3,13
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	21	2,87
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	34	2,73
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	26	3,40
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	21	3,00
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	25	2,80
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	28	3,27
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	27	2,67
1.18	Companii multinaționale și străine*	21	2,27

Pilonul 2: Producția economică**12 3,6**

2.1	Salariul mediu lunar	25	2,94
2.2	Valoarea livrabilelor produse	6	4,66
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	15	3,25
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	8	4,31
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	28	2,50
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	10	4,29
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	19	3,53
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	9	3,47

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		26	3,2
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	27	2,86
3.2	Percepția impozitelor locale*	17	3,53
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	19	3,20

Pilonul 4: Administrația publică**25 3,36**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	17	3,07
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	14	3,79
4.3	Protecția proprietății private*	25	3,13
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	29	3,13
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	25	3,40
4.6	Disponibilitatea informației publice*	31	3,80
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	35	3,20
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	27	2,47
4.9	Impactul autorităților*	27	3,27
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	14	4,00
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	12	3,43

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		27	3,67
5.1	Densitatea drumurilor naționale	18	4,29
5.2	Densitatea drumurilor locale	21	3,29
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	5	4,80
5.4	Utilizarea drumurilor locale	8	5,09
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	30	2,07
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	28	3,24
5.7	Disponibilitatea băncilor*	30	4,00
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	27	4,33
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	34	3,27

Pilonul 6: Tehnologie**21 3,87**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	13	3,02
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	7	4,09
6.3	Nivelul tehnologiei*	31	2,87
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	28	4,57
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	21	3,93
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	29	4,21
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	5	5,07
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	22	4,27

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		31	3,1
7.1	Șomajul*	25	2,07
7.2	Șomaj pe termen lung*	8	4,47
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	32	2,07
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	20	3,87
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	23	2,40
7.6	Migrația internă	14	3,69
7.7	Creșterea naturală a populației	23	3,81
7.8	Indicele de îmbătrânire	25	3,11
7.9	Pondere studenților în populația totală	30	2,25
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	24	4,13
7.11	Așteptările salariale*	28	2,93
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	19	4,40
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	20	3,87

Pilonul 8: Educație**16 3,53**

8.1	Nivelul de studii*	19	3,87
8.2	Calificarea angajaților*	11	3,40
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	6	3,53
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	23	4,40
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	24	3,07
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	19	3,73
8.7	Rata de promovare a examenelor	13	3,51
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	17	3,27
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	26	3,60
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	35	3,40
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	11	3,27

Telenești

clasamentul: **35** / 35

Populația	72 900
Suprafața	849 km ²

Densitatea populației	86 pers. / km ²
Numărul de angajați	7 234 (9,9 %)
Salariul mediu lunar	2 946 Lei

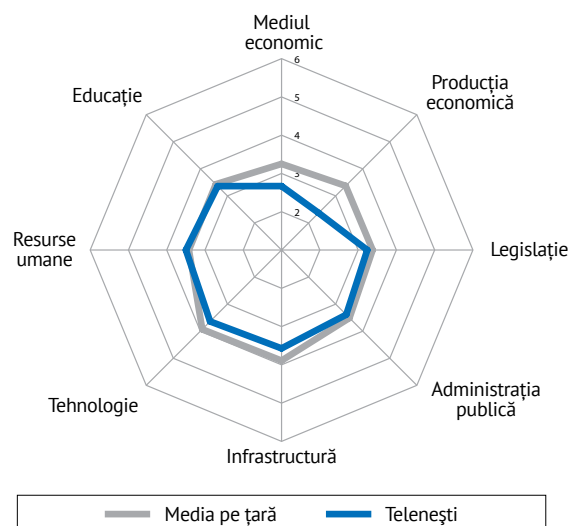
Privire de ansamblu asupra raionului

Raionul Telenești se află în partea de nord a țării, în vecinătate cu raionul Ungheni, Sîngerei, Orhei și Strășeni. Economia raionului este preponderent focalizată pe ramura agricolă, prelucrarea producției agricole și zootehnie. În mare parte sectorul agricol este reprezentat de o multitudine de gospodării țărănești, iar cea mai mare a terenurilor arabile sunt prelucrate de aceste gospodării. Fitotehnia ocupă aproximativ 80% din structura totală a terenurilor arabile. În raion sunt doar 3 producători relativ mari, care prelucreează terenuri de maxim 40 hectare. În raion își desfășoară activitatea 2 avicole și 3 ferme de creșterea ovinelor, porcinelor și caprinelor. Conform clasamentului indicelui, raionul Telenești este clasat pe ultimul loc, cel mai mic scor obținând la capitolul mediul economic, producția economică, tehnologie și infrastructură.

Din dezavantajele raionului pot fi numite: amplasarea geografică a raionului, condițiile actuale a mediului de afaceri, nivelul scăzut de competitivitate în industrie, potențialul scăzut a turismului, disponibilitatea mică de implementare a ultimelor tehnologii în procesul de producere, migrația forței de muncă, impactul economiei informale asupra mediului de afaceri, lipsa capitalului și resurselor financiare, mărimea taxelor locale, etc. Economia fiind preponderent agrară aceasta este puternic expusă condițiilor climatice nefavorabile.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	35	3,08	3,48
Activitatea economică	35	2,52	3,31
Mediul economic	35	2,67	3,25
Producția economică	34	2,37	3,37
Administrarea publică și legislația	22	3,33	3,46
Legislație	25	3,24	3,38
Administrația publică	23	3,39	3,51
Tehnologie și infrastructură	34	3,60	3,91
Infrastructură	30	3,57	3,89
Tehnologie	31	3,64	3,93
Educație și resurse umane	19	3,43	3,43
Resurse umane	13	3,50	3,42
Educație	24	3,36	3,43

Principalele avantaje competitive

Disponibilitatea forței de muncă necalificate	1,39	
Caracterul ecologic a proceselor de producție	1,32	
Competențe lingvistice: limba maternă	1,29	
Disponibilitatea informației publice	1,08	
Echitatea în selectarea angajaților	0,97	

Principalele dezavantaje competitive

Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri	-1,97	
Potențial pentru dezvoltarea turismului	-1,29	
Condițiile actuale de afaceri	-1,20	
Nivelul de competitivitate în industrie	-1,05	
Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnologiile de ultimă oră	-0,97	

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		35	2,67 ■
1.1 Densitatea populației	20	2,31	■
1.2 Populația urbană	32	2,96	■
1.3 Ponderea angajaților în populația totală	34	1,87	■
1.4 Densitatea companiilor neindustriale	32	2,91	■
1.5 Densitatea companiilor industriale	29	3,80	■
1.6 Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	24	2,58	■
1.7 Nivelul corupției printre întreprinderile private*	9	3,58	■
1.8 Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	10	3,95	■
1.9 Nivelul de competitivitate în industrie*	32	1,74	■
1.10 Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	22	3,37	■
1.11 Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	25	2,79	■
1.12 Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	35	1,74	■
1.13 Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	33	2,95	■
1.14 Condițiile actuale de afaceri*	35	1,94	■
1.15 Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	33	2,53	■
1.16 Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	33	2,89	■
1.17 Potențial pentru dezvoltarea turismului*	34	2,00	■
1.18 Companii multinaționale și străine*	14	2,63	■

Pilonul 2: Producția economică**34 2,37** ■

2.1 Salariul mediu lunar	33	1,95	■
2.2 Valoarea livrărilor produse	29	2,25	■
2.3 Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	27	2,77	■
2.4 Cifra de afaceri a companiilor industriale	32	2,47	■
2.5 Construirea de clădiri rezidențiale	34	1,83	■
2.6 Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	12	4,26	■
2.7 Caracterul ecologic a proceselor de producție*	2	4,84	■
2.8 Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	30	2,78	■

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		# Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		25	3,24 ■
3.1 Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	7	3,84	■
3.2 Percepția impozitelor locale*	32	2,83	■
3.3 Perspective de dezvoltare a afacerilor*	25	3,06	■

Pilonul 4: Administrația publică**23 3,39** ■

4.1 Aplicarea legii în instanța locală*	19	2,94	■
4.2 Impactul corupției asupra autorităților*	10	3,83	■
4.3 Protecția proprietății private*	26	3,05	■
4.4 Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	25	3,32	■
4.5 Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	31	3,06	■
4.6 Disponibilitatea informației publice*	3	5,11	■
4.7 Comunicare electronică cu autoritățile locale*	19	4,32	■
4.8 Interesul instituțiilor de stat în raion*	33	2,05	■
4.9 Impactul autorităților*	30	2,95	■
4.10 Managementul economic al autorităților locale*	34	3,16	■
4.11 Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	22	2,94	■

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		# Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		30	3,57 ■
5.1 Densitatea drumurilor naționale	28	4,10	■
5.2 Densitatea drumurilor locale	19	3,30	■
5.3 Utilizarea drumurilor naționale	24	3,90	■
5.4 Utilizarea drumurilor locale	20	4,58	■
5.5 Calitatea infrastructurii rutiere*	19	2,47	■
5.6 Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	33	2,76	■
5.7 Disponibilitatea băncilor*	31	3,84	■
5.8 Disponibilitatea oficiilor poștale*	25	4,42	■
5.9 Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	17	4,16	■

Pilonul 6: Tehnologie**31 3,64** ■

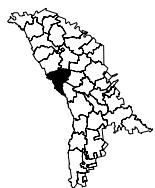
6.1 Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	26	2,69	■
6.2 Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	30	3,61	■
6.3 Nivelul tehnologiei*	32	2,47	■
6.4 Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	9	5,42	■
6.5 Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	35	2,84	■
6.6 Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	5	4,95	■
6.7 Utilizarea automobilelor personale*	18	4,79	■
6.8 Utilizarea automobilelor comerciale*	23	4,16	■

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		# Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		13	3,5 ■
7.1 Șomajul*	14	2,53	■
7.2 Șomaj pe termen lung*	13	4,21	■
7.3 Structura de vârstă a șomajului*	19	2,63	■
7.4 Disponibilitatea forței de muncă*	29	3,50	■
7.5 Migrația forței de muncă calificate*	22	2,42	■
7.6 Migrația internă	34	1,88	■
7.7 Creșterea naturală a populației	13	4,81	■
7.8 Indicele de îmbătrânire	9	4,24	■
7.9 Ponderea studenților în populația totală	8	3,93	■
7.10 Echitatea în selectarea angajaților*	5	5,05	■
7.11 Așteptările salariale*	16	3,37	■
7.12 Disciplina și eforturile angajaților*	13	4,58	■
7.13 Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	31	3,37	■

Pilonul 8: Educație**24 3,36** ■

8.1 Nivelul de studii*	31	3,67	■
8.2 Calificarea angajaților*	26	2,79	■
8.3 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	28	2,58	■
8.4 Competențe lingvistice: limba maternă*	1	5,42	■
8.5 Competențe lingvistice: limbi străine*	30	2,84	■
8.6 Cunoștințe despre științele naturii*	27	3,53	■
8.7 Rata de promovare a examenelor	17	3,35	■
8.8 Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	24	3,05	■
8.9 Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	8	4,05	■
8.10 Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	2	5,42	■
8.11 Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	33	2,37	■

Populația	117 400
Suprafața	1 083 km ²

Densitatea populației	108 pers. / km ²
Numărul de angajați	16 884 (14,4 %)
Salariul mediu lunar	3 420 Lei

Privire de ansamblu asupra raionului

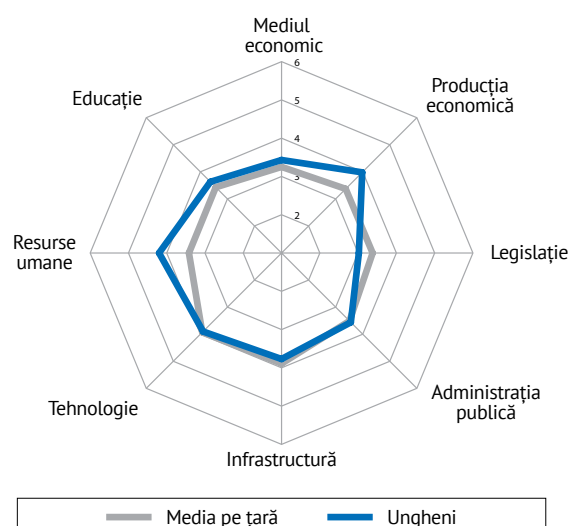
Raionul Ungheni se află în partea de centru a țării, fiind în proximitate cu frontiera României. Totodată, distanța dintre Ungheni și Iași este de maxim 15 kilometri. Totodată, unul din cele mai utilizate puncte de trecere a frontierei, Vama Sculeni se află pe teritoriul raionului Ungheni. Economia raionului Ungheni este caracterizată de prezența zonei economice libere, întreprinderi mixte cu participarea investitorilor străini. Plasarea geografică în proximitate cu frontiera României este indubitabil un avantaj pentru economia locală. Economia raionului este caracterizată de prezența ramurii agricole, industriilor alimentară, ușoară, confecțiilor și materialelor de construcții. Printre companiile cu cel mai mare aport la economia locală se numără: ICS Lear Corporation, fabrica de producere a covoarelor, Ceramica-Ungheni, unica întreprindere ce confecționează produse de ceramică din Republica Moldova. Zona economică liberă Ungheni a fost creată în anul

2002, pentru o perioadă de 25 de ani, iar pînă la momentul de față aceasta a atras investiții în valoare de 257 milioane dolari SUA.

Printre avantajele competitive a raionului se numără următoarele: gestiunea resurselor publice de către autoritățile locale, densitatea companiilor industriale, valoarea bunurilor produse și livrate, amplasarea geografică a raionului, nivelul de educație a resurselor umane, abilitățile forței de muncă în științe exacte. Din dezavantaje se numără: calitatea proastă a drumurilor, migrația internă a forței de muncă, barierele pentru dezvoltarea afacerilor, și productivitatea scăzută a angajaților.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	7	3,70	3,48
Activitatea economică	7	3,71	3,31
Mediul economic	7	3,43	3,25
Producția economică	6	3,98	3,37
Administrarea publică și legislația	20	3,34	3,46
Legislație	32	3,02	3,38
Administrația publică	18	3,56	3,51
Tehnologie și infrastructură	24	3,83	3,91
Infrastructură	25	3,77	3,89
Tehnologie	16	3,90	3,93
Educație și resurse umane	2	3,91	3,43
Resurse umane	2	4,20	3,42
Educație	10	3,63	3,43

Principalele avantaje competitive

Managementul economic al autorităților locale	0,67	
Structura de vârstă a șomajului	0,59	
Nivelul tehnologiei	0,47	
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,43	
Migrația forței de muncă calificate	0,40	

Principalele dezavantaje competitive

Nivelul corupției printre întreprinderile private	-0,71	
Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor	-0,67	
Motivația angajaților pentru sporirea productivității	-0,62	
Disponibilitatea oficiilor poștale	-0,61	
Informații despre furnizarea de bunuri și servicii	-0,54	

Subindicele I: Activitatea economică

		#	Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		7	3,43	
1.1	Densitatea populației	6	2,80	
1.2	Populația urbană	8	4,44	
1.3	Pondere angajaților în populația totală	8	3,79	
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	6	4,02	
1.5	Densitatea companiilor industriale	7	4,54	
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	20	2,68	
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	30	2,63	
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	27	3,28	
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	17	2,79	
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	17	3,50	
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	15	3,16	
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	14	4,00	
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	25	3,42	
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	28	2,79	
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	23	2,89	
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	23	3,53	
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	13	3,58	
1.18	Companii multinaționale și străine*	7	3,06	

Pilonul 2: Producția economică**6 3,98**

2.1	Salariul mediu lunar	7	4,00	
2.2	Valoarea livrabilelor produse	4	4,86	
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	18	3,10	
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	7	4,34	
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	21	3,08	
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	29	3,47	
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	21	3,47	
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	26	2,89	

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

		#	Punctaj	
Pilonul 3: Legislație		32	3,02	
3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	29	2,78	
3.2	Percepția impozitelor locale*	25	3,21	
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	24	3,06	

Pilonul 4: Administrația publică**18 3,56**

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	21	2,88	
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	28	3,17	
4.3	Protecția proprietății private*	7	3,71	
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	13	3,65	
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	20	3,61	
4.6	Disponibilitatea informației publice*	11	4,56	
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	20	4,28	
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	9	3,50	
4.9	Impactul autorităților*	14	3,79	
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	3	4,53	
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	15	3,26	

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

		#	Punctaj	
Pilonul 5: Infrastructură		25	3,77	
5.1	Densitatea drumurilor naționale	22	4,19	
5.2	Densitatea drumurilor locale	8	4,17	
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	30	3,65	
5.4	Utilizarea drumurilor locale	19	4,58	
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	16	2,58	
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	29	3,12	
5.7	Disponibilitatea băncilor*	27	4,11	
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	32	3,79	
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	22	3,95	

Pilonul 6: Tehnologie**16 3,9**

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	12	3,03	
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	12	3,94	
6.3	Nivelul tehnologiei*	4	3,84	
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	17	5,12	
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	29	3,71	
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	33	3,84	
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	27	4,42	
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	32	3,84	

Subindicele IV: Educație și resurse umane

		#	Punctaj	
Pilonul 7: Resurse umane		2	4,2	
7.1	Șomajul*	11	2,78	
7.2	Șomaj pe termen lung*	14	4,17	
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	1	3,53	
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	10	4,16	
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	5	3,32	
7.6	Migrația internă	18	3,42	
7.7	Creșterea naturală a populației	1	5,75	
7.8	Indicele de îmbătrânire	13	4,12	
7.9	Pondere studenților în populația totală	1	5,49	
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	12	4,61	
7.11	Așteptările salariale*	14	3,39	
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	12	4,61	
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	32	3,33	

Pilonul 8: Educație**10 3,63**

8.1	Nivelul de studii*	14	4,05	
8.2	Calificarea angajaților*	20	3,00	
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	14	3,00	
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	14	4,61	
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	6	3,58	
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	9	3,95	
8.7	Rata de promovare a examenelor	8	3,83	
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	10	3,61	
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	24	3,63	
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	27	4,00	
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	16	3,11	

Populația	161 800
Suprafața	1 832 km ²

Densitatea populației	88 pers. / km ²
Numărul de angajați	26 189 (16,2 %)
Salariul mediu lunar	3 229 Lei

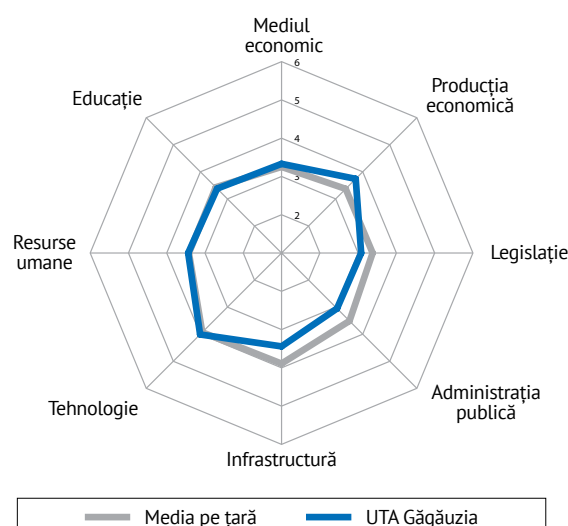
Privire de ansamblu asupra raionului

UTA Gagăuzia este unitatea teritorial administrativă creată în anul anul 1994 prin legea 344 din 23.12.1994. Economia regiunii este preponderent axată pe ramura agriculturii, procesarea produselor agricole, textilă și de prelucrare, însă economia locală trece printr-o rapidă schimbare. Cu toate acestea rolul industriei alimentare este unul vital pentru economia locală. Industria alimentară a unității este puternic reprezentată de ramura viti-vinicolă. Ce ține de industria textilă și de prelucrare aceasta este reprezentată de prezența a câtorva companii din domeniul confecțiilor și textilelor, dar și de prelucrare a pieilor. În mare parte producția produsă este exportată spre piața tradițională ce a Federației Ruse, însă tendința de reorientare a exporturilor spre piața UE este tot mai accentuată în ultima perioadă. Regiunea are un potențial economic de dezvoltare destul de bun.

Conform clasamentului Gagăuzia a fost clasată pe locul 18 din 35 de raioane analizate. Capitoarele la care regiunea a primit cel mai mic scor sunt Legislația, administrarea publică și infrastructura. Cu toate acestea dacă este să analizăm pilonii mediul economic și producția economică, regiunea este poziționată pe locurile 10 în ambele cazuri. Din dezavantajele care afectează mediul de afaceri pot fi numite următoarele: calitatea proastă a drumurilor, birocrația, îndeplinirea promisiunilor și responsabilităților pe care le au autoritățile locale, potențialul scăzut pentru turism, impactul economiei informale asupra mediului de afaceri, migrația forței de muncă calificate și structura pe vîrstă a populației angajate.

Indicele mediului de afaceri regional

	Clasamentul (1 - 35)	Punctajul	Media pe țară
RBEI	18	3,45	3,48
Activitatea economică	9	3,53	3,31
Mediul economic	10	3,33	3,25
Producția economică	10	3,74	3,37
Administrarea publică și legislația	32	3,06	3,46
Legislație	31	3,08	3,38
Administrația publică	32	3,05	3,51
Tehnologie și infrastructură	29	3,73	3,91
Infrastructură	33	3,44	3,89
Tehnologie	9	4,01	3,93
Educație și resurse umane	22	3,41	3,43
Resurse umane	16	3,44	3,42
Educație	21	3,38	3,43

Principalele avantaje competitive

Utilizarea automobilelor personale	0,58	<div></div>
Utilizarea automobilelor comerciale	0,51	<div></div>
Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi	0,48	<div></div>
Dezvoltarea potențialului întreprinderilor	0,24	<div></div>
Nivelul de studii	0,21	<div></div>

Principalele dezavantaje competitive

Calitatea infrastructurii rutiere	-0,89	<div></div>
Birocrație și întârzieri din vina autorităților	-0,88	<div></div>
Nivelul corupției printre întreprinderile private	-0,84	<div></div>
Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale	-0,80	<div></div>
Potențial pentru dezvoltarea turismului	-0,70	<div></div>

Subindicele I: Activitatea economică

		# Punctaj	
Pilonul 1: Mediul economic		10	3,33
1.1	Densitatea populației	18	2,36
1.2	Populația urbană	5	4,65
1.3	Pondere angajaților în populația totală	4	4,11
1.4	Densitatea companiilor neindustriale	7	3,98
1.5	Densitatea companiilor industriale	8	4,52
1.6	Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	28	2,50
1.7	Nivelul corupției printre întreprinderile private*	32	2,44
1.8	Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	23	3,57
1.9	Nivelul de competitivitate în industrie*	25	2,32
1.10	Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	24	3,32
1.11	Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	17	3,00
1.12	Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	23	3,68
1.13	Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	27	3,39
1.14	Condițiile actuale de afaceri*	33	2,56
1.15	Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	24	2,85
1.16	Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	30	3,07
1.17	Potențial pentru dezvoltarea turismului*	26	2,68
1.18	Companii multinaționale și străine*	17	2,57

Pilonul 2: Producția economică

10 3,74

2.1	Salariul mediu lunar	18	3,38
2.2	Valoarea livrabilelor produse	10	4,01
2.3	Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	8	3,76
2.4	Cifra de afaceri a companiilor industriale	10	4,02
2.5	Construirea de clădiri rezidențiale	4	4,01
2.6	Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	17	4,13
2.7	Caracterul ecologic a proceselor de producție*	26	3,29
2.8	Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	29	2,80

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

Pilonul 3: Legislație

Punctaj

31 3,08

3.1	Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	21	3,19
3.2	Percepția impozitelor locale*	28	3,12
3.3	Perspective de dezvoltare a afacerilor*	32	2,92

Pilonul 4: Administrația publică

32 3,05

4.1	Aplicarea legii în instanța locală*	29	2,67
4.2	Impactul corupției asupra autorităților*	30	3,04
4.3	Protecția proprietății private*	18	3,33
4.4	Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	33	2,69
4.5	Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	33	2,71
4.6	Disponibilitatea informației publice*	34	3,68
4.7	Comunicare electronică cu autoritățile locale*	31	3,93
4.8	Interesul instituțiilor de stat în raion*	29	2,46
4.9	Impactul autorităților*	28	3,22
4.10	Managementul economic al autorităților locale*	25	3,71
4.11	Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	28	2,67

- Avantaj competitiv ferm al raionului
- Dezavantaj competitiv ferm al raionului
- (Dez)avantaj competitiv lipsit de fermitate al raionului

* Date bazate pe Sondajul opiniilor antreprenorilor

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

Pilonul 5: Infrastructură

Punctaj

33 3,44

5.1	Densitatea drumurilor naționale	15	4,37
5.2	Densitatea drumurilor locale	33	2,08
5.3	Utilizarea drumurilor naționale	16	4,23
5.4	Utilizarea drumurilor locale	33	3,79
5.5	Calitatea infrastructurii rutiere*	31	2,00
5.6	Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	18	3,45
5.7	Disponibilitatea băncilor*	20	4,36
5.8	Disponibilitatea oficiilor poștale*	22	4,50
5.9	Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	25	3,79

Pilonul 6: Tehnologie

9 4,01

6.1	Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	11	3,06
6.2	Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	4	4,25
6.3	Nivelul tehnologiei*	28	2,93
6.4	Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	18	5,11
6.5	Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	26	3,74
6.6	Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	26	4,46
6.7	Utilizarea automobilelor personale*	8	5,00
6.8	Utilizarea automobilelor comerciale*	11	4,61

Subindicele IV: Educație și resurse umane

Pilonul 7: Resurse umane

Punctaj

16 3,44

7.1	Șomajul*	24	2,07
7.2	Șomaj pe termen lung*	21	3,92
7.3	Structura de vârstă a șomajului*	17	2,68
7.4	Disponibilitatea forței de muncă*	24	3,74
7.5	Migrația forței de muncă calificate*	26	2,29
7.6	Migrația internă	10	4,05
7.7	Creșterea naturală a populației	8	5,19
7.8	Indicele de îmbătrânire	14	4,06
7.9	Pondere studenților în populația totală	20	2,88
7.10	Echitatea în selectarea angajaților*	30	4,00
7.11	Așteptările salariale*	19	3,25
7.12	Disciplina și eforturile angajaților*	27	4,07
7.13	Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	22	3,82

Pilonul 8: Educație

21 3,38

8.1	Nivelul de studii*	15	4,04
8.2	Calificarea angajaților*	15	3,21
8.3	Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	12	3,11
8.4	Competențe lingvistice: limba maternă*	30	3,96
8.5	Competențe lingvistice: limbi străine*	23	3,07
8.6	Cunoștințe despre științele naturii*	33	3,21
8.7	Rata de promovare a examenelor	19	3,27
8.8	Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	18	3,25
8.9	Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	27	3,54
8.10	Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	24	4,14
8.11	Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	17	3,07

Capitolul 5

Indicatorii

Note explicative

Aspectul central al acestui capitol cuprinde clasamentele tuturor indicatorilor ce formează Indicele mediului de afaceri regional (RBEI). Înainte de prezentarea clasamentelor propriu-zise, sunt incluse explicații completate de trăsăturile specifice ale indicatorilor selecți, fiind urmate de 6 clasamente care captează particularitățile principale ale raionului. Aceste clasamente, spre deosebire de alte clasamente care prezintă indicatorii împreună cu valorile calculate ale acestora, expun datele concrete/solide (hard) care aparțin raionului corespunzător. Scopul acestor date este de a asigura cititorul cu informații fundamentale măsurabile despre raioane – populația, suprafața, densitatea populației, salariul mediu lunar și numărul și ponderea angajaților.

De menționat faptul că numărul de angajați din raioane nu reflectă populația angajată din raion, ci, mai degrabă, numărul de persoane angajate în câmpul muncii în cadrul raionului, indiferent de raionul de origine al acestora. Valorile raionului prezentate în clasamentele privind Ponderea angajaților sunt calculate prin raportarea numărului de angajați din raion la populația totală a raionului. Această caracteristică indică cazul în care raionul este atractiv pentru angajați și dispune de abilitatea de a atrage alte persoane care fac naveta din alte raioane sau, din contra, dacă numărul de persoane angajate în câmpul muncii este relativ mic în comparație cu populația totală a raionului. Dat fiind faptul că, de regulă, locuitorii nu muncesc în cadrul unor companii solide care prezintă informațiile de rigoare Biroului Național de Statistică, doar o mică parte din populația care muncește este identificată ca angajați. Pe baza definiției acestei dimensiuni, ponderea angajaților în populația totală variază, de regulă, de la 10% până la 15% în majoritatea raioanelor.

Partea centrală a Capitolului prezintă clasamentele celor 81 de indicatori ce formează RBEI. Indicatorii sunt sortați pe baza clasificării indicatorilor în funcție de numărul de identificare al acestora, care constă din numărul pilonului respectiv și numărul indicatorului în cadrul acestui pilon. Indicatorii cu asterisc afixat după denumire provin din Sondajul opiniilor întreprinzătorilor, în caz contrar indicatorul se bazează pe date statistice concrete.

Scopul acestor clasamente este de a ajuta cititorul să compare rezultatele atinse de diferite raioane în limitele unui indicator – pentru fiecare indicator prezentat, cititorul poate identifica un raion concret și punctajul acumulat de acesta. Raioanele sunt incluse în ordine descrescătoare, de la raionul cu cel mai mare punctaj până la raionul cu cel mai mic punctaj acumulat. Descrierea în detaliu a fiecărui indicator inclus în RBEI poate fi consultată în Capitolul 3.

Prezentarea interactivă a tuturor rezultatelor pe harta Republicii Moldova este disponibilă pe pagina de Internet a Proiectului. De asemenea, vizitatorii paginii de Internet pot vizualiza harta color a raioanelor din Republica Moldova nu doar în funcție de indicatorii individuali, dar și în funcție de piloni și RBEI, în general, oferindu-le utilizatorilor

posibilitatea de a schimba ponderea fiecărui indicator în parte. O asemenea modificare adițională a ponderilor se va solda cu un RBEI adaptat/personalizat pentru fiecare raion care va fi diferit de punctajul standard al RBEI.

Lista indicatorilor

Indicatorii de bază	
Populația	126
Suprafața	126
Densitatea populației	126
Numărul de angajați	127
Pondere angajaților	127
Salariul mediu lunar	127

Subindicele I: Activitatea economică

Pilonul 1: Mediul economic	
1.1 Densitatea populației	128
1.2 Populația urbană	128
1.3 Pondere angajaților în populația totală	128
1.4 Densitatea companiilor neindustriale	129
1.5 Densitatea companiilor industriale	129
1.6 Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*	129
1.7 Nivelul corupției printre întreprinderile private*	130
1.8 Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*	130
1.9 Nivelul de competitivitate în industrie*	130
1.10 Fiabilitatea partenerilor de afaceri*	131
1.11 Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*	131
1.12 Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*	131
1.13 Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*	132
1.14 Condițiile actuale de afaceri*	132
1.15 Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani *	132
1.16 Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*	133
1.17 Potențial pentru dezvoltarea turismului*	133
1.18 Companii multinaționale și străine*	133

Pilonul 2: Producția economică	
2.1 Salariul mediu lunar	134
2.2 Valoarea livrărilor produse	134
2.3 Cifra de afaceri a companiilor neindustriale	134
2.4 Cifra de afaceri a companiilor industriale	135
2.5 Construirea de clădiri rezidențiale	135
2.6 Dezvoltarea potențialului întreprinderilor*	135
2.7 Caracterul ecologic a proceselor de producție*	136
2.8 Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*	136

Subindicele II: Administrarea publică și legislația

Pilonul 3: Legislație	
3.1 Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*	136
3.2 Percepția impozitelor locale*	137
3.3 Perspective de dezvoltare a afacerilor*	137

Pilonul 4: Administrația publică	
4.1 Aplicarea legii în instanța locală*	137
4.2 Impactul corupției asupra autorităților*	138
4.3 Protecția proprietății private*	138
4.4 Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*	138
4.5 Birocrație și întârzieri din vina autorităților*	139
4.6 Disponibilitatea informației publice*	139
4.7 Comunicare electronică cu autoritățile locale*	139
4.8 Interesul instituțiilor de stat în raion*	140
4.9 Impactul autorităților*	140
4.10 Managementul economic al autorităților locale*	140
4.11 Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*	141

Subindicele III: Tehnologie și infrastructură

Pilonul 5: Infrastructură	
5.1 Densitatea drumurilor naționale	141
5.2 Densitatea drumurilor locale	141
5.3 Utilizarea drumurilor naționale	142
5.4 Utilizarea drumurilor locale	142
5.5 Calitatea infrastructurii rutiere*	142
5.6 Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe	143
5.7 Disponibilitatea băncilor*	143
5.8 Disponibilitatea oficiilor poștale*	143
5.9 Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*	144

Pilonul 6: Tehnologie	
6.1 Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.	144
6.2 Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet	144
6.3 Nivelul tehnologiei*	145
6.4 Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*	145
6.5 Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*	145
6.6 Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*	146
6.7 Utilizarea automobilelor personale*	146
6.8 Utilizarea automobilelor comerciale*	146

Subindicele IV: Educație și resurse umane

Pilonul 7: Resurse umane	
7.1 Șomajul*	147
7.2 Șomaj pe termen lung*	147
7.3 Structura de vârstă a șomajului*	147
7.4 Disponibilitatea forței de muncă*	148
7.5 Migrația forței de muncă calificate*	148
7.6 Migrația internă	148
7.7 Creșterea naturală a populației	149
7.8 Indicele de îmbătrânire	149
7.9 Pondere studenților în populația totală	149
7.10 Echitatea în selectarea angajaților*	150
7.11 Așteptările salariale*	150
7.12 Disciplina și eforturile angajaților*	150
7.13 Motivația angajaților pentru sporirea productivității*	151

Pilonul 8: Educație	
8.1 Nivelul de studii*	151
8.2 Calificarea angajaților*	151
8.3 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*	152
8.4 Competențe lingvistice: limba maternă*	152
8.5 Competențe lingvistice: limbi străine*	152
8.6 Cunoștințe despre științele naturii*	153
8.7 Rata de promovare a examenelor	153
8.8 Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*	153
8.9 Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*	154
8.10 Disponibilitatea forței de muncă necalificate*	154
8.11 Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*	154

Populația ('000)

Raionul	Valoare
1 Chișinău	809,6
2 UTA Găgăuzia	161,8
3 Bălți	150,2
4 Orhei	125,2
5 Cahul	124,6
6 Hîncești	120,7
7 Ungheni	117,4
8 Ialoveni	100,9
9 Soroca	100,1
10 Sîngerei	92,4
11 Strășeni	92,2
12 Fălești	91,8
13 Căușeni	90,8
14 Florești	88,1
15 Drochia	88,0
16 Anenii Noi	83,4
17 Edineț	81,2
18 Călărași	78,1
19 Criuleni	73,6
20 Briceni	73,4
21 Telenești	72,9
22 Ștefan Vodă	70,7
23 Rîșcani	68,4
24 Nisporeni	65,9
25 Cantemir	62,1
26 Cimișlia	60,4
27 Glodeni	60,0
28 Ocnița	54,3
29 Leova	53,0
30 Rezina	51,0
31 Taraclia	43,7
32 Dondușeni	43,3
33 Șoldănești	42,1
34 Dubăsari	35,3
35 Basarabeasca	28,6

Suprafața (km²)

Raionul	Valoare
1 UTA Găgăuzia	1 832
2 Cahul	1 546
3 Hîncești	1 484
4 Orhei	1 228
5 Căușeni	1 163
6 Florești	1 108
7 Ungheni	1 083
8 Fălești	1 073
9 Soroca	1 043
10 Sîngerei	1 033
11 Drochia	1 000
12 Ștefan Vodă	998
13 Rîșcani	936
14 Edineț	933
15 Cimișlia	923
16 Anenii Noi	892
17 Cantemir	870
18 Telenești	849
19 Briceni	814
20 Ialoveni	783
21 Leova	775
22 Glodeni	754
23 Călărași	753
24 Strășeni	730
25 Criuleni	688
26 Taraclia	674
27 Dondușeni	645
28 Chișinău	635
29 Nisporeni	630
30 Rezina	621
31 Șoldănești	598
32 Ocnița	597
33 Dubăsari	309
34 Basarabeasca	295
35 Bălți	78

Densitatea populației (pers./ km²)

Raionul	Valoare
1 Bălți	1 926
2 Chișinău	1 275
3 Ialoveni	129
4 Strășeni	126
5 Dubăsari	114
6 Ungheni	108
7 Criuleni	107
8 Nisporeni	105
9 Călărași	104
10 Orhei	102
11 Basarabeasca	97
12 Soroca	96
13 Anenii Noi	93
14 Ocnița	91
15 Briceni	90
16 Sîngerei	89
17 UTA Găgăuzia	88
18 Drochia	88
19 Edineț	87
20 Telenești	86
21 Fălești	86
22 Rezina	82
23 Hîncești	81
24 Cahul	81
25 Glodeni	80
26 Florești	80
27 Căușeni	78
28 Rîșcani	73
29 Cantemir	71
30 Ștefan Vodă	71
31 Șoldănești	70
32 Leova	68
33 Dondușeni	67
34 Cimișlia	65
35 Taraclia	65

Numărul de angajați (’000)

Raionul	Valoare
1 Chișinău	347,7 <div></div>
2 Bălți	42,5 <div></div>
3 UTA Găgăuzia	26,2 <div></div>
4 Cahul	19,1 <div></div>
5 Ungheni	16,9 <div></div>
6 Orhei	16,2 <div></div>
7 Soroca	15,1 <div></div>
8 Hîncești	12,9 <div></div>
9 Anenii Noi	12,5 <div></div>
10 Drochia	12,2 <div></div>
11 Ialoveni	11,7 <div></div>
12 Edineț	11,6 <div></div>
13 Florești	11,2 <div></div>
14 Fălești	10,7 <div></div>
15 Strășeni	10,7 <div></div>
16 Căușeni	10,4 <div></div>
17 Sîngerei	9,6 <div></div>
18 Ștefan Vodă	8,7 <div></div>
19 Călărași	8,6 <div></div>
20 Rîșcani	8,6 <div></div>
21 Criuleni	8,0 <div></div>
22 Briceni	8,0 <div></div>
23 Glodeni	7,6 <div></div>
24 Telenești	7,2 <div></div>
25 Cimișlia	7,1 <div></div>
26 Rezina	6,8 <div></div>
27 Cantemir	6,5 <div></div>
28 Ocnîța	6,3 <div></div>
29 Dondușeni	6,3 <div></div>
30 Taraclia	6,3 <div></div>
31 Nisporeni	6,2 <div></div>
32 Basarabeasca	5,6 <div></div>
33 Leova	5,4 <div></div>
34 Șoldănești	5,0 <div></div>
35 Dubăsari	3,6 <div></div>

Ponderea angajaților (%)

Raionul	Valoare
1 Chișinău	42,9 <div></div>
2 Bălți	28,3 <div></div>
3 Basarabeasca	19,4 <div></div>
4 UTA Găgăuzia	16,2 <div></div>
5 Cahul	15,3 <div></div>
6 Soroca	15,1 <div></div>
7 Anenii Noi	15,0 <div></div>
8 Dondușeni	14,6 <div></div>
9 Taraclia	14,4 <div></div>
10 Ungheni	14,4 <div></div>
11 Edineț	14,3 <div></div>
12 Drochia	13,8 <div></div>
13 Rezina	13,4 <div></div>
14 Orhei	12,9 <div></div>
15 Florești	12,7 <div></div>
16 Glodeni	12,6 <div></div>
17 Rîșcani	12,6 <div></div>
18 Ștefan Vodă	12,2 <div></div>
19 Șoldănești	12,0 <div></div>
20 Cimișlia	11,8 <div></div>
21 Fălești	11,7 <div></div>
22 Ocnîța	11,7 <div></div>
23 Ialoveni	11,6 <div></div>
24 Strășeni	11,6 <div></div>
25 Căușeni	11,5 <div></div>
26 Călărași	11,1 <div></div>
27 Criuleni	10,9 <div></div>
28 Briceni	10,8 <div></div>
29 Hîncești	10,7 <div></div>
30 Cantemir	10,4 <div></div>
31 Sîngerei	10,3 <div></div>
32 Leova	10,2 <div></div>
33 Dubăsari	10,1 <div></div>
34 Telenești	9,9 <div></div>
35 Nisporeni	9,5 <div></div>

Salariul mediu lunar (Lei)

Raionul	Valoare
1 Chișinău	4 824 <div></div>
2 Bălți	4 286 <div></div>
3 Rezina	3 849 <div></div>
4 Dubăsari	3 522 <div></div>
5 Drochia	3 497 <div></div>
6 Cahul	3 473 <div></div>
7 Ungheni	3 420 <div></div>
8 Soroca	3 405 <div></div>
9 Strășeni	3 392 <div></div>
10 Orhei	3 367 <div></div>
11 Florești	3 334 <div></div>
12 Ialoveni	3 326 <div></div>
13 Hîncești	3 319 <div></div>
14 Călărași	3 295 <div></div>
15 Basarabeasca	3 260 <div></div>
16 Criuleni	3 259 <div></div>
17 Anenii Noi	3 257 <div></div>
18 UTA Găgăuzia	3 229 <div></div>
19 Dondușeni	3 218 <div></div>
20 Edineț	3 198 <div></div>
21 Nisporeni	3 178 <div></div>
22 Rîșcani	3 158 <div></div>
23 Șoldănești	3 157 <div></div>
24 Ocnîța	3 156 <div></div>
25 Cimișlia	3 128 <div></div>
26 Briceni	3 121 <div></div>
27 Căușeni	3 104 <div></div>
28 Taraclia	3 101 <div></div>
29 Leova	3 097 <div></div>
30 Fălești	3 077 <div></div>
31 Glodeni	3 058 <div></div>
32 Sîngerei	3 026 <div></div>
33 Ștefan Vodă	2 949 <div></div>
34 Telenești	2 946 <div></div>
35 Cantemir	2 942 <div></div>

1.1 Densitatea populației

Raionul	Punctajul	1	6
1 Bălți	5,87	<div></div>	
2 Chișinău	5,60	<div></div>	
3 Ialoveni	3,09	<div></div>	
4 Strășeni	3,06	<div></div>	
5 Dubăsari	2,89	<div></div>	
6 Ungheni	2,80	<div></div>	
7 Criuleni	2,78	<div></div>	
8 Nisporeni	2,74	<div></div>	
9 Călărași	2,72	<div></div>	
10 Orhei	2,69	<div></div>	
11 Basarabeasca	2,60	<div></div>	
12 Soroca	2,57	<div></div>	
13 Anenii Noi	2,52	<div></div>	
14 Ocnița	2,46	<div></div>	
- Media pe țară	2,44	<div></div>	
15 Briceni	2,44	<div></div>	
16 Sîngerei	2,41	<div></div>	
17 Drochia	2,38	<div></div>	
18 UTA Găgăuzia	2,36	<div></div>	
19 Edineț	2,35	<div></div>	
20 Telenești	2,31	<div></div>	
21 Fălești	2,30	<div></div>	
22 Rezina	2,20	<div></div>	
23 Hîncești	2,19	<div></div>	
24 Cahul	2,14	<div></div>	
25 Glodeni	2,11	<div></div>	
26 Florești	2,10	<div></div>	
27 Rîșcani	1,81	<div></div>	
28 Cantemir	1,71	<div></div>	
29 Ștefan Vodă	1,68	<div></div>	
30 Șoldănești	1,66	<div></div>	
31 Căușeni	1,58	<div></div>	
32 Leova	1,58	<div></div>	
33 Dondușeni	1,43	<div></div>	
34 Cimișlia	1,25	<div></div>	
35 Taraclia	1,19	<div></div>	

1.2 Populația urbană

Raionul	Punctajul	1	6
1 Bălți	5,95	<div></div>	
2 Chișinău	5,85	<div></div>	
3 Taraclia	4,81	<div></div>	
4 Basarabeasca	4,75	<div></div>	
5 UTA Găgăuzia	4,65	<div></div>	
6 Soroca	4,54	<div></div>	
7 Ocnița	4,45	<div></div>	
8 Ungheni	4,44	<div></div>	
9 Edineț	4,31	<div></div>	
10 Cahul	4,30	<div></div>	
11 Leova	4,19	<div></div>	
12 Orhei	4,07	<div></div>	
13 Căușeni	4,06	<div></div>	
14 Rezina	3,98	<div></div>	
- Media pe țară	3,96	<div></div>	
15 Dondușeni	3,92	<div></div>	
16 Strășeni	3,91	<div></div>	
17 Cimișlia	3,90	<div></div>	
18 Drochia	3,87	<div></div>	
19 Rîșcani	3,87	<div></div>	
20 Florești	3,82	<div></div>	
21 Nisporeni	3,79	<div></div>	
22 Călărași	3,74	<div></div>	
23 Briceni	3,73	<div></div>	
24 Sîngerei	3,69	<div></div>	
25 Glodeni	3,61	<div></div>	
26 Fălești	3,57	<div></div>	
27 Șoldănești	3,53	<div></div>	
28 Ialoveni	3,40	<div></div>	
29 Hîncești	3,25	<div></div>	
30 Ștefan Vodă	3,06	<div></div>	
31 Criuleni	3,00	<div></div>	
32 Telenești	2,96	<div></div>	
33 Anenii Noi	2,90	<div></div>	
34 Cantemir	2,77	<div></div>	
35 Dubăsari	-		

1.3 Ponderea angajaților în populația totală

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chișinău	5,84	<div></div>	
2 Bălți	5,21	<div></div>	
3 Basarabeasca	4,41	<div></div>	
4 UTA Găgăuzia	4,11	<div></div>	
5 Cahul	3,96	<div></div>	
6 Soroca	3,88	<div></div>	
7 Anenii Noi	3,84	<div></div>	
8 Ungheni	3,79	<div></div>	
9 Edineț	3,75	<div></div>	
10 Taraclia	3,72	<div></div>	
11 Dondușeni	3,71	<div></div>	
12 Drochia	3,59	<div></div>	
13 Rezina	3,54	<div></div>	
14 Orhei	3,44	<div></div>	
15 Florești	3,39	<div></div>	
16 Rîșcani	3,35	<div></div>	
- Media pe țară	3,27	<div></div>	
17 Ștefan Vodă	3,20	<div></div>	
18 Glodeni	3,17	<div></div>	
19 Cimișlia	3,09	<div></div>	
20 Strășeni	3,06	<div></div>	
21 Fălești	2,99	<div></div>	
22 Ialoveni	2,97	<div></div>	
23 Șoldănești	2,94	<div></div>	
24 Căușeni	2,91	<div></div>	
25 Ocnița	2,86	<div></div>	
26 Criuleni	2,80	<div></div>	
27 Briceni	2,76	<div></div>	
28 Hîncești	2,62	<div></div>	
29 Călărași	2,62	<div></div>	
30 Dubăsari	2,54	<div></div>	
31 Cantemir	2,51	<div></div>	
32 Sîngerei	2,48	<div></div>	
33 Leova	2,23	<div></div>	
34 Telenești	1,87	<div></div>	
35 Nisporeni	1,42	<div></div>	

1.4 Densitatea companiilor neindustriale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,85	<div></div>	
2 Bălţi	4,79	<div></div>	
3 Ialoveni	4,30	<div></div>	
4 Orhei	4,08	<div></div>	
5 Străşeni	4,04	<div></div>	
6 Ungheni	4,02	<div></div>	
7 UTA Găgăuzia	3,98	<div></div>	
8 Anenii Noi	3,90	<div></div>	
9 Taraclia	3,77	<div></div>	
10 Soroca	3,74	<div></div>	
11 Rezina	3,72	<div></div>	
12 Cahul	3,71	<div></div>	
13 Nisporeni	3,62	<div></div>	
14 Rîşcani	3,60	<div></div>	
- Media pe ţară	3,55	<div></div>	
15 Hînceşti	3,54	<div></div>	
16 Drochia	3,50	<div></div>	
17 Criuleni	3,47	<div></div>	
18 Cimişlia	3,43	<div></div>	
19 Căuşeni	3,43	<div></div>	
20 Dubăsari	3,43	<div></div>	
21 Călăraşi	3,42	<div></div>	
22 Ştefan Vodă	3,33	<div></div>	
23 Donduşeni	3,31	<div></div>	
24 Basarabeasca	3,27	<div></div>	
25 Glodeni	3,18	<div></div>	
26 Sîngerei	3,18	<div></div>	
27 Şoldăneşti	3,15	<div></div>	
28 Ocniţa	3,13	<div></div>	
29 Briceni	3,09	<div></div>	
30 Floreşti	3,04	<div></div>	
31 Făleşti	3,00	<div></div>	
32 Teleneşti	2,91	<div></div>	
33 Edineţ	2,87	<div></div>	
34 Leova	2,84	<div></div>	
35 Cantemir	2,47	<div></div>	

1.5 Densitatea companiilor industriale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,84	<div></div>	
2 Bălţi	4,74	<div></div>	
3 Ialoveni	4,73	<div></div>	
4 Anenii Noi	4,66	<div></div>	
5 Orhei	4,60	<div></div>	
6 Străşeni	4,58	<div></div>	
7 Ungheni	4,54	<div></div>	
8 UTA Găgăuzia	4,52	<div></div>	
9 Criuleni	4,44	<div></div>	
10 Taraclia	4,43	<div></div>	
11 Rîşcani	4,36	<div></div>	
12 Ştefan Vodă	4,34	<div></div>	
13 Hînceşti	4,30	<div></div>	
14 Soroca	4,28	<div></div>	
15 Căuşeni	4,19	<div></div>	
16 Cimişlia	4,19	<div></div>	
- Media pe ţară	4,18	<div></div>	
17 Rezina	4,13	<div></div>	
18 Sîngerei	4,11	<div></div>	
19 Şoldăneşti	4,10	<div></div>	
20 Cahul	4,09	<div></div>	
21 Dubăsari	4,07	<div></div>	
22 Glodeni	4,07	<div></div>	
23 Drochia	4,00	<div></div>	
24 Donduşeni	3,99	<div></div>	
25 Basarabeasca	3,98	<div></div>	
26 Edineţ	3,92	<div></div>	
27 Briceni	3,88	<div></div>	
28 Nisporeni	3,85	<div></div>	
29 Teleneşti	3,80	<div></div>	
30 Călăraşi	3,75	<div></div>	
31 Făleşti	3,71	<div></div>	
32 Leova	3,59	<div></div>	
33 Floreşti	3,57	<div></div>	
34 Ocniţa	3,57	<div></div>	
35 Cantemir	3,36	<div></div>	

1.6 Impactul economiei informale asupra climatului de afaceri*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ştefan Vodă	4,14	<div></div>	
2 Criuleni	3,75	<div></div>	
3 Cantemir	3,58	<div></div>	
4 Briceni	3,44	<div></div>	
5 Soroca	3,44	<div></div>	
6 Chişinău	3,43	<div></div>	
7 Donduşeni	3,42	<div></div>	
8 Leova	3,40	<div></div>	
9 Rîşcani	3,20	<div></div>	
10 Floreşti	3,19	<div></div>	
11 Orhei	3,17	<div></div>	
12 Bălţi	3,11	<div></div>	
13 Călăraşi	3,00	<div></div>	
14 Străşeni	2,93	<div></div>	
15 Drochia	2,93	<div></div>	
- Media pe ţară	2,85	<div></div>	
16 Şoldăneşti	2,84	<div></div>	
17 Taraclia	2,73	<div></div>	
18 Ocniţa	2,71	<div></div>	
19 Dubăsari	2,69	<div></div>	
20 Ungheni	2,68	<div></div>	
21 Cimişlia	2,65	<div></div>	
22 Făleşti	2,63	<div></div>	
23 Ialoveni	2,58	<div></div>	
24 Teleneşti	2,58	<div></div>	
25 Glodeni	2,56	<div></div>	
26 Edineţ	2,56	<div></div>	
27 Sîngerei	2,53	<div></div>	
28 UTA Găgăuzia	2,50	<div></div>	
29 Cahul	2,47	<div></div>	
30 Anenii Noi	2,46	<div></div>	
31 Căuşeni	2,44	<div></div>	
32 Basarabeasca	2,36	<div></div>	
33 Nisporeni	1,94	<div></div>	
34 Hînceşti	1,80	<div></div>	
35 Rezina	1,78	<div></div>	

1.7 Nivelul corupției printre întreprinderile private*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Dondușeni	4,33	<div></div>	
2 Ștefan Vodă	4,14	<div></div>	
3 Cimișlia	3,88	<div></div>	
4 Anenii Noi	3,83	<div></div>	
5 Dubăsari	3,75	<div></div>	
6 Călărași	3,71	<div></div>	
7 Orhei	3,71	<div></div>	
8 Basarabeasca	3,67	<div></div>	
9 Telenești	3,58	<div></div>	
10 Criuleni	3,50	<div></div>	
11 Rîșcani	3,44	<div></div>	
12 Sîngerei	3,40	<div></div>	
13 Bălți	3,35	<div></div>	
14 Briceni	3,29	<div></div>	
15 Drochia	3,29	<div></div>	
16 Ialoveni	3,27	<div></div>	
- Media pe țară	3,23	<div></div>	
17 Cantemir	3,21	<div></div>	
18 Cahul	3,18	<div></div>	
19 Nisporeni	3,17	<div></div>	
20 Fălești	3,13	<div></div>	
21 Florești	3,12	<div></div>	
22 Edineț	3,12	<div></div>	
23 Glodeni	3,11	<div></div>	
24 Taraclia	3,07	<div></div>	
25 Leova	3,07	<div></div>	
26 Strășeni	3,06	<div></div>	
27 Șoldănești	3,05	<div></div>	
28 Rezina	3,00	<div></div>	
29 Ocnița	2,79	<div></div>	
30 Ungheni	2,63	<div></div>	
31 Hîncești	2,50	<div></div>	
32 Căușeni	2,44	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	2,44	<div></div>	
34 Chișinău	2,44	<div></div>	
35 Soroca	2,27	<div></div>	

1.8 Nivelul de competitivitate în sectorul servicii*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Florești	4,65	<div></div>	
2 Chișinău	4,39	<div></div>	
3 Ștefan Vodă	4,36	<div></div>	
4 Călărași	4,23	<div></div>	
5 Bălți	4,22	<div></div>	
6 Fălești	4,13	<div></div>	
7 Căușeni	4,00	<div></div>	
8 Orhei	4,00	<div></div>	
9 Anenii Noi	4,00	<div></div>	
10 Telenești	3,95	<div></div>	
11 Drochia	3,93	<div></div>	
12 Ialoveni	3,92	<div></div>	
13 Strășeni	3,88	<div></div>	
14 Rîșcani	3,88	<div></div>	
15 Cahul	3,82	<div></div>	
16 Soroca	3,81	<div></div>	
17 Cantemir	3,79	<div></div>	
18 Briceni	3,78	<div></div>	
19 Hîncești	3,70	<div></div>	
- Media pe țară	3,65	<div></div>	
20 Leova	3,60	<div></div>	
21 Sîngerei	3,59	<div></div>	
22 Dondușeni	3,58	<div></div>	
23 UTA Găgăuzia	3,57	<div></div>	
24 Edineț	3,50	<div></div>	
25 Glodeni	3,39	<div></div>	
26 Cimișlia	3,33	<div></div>	
27 Ungheni	3,28	<div></div>	
28 Criuleni	3,25	<div></div>	
29 Ocnița	3,20	<div></div>	
30 Dubăsari	3,15	<div></div>	
31 Basarabeasca	3,09	<div></div>	
32 Șoldănești	2,79	<div></div>	
33 Rezina	2,74	<div></div>	
34 Nisporeni	2,71	<div></div>	
35 Taraclia	2,53	<div></div>	

1.9 Nivelul de competitivitate în industrie*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,25	<div></div>	
2 Sîngerei	3,53	<div></div>	
3 Bălți	3,33	<div></div>	
4 Criuleni	3,33	<div></div>	
5 Anenii Noi	3,30	<div></div>	
6 Cahul	3,24	<div></div>	
7 Dondușeni	3,23	<div></div>	
8 Edineț	3,17	<div></div>	
9 Rîșcani	3,13	<div></div>	
10 Soroca	3,12	<div></div>	
11 Chișinău	3,09	<div></div>	
12 Orhei	3,06	<div></div>	
13 Ialoveni	3,00	<div></div>	
14 Drochia	3,00	<div></div>	
15 Călărași	2,93	<div></div>	
16 Rezina	2,89	<div></div>	
17 Ungheni	2,79	<div></div>	
18 Cimișlia	2,78	<div></div>	
19 Strășeni	2,73	<div></div>	
- Media pe țară	2,69	<div></div>	
20 Ocnița	2,67	<div></div>	
21 Briceni	2,63	<div></div>	
22 Florești	2,56	<div></div>	
23 Taraclia	2,47	<div></div>	
24 Căușeni	2,44	<div></div>	
25 UTA Găgăuzia	2,32	<div></div>	
26 Hîncești	2,30	<div></div>	
27 Ștefan Vodă	2,21	<div></div>	
28 Dubăsari	2,17	<div></div>	
29 Șoldănești	2,11	<div></div>	
30 Glodeni	2,06	<div></div>	
31 Cantemir	1,89	<div></div>	
32 Telenești	1,74	<div></div>	
33 Nisporeni	1,71	<div></div>	
34 Leova	1,60	<div></div>	
35 Basarabeasca	1,36	<div></div>	

1.10 Fiabilitatea partenerilor de afaceri*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Rîșcani	4,31	<div></div>	
2 Fălești	4,29	<div></div>	
3 Criuleni	4,25	<div></div>	
4 Anenii Noi	4,21	<div></div>	
5 Sîngerei	4,18	<div></div>	
6 Ialoveni	4,08	<div></div>	
7 Briceni	3,87	<div></div>	
8 Drochia	3,79	<div></div>	
9 Chișinău	3,76	<div></div>	
10 Dondușeni	3,75	<div></div>	
11 Ștefan Vodă	3,71	<div></div>	
12 Rezina	3,68	<div></div>	
13 Cahul	3,65	<div></div>	
14 Dubăsari	3,62	<div></div>	
15 Soroca	3,59	<div></div>	
- Media pe țară	3,56	<div></div>	
16 Căușeni	3,56	<div></div>	
17 Ungheni	3,50	<div></div>	
18 Cimișlia	3,47	<div></div>	
19 Leova	3,47	<div></div>	
20 Nisporeni	3,41	<div></div>	
21 Orhei	3,39	<div></div>	
22 Telenești	3,37	<div></div>	
23 Glodeni	3,33	<div></div>	
24 UTA Găgăuzia	3,32	<div></div>	
25 Florești	3,29	<div></div>	
26 Edineț	3,29	<div></div>	
27 Strășeni	3,29	<div></div>	
28 Ocnița	3,29	<div></div>	
29 Bălți	3,28	<div></div>	
30 Basarabeasca	3,27	<div></div>	
31 Cantemir	3,26	<div></div>	
32 Taraclia	3,13	<div></div>	
33 Hîncești	3,11	<div></div>	
34 Călărași	3,07	<div></div>	
35 Șoldănești	2,79	<div></div>	

1.11 Disponibilitatea resurselor financiare și de capital*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Anenii Noi	4,00	<div></div>	
2 Criuleni	3,75	<div></div>	
3 Căușeni	3,75	<div></div>	
4 Cahul	3,71	<div></div>	
5 Ialoveni	3,69	<div></div>	
6 Fălești	3,57	<div></div>	
7 Drochia	3,50	<div></div>	
8 Edineț	3,44	<div></div>	
9 Cimișlia	3,44	<div></div>	
10 Dondușeni	3,42	<div></div>	
11 Briceni	3,35	<div></div>	
12 Chișinău	3,25	<div></div>	
13 Sîngerei	3,18	<div></div>	
14 Glodeni	3,17	<div></div>	
15 Ungheni	3,16	<div></div>	
16 Nisporeni	3,13	<div></div>	
- Media pe țară	3,05	<div></div>	
17 Orhei	3,00	<div></div>	
18 Călărași	3,00	<div></div>	
19 UTA Găgăuzia	3,00	<div></div>	
20 Ocnița	2,93	<div></div>	
21 Taraclia	2,87	<div></div>	
22 Leova	2,87	<div></div>	
23 Rîșcani	2,80	<div></div>	
24 Hîncești	2,80	<div></div>	
25 Telenești	2,79	<div></div>	
26 Ștefan Vodă	2,71	<div></div>	
27 Florești	2,71	<div></div>	
28 Bălți	2,67	<div></div>	
29 Soroca	2,65	<div></div>	
30 Rezina	2,63	<div></div>	
31 Cantemir	2,47	<div></div>	
32 Dubăsari	2,46	<div></div>	
33 Șoldănești	2,44	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,18	<div></div>	
35 Strășeni	2,13	<div></div>	

1.12 Impactul amplasării raionului asupra climatului de afaceri*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Căușeni	5,56	<div></div>	
2 Anenii Noi	5,00	<div></div>	
3 Fălești	4,88	<div></div>	
4 Hîncești	4,80	<div></div>	
5 Rezina	4,79	<div></div>	
6 Drochia	4,73	<div></div>	
7 Ialoveni	4,69	<div></div>	
8 Criuleni	4,50	<div></div>	
9 Orhei	4,39	<div></div>	
10 Călărași	4,31	<div></div>	
11 Cahul	4,29	<div></div>	
12 Cimișlia	4,28	<div></div>	
13 Soroca	4,06	<div></div>	
14 Ungheni	4,00	<div></div>	
15 Cantemir	4,00	<div></div>	
16 Ștefan Vodă	4,00	<div></div>	
17 Briceni	4,00	<div></div>	
18 Bălți	3,94	<div></div>	
- Media pe țară	3,92	<div></div>	
19 Basarabeasca	3,91	<div></div>	
20 Dubăsari	3,83	<div></div>	
21 Florești	3,82	<div></div>	
22 Edineț	3,76	<div></div>	
23 UTA Găgăuzia	3,68	<div></div>	
24 Ocnița	3,60	<div></div>	
25 Nisporeni	3,59	<div></div>	
26 Chișinău	3,58	<div></div>	
27 Sîngerei	3,44	<div></div>	
28 Strășeni	3,41	<div></div>	
29 Glodeni	3,39	<div></div>	
30 Dondușeni	3,38	<div></div>	
31 Șoldănești	3,32	<div></div>	
32 Leova	2,93	<div></div>	
33 Rîșcani	2,75	<div></div>	
34 Taraclia	2,73	<div></div>	
35 Telenești	1,74	<div></div>	

1.13 Impactul condițiilor naturale asupra climatului de afaceri*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ialoveni	5,58	<div></div>	
2 Fălești	5,13	<div></div>	
3 Chișinău	4,76	<div></div>	
4 Drochia	4,67	<div></div>	
5 Criuleni	4,50	<div></div>	
6 Glodeni	4,44	<div></div>	
7 Anenii Noi	4,43	<div></div>	
8 Dondușeni	4,31	<div></div>	
9 Florești	4,27	<div></div>	
10 Ocnîța	4,27	<div></div>	
11 Cahul	4,24	<div></div>	
12 Dubăsari	4,23	<div></div>	
13 Soroca	4,18	<div></div>	
14 Bălți	4,17	<div></div>	
15 Hîncești	4,00	<div></div>	
16 Cantemir	3,95	<div></div>	
17 Orhei	3,94	<div></div>	
- Media pe țară	3,86	<div></div>	
18 Ștefan Vodă	3,86	<div></div>	
19 Călărași	3,79	<div></div>	
20 Briceni	3,78	<div></div>	
21 Cimișlia	3,61	<div></div>	
22 Rezina	3,58	<div></div>	
23 Leova	3,53	<div></div>	
24 Nisporeni	3,47	<div></div>	
25 Ungheni	3,42	<div></div>	
26 Taraclia	3,40	<div></div>	
27 UTA Găgăuzia	3,39	<div></div>	
28 Șoldănești	3,37	<div></div>	
29 Sîngerei	3,24	<div></div>	
30 Strășeni	3,12	<div></div>	
31 Basarabeasca	3,09	<div></div>	
32 Căușeni	3,00	<div></div>	
33 Telenești	2,95	<div></div>	
34 Edineț	2,94	<div></div>	
35 Rîșcani	2,69	<div></div>	

1.14 Condițiile actuale de afaceri*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,50	<div></div>	
2 Căușeni	4,00	<div></div>	
3 Briceni	3,94	<div></div>	
4 Ialoveni	3,83	<div></div>	
5 Drochia	3,67	<div></div>	
6 Cahul	3,65	<div></div>	
7 Orhei	3,56	<div></div>	
8 Edineț	3,50	<div></div>	
9 Florești	3,41	<div></div>	
10 Sîngerei	3,38	<div></div>	
11 Rezina	3,37	<div></div>	
12 Chișinău	3,36	<div></div>	
13 Ștefan Vodă	3,36	<div></div>	
14 Soroca	3,35	<div></div>	
15 Criuleni	3,25	<div></div>	
16 Hîncești	3,18	<div></div>	
- Media pe țară	3,17	<div></div>	
17 Dondușeni	3,17	<div></div>	
18 Rîșcani	3,13	<div></div>	
19 Nisporeni	3,06	<div></div>	
20 Bălți	3,06	<div></div>	
21 Taraclia	3,00	<div></div>	
22 Anenii Noi	3,00	<div></div>	
23 Călărași	3,00	<div></div>	
24 Leova	3,00	<div></div>	
25 Ocnîța	3,00	<div></div>	
26 Strășeni	2,94	<div></div>	
27 Dubăsari	2,85	<div></div>	
28 Ungheni	2,79	<div></div>	
29 Glodeni	2,78	<div></div>	
30 Basarabeasca	2,70	<div></div>	
31 Cimișlia	2,67	<div></div>	
32 Cantemir	2,63	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	2,56	<div></div>	
34 Șoldănești	2,37	<div></div>	
35 Telenești	1,94	<div></div>	

1.15 Schimbări în condițiile de afaceri din ultimii ani*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,38	<div></div>	
2 Briceni	3,83	<div></div>	
3 Edineț	3,72	<div></div>	
4 Ialoveni	3,67	<div></div>	
5 Căușeni	3,67	<div></div>	
6 Leova	3,60	<div></div>	
7 Cahul	3,53	<div></div>	
8 Sîngerei	3,47	<div></div>	
9 Soroca	3,41	<div></div>	
10 Drochia	3,40	<div></div>	
11 Florești	3,38	<div></div>	
12 Dubăsari	3,31	<div></div>	
13 Rîșcani	3,27	<div></div>	
14 Orhei	3,22	<div></div>	
15 Rezina	3,21	<div></div>	
16 Hîncești	3,18	<div></div>	
17 Bălți	3,17	<div></div>	
18 Dondușeni	3,17	<div></div>	
19 Ștefan Vodă	3,14	<div></div>	
20 Anenii Noi	3,14	<div></div>	
- Media pe țară	3,14	<div></div>	
21 Cimișlia	3,00	<div></div>	
22 Strășeni	2,94	<div></div>	
23 Ungheni	2,89	<div></div>	
24 UTA Găgăuzia	2,85	<div></div>	
25 Taraclia	2,80	<div></div>	
26 Călărași	2,80	<div></div>	
27 Glodeni	2,78	<div></div>	
28 Șoldănești	2,74	<div></div>	
29 Nisporeni	2,71	<div></div>	
30 Cantemir	2,68	<div></div>	
31 Ocnîța	2,67	<div></div>	
32 Basarabeasca	2,64	<div></div>	
33 Telenești	2,53	<div></div>	
34 Criuleni	2,50	<div></div>	
35 Chișinău	2,48	<div></div>	

1.16 Disponibilitatea materialelor și serviciilor necesare*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,83	<div></div>	
2 Anenii Noi	4,58	<div></div>	
3 Florești	4,33	<div></div>	
4 Criuleni	4,25	<div></div>	
5 Sîngerei	4,07	<div></div>	
6 Briceni	4,00	<div></div>	
7 Nisporeni	4,00	<div></div>	
8 Orhei	3,94	<div></div>	
9 Dubăsari	3,92	<div></div>	
10 Strășeni	3,88	<div></div>	
11 Cahul	3,88	<div></div>	
12 Căușeni	3,88	<div></div>	
13 Ștefan Vodă	3,86	<div></div>	
14 Cimișlia	3,82	<div></div>	
15 Leova	3,80	<div></div>	
16 Edineț	3,79	<div></div>	
17 Rîșcani	3,73	<div></div>	
- Media pe țară	3,64	<div></div>	
18 Chișinău	3,63	<div></div>	
19 Drochia	3,62	<div></div>	
20 Glodeni	3,61	<div></div>	
21 Bălți	3,61	<div></div>	
22 Rezina	3,57	<div></div>	
23 Ungheni	3,53	<div></div>	
24 Călărași	3,43	<div></div>	
25 Soroca	3,36	<div></div>	
26 Ocnîța	3,36	<div></div>	
27 Șoldănești	3,32	<div></div>	
28 Taraclia	3,27	<div></div>	
29 Cantemir	3,11	<div></div>	
30 UTA Găgăuzia	3,07	<div></div>	
31 Dondușeni	3,00	<div></div>	
32 Basarabeasca	2,91	<div></div>	
33 Telenești	2,89	<div></div>	
34 Hîncești	2,86	<div></div>	
35 Ialoveni	2,83	<div></div>	

1.17 Potencial pentru dezvoltarea turismului*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Rezina	5,22	<div></div>	
2 Cahul	4,65	<div></div>	
3 Glodeni	4,61	<div></div>	
4 Hîncești	4,55	<div></div>	
5 Orhei	4,41	<div></div>	
6 Dubăsari	4,15	<div></div>	
7 Nisporeni	4,06	<div></div>	
8 Fălești	4,00	<div></div>	
9 Soroca	4,00	<div></div>	
10 Ștefan Vodă	3,79	<div></div>	
11 Călărași	3,77	<div></div>	
12 Anenii Noi	3,58	<div></div>	
13 Ungheni	3,58	<div></div>	
14 Ialoveni	3,46	<div></div>	
15 Căușeni	3,44	<div></div>	
16 Sîngerei	3,44	<div></div>	
17 Rîșcani	3,38	<div></div>	
- Media pe țară	3,36	<div></div>	
18 Florești	3,35	<div></div>	
19 Bălți	3,33	<div></div>	
20 Drochia	3,29	<div></div>	
21 Ocnîța	3,20	<div></div>	
22 Cantemir	3,11	<div></div>	
23 Șoldănești	3,11	<div></div>	
24 Edineț	3,00	<div></div>	
25 Briceni	2,94	<div></div>	
26 UTA Găgăuzia	2,68	<div></div>	
27 Taraclia	2,67	<div></div>	
28 Criuleni	2,67	<div></div>	
29 Cimișlia	2,67	<div></div>	
30 Strășeni	2,65	<div></div>	
31 Chișinău	2,50	<div></div>	
32 Leova	2,33	<div></div>	
33 Basarabeasca	2,18	<div></div>	
34 Telenești	2,00	<div></div>	
35 Dondușeni	1,83	<div></div>	

1.18 Companii multinaționale și străine*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,00	<div></div>	
2 Anenii Noi	3,54	<div></div>	
3 Soroca	3,50	<div></div>	
4 Sîngerei	3,29	<div></div>	
5 Bălți	3,17	<div></div>	
6 Căușeni	3,11	<div></div>	
7 Ungheni	3,06	<div></div>	
8 Edineț	3,00	<div></div>	
9 Cahul	3,00	<div></div>	
10 Rezina	2,88	<div></div>	
11 Drochia	2,87	<div></div>	
12 Briceni	2,83	<div></div>	
13 Chișinău	2,78	<div></div>	
14 Telenești	2,63	<div></div>	
15 Ialoveni	2,62	<div></div>	
16 Criuleni	2,60	<div></div>	
17 UTA Găgăuzia	2,57	<div></div>	
- Media pe țară	2,53	<div></div>	
18 Rîșcani	2,38	<div></div>	
19 Hîncești	2,36	<div></div>	
20 Călărași	2,29	<div></div>	
21 Taraclia	2,27	<div></div>	
22 Nisporeni	2,24	<div></div>	
23 Florești	2,18	<div></div>	
24 Cimișlia	2,17	<div></div>	
25 Strășeni	2,12	<div></div>	
26 Glodeni	2,11	<div></div>	
27 Dondușeni	2,08	<div></div>	
28 Ștefan Vodă	2,07	<div></div>	
29 Basarabeasca	2,00	<div></div>	
30 Șoldănești	2,00	<div></div>	
31 Ocnîța	2,00	<div></div>	
32 Leova	1,87	<div></div>	
33 Dubăsari	1,85	<div></div>	
34 Orhei	1,76	<div></div>	
35 Cantemir	1,37	<div></div>	

2.1 Salariul mediu lunar

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,83	<div></div>	
2 Bălţi	5,33	<div></div>	
3 Rezina	4,85	<div></div>	
4 Drochia	4,19	<div></div>	
5 Soroca	4,02	<div></div>	
6 Cahul	4,01	<div></div>	
7 Ungheni	4,00	<div></div>	
8 Călăraşi	3,93	<div></div>	
9 Dubăsari	3,86	<div></div>	
10 Orhei	3,85	<div></div>	
11 Străşeni	3,78	<div></div>	
12 Basarabeasca	3,77	<div></div>	
13 Ialoveni	3,76	<div></div>	
14 Anenii Noi	3,70	<div></div>	
15 Floreşti	3,69	<div></div>	
16 Hînceşti	3,63	<div></div>	
17 Donduşeni	3,52	<div></div>	
- Media pe ţară	3,40	<div></div>	
18 UTA Găgăuzia	3,38	<div></div>	
19 Criuleni	3,37	<div></div>	
20 Şoldăneşti	3,28	<div></div>	
21 Edineţ	3,27	<div></div>	
22 Ocniţa	3,18	<div></div>	
23 Rîşcani	3,12	<div></div>	
24 Nisporeni	3,10	<div></div>	
25 Taraclia	2,94	<div></div>	
26 Cimişlia	2,91	<div></div>	
27 Căuşeni	2,82	<div></div>	
28 Briceni	2,78	<div></div>	
29 Făleşti	2,74	<div></div>	
30 Glodeni	2,63	<div></div>	
31 Leova	2,50	<div></div>	
32 Sîngerei	2,49	<div></div>	
33 Teleneşti	1,95	<div></div>	
34 Ştefan Vodă	1,53	<div></div>	
35 Cantemir	1,44	<div></div>	

2.2 Valoarea livrabililor produse

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,86	<div></div>	
2 Bălţi	5,66	<div></div>	
3 Rezina	5,00	<div></div>	
4 Ungheni	4,86	<div></div>	
5 Drochia	4,79	<div></div>	
6 Taraclia	4,66	<div></div>	
7 Anenii Noi	4,52	<div></div>	
8 Soroca	4,23	<div></div>	
9 Ialoveni	4,06	<div></div>	
10 UTA Găgăuzia	4,01	<div></div>	
11 Edineţ	3,98	<div></div>	
12 Floreşti	3,54	<div></div>	
13 Străşeni	3,41	<div></div>	
14 Criuleni	3,38	<div></div>	
15 Orhei	3,34	<div></div>	
- Media pe ţară	3,23	<div></div>	
16 Donduşeni	3,19	<div></div>	
17 Călăraşi	3,03	<div></div>	
18 Cantemir	3,01	<div></div>	
19 Cahul	2,97	<div></div>	
20 Rîşcani	2,88	<div></div>	
21 Făleşti	2,61	<div></div>	
22 Hînceşti	2,60	<div></div>	
23 Cimişlia	2,54	<div></div>	
24 Ocniţa	2,50	<div></div>	
25 Nisporeni	2,44	<div></div>	
26 Ştefan Vodă	2,36	<div></div>	
27 Sîngerei	2,33	<div></div>	
28 Basarabeasca	2,33	<div></div>	
29 Teleneşti	2,25	<div></div>	
30 Căuşeni	2,23	<div></div>	
31 Glodeni	2,06	<div></div>	
32 Briceni	2,06	<div></div>	
33 Leova	1,64	<div></div>	
34 Dubăsari	1,40	<div></div>	
35 Şoldăneşti	1,40	<div></div>	

2.3 Cifra de afaceri a companiilor neindustriale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,86	<div></div>	
2 Bălţi	4,57	<div></div>	
3 Ialoveni	4,30	<div></div>	
4 Rezina	4,23	<div></div>	
5 Edineţ	4,09	<div></div>	
6 Drochia	3,98	<div></div>	
7 Străşeni	3,91	<div></div>	
8 UTA Găgăuzia	3,76	<div></div>	
9 Orhei	3,64	<div></div>	
10 Hînceşti	3,59	<div></div>	
11 Nisporeni	3,44	<div></div>	
12 Cimişlia	3,43	<div></div>	
13 Donduşeni	3,34	<div></div>	
14 Anenii Noi	3,29	<div></div>	
- Media pe ţară	3,27	<div></div>	
15 Taraclia	3,25	<div></div>	
16 Cahul	3,19	<div></div>	
17 Călăraşi	3,15	<div></div>	
18 Ungheni	3,10	<div></div>	
19 Soroca	3,09	<div></div>	
20 Sîngerei	3,02	<div></div>	
21 Floreşti	3,00	<div></div>	
22 Căuşeni	2,95	<div></div>	
23 Briceni	2,90	<div></div>	
24 Criuleni	2,86	<div></div>	
25 Rîşcani	2,81	<div></div>	
26 Glodeni	2,81	<div></div>	
27 Teleneşti	2,77	<div></div>	
28 Făleşti	2,70	<div></div>	
29 Ocniţa	2,66	<div></div>	
30 Cantemir	2,62	<div></div>	
31 Dubăsari	2,60	<div></div>	
32 Leova	2,58	<div></div>	
33 Şoldăneşti	2,39	<div></div>	
34 Ştefan Vodă	2,35	<div></div>	
35 Basarabeasca	2,29	<div></div>	

2.4 Cifra de afaceri a companiilor industriale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,85	<div></div>	
2 Bălţi	5,28	<div></div>	
3 Drochia	4,59	<div></div>	
4 Donduşeni	4,57	<div></div>	
5 Anenii Noi	4,40	<div></div>	
6 Rezina	4,38	<div></div>	
7 Ungheni	4,34	<div></div>	
8 Taraclia	4,31	<div></div>	
9 Ialoveni	4,08	<div></div>	
10 UTA Găgăuzia	4,02	<div></div>	
11 Soroca	4,00	<div></div>	
12 Edineţ	3,98	<div></div>	
13 Floreşti	3,90	<div></div>	
14 Cantemir	3,60	<div></div>	
- Media pe ţară	3,51	<div></div>	
15 Rîşcani	3,48	<div></div>	
16 Străşeni	3,41	<div></div>	
17 Orhei	3,36	<div></div>	
18 Criuleni	3,32	<div></div>	
19 Cahul	3,29	<div></div>	
20 Cimişlia	3,29	<div></div>	
21 Ştefan Vodă	3,25	<div></div>	
22 Ocniţa	3,08	<div></div>	
23 Glodeni	2,98	<div></div>	
24 Basarabeasca	2,93	<div></div>	
25 Căuşeni	2,93	<div></div>	
26 Făleşti	2,91	<div></div>	
27 Sîngerei	2,89	<div></div>	
28 Briceni	2,89	<div></div>	
29 Călăraşi	2,83	<div></div>	
30 Hînceşti	2,81	<div></div>	
31 Şoldăneşti	2,60	<div></div>	
32 Teleneşti	2,47	<div></div>	
33 Nisporeni	2,45	<div></div>	
34 Leova	2,38	<div></div>	
35 Dubăsari	2,13	<div></div>	

2.5 Construirea de clădiri rezidenţiale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,84	<div></div>	
2 Ialoveni	4,42	<div></div>	
3 Bălţi	4,03	<div></div>	
4 UTA Găgăuzia	4,01	<div></div>	
5 Rîşcani	3,97	<div></div>	
6 Anenii Noi	3,96	<div></div>	
7 Călăraşi	3,89	<div></div>	
8 Edineţ	3,79	<div></div>	
9 Străşeni	3,77	<div></div>	
10 Sîngerei	3,63	<div></div>	
11 Drochia	3,43	<div></div>	
12 Cimişlia	3,41	<div></div>	
13 Hînceşti	3,37	<div></div>	
14 Briceni	3,36	<div></div>	
15 Soroca	3,36	<div></div>	
16 Cahul	3,24	<div></div>	
17 Rezina	3,22	<div></div>	
- Media pe ţară	3,16	<div></div>	
18 Glodeni	3,14	<div></div>	
19 Nisporeni	3,14	<div></div>	
20 Basarabeasca	3,10	<div></div>	
21 Ungheni	3,08	<div></div>	
22 Orhei	3,01	<div></div>	
23 Cantemir	2,90	<div></div>	
24 Floreşti	2,86	<div></div>	
25 Leova	2,69	<div></div>	
26 Ştefan Vodă	2,69	<div></div>	
27 Căuşeni	2,50	<div></div>	
28 Taraclia	2,50	<div></div>	
29 Dubăsari	2,47	<div></div>	
30 Ocniţa	2,36	<div></div>	
31 Criuleni	2,30	<div></div>	
32 Făleşti	1,99	<div></div>	
33 Şoldăneşti	1,85	<div></div>	
34 Teleneşti	1,83	<div></div>	
35 Donduşeni	1,57	<div></div>	

2.6 Dezvoltarea potenţialului întreprinderilor*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Făleşti	5,00	<div></div>	
2 Sîngerei	4,92	<div></div>	
3 Cahul	4,76	<div></div>	
4 Nisporeni	4,75	<div></div>	
5 Drochia	4,60	<div></div>	
6 Anenii Noi	4,50	<div></div>	
7 Floreşti	4,43	<div></div>	
8 Ialoveni	4,40	<div></div>	
9 Străşeni	4,38	<div></div>	
10 Taraclia	4,29	<div></div>	
11 Briceni	4,29	<div></div>	
12 Teleneşti	4,26	<div></div>	
13 Criuleni	4,25	<div></div>	
14 Chişinău	4,24	<div></div>	
15 Edineţ	4,17	<div></div>	
16 Ştefan Vodă	4,15	<div></div>	
17 UTA Găgăuzia	4,13	<div></div>	
18 Rîşcani	4,07	<div></div>	
- Media pe ţară	4,03	<div></div>	
19 Basarabeasca	4,00	<div></div>	
20 Ocniţa	4,00	<div></div>	
21 Bălţi	3,94	<div></div>	
22 Soroca	3,90	<div></div>	
23 Rezina	3,83	<div></div>	
24 Călăraşi	3,79	<div></div>	
25 Cimişlia	3,73	<div></div>	
26 Orhei	3,72	<div></div>	
27 Cantemir	3,68	<div></div>	
28 Leova	3,67	<div></div>	
29 Ungheni	3,47	<div></div>	
30 Dubăsari	3,42	<div></div>	
31 Glodeni	3,39	<div></div>	
32 Donduşeni	3,33	<div></div>	
33 Hînceşti	3,29	<div></div>	
34 Căuşeni	3,13	<div></div>	
35 Şoldăneşti	3,11	<div></div>	

2.7 Caracterul ecologic a proceselor de producție*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Cantemir	5,00	<div></div>	
2 Telenești	4,84	<div></div>	
3 Criuleni	4,67	<div></div>	
4 Basarabeasca	4,64	<div></div>	
5 Nisporeni	4,47	<div></div>	
6 Briceni	4,33	<div></div>	
7 Ocnîța	4,07	<div></div>	
8 Leova	4,07	<div></div>	
9 Cimișlia	3,94	<div></div>	
10 Hîncești	3,91	<div></div>	
11 Florești	3,88	<div></div>	
12 Ialoveni	3,85	<div></div>	
13 Sîngerei	3,75	<div></div>	
14 Cahul	3,71	<div></div>	
- Media pe țară	3,66	<div></div>	
15 Strășeni	3,65	<div></div>	
16 Soroca	3,65	<div></div>	
17 Rîșcani	3,63	<div></div>	
18 Ștefan Vodă	3,57	<div></div>	
19 Taraclia	3,53	<div></div>	
20 Drochia	3,53	<div></div>	
21 Ungheni	3,47	<div></div>	
22 Edineț	3,47	<div></div>	
23 Dubăsari	3,46	<div></div>	
24 Călărași	3,43	<div></div>	
25 Bălți	3,39	<div></div>	
26 UTA Găgăuzia	3,29	<div></div>	
27 Căușeni	3,22	<div></div>	
28 Chișinău	3,17	<div></div>	
29 Șoldănești	3,16	<div></div>	
30 Dondușeni	3,08	<div></div>	
31 Glodeni	3,06	<div></div>	
32 Fălești	3,00	<div></div>	
33 Rezina	2,83	<div></div>	
34 Orhei	2,82	<div></div>	
35 Anenii Noi	2,69	<div></div>	

2.8 Profitabilitatea și productivitatea întreprinderilor*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,67	<div></div>	
2 Briceni	4,21	<div></div>	
3 Sîngerei	4,08	<div></div>	
4 Cahul	4,00	<div></div>	
5 Anenii Noi	4,00	<div></div>	
6 Nisporeni	3,88	<div></div>	
7 Ștefan Vodă	3,69	<div></div>	
8 Ialoveni	3,60	<div></div>	
9 Taraclia	3,47	<div></div>	
10 Edineț	3,44	<div></div>	
11 Chișinău	3,44	<div></div>	
12 Criuleni	3,40	<div></div>	
13 Soroca	3,30	<div></div>	
14 Hîncești	3,25	<div></div>	
15 Dubăsari	3,25	<div></div>	
- Media pe țară	3,23	<div></div>	
16 Rîșcani	3,21	<div></div>	
17 Florești	3,21	<div></div>	
18 Căușeni	3,17	<div></div>	
19 Cantemir	3,16	<div></div>	
20 Orhei	3,11	<div></div>	
21 Strășeni	3,00	<div></div>	
22 Ocnîța	3,00	<div></div>	
23 Dondușeni	3,00	<div></div>	
24 Călărași	2,92	<div></div>	
25 Cimișlia	2,91	<div></div>	
26 Glodeni	2,89	<div></div>	
27 Ungheni	2,89	<div></div>	
28 Leova	2,87	<div></div>	
29 UTA Găgăuzia	2,80	<div></div>	
30 Telenești	2,78	<div></div>	
31 Rezina	2,77	<div></div>	
32 Bălți	2,56	<div></div>	
33 Șoldănești	2,42	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,36	<div></div>	
35 Drochia	2,27	<div></div>	

3.1 Obstacole pentru dezvoltarea afacerilor*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,57	<div></div>	
2 Florești	4,50	<div></div>	
3 Cahul	4,41	<div></div>	
4 Drochia	4,20	<div></div>	
5 Sîngerei	4,06	<div></div>	
6 Strășeni	3,94	<div></div>	
7 Telenești	3,84	<div></div>	
8 Cantemir	3,79	<div></div>	
9 Nisporeni	3,75	<div></div>	
10 Briceni	3,71	<div></div>	
11 Criuleni	3,67	<div></div>	
12 Anenii Noi	3,62	<div></div>	
13 Rezina	3,58	<div></div>	
14 Cimișlia	3,50	<div></div>	
15 Glodeni	3,44	<div></div>	
- Media pe țară	3,36	<div></div>	
16 Rîșcani	3,33	<div></div>	
17 Ștefan Vodă	3,29	<div></div>	
18 Leova	3,27	<div></div>	
19 Edineț	3,22	<div></div>	
20 Călărași	3,21	<div></div>	
21 UTA Găgăuzia	3,19	<div></div>	
22 Hîncești	3,14	<div></div>	
23 Căușeni	3,13	<div></div>	
24 Dubăsari	3,08	<div></div>	
25 Ocnîța	2,93	<div></div>	
26 Orhei	2,89	<div></div>	
27 Taraclia	2,86	<div></div>	
28 Dondușeni	2,83	<div></div>	
29 Ungheni	2,78	<div></div>	
30 Ialoveni	2,77	<div></div>	
31 Bălți	2,75	<div></div>	
32 Soroca	2,69	<div></div>	
33 Basarabeasca	2,55	<div></div>	
34 Chișinău	2,52	<div></div>	
35 Șoldănești	2,50	<div></div>	

3.2 Percepția impozitelor locale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ștefan Vodă	4,64	<div></div>	
2 Dondușeni	4,50	<div></div>	
3 Dubăsari	4,46	<div></div>	
4 Soroca	4,35	<div></div>	
5 Călărași	4,20	<div></div>	
6 Cimișlia	4,06	<div></div>	
7 Florești	4,06	<div></div>	
8 Orhei	3,94	<div></div>	
9 Rezina	3,84	<div></div>	
10 Cantemir	3,79	<div></div>	
11 Fălești	3,75	<div></div>	
12 Căușeni	3,63	<div></div>	
13 Edineț	3,61	<div></div>	
14 Bălți	3,59	<div></div>	
15 Rîșcani	3,56	<div></div>	
16 Hîncești	3,55	<div></div>	
17 Taraclia	3,53	<div></div>	
18 Drochia	3,53	<div></div>	
- Media pe țară	3,52	<div></div>	
19 Briceni	3,43	<div></div>	
20 Ocnița	3,43	<div></div>	
21 Strășeni	3,41	<div></div>	
22 Glodeni	3,39	<div></div>	
23 Basarabeasca	3,36	<div></div>	
24 Șoldănești	3,26	<div></div>	
25 Ungheni	3,21	<div></div>	
26 Ialoveni	3,17	<div></div>	
27 Nisporeni	3,12	<div></div>	
28 UTA Găgăuzia	3,12	<div></div>	
29 Anenii Noi	3,07	<div></div>	
30 Leova	3,07	<div></div>	
31 Cahul	3,00	<div></div>	
32 Telenești	2,83	<div></div>	
33 Sîngerei	2,81	<div></div>	
34 Chișinău	2,52	<div></div>	
35 Criuleni	2,25	<div></div>	

3.3 Perspective de dezvoltare a afacerilor*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,00	<div></div>	
2 Dondușeni	3,83	<div></div>	
3 Florești	3,69	<div></div>	
4 Glodeni	3,67	<div></div>	
5 Nisporeni	3,64	<div></div>	
6 Cimișlia	3,64	<div></div>	
7 Dubăsari	3,62	<div></div>	
8 Edineț	3,61	<div></div>	
9 Leova	3,60	<div></div>	
10 Cahul	3,56	<div></div>	
11 Drochia	3,55	<div></div>	
12 Șoldănești	3,47	<div></div>	
13 Orhei	3,44	<div></div>	
14 Soroca	3,36	<div></div>	
15 Criuleni	3,33	<div></div>	
16 Sîngerei	3,33	<div></div>	
- Media pe țară	3,27	<div></div>	
17 Anenii Noi	3,23	<div></div>	
18 Hîncești	3,22	<div></div>	
19 Taraclia	3,20	<div></div>	
20 Strășeni	3,18	<div></div>	
21 Rezina	3,17	<div></div>	
22 Basarabeasca	3,09	<div></div>	
23 Briceni	3,07	<div></div>	
24 Ungheni	3,06	<div></div>	
25 Telenești	3,06	<div></div>	
26 Chișinău	3,04	<div></div>	
27 Ialoveni	3,00	<div></div>	
28 Căușeni	3,00	<div></div>	
29 Bălți	3,00	<div></div>	
30 Ștefan Vodă	2,93	<div></div>	
31 Ocnița	2,92	<div></div>	
32 UTA Găgăuzia	2,92	<div></div>	
33 Rîșcani	2,88	<div></div>	
34 Cantemir	2,68	<div></div>	
35 Călărași	2,57	<div></div>	

4.1 Aplicarea legii în instanța locală*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Glodeni	4,00	<div></div>	
2 Sîngerei	3,76	<div></div>	
3 Hîncești	3,63	<div></div>	
4 Dondușeni	3,50	<div></div>	
5 Fălești	3,50	<div></div>	
6 Anenii Noi	3,50	<div></div>	
7 Briceni	3,50	<div></div>	
8 Florești	3,44	<div></div>	
9 Căușeni	3,43	<div></div>	
10 Orhei	3,33	<div></div>	
11 Soroca	3,33	<div></div>	
12 Dubăsari	3,23	<div></div>	
13 Drochia	3,23	<div></div>	
14 Rîșcani	3,21	<div></div>	
15 Cahul	3,12	<div></div>	
16 Edineț	3,11	<div></div>	
17 Taraclia	3,07	<div></div>	
- Media pe țară	3,03	<div></div>	
18 Chișinău	2,96	<div></div>	
19 Telenești	2,94	<div></div>	
20 Șoldănești	2,94	<div></div>	
21 Ungheni	2,88	<div></div>	
22 Ocnița	2,86	<div></div>	
23 Cimișlia	2,86	<div></div>	
24 Nisporeni	2,83	<div></div>	
25 Ialoveni	2,75	<div></div>	
26 Leova	2,73	<div></div>	
27 Rezina	2,73	<div></div>	
28 Ștefan Vodă	2,69	<div></div>	
29 UTA Găgăuzia	2,67	<div></div>	
30 Călărași	2,64	<div></div>	
31 Bălți	2,56	<div></div>	
32 Cantemir	2,42	<div></div>	
33 Strășeni	2,33	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,22	<div></div>	
35 Criuleni	2,00	<div></div>	

4.2 Impactul corupției asupra autorităților*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ștefan Vodă	4,43	<div></div>	
2 Cimișlia	4,19	<div></div>	
3 Nisporeni	4,15	<div></div>	
4 Dondușeni	4,08	<div></div>	
5 Orhei	4,06	<div></div>	
6 Fălești	4,00	<div></div>	
7 Șoldănești	3,95	<div></div>	
8 Briceni	3,87	<div></div>	
9 Dubăsari	3,85	<div></div>	
10 Rezina	3,83	<div></div>	
11 Telenești	3,83	<div></div>	
12 Edineț	3,82	<div></div>	
13 Cantemir	3,79	<div></div>	
14 Taraclia	3,79	<div></div>	
15 Glodeni	3,78	<div></div>	
16 Drochia	3,77	<div></div>	
17 Anenii Noi	3,75	<div></div>	
18 Leova	3,73	<div></div>	
19 Rîșcani	3,73	<div></div>	
20 Soroca	3,67	<div></div>	
- Media pe țară	3,56	<div></div>	
21 Florești	3,47	<div></div>	
22 Sîngerei	3,47	<div></div>	
23 Ialoveni	3,46	<div></div>	
24 Hîncești	3,36	<div></div>	
25 Bălți	3,35	<div></div>	
26 Ocnița	3,27	<div></div>	
27 Călărași	3,25	<div></div>	
28 Ungheni	3,17	<div></div>	
29 Strășeni	3,06	<div></div>	
30 UTA Găgăuzia	3,04	<div></div>	
31 Căușeni	3,00	<div></div>	
32 Cahul	2,88	<div></div>	
33 Criuleni	2,57	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,56	<div></div>	
35 Chișinău	2,48	<div></div>	

4.3 Protecția proprietății private*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,88	<div></div>	
2 Glodeni	4,33	<div></div>	
3 Ștefan Vodă	4,00	<div></div>	
4 Florești	3,94	<div></div>	
5 Cahul	3,82	<div></div>	
6 Bălți	3,76	<div></div>	
7 Ungheni	3,71	<div></div>	
8 Rîșcani	3,63	<div></div>	
9 Briceni	3,60	<div></div>	
10 Drochia	3,60	<div></div>	
11 Hîncești	3,55	<div></div>	
12 Rezina	3,53	<div></div>	
13 Anenii Noi	3,45	<div></div>	
14 Nisporeni	3,41	<div></div>	
15 Cimișlia	3,41	<div></div>	
16 Călărași	3,40	<div></div>	
17 Sîngerei	3,35	<div></div>	
18 UTA Găgăuzia	3,33	<div></div>	
- Media pe țară	3,31	<div></div>	
19 Orhei	3,28	<div></div>	
20 Ocnița	3,27	<div></div>	
21 Căușeni	3,25	<div></div>	
22 Dondușeni	3,17	<div></div>	
23 Edineț	3,17	<div></div>	
24 Ialoveni	3,15	<div></div>	
25 Taraclia	3,13	<div></div>	
26 Telenești	3,05	<div></div>	
27 Basarabeasca	3,00	<div></div>	
28 Soroca	2,94	<div></div>	
29 Leova	2,93	<div></div>	
30 Chișinău	2,88	<div></div>	
31 Strășeni	2,75	<div></div>	
32 Șoldănești	2,74	<div></div>	
33 Cantemir	2,53	<div></div>	
34 Criuleni	2,14	<div></div>	
35 Dubăsari	1,85	<div></div>	

4.4 Îndeplinirea responsabilităților de către autoritățile locale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	4,38	<div></div>	
2 Drochia	4,27	<div></div>	
3 Dondușeni	4,09	<div></div>	
4 Briceni	4,06	<div></div>	
5 Glodeni	4,00	<div></div>	
6 Criuleni	4,00	<div></div>	
7 Florești	4,00	<div></div>	
8 Edineț	3,94	<div></div>	
9 Dubăsari	3,85	<div></div>	
10 Soroca	3,82	<div></div>	
11 Cahul	3,76	<div></div>	
12 Rezina	3,74	<div></div>	
13 Ungheni	3,65	<div></div>	
14 Cimișlia	3,61	<div></div>	
15 Bălți	3,59	<div></div>	
16 Ștefan Vodă	3,57	<div></div>	
17 Orhei	3,56	<div></div>	
- Media pe țară	3,50	<div></div>	
18 Rîșcani	3,50	<div></div>	
19 Strășeni	3,50	<div></div>	
20 Sîngerei	3,47	<div></div>	
21 Ocnița	3,46	<div></div>	
22 Leova	3,40	<div></div>	
23 Șoldănești	3,37	<div></div>	
24 Nisporeni	3,35	<div></div>	
25 Telenești	3,32	<div></div>	
26 Călărași	3,27	<div></div>	
27 Cantemir	3,21	<div></div>	
28 Ialoveni	3,15	<div></div>	
29 Taraclia	3,13	<div></div>	
30 Hîncești	3,11	<div></div>	
31 Căușeni	3,00	<div></div>	
32 Basarabeasca	2,70	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	2,69	<div></div>	
34 Anenii Noi	2,64	<div></div>	
35 Chișinău	2,36	<div></div>	

4.5 Birocrație și întârzieri din vina autorităților*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	5,57	<div></div>	
2 Drochia	4,43	<div></div>	
3 Briceni	4,22	<div></div>	
4 Soroca	4,19	<div></div>	
5 Dubăsari	4,17	<div></div>	
6 Glodeni	4,06	<div></div>	
7 Dondușeni	4,00	<div></div>	
8 Orhei	4,00	<div></div>	
9 Ialoveni	4,00	<div></div>	
10 Cantemir	3,89	<div></div>	
11 Cimișlia	3,88	<div></div>	
12 Florești	3,88	<div></div>	
13 Leova	3,87	<div></div>	
14 Bălți	3,82	<div></div>	
15 Hîncești	3,80	<div></div>	
16 Sîngerei	3,69	<div></div>	
17 Călărași	3,67	<div></div>	
18 Edineț	3,65	<div></div>	
- Media pe țară	3,64	<div></div>	
19 Nisporeni	3,63	<div></div>	
20 Ungheni	3,61	<div></div>	
21 Ocnîța	3,60	<div></div>	
22 Strășeni	3,59	<div></div>	
23 Ștefan Vodă	3,57	<div></div>	
24 Rezina	3,42	<div></div>	
25 Taraclia	3,40	<div></div>	
26 Cahul	3,35	<div></div>	
27 Șoldănești	3,26	<div></div>	
28 Anenii Noi	3,23	<div></div>	
29 Rîșcani	3,13	<div></div>	
30 Căușeni	3,13	<div></div>	
31 Telenești	3,06	<div></div>	
32 Criuleni	2,75	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	2,71	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,64	<div></div>	
35 Chișinău	2,40	<div></div>	

4.6 Disponibilitatea informației publice*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Briceni	5,18	<div></div>	
2 Sîngerei	5,13	<div></div>	
3 Telenești	5,11	<div></div>	
4 Fălești	5,00	<div></div>	
5 Rezina	4,95	<div></div>	
6 Nisporeni	4,94	<div></div>	
7 Rîșcani	4,88	<div></div>	
8 Florești	4,76	<div></div>	
9 Ștefan Vodă	4,62	<div></div>	
10 Edineț	4,61	<div></div>	
11 Ungheni	4,56	<div></div>	
12 Soroca	4,53	<div></div>	
13 Glodeni	4,50	<div></div>	
14 Hîncești	4,50	<div></div>	
15 Drochia	4,50	<div></div>	
16 Dubăsari	4,42	<div></div>	
- Media pe țară	4,34	<div></div>	
17 Șoldănești	4,26	<div></div>	
18 Criuleni	4,25	<div></div>	
19 Ialoveni	4,23	<div></div>	
20 Orhei	4,22	<div></div>	
21 Strășeni	4,20	<div></div>	
22 Ocnîța	4,20	<div></div>	
23 Cantemir	4,16	<div></div>	
24 Călărași	4,13	<div></div>	
25 Cahul	4,12	<div></div>	
26 Cimișlia	4,11	<div></div>	
27 Dondușeni	4,08	<div></div>	
28 Bălți	4,00	<div></div>	
29 Leova	4,00	<div></div>	
30 Căușeni	4,00	<div></div>	
31 Taraclia	3,80	<div></div>	
32 Basarabeasca	3,73	<div></div>	
33 Anenii Noi	3,69	<div></div>	
34 UTA Găgăuzia	3,68	<div></div>	
35 Chișinău	2,92	<div></div>	

4.7 Comunicare electronică cu autoritățile locale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Sîngerei	5,18	<div></div>	
2 Orhei	5,17	<div></div>	
3 Nisporeni	4,88	<div></div>	
4 Ialoveni	4,85	<div></div>	
5 Briceni	4,83	<div></div>	
6 Rîșcani	4,81	<div></div>	
7 Rezina	4,78	<div></div>	
8 Drochia	4,71	<div></div>	
9 Fălești	4,63	<div></div>	
10 Leova	4,60	<div></div>	
11 Soroca	4,53	<div></div>	
12 Florești	4,53	<div></div>	
13 Șoldănești	4,53	<div></div>	
14 Edineț	4,44	<div></div>	
15 Criuleni	4,40	<div></div>	
16 Basarabeasca	4,36	<div></div>	
17 Ștefan Vodă	4,36	<div></div>	
- Media pe țară	4,33	<div></div>	
18 Glodeni	4,33	<div></div>	
19 Telenești	4,32	<div></div>	
20 Ungheni	4,28	<div></div>	
21 Hîncești	4,27	<div></div>	
22 Dubăsari	4,25	<div></div>	
23 Căușeni	4,22	<div></div>	
24 Cahul	4,12	<div></div>	
25 Dondușeni	4,08	<div></div>	
26 Anenii Noi	4,08	<div></div>	
27 Ocnîța	4,07	<div></div>	
28 Cimișlia	4,06	<div></div>	
29 Strășeni	3,94	<div></div>	
30 Bălți	3,94	<div></div>	
31 UTA Găgăuzia	3,93	<div></div>	
32 Cantemir	3,89	<div></div>	
33 Chișinău	3,59	<div></div>	
34 Călărași	3,57	<div></div>	
35 Taraclia	3,20	<div></div>	

4.8 Interesul instituțiilor de stat în raion*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ștefan Vodă	4,29	<div></div>	
2 Hîncești	3,82	<div></div>	
3 Nisporeni	3,76	<div></div>	
4 Cahul	3,76	<div></div>	
5 Rezina	3,74	<div></div>	
6 Florești	3,71	<div></div>	
7 Briceni	3,61	<div></div>	
8 Orhei	3,61	<div></div>	
9 Ungheni	3,50	<div></div>	
10 Ialoveni	3,46	<div></div>	
11 Glodeni	3,33	<div></div>	
12 Chișinău	3,13	<div></div>	
13 Edineț	3,11	<div></div>	
14 Anenii Noi	3,00	<div></div>	
15 Sîngerei	2,94	<div></div>	
- Media pe țară	2,91	<div></div>	
16 Fălești	2,88	<div></div>	
17 Soroca	2,82	<div></div>	
18 Căușeni	2,78	<div></div>	
19 Rîșcani	2,75	<div></div>	
20 Dubăsari	2,69	<div></div>	
21 Criuleni	2,67	<div></div>	
22 Șoldănești	2,63	<div></div>	
23 Dondușeni	2,58	<div></div>	
24 Cantemir	2,58	<div></div>	
25 Strășeni	2,53	<div></div>	
26 Cimișlia	2,50	<div></div>	
27 Drochia	2,47	<div></div>	
28 Taraclia	2,47	<div></div>	
29 UTA Găgăuzia	2,46	<div></div>	
30 Leova	2,40	<div></div>	
31 Călărași	2,13	<div></div>	
32 Bălți	2,06	<div></div>	
33 Telenești	2,05	<div></div>	
34 Ocnița	2,00	<div></div>	
35 Basarabeasca	1,55	<div></div>	

4.9 Impactul autorităților*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Dondușeni	4,50	<div></div>	
2 Dubăsari	4,42	<div></div>	
3 Ștefan Vodă	4,29	<div></div>	
4 Edineț	4,28	<div></div>	
5 Drochia	4,13	<div></div>	
6 Fălești	4,00	<div></div>	
7 Nisporeni	4,00	<div></div>	
8 Briceni	3,94	<div></div>	
9 Anenii Noi	3,92	<div></div>	
10 Florești	3,88	<div></div>	
11 Strășeni	3,88	<div></div>	
12 Cahul	3,88	<div></div>	
13 Cimișlia	3,83	<div></div>	
14 Ungheni	3,79	<div></div>	
15 Ialoveni	3,69	<div></div>	
16 Șoldănești	3,63	<div></div>	
17 Hîncești	3,60	<div></div>	
18 Rezina	3,58	<div></div>	
19 Glodeni	3,56	<div></div>	
- Media pe țară	3,55	<div></div>	
20 Sîngerei	3,53	<div></div>	
21 Căușeni	3,50	<div></div>	
22 Cantemir	3,37	<div></div>	
23 Călărași	3,36	<div></div>	
24 Criuleni	3,33	<div></div>	
25 Soroca	3,29	<div></div>	
26 Orhei	3,28	<div></div>	
27 Taraclia	3,27	<div></div>	
28 Bălți	3,22	<div></div>	
29 UTA Găgăuzia	3,22	<div></div>	
30 Telenești	2,95	<div></div>	
31 Leova	2,87	<div></div>	
32 Rîșcani	2,81	<div></div>	
33 Ocnița	2,73	<div></div>	
34 Chișinău	2,68	<div></div>	
35 Basarabeasca	2,20	<div></div>	

4.10 Managementul economic al autorităților locale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Edineț	4,61	<div></div>	
2 Drochia	4,53	<div></div>	
3 Ungheni	4,53	<div></div>	
4 Fălești	4,38	<div></div>	
5 Ștefan Vodă	4,29	<div></div>	
6 Orhei	4,28	<div></div>	
7 Dubăsari	4,25	<div></div>	
8 Strășeni	4,18	<div></div>	
9 Ialoveni	4,15	<div></div>	
10 Soroca	4,12	<div></div>	
11 Dondușeni	4,08	<div></div>	
12 Cahul	4,06	<div></div>	
13 Bălți	4,06	<div></div>	
14 Nisporeni	4,00	<div></div>	
15 Taraclia	4,00	<div></div>	
16 Sîngerei	4,00	<div></div>	
17 Hîncești	4,00	<div></div>	
18 Criuleni	4,00	<div></div>	
19 Cimișlia	3,94	<div></div>	
- Media pe țară	3,91	<div></div>	
20 Briceni	3,88	<div></div>	
21 Șoldănești	3,84	<div></div>	
22 Rîșcani	3,79	<div></div>	
23 Glodeni	3,78	<div></div>	
24 Rezina	3,74	<div></div>	
25 UTA Găgăuzia	3,71	<div></div>	
26 Călărași	3,67	<div></div>	
27 Căușeni	3,67	<div></div>	
28 Leova	3,60	<div></div>	
29 Florești	3,59	<div></div>	
30 Cantemir	3,53	<div></div>	
31 Anenii Noi	3,50	<div></div>	
32 Basarabeasca	3,50	<div></div>	
33 Ocnița	3,33	<div></div>	
34 Telenești	3,16	<div></div>	
35 Chișinău	3,00	<div></div>	

4.11 Impactul sindicatelor asupra climatului de afaceri*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Sîngerei	4,50	<div></div>	
2 Fălești	4,43	<div></div>	
3 Criuleni	4,25	<div></div>	
4 Drochia	4,14	<div></div>	
5 Ștefan Vodă	4,07	<div></div>	
6 Florești	3,87	<div></div>	
7 Edineț	3,83	<div></div>	
8 Dondușeni	3,73	<div></div>	
9 Cahul	3,65	<div></div>	
10 Ocnița	3,47	<div></div>	
11 Glodeni	3,44	<div></div>	
12 Taraclia	3,43	<div></div>	
13 Căușeni	3,38	<div></div>	
14 Briceni	3,33	<div></div>	
15 Ungheni	3,26	<div></div>	
16 Cantemir	3,26	<div></div>	
17 Dubăsari	3,25	<div></div>	
- Media pe țară	3,21	<div></div>	
18 Rezina	3,17	<div></div>	
19 Strășeni	3,07	<div></div>	
20 Nisporeni	3,07	<div></div>	
21 Leova	3,07	<div></div>	
22 Telenești	2,94	<div></div>	
23 Chișinău	2,94	<div></div>	
24 Bălți	2,93	<div></div>	
25 Cimișlia	2,76	<div></div>	
26 Orhei	2,72	<div></div>	
27 Rîșcani	2,69	<div></div>	
28 UTA Găgăuzia	2,67	<div></div>	
29 Ialoveni	2,58	<div></div>	
30 Soroca	2,50	<div></div>	
31 Anenii Noi	2,46	<div></div>	
32 Călărași	2,43	<div></div>	
33 Șoldănești	2,37	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,36	<div></div>	
35 Hîncești	2,17	<div></div>	

5.1 Densitatea drumurilor naționale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Bălți	5,85	<div></div>	
2 Strășeni	5,00	<div></div>	
3 Călărași	4,93	<div></div>	
4 Anenii Noi	4,81	<div></div>	
5 Ocnița	4,81	<div></div>	
6 Ialoveni	4,80	<div></div>	
7 Criuleni	4,79	<div></div>	
8 Rîșcani	4,74	<div></div>	
9 Căușeni	4,72	<div></div>	
10 Basarabeasca	4,55	<div></div>	
11 Florești	4,46	<div></div>	
12 Cahul	4,43	<div></div>	
13 Cantemir	4,41	<div></div>	
14 Chișinău	4,38	<div></div>	
15 UTA Găgăuzia	4,37	<div></div>	
- Media pe țară	4,37	<div></div>	
16 Drochia	4,33	<div></div>	
17 Fălești	4,32	<div></div>	
18 Taraclia	4,29	<div></div>	
19 Leova	4,24	<div></div>	
20 Cimișlia	4,23	<div></div>	
21 Nisporeni	4,21	<div></div>	
22 Ungheni	4,19	<div></div>	
23 Glodeni	4,18	<div></div>	
24 Sîngerei	4,18	<div></div>	
25 Orhei	4,16	<div></div>	
26 Hîncești	4,14	<div></div>	
27 Soroca	4,11	<div></div>	
28 Telenești	4,10	<div></div>	
29 Dondușeni	4,10	<div></div>	
30 Briceni	4,08	<div></div>	
31 Șoldănești	3,89	<div></div>	
32 Dubăsari	3,87	<div></div>	
33 Ștefan Vodă	3,78	<div></div>	
34 Edineț	3,70	<div></div>	
35 Rezina	3,65	<div></div>	

5.2 Densitatea drumurilor locale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Briceni	5,77	<div></div>	
2 Soroca	5,64	<div></div>	
3 Dubăsari	5,47	<div></div>	
4 Edineț	5,43	<div></div>	
5 Rezina	4,92	<div></div>	
6 Șoldănești	4,43	<div></div>	
7 Fălești	4,25	<div></div>	
8 Ungheni	4,17	<div></div>	
9 Sîngerei	4,03	<div></div>	
10 Dondușeni	4,02	<div></div>	
11 Nisporeni	3,79	<div></div>	
12 Ocnița	3,77	<div></div>	
13 Rîșcani	3,76	<div></div>	
- Media pe țară	3,61	<div></div>	
14 Glodeni	3,59	<div></div>	
15 Strășeni	3,57	<div></div>	
16 Florești	3,53	<div></div>	
17 Ialoveni	3,52	<div></div>	
18 Criuleni	3,30	<div></div>	
19 Telenești	3,30	<div></div>	
20 Călărași	3,30	<div></div>	
21 Taraclia	3,29	<div></div>	
22 Orhei	3,23	<div></div>	
23 Cimișlia	3,21	<div></div>	
24 Ștefan Vodă	3,20	<div></div>	
25 Cantemir	3,19	<div></div>	
26 Drochia	3,10	<div></div>	
27 Leova	3,08	<div></div>	
28 Anenii Noi	2,94	<div></div>	
29 Căușeni	2,93	<div></div>	
30 Hîncești	2,73	<div></div>	
31 Basarabeasca	2,38	<div></div>	
32 Cahul	2,25	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	2,08	<div></div>	
34 Chișinău	1,52	<div></div>	
35 Bălți	-	<div></div>	

5.3 Utilizarea drumurilor naționale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Rîșcani	5,63	<div></div>	
2 Căușeni	5,24	<div></div>	
3 Ocnîța	4,88	<div></div>	
4 Anenii Noi	4,85	<div></div>	
5 Taraclia	4,80	<div></div>	
6 Cantemir	4,79	<div></div>	
7 Călărași	4,77	<div></div>	
8 Cimișlia	4,66	<div></div>	
9 Florești	4,58	<div></div>	
10 Leova	4,56	<div></div>	
11 Cahul	4,51	<div></div>	
12 Criuleni	4,46	<div></div>	
13 Strășeni	4,42	<div></div>	
14 Dondușeni	4,34	<div></div>	
15 Basarabeasca	4,29	<div></div>	
16 UTA Găgăuzia	4,23	<div></div>	
17 Fălești	4,21	<div></div>	
18 Drochia	4,15	<div></div>	
19 Glodeni	4,14	<div></div>	
20 Ialoveni	4,09	<div></div>	
- Media pe țară	4,08	<div></div>	
21 Hîncești	4,05	<div></div>	
22 Șoldănești	3,96	<div></div>	
23 Sîngerei	3,93	<div></div>	
24 Telenești	3,90	<div></div>	
25 Ștefan Vodă	3,81	<div></div>	
26 Briceni	3,79	<div></div>	
27 Soroca	3,75	<div></div>	
28 Nisporeni	3,72	<div></div>	
29 Orhei	3,70	<div></div>	
30 Ungheni	3,65	<div></div>	
31 Rezina	3,45	<div></div>	
32 Edineț	3,42	<div></div>	
33 Dubăsari	3,25	<div></div>	
34 Bălți	1,72	<div></div>	
35 Chișinău	1,14	<div></div>	

5.4 Utilizarea drumurilor locale

Raionul	Punctajul	1	6
1 Șoldănești	5,76	<div></div>	
2 Dondușeni	5,57	<div></div>	
3 Briceni	5,57	<div></div>	
4 Edineț	5,55	<div></div>	
5 Rezina	5,48	<div></div>	
6 Soroca	5,34	<div></div>	
7 Rîșcani	5,14	<div></div>	
8 Taraclia	5,09	<div></div>	
9 Fălești	5,05	<div></div>	
10 Cimișlia	5,01	<div></div>	
11 Dubăsari	4,87	<div></div>	
12 Sîngerei	4,85	<div></div>	
13 Glodeni	4,85	<div></div>	
14 Ștefan Vodă	4,85	<div></div>	
15 Leova	4,83	<div></div>	
16 Cantemir	4,83	<div></div>	
17 Florești	4,82	<div></div>	
18 Ocnîța	4,69	<div></div>	
- Media pe țară	4,63	<div></div>	
19 Ungheni	4,58	<div></div>	
20 Telenești	4,58	<div></div>	
21 Căușeni	4,51	<div></div>	
22 Nisporeni	4,49	<div></div>	
23 Drochia	4,43	<div></div>	
24 Hîncești	4,34	<div></div>	
25 Călărași	4,31	<div></div>	
26 Orhei	4,31	<div></div>	
27 Anenii Noi	4,28	<div></div>	
28 Criuleni	4,28	<div></div>	
29 Strășeni	4,18	<div></div>	
30 Ialoveni	4,14	<div></div>	
31 Cahul	4,02	<div></div>	
32 Basarabeasca	3,90	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	3,79	<div></div>	
34 Chișinău	1,13	<div></div>	
35 Bălți	-	<div></div>	

5.5 Calitatea infrastructurii rutiere*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Căușeni	4,11	<div></div>	
2 Ștefan Vodă	4,00	<div></div>	
3 Dubăsari	3,92	<div></div>	
4 Soroca	3,88	<div></div>	
5 Ialoveni	3,85	<div></div>	
6 Edineț	3,50	<div></div>	
7 Dondușeni	3,46	<div></div>	
8 Orhei	3,28	<div></div>	
9 Rezina	3,21	<div></div>	
10 Hîncești	3,18	<div></div>	
11 Briceni	3,17	<div></div>	
12 Florești	2,82	<div></div>	
13 Nisporeni	2,82	<div></div>	
14 Glodeni	2,78	<div></div>	
15 Rîșcani	2,75	<div></div>	
- Media pe țară	2,70	<div></div>	
16 Ungheni	2,58	<div></div>	
17 Cimișlia	2,50	<div></div>	
18 Bălți	2,50	<div></div>	
19 Telenești	2,47	<div></div>	
20 Cahul	2,47	<div></div>	
21 Șoldănești	2,37	<div></div>	
22 Chișinău	2,36	<div></div>	
23 Drochia	2,33	<div></div>	
24 Sîngerei	2,29	<div></div>	
25 Ocnîța	2,27	<div></div>	
26 Strășeni	2,18	<div></div>	
27 Anenii Noi	2,14	<div></div>	
28 Călărași	2,13	<div></div>	
29 Fălești	2,13	<div></div>	
30 Taraclia	2,07	<div></div>	
31 UTA Găgăuzia	2,00	<div></div>	
32 Basarabeasca	2,00	<div></div>	
33 Leova	1,73	<div></div>	
34 Criuleni	1,63	<div></div>	
35 Cantemir	1,47	<div></div>	

5.6 Utilizarea conexiunilor telefoniei fixe

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chişinău	5,81	<div></div>	
2 Briceni	4,91	<div></div>	
3 Bălţi	4,69	<div></div>	
4 Donduşeni	4,39	<div></div>	
5 Drochia	4,38	<div></div>	
6 Edineţ	4,35	<div></div>	
7 Glodeni	4,14	<div></div>	
8 Rîşcani	4,11	<div></div>	
9 Soroca	4,06	<div></div>	
10 Criuleni	3,77	<div></div>	
11 Ocnîţa	3,76	<div></div>	
12 Ialoveni	3,71	<div></div>	
13 Căuşeni	3,67	<div></div>	
14 Anenii Noi	3,61	<div></div>	
- Media pe ţară	3,58	<div></div>	
15 Ştefan Vodă	3,57	<div></div>	
16 Basarabeasca	3,55	<div></div>	
17 Rezina	3,54	<div></div>	
18 UTA Găgăuzia	3,45	<div></div>	
19 Şoldăneşti	3,44	<div></div>	
20 Floreşti	3,43	<div></div>	
21 Cimişlia	3,43	<div></div>	
22 Orhei	3,36	<div></div>	
23 Străşeni	3,34	<div></div>	
24 Făleşti	3,32	<div></div>	
25 Cahul	3,31	<div></div>	
26 Călăraşi	3,27	<div></div>	
27 Leova	3,26	<div></div>	
28 Taraclia	3,24	<div></div>	
29 Ungheni	3,12	<div></div>	
30 Sîngerei	3,03	<div></div>	
31 Hînceşti	2,92	<div></div>	
32 Nisporeni	2,83	<div></div>	
33 Teleneşti	2,76	<div></div>	
34 Cantemir	2,19	<div></div>	
35 Dubăsari	1,46	<div></div>	

5.7 Disponibilitatea băncilor*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Floreşti	5,65	<div></div>	
2 Rezina	5,32	<div></div>	
3 Donduşeni	5,31	<div></div>	
4 Drochia	5,27	<div></div>	
5 Nisporeni	5,00	<div></div>	
6 Sîngerei	4,82	<div></div>	
7 Soroca	4,82	<div></div>	
8 Anenii Noi	4,79	<div></div>	
9 Cimişlia	4,78	<div></div>	
10 Ialoveni	4,77	<div></div>	
11 Glodeni	4,72	<div></div>	
12 Briceni	4,72	<div></div>	
13 Leova	4,67	<div></div>	
14 Edineţ	4,67	<div></div>	
15 Căuşeni	4,67	<div></div>	
16 Dubăsari	4,58	<div></div>	
17 Călăraşi	4,53	<div></div>	
- Media pe ţară	4,44	<div></div>	
18 Ştefan Vodă	4,43	<div></div>	
19 Cantemir	4,37	<div></div>	
20 UTA Găgăuzia	4,36	<div></div>	
21 Criuleni	4,30	<div></div>	
22 Chişinău	4,28	<div></div>	
23 Străşeni	4,25	<div></div>	
24 Rîşcani	4,19	<div></div>	
25 Ocnîţa	4,13	<div></div>	
26 Făleşti	4,13	<div></div>	
27 Ungheni	4,11	<div></div>	
28 Hînceşti	4,10	<div></div>	
29 Bălţi	4,06	<div></div>	
30 Taraclia	4,00	<div></div>	
31 Teleneşti	3,84	<div></div>	
32 Basarabeasca	3,64	<div></div>	
33 Cahul	3,47	<div></div>	
34 Orhei	3,33	<div></div>	
35 Şoldăneşti	3,21	<div></div>	

5.8 Disponibilitatea oficiilor poştale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Floreşti	5,59	<div></div>	
2 Căuşeni	5,44	<div></div>	
3 Orhei	5,28	<div></div>	
4 Drochia	5,27	<div></div>	
5 Rezina	5,26	<div></div>	
6 Donduşeni	5,15	<div></div>	
7 Criuleni	5,10	<div></div>	
8 Dubăsari	5,08	<div></div>	
9 Cimişlia	5,06	<div></div>	
10 Edineţ	5,06	<div></div>	
11 Sîngerei	5,00	<div></div>	
12 Ialoveni	4,92	<div></div>	
13 Şoldăneşti	4,89	<div></div>	
14 Străşeni	4,88	<div></div>	
15 Hînceşti	4,73	<div></div>	
16 Briceni	4,72	<div></div>	
17 Ştefan Vodă	4,71	<div></div>	
18 Nisporeni	4,69	<div></div>	
19 Rîşcani	4,69	<div></div>	
20 Glodeni	4,67	<div></div>	
- Media pe ţară	4,64	<div></div>	
21 Soroca	4,59	<div></div>	
22 UTA Găgăuzia	4,50	<div></div>	
23 Cantemir	4,47	<div></div>	
24 Călăraşi	4,47	<div></div>	
25 Teleneşti	4,42	<div></div>	
26 Făleşti	4,38	<div></div>	
27 Leova	4,33	<div></div>	
28 Taraclia	4,33	<div></div>	
29 Anenii Noi	4,29	<div></div>	
30 Ocnîţa	4,27	<div></div>	
31 Bălţi	4,22	<div></div>	
32 Ungheni	3,79	<div></div>	
33 Chişinău	3,76	<div></div>	
34 Cahul	3,59	<div></div>	
35 Basarabeasca	2,64	<div></div>	

5.9 Disponibilitatea instituțiilor medico-sanitare*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Florești	5,35	<div></div>	
2 Căușeni	5,11	<div></div>	
3 Orhei	5,06	<div></div>	
4 Criuleni	5,00	<div></div>	
5 Edineț	4,89	<div></div>	
6 Dubăsari	4,83	<div></div>	
7 Drochia	4,80	<div></div>	
8 Sîngerei	4,71	<div></div>	
9 Șoldănești	4,58	<div></div>	
10 Nisporeni	4,53	<div></div>	
11 Cimișlia	4,44	<div></div>	
12 Ialoveni	4,38	<div></div>	
13 Rezina	4,37	<div></div>	
14 Soroca	4,29	<div></div>	
15 Briceni	4,28	<div></div>	
16 Rîșcani	4,25	<div></div>	
17 Telenești	4,16	<div></div>	
18 Ștefan Vodă	4,14	<div></div>	
- Media pe țară	4,14	<div></div>	
19 Glodeni	4,11	<div></div>	
20 Cantemir	4,05	<div></div>	
21 Anenii Noi	4,00	<div></div>	
22 Ungheni	3,95	<div></div>	
23 Hîncești	3,91	<div></div>	
24 Cahul	3,88	<div></div>	
25 UTA Găgăuzia	3,79	<div></div>	
26 Strășeni	3,71	<div></div>	
27 Chișinău	3,65	<div></div>	
28 Ocnița	3,57	<div></div>	
29 Basarabeasca	3,55	<div></div>	
30 Fălești	3,50	<div></div>	
31 Călărași	3,47	<div></div>	
32 Bălți	3,44	<div></div>	
33 Dondușeni	3,38	<div></div>	
34 Taraclia	3,27	<div></div>	
35 Leova	2,60	<div></div>	

6.1 Cheltuielile efectuate de companii pentru tehnol. Informaț.*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chișinău	5,86	<div></div>	
2 Bălți	4,43	<div></div>	
3 Dondușeni	3,94	<div></div>	
4 Rezina	3,80	<div></div>	
5 Anenii Noi	3,37	<div></div>	
6 Drochia	3,27	<div></div>	
7 Cahul	3,22	<div></div>	
8 Cimișlia	3,18	<div></div>	
9 Criuleni	3,16	<div></div>	
10 Hîncești	3,08	<div></div>	
11 UTA Găgăuzia	3,06	<div></div>	
12 Ungheni	3,03	<div></div>	
- Media pe țară	3,03	<div></div>	
13 Taraclia	3,02	<div></div>	
14 Edineț	3,01	<div></div>	
15 Soroca	2,91	<div></div>	
16 Strășeni	2,89	<div></div>	
17 Nisporeni	2,87	<div></div>	
18 Ștefan Vodă	2,82	<div></div>	
19 Basarabeasca	2,81	<div></div>	
20 Florești	2,81	<div></div>	
21 Ialoveni	2,80	<div></div>	
22 Căușeni	2,80	<div></div>	
23 Sîngerei	2,79	<div></div>	
24 Orhei	2,76	<div></div>	
25 Leova	2,75	<div></div>	
26 Telenești	2,69	<div></div>	
27 Dubăsari	2,69	<div></div>	
28 Cantemir	2,66	<div></div>	
29 Călărași	2,66	<div></div>	
30 Glodeni	2,61	<div></div>	
31 Rîșcani	2,59	<div></div>	
32 Fălești	2,57	<div></div>	
33 Șoldănești	2,56	<div></div>	
34 Ocnița	2,36	<div></div>	
35 Briceni	2,28	<div></div>	

6.2 Utilizarea calculatoarelor cu acces la Internet

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chișinău	5,85	<div></div>	
2 Bălți	4,94	<div></div>	
3 Anenii Noi	4,28	<div></div>	
4 UTA Găgăuzia	4,25	<div></div>	
5 Dondușeni	4,19	<div></div>	
6 Rezina	4,10	<div></div>	
7 Taraclia	4,09	<div></div>	
8 Basarabeasca	4,02	<div></div>	
9 Cahul	3,99	<div></div>	
10 Drochia	3,99	<div></div>	
11 Nisporeni	3,98	<div></div>	
12 Ungheni	3,94	<div></div>	
13 Ialoveni	3,94	<div></div>	
- Media pe țară	3,91	<div></div>	
14 Orhei	3,90	<div></div>	
15 Hîncești	3,87	<div></div>	
16 Cimișlia	3,86	<div></div>	
17 Călărași	3,84	<div></div>	
18 Soroca	3,81	<div></div>	
19 Criuleni	3,80	<div></div>	
20 Leova	3,79	<div></div>	
21 Dubăsari	3,76	<div></div>	
22 Ștefan Vodă	3,75	<div></div>	
23 Strășeni	3,75	<div></div>	
24 Edineț	3,74	<div></div>	
25 Rîșcani	3,72	<div></div>	
26 Cantemir	3,69	<div></div>	
27 Căușeni	3,69	<div></div>	
28 Fălești	3,67	<div></div>	
29 Florești	3,67	<div></div>	
30 Telenești	3,61	<div></div>	
31 Glodeni	3,60	<div></div>	
32 Sîngerei	3,58	<div></div>	
33 Ocnița	3,57	<div></div>	
34 Șoldănești	3,44	<div></div>	
35 Briceni	3,29	<div></div>	

6.3 Nivelul tehnologiei*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Orhei	4,17	<div></div>	
2 Dondușeni	4,08	<div></div>	
3 Ștefan Vodă	3,86	<div></div>	
4 Ungheni	3,84	<div></div>	
5 Sîngerei	3,82	<div></div>	
6 Căușeni	3,78	<div></div>	
7 Chișinău	3,65	<div></div>	
8 Rezina	3,63	<div></div>	
9 Anenii Noi	3,54	<div></div>	
10 Cahul	3,53	<div></div>	
11 Călărași	3,50	<div></div>	
12 Fălești	3,50	<div></div>	
13 Briceni	3,50	<div></div>	
14 Ialoveni	3,46	<div></div>	
15 Drochia	3,40	<div></div>	
16 Soroca	3,35	<div></div>	
17 Edineț	3,35	<div></div>	
18 Bălți	3,28	<div></div>	
- Media pe țară	3,26	<div></div>	
19 Șoldănești	3,26	<div></div>	
20 Dubăsari	3,25	<div></div>	
21 Florești	3,18	<div></div>	
22 Strășeni	3,12	<div></div>	
23 Hîncești	3,10	<div></div>	
24 Glodeni	3,06	<div></div>	
25 Nisporeni	3,00	<div></div>	
26 Rîșcani	3,00	<div></div>	
27 Ocnița	2,93	<div></div>	
28 UTA Găgăuzia	2,93	<div></div>	
29 Cantemir	2,89	<div></div>	
30 Criuleni	2,88	<div></div>	
31 Taraclia	2,87	<div></div>	
32 Telenești	2,47	<div></div>	
33 Leova	2,40	<div></div>	
34 Cimișlia	2,39	<div></div>	
35 Basarabeasca	2,27	<div></div>	

6.4 Utilizarea serviciilor de Internet de întreprinderi*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Anenii Noi	5,75	<div></div>	
2 Hîncești	5,73	<div></div>	
3 Florești	5,67	<div></div>	
4 Ocnița	5,53	<div></div>	
5 Briceni	5,50	<div></div>	
6 Rîșcani	5,50	<div></div>	
7 Drochia	5,47	<div></div>	
8 Ialoveni	5,44	<div></div>	
9 Șoldănești	5,42	<div></div>	
10 Telenești	5,42	<div></div>	
11 Strășeni	5,41	<div></div>	
12 Orhei	5,39	<div></div>	
13 Sîngerei	5,31	<div></div>	
14 Fălești	5,25	<div></div>	
15 Cantemir	5,21	<div></div>	
16 Cimișlia	5,17	<div></div>	
17 Ungheni	5,12	<div></div>	
18 UTA Găgăuzia	5,11	<div></div>	
19 Rezina	5,08	<div></div>	
20 Edineț	5,06	<div></div>	
- Media pe țară	5,02	<div></div>	
21 Leova	4,93	<div></div>	
22 Căușeni	4,89	<div></div>	
23 Dubăsari	4,85	<div></div>	
24 Chișinău	4,84	<div></div>	
25 Criuleni	4,80	<div></div>	
26 Soroca	4,80	<div></div>	
27 Călărași	4,71	<div></div>	
28 Taraclia	4,57	<div></div>	
29 Dondușeni	4,54	<div></div>	
30 Cahul	4,41	<div></div>	
31 Ștefan Vodă	4,23	<div></div>	
32 Basarabeasca	4,18	<div></div>	
33 Glodeni	4,11	<div></div>	
34 Nisporeni	4,11	<div></div>	
35 Bălți	4,06	<div></div>	

6.5 Abilitatea întreprinderilor de a utiliza tehnol. de ultimă oră*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Fălești	5,33	<div></div>	
2 Criuleni	4,80	<div></div>	
3 Briceni	4,71	<div></div>	
4 Călărași	4,64	<div></div>	
5 Sîngerei	4,63	<div></div>	
6 Orhei	4,56	<div></div>	
7 Anenii Noi	4,54	<div></div>	
8 Edineț	4,47	<div></div>	
9 Cahul	4,35	<div></div>	
10 Căușeni	4,33	<div></div>	
11 Rezina	4,33	<div></div>	
12 Chișinău	4,25	<div></div>	
13 Hîncești	4,22	<div></div>	
14 Soroca	4,18	<div></div>	
15 Drochia	4,17	<div></div>	
16 Nisporeni	4,11	<div></div>	
- Media pe țară	4,06	<div></div>	
17 Dubăsari	4,00	<div></div>	
18 Bălți	4,00	<div></div>	
19 Cantemir	3,95	<div></div>	
20 Rîșcani	3,94	<div></div>	
21 Taraclia	3,93	<div></div>	
22 Dondușeni	3,92	<div></div>	
23 Cimișlia	3,91	<div></div>	
24 Ocnița	3,87	<div></div>	
25 Strășeni	3,79	<div></div>	
26 UTA Găgăuzia	3,74	<div></div>	
27 Leova	3,73	<div></div>	
28 Ștefan Vodă	3,71	<div></div>	
29 Ungheni	3,71	<div></div>	
30 Ialoveni	3,67	<div></div>	
31 Florești	3,53	<div></div>	
32 Șoldănești	3,53	<div></div>	
33 Glodeni	3,50	<div></div>	
34 Basarabeasca	3,18	<div></div>	
35 Telenești	2,84	<div></div>	

6.6 Informații despre furnizarea de bunuri și servicii*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Florești	5,41	<div></div>	
2 Sîngerei	5,38	<div></div>	
3 Rîșcani	5,13	<div></div>	
4 Orhei	5,11	<div></div>	
5 Telenești	4,95	<div></div>	
6 Anenii Noi	4,92	<div></div>	
7 Drochia	4,87	<div></div>	
8 Fălești	4,86	<div></div>	
9 Ștefan Vodă	4,86	<div></div>	
10 Edineț	4,83	<div></div>	
11 Briceni	4,82	<div></div>	
12 Cahul	4,82	<div></div>	
13 Ocnița	4,80	<div></div>	
14 Nisporeni	4,76	<div></div>	
15 Hîncești	4,73	<div></div>	
16 Dondușeni	4,69	<div></div>	
17 Dubăsari	4,69	<div></div>	
18 Șoldănești	4,68	<div></div>	
19 Soroca	4,65	<div></div>	
20 Strășeni	4,65	<div></div>	
21 Rezina	4,63	<div></div>	
- Media pe țară	4,61	<div></div>	
22 Criuleni	4,60	<div></div>	
23 Cantemir	4,58	<div></div>	
24 Căușeni	4,56	<div></div>	
25 Cimișlia	4,56	<div></div>	
26 UTA Găgăuzia	4,46	<div></div>	
27 Ialoveni	4,46	<div></div>	
28 Leova	4,40	<div></div>	
29 Călărași	4,21	<div></div>	
30 Taraclia	4,21	<div></div>	
31 Basarabeasca	4,09	<div></div>	
32 Glodeni	4,06	<div></div>	
33 Ungheni	3,84	<div></div>	
34 Chișinău	3,71	<div></div>	
35 Bălți	3,44	<div></div>	

6.7 Utilizarea automobilelor personale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Orhei	5,56	<div></div>	
2 Florești	5,53	<div></div>	
3 Anenii Noi	5,33	<div></div>	
4 Strășeni	5,13	<div></div>	
5 Taraclia	5,07	<div></div>	
6 Sîngerei	5,06	<div></div>	
7 Briceni	5,06	<div></div>	
8 UTA Găgăuzia	5,00	<div></div>	
9 Drochia	5,00	<div></div>	
10 Hîncești	5,00	<div></div>	
11 Nisporeni	4,94	<div></div>	
12 Ocnița	4,93	<div></div>	
13 Ialoveni	4,92	<div></div>	
14 Rîșcani	4,88	<div></div>	
15 Cantemir	4,84	<div></div>	
16 Chișinău	4,83	<div></div>	
17 Edineț	4,83	<div></div>	
18 Telenești	4,79	<div></div>	
19 Rezina	4,79	<div></div>	
20 Cahul	4,76	<div></div>	
- Media pe țară	4,74	<div></div>	
21 Bălți	4,72	<div></div>	
22 Ștefan Vodă	4,71	<div></div>	
23 Călărași	4,67	<div></div>	
24 Fălești	4,63	<div></div>	
25 Dubăsari	4,54	<div></div>	
26 Criuleni	4,50	<div></div>	
27 Ungheni	4,42	<div></div>	
28 Soroca	4,41	<div></div>	
29 Basarabeasca	4,40	<div></div>	
30 Cimișlia	4,28	<div></div>	
31 Leova	4,20	<div></div>	
32 Șoldănești	4,16	<div></div>	
33 Dondușeni	4,15	<div></div>	
34 Glodeni	4,00	<div></div>	
35 Căușeni	4,00	<div></div>	

6.8 Utilizarea automobilelor comerciale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Florești	5,47	<div></div>	
2 Drochia	5,13	<div></div>	
3 Ștefan Vodă	5,00	<div></div>	
4 Sîngerei	4,94	<div></div>	
5 Orhei	4,83	<div></div>	
6 Briceni	4,72	<div></div>	
7 Soroca	4,71	<div></div>	
8 Anenii Noi	4,67	<div></div>	
9 Rezina	4,63	<div></div>	
10 Fălești	4,63	<div></div>	
11 UTA Găgăuzia	4,61	<div></div>	
12 Edineț	4,56	<div></div>	
13 Cahul	4,53	<div></div>	
14 Ocnița	4,50	<div></div>	
15 Rîșcani	4,44	<div></div>	
16 Strășeni	4,41	<div></div>	
17 Chișinău	4,39	<div></div>	
18 Hîncești	4,36	<div></div>	
19 Criuleni	4,33	<div></div>	
- Media pe țară	4,31	<div></div>	
20 Ialoveni	4,31	<div></div>	
21 Bălți	4,28	<div></div>	
22 Taraclia	4,27	<div></div>	
23 Telenești	4,16	<div></div>	
24 Leova	4,07	<div></div>	
25 Nisporeni	4,06	<div></div>	
26 Cimișlia	4,06	<div></div>	
27 Cantemir	4,05	<div></div>	
28 Șoldănești	3,95	<div></div>	
29 Călărași	3,93	<div></div>	
30 Căușeni	3,89	<div></div>	
31 Dubăsari	3,85	<div></div>	
32 Ungheni	3,84	<div></div>	
33 Glodeni	3,39	<div></div>	
34 Basarabeasca	3,09	<div></div>	
35 Dondușeni	2,77	<div></div>	

7.1 Șomajul*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Cahul	3,53	<div></div>	
2 Ialoveni	3,46	<div></div>	
3 Nisporeni	3,41	<div></div>	
4 Fălești	3,38	<div></div>	
5 Hîncești	3,30	<div></div>	
6 Cimișlia	3,28	<div></div>	
7 Rezina	3,26	<div></div>	
8 Bălți	2,94	<div></div>	
9 Călărași	2,87	<div></div>	
10 Strășeni	2,80	<div></div>	
11 Ungheni	2,78	<div></div>	
12 Soroca	2,76	<div></div>	
13 Briceni	2,72	<div></div>	
14 Telenești	2,53	<div></div>	
15 Leova	2,47	<div></div>	
- Media pe țară	2,46	<div></div>	
16 Basarabeasca	2,45	<div></div>	
17 Chișinău	2,42	<div></div>	
18 Florești	2,35	<div></div>	
19 Drochia	2,33	<div></div>	
20 Anenii Noi	2,29	<div></div>	
21 Edineț	2,28	<div></div>	
22 Orhei	2,27	<div></div>	
23 Ștefan Vodă	2,14	<div></div>	
24 UTA Găgăuzia	2,07	<div></div>	
25 Taraclia	2,07	<div></div>	
26 Căușeni	2,00	<div></div>	
27 Sîngerei	2,00	<div></div>	
28 Dubăsari	2,00	<div></div>	
29 Șoldănești	1,95	<div></div>	
30 Ocnița	1,93	<div></div>	
31 Rîșcani	1,88	<div></div>	
32 Glodeni	1,78	<div></div>	
33 Cantemir	1,63	<div></div>	
34 Dondușeni	1,62	<div></div>	
35 Criuleni	1,00	<div></div>	

7.2 Șomaj pe termen lung*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Sîngerei	5,00	<div></div>	
2 Glodeni	5,00	<div></div>	
3 Dondușeni	4,92	<div></div>	
4 Criuleni	4,89	<div></div>	
5 Rîșcani	4,81	<div></div>	
6 Drochia	4,80	<div></div>	
7 Strășeni	4,53	<div></div>	
8 Taraclia	4,47	<div></div>	
9 Cantemir	4,42	<div></div>	
10 Ialoveni	4,38	<div></div>	
11 Soroca	4,35	<div></div>	
12 Florești	4,24	<div></div>	
13 Telenești	4,21	<div></div>	
14 Ungheni	4,17	<div></div>	
15 Rezina	4,17	<div></div>	
16 Edineț	4,17	<div></div>	
17 Șoldănești	4,16	<div></div>	
- Media pe țară	4,07	<div></div>	
18 Briceni	4,06	<div></div>	
19 Ocnița	3,93	<div></div>	
20 Anenii Noi	3,93	<div></div>	
21 UTA Găgăuzia	3,92	<div></div>	
22 Hîncești	3,90	<div></div>	
23 Basarabeasca	3,90	<div></div>	
24 Leova	3,87	<div></div>	
25 Cahul	3,76	<div></div>	
26 Bălți	3,72	<div></div>	
27 Orhei	3,71	<div></div>	
28 Fălești	3,63	<div></div>	
29 Chișinău	3,60	<div></div>	
30 Nisporeni	3,56	<div></div>	
31 Călărași	3,53	<div></div>	
32 Ștefan Vodă	3,50	<div></div>	
33 Cimișlia	3,28	<div></div>	
34 Căușeni	3,11	<div></div>	
35 Dubăsari	3,00	<div></div>	

7.3 Structura de vârstă a șomajului*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ungheni	3,53	<div></div>	
2 Ialoveni	3,46	<div></div>	
3 Orhei	3,29	<div></div>	
4 Chișinău	3,28	<div></div>	
5 Șoldănești	3,16	<div></div>	
6 Ștefan Vodă	3,07	<div></div>	
7 Călărași	3,07	<div></div>	
8 Nisporeni	3,06	<div></div>	
9 Edineț	3,00	<div></div>	
10 Căușeni	3,00	<div></div>	
11 Soroca	2,94	<div></div>	
12 Cimișlia	2,88	<div></div>	
13 Florești	2,81	<div></div>	
14 Drochia	2,79	<div></div>	
15 Briceni	2,72	<div></div>	
- Media pe țară	2,69	<div></div>	
16 Cantemir	2,68	<div></div>	
17 UTA Găgăuzia	2,68	<div></div>	
18 Leova	2,67	<div></div>	
19 Telenești	2,63	<div></div>	
20 Bălți	2,61	<div></div>	
21 Ocnița	2,60	<div></div>	
22 Hîncești	2,60	<div></div>	
23 Basarabeasca	2,60	<div></div>	
24 Cahul	2,59	<div></div>	
25 Fălești	2,50	<div></div>	
26 Strășeni	2,47	<div></div>	
27 Sîngerei	2,44	<div></div>	
28 Anenii Noi	2,43	<div></div>	
29 Dubăsari	2,31	<div></div>	
30 Rezina	2,26	<div></div>	
31 Rîșcani	2,19	<div></div>	
32 Taraclia	2,07	<div></div>	
33 Criuleni	2,00	<div></div>	
34 Dondușeni	1,85	<div></div>	
35 Glodeni	1,76	<div></div>	

7.4 Disponibilitatea forței de muncă*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Drochia	4,80	<div></div>	
2 Florești	4,65	<div></div>	
3 Șoldănești	4,58	<div></div>	
4 Ștefan Vodă	4,36	<div></div>	
5 Fălești	4,25	<div></div>	
6 Rîșcani	4,25	<div></div>	
7 Orhei	4,20	<div></div>	
8 Soroca	4,18	<div></div>	
9 Edineț	4,17	<div></div>	
10 Ungheni	4,16	<div></div>	
11 Dondușeni	4,15	<div></div>	
12 Dubăsari	4,08	<div></div>	
13 Sîngerei	4,06	<div></div>	
14 Bălți	4,06	<div></div>	
15 Rezina	4,05	<div></div>	
16 Ialoveni	4,00	<div></div>	
17 Hîncești	4,00	<div></div>	
18 Chișinău	3,95	<div></div>	
19 Basarabeasca	3,90	<div></div>	
- Media pe țară	3,89	<div></div>	
20 Taraclia	3,87	<div></div>	
21 Anenii Noi	3,86	<div></div>	
22 Glodeni	3,78	<div></div>	
23 Cahul	3,76	<div></div>	
24 UTA Găgăuzia	3,74	<div></div>	
25 Căușeni	3,56	<div></div>	
26 Leova	3,53	<div></div>	
27 Nisporeni	3,53	<div></div>	
28 Strășeni	3,53	<div></div>	
29 Telenești	3,50	<div></div>	
30 Criuleni	3,50	<div></div>	
31 Cimișlia	3,44	<div></div>	
32 Ocnîța	3,40	<div></div>	
33 Briceni	3,29	<div></div>	
34 Cantemir	3,16	<div></div>	
35 Călărași	2,73	<div></div>	

7.5 Migrația forței de muncă calificate*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Dondușeni	4,08	<div></div>	
2 Căușeni	3,67	<div></div>	
3 Fălești	3,38	<div></div>	
4 Orhei	3,33	<div></div>	
5 Ungheni	3,32	<div></div>	
6 Florești	3,29	<div></div>	
7 Sîngerei	3,12	<div></div>	
8 Strășeni	3,00	<div></div>	
9 Chișinău	2,92	<div></div>	
10 Șoldănești	2,89	<div></div>	
11 Rîșcani	2,81	<div></div>	
12 Ocnîța	2,80	<div></div>	
13 Ștefan Vodă	2,79	<div></div>	
14 Bălți	2,72	<div></div>	
15 Briceni	2,72	<div></div>	
16 Cahul	2,71	<div></div>	
- Media pe țară	2,65	<div></div>	
17 Edineț	2,65	<div></div>	
18 Soroca	2,65	<div></div>	
19 Drochia	2,60	<div></div>	
20 Ialoveni	2,50	<div></div>	
21 Glodeni	2,44	<div></div>	
22 Telenești	2,42	<div></div>	
23 Taraclia	2,40	<div></div>	
24 Cantemir	2,37	<div></div>	
25 Basarabeasca	2,36	<div></div>	
26 UTA Găgăuzia	2,29	<div></div>	
27 Călărași	2,27	<div></div>	
28 Leova	2,27	<div></div>	
29 Cimișlia	2,17	<div></div>	
30 Dubăsari	2,17	<div></div>	
31 Hîncești	2,10	<div></div>	
32 Anenii Noi	2,08	<div></div>	
33 Rezina	2,00	<div></div>	
34 Criuleni	2,00	<div></div>	
35 Nisporeni	1,59	<div></div>	

7.6 Migrația internă

Raionul	Punctajul	1	6
1 Chișinău	5,82	<div></div>	
2 Bălți	5,37	<div></div>	
3 Ialoveni	4,76	<div></div>	
4 Dubăsari	4,62	<div></div>	
5 Cahul	4,28	<div></div>	
6 Strășeni	4,15	<div></div>	
7 Anenii Noi	4,13	<div></div>	
8 Briceni	4,10	<div></div>	
9 Edineț	4,06	<div></div>	
10 UTA Găgăuzia	4,05	<div></div>	
11 Criuleni	4,03	<div></div>	
12 Dondușeni	4,00	<div></div>	
13 Ocnîța	3,94	<div></div>	
14 Taraclia	3,69	<div></div>	
15 Orhei	3,64	<div></div>	
16 Drochia	3,56	<div></div>	
- Media pe țară	3,50	<div></div>	
17 Soroca	3,49	<div></div>	
18 Ungheni	3,42	<div></div>	
19 Rezina	3,39	<div></div>	
20 Rîșcani	3,34	<div></div>	
21 Fălești	3,29	<div></div>	
22 Hîncești	3,23	<div></div>	
23 Basarabeasca	3,11	<div></div>	
24 Călărași	2,98	<div></div>	
25 Cimișlia	2,98	<div></div>	
26 Căușeni	2,89	<div></div>	
27 Leova	2,80	<div></div>	
28 Florești	2,72	<div></div>	
29 Sîngerei	2,71	<div></div>	
30 Nisporeni	2,70	<div></div>	
31 Glodeni	2,69	<div></div>	
32 Ștefan Vodă	2,60	<div></div>	
33 Șoldănești	2,24	<div></div>	
34 Telenești	1,88	<div></div>	
35 Cantemir	1,86	<div></div>	

7.7 Creșterea naturală a populației

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ungheni	5,75	<div></div>	
2 Ialoveni	5,71	<div></div>	
3 Criuleni	5,59	<div></div>	
4 Strășeni	5,31	<div></div>	
5 Sîngerei	5,30	<div></div>	
6 Chișinău	5,25	<div></div>	
7 Dubăsari	5,20	<div></div>	
8 UTA Găgăuzia	5,19	<div></div>	
9 Cantemir	5,18	<div></div>	
10 Anenii Noi	5,07	<div></div>	
11 Bălți	4,94	<div></div>	
12 Cahul	4,86	<div></div>	
13 Telenești	4,81	<div></div>	
14 Orhei	4,76	<div></div>	
15 Leova	4,69	<div></div>	
16 Fălești	4,56	<div></div>	
17 Nisporeni	4,52	<div></div>	
18 Ștefan Vodă	4,44	<div></div>	
19 Hîncești	4,32	<div></div>	
- Media pe țară	4,10	<div></div>	
20 Căușeni	3,98	<div></div>	
21 Rezina	3,93	<div></div>	
22 Călărași	3,90	<div></div>	
23 Taraclia	3,81	<div></div>	
24 Glodeni	3,64	<div></div>	
25 Basarabeasca	3,52	<div></div>	
26 Cimișlia	3,48	<div></div>	
27 Șoldănești	3,39	<div></div>	
28 Florești	3,19	<div></div>	
29 Soroca	3,09	<div></div>	
30 Rîșcani	2,87	<div></div>	
31 Drochia	2,70	<div></div>	
32 Edineț	2,44	<div></div>	
33 Briceni	1,61	<div></div>	
34 Ocnîța	1,49	<div></div>	
35 Dondușeni	1,00	<div></div>	

7.8 Indicele de îmbătrânire

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ialoveni	5,70	<div></div>	
2 Cantemir	4,98	<div></div>	
3 Criuleni	4,90	<div></div>	
4 Leova	4,58	<div></div>	
5 Strășeni	4,47	<div></div>	
6 Chișinău	4,39	<div></div>	
7 Nisporeni	4,37	<div></div>	
8 Basarabeasca	4,33	<div></div>	
9 Telenești	4,24	<div></div>	
10 Cahul	4,23	<div></div>	
11 Anenii Noi	4,22	<div></div>	
12 Hîncești	4,21	<div></div>	
13 Ungheni	4,12	<div></div>	
14 UTA Găgăuzia	4,06	<div></div>	
15 Orhei	4,03	<div></div>	
16 Dubăsari	3,88	<div></div>	
17 Căușeni	3,76	<div></div>	
18 Ștefan Vodă	3,72	<div></div>	
19 Rezina	3,63	<div></div>	
20 Cimișlia	3,59	<div></div>	
21 Sîngerei	3,52	<div></div>	
22 Bălți	3,50	<div></div>	
- Media pe țară	3,50	<div></div>	
23 Călărași	3,40	<div></div>	
24 Șoldănești	3,19	<div></div>	
25 Taraclia	3,11	<div></div>	
26 Fălești	2,88	<div></div>	
27 Soroca	2,65	<div></div>	
28 Florești	2,47	<div></div>	
29 Glodeni	2,38	<div></div>	
30 Ocnîța	1,97	<div></div>	
31 Rîșcani	1,85	<div></div>	
32 Briceni	1,71	<div></div>	
33 Edineț	1,64	<div></div>	
34 Drochia	1,54	<div></div>	
35 Dondușeni	1,15	<div></div>	

7.9 Ponderea studenților în populația totală

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ungheni	5,49	<div></div>	
2 Criuleni	5,13	<div></div>	
3 Șoldănești	5,10	<div></div>	
4 Ialoveni	4,72	<div></div>	
5 Sîngerei	4,61	<div></div>	
6 Nisporeni	4,59	<div></div>	
7 Căușeni	4,04	<div></div>	
8 Telenești	3,93	<div></div>	
9 Cantemir	3,92	<div></div>	
10 Strășeni	3,92	<div></div>	
11 Cahul	3,58	<div></div>	
12 Ștefan Vodă	3,55	<div></div>	
13 Hîncești	3,41	<div></div>	
14 Chișinău	3,35	<div></div>	
15 Fălești	3,30	<div></div>	
16 Rezina	3,28	<div></div>	
17 Glodeni	3,25	<div></div>	
- Media pe țară	3,19	<div></div>	
18 Leova	3,16	<div></div>	
19 Anenii Noi	2,93	<div></div>	
20 UTA Găgăuzia	2,88	<div></div>	
21 Briceni	2,84	<div></div>	
22 Florești	2,80	<div></div>	
23 Orhei	2,64	<div></div>	
24 Edineț	2,34	<div></div>	
25 Drochia	2,33	<div></div>	
26 Rîșcani	2,33	<div></div>	
27 Călărași	2,29	<div></div>	
28 Dubăsari	2,28	<div></div>	
29 Bălți	2,26	<div></div>	
30 Taraclia	2,25	<div></div>	
31 Cimișlia	2,24	<div></div>	
32 Basarabeasca	1,97	<div></div>	
33 Soroca	1,87	<div></div>	
34 Dondușeni	1,81	<div></div>	
35 Ocnîța	1,15	<div></div>	

7.10 Echitatea în selectarea angajaților*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Anenii Noi	5,33	<div></div>	
2 Fălești	5,29	<div></div>	
3 Basarabeasca	5,09	<div></div>	
4 Edineț	5,06	<div></div>	
5 Telenești	5,05	<div></div>	
6 Florești	4,94	<div></div>	
7 Ștefan Vodă	4,93	<div></div>	
8 Orhei	4,89	<div></div>	
9 Cahul	4,88	<div></div>	
10 Singerei	4,82	<div></div>	
11 Ialoveni	4,77	<div></div>	
12 Ungheni	4,61	<div></div>	
13 Cantemir	4,53	<div></div>	
14 Drochia	4,50	<div></div>	
15 Călărași	4,43	<div></div>	
- Media pe țară	4,42	<div></div>	
16 Briceni	4,39	<div></div>	
17 Glodeni	4,39	<div></div>	
18 Cimișlia	4,33	<div></div>	
19 Leova	4,33	<div></div>	
20 Dubăsari	4,23	<div></div>	
21 Rîșcani	4,19	<div></div>	
22 Soroca	4,18	<div></div>	
23 Rezina	4,16	<div></div>	
24 Taraclia	4,13	<div></div>	
25 Ocnîța	4,13	<div></div>	
26 Chișinău	4,09	<div></div>	
27 Strășeni	4,06	<div></div>	
28 Nisporeni	4,06	<div></div>	
29 Bălți	4,06	<div></div>	
30 UTA Găgăuzia	4,00	<div></div>	
31 Hîncești	4,00	<div></div>	
32 Criuleni	4,00	<div></div>	
33 Șoldănești	3,95	<div></div>	
34 Căușeni	3,78	<div></div>	
35 Dondușeni	3,23	<div></div>	

7.11 Așteptările salariale*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ialoveni	4,43	<div></div>	
2 Edineț	4,28	<div></div>	
3 Florești	4,20	<div></div>	
4 Singerei	4,12	<div></div>	
5 Briceni	4,00	<div></div>	
6 Dondușeni	3,85	<div></div>	
7 Ocnîța	3,62	<div></div>	
8 Drochia	3,62	<div></div>	
9 Strășeni	3,56	<div></div>	
10 Glodeni	3,56	<div></div>	
11 Căușeni	3,44	<div></div>	
12 Fălești	3,43	<div></div>	
13 Cantemir	3,42	<div></div>	
14 Ungheni	3,39	<div></div>	
15 Anenii Noi	3,38	<div></div>	
16 Telenești	3,37	<div></div>	
17 Orhei	3,33	<div></div>	
18 Rîșcani	3,31	<div></div>	
- Media pe țară	3,30	<div></div>	
19 UTA Găgăuzia	3,25	<div></div>	
20 Călărași	3,20	<div></div>	
21 Basarabeasca	3,18	<div></div>	
22 Cahul	3,18	<div></div>	
23 Chișinău	3,17	<div></div>	
24 Leova	3,13	<div></div>	
25 Hîncești	3,11	<div></div>	
26 Bălți	3,11	<div></div>	
27 Cimișlia	3,00	<div></div>	
28 Taraclia	2,93	<div></div>	
29 Soroca	2,92	<div></div>	
30 Criuleni	2,89	<div></div>	
31 Șoldănești	2,84	<div></div>	
32 Dubăsari	2,62	<div></div>	
33 Ștefan Vodă	2,50	<div></div>	
34 Nisporeni	2,44	<div></div>	
35 Rezina	1,56	<div></div>	

7.12 Disciplina și eforturile angajaților*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Nisporeni	5,56	<div></div>	
2 Criuleni	5,40	<div></div>	
3 Drochia	5,07	<div></div>	
4 Anenii Noi	4,92	<div></div>	
5 Fălești	4,88	<div></div>	
6 Basarabeasca	4,82	<div></div>	
7 Edineț	4,78	<div></div>	
8 Cahul	4,76	<div></div>	
9 Ialoveni	4,75	<div></div>	
10 Florești	4,73	<div></div>	
11 Ștefan Vodă	4,71	<div></div>	
12 Ungheni	4,61	<div></div>	
13 Telenești	4,58	<div></div>	
14 Soroca	4,50	<div></div>	
15 Glodeni	4,50	<div></div>	
16 Cimișlia	4,46	<div></div>	
17 Orhei	4,44	<div></div>	
18 Singerei	4,41	<div></div>	
19 Taraclia	4,40	<div></div>	
- Media pe țară	4,40	<div></div>	
20 Dubăsari	4,38	<div></div>	
21 Briceni	4,38	<div></div>	
22 Ocnîța	4,27	<div></div>	
23 Rezina	4,23	<div></div>	
24 Rîșcani	4,19	<div></div>	
25 Strășeni	4,18	<div></div>	
26 Cantemir	4,11	<div></div>	
27 UTA Găgăuzia	4,07	<div></div>	
28 Chișinău	3,96	<div></div>	
29 Leova	3,87	<div></div>	
30 Hîncești	3,82	<div></div>	
31 Călărași	3,79	<div></div>	
32 Căușeni	3,75	<div></div>	
33 Bălți	3,71	<div></div>	
34 Șoldănești	3,53	<div></div>	
35 Dondușeni	3,46	<div></div>	

7.13 Motivația angajaților pentru sporirea productivității*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Nisporeni	5,44	<div></div>	
2 Anenii Noi	4,83	<div></div>	
3 Basarabeasca	4,82	<div></div>	
4 Briceni	4,80	<div></div>	
5 Drochia	4,57	<div></div>	
6 Orhei	4,56	<div></div>	
7 Fălești	4,50	<div></div>	
8 Soroca	4,42	<div></div>	
9 Sîngerei	4,35	<div></div>	
10 Cimișlia	4,33	<div></div>	
11 Rezina	4,31	<div></div>	
12 Cahul	4,29	<div></div>	
13 Florești	4,20	<div></div>	
14 Edineț	4,17	<div></div>	
15 Călărași	4,13	<div></div>	
16 Rîșcani	4,13	<div></div>	
17 Dubăsari	4,08	<div></div>	
- Media pe țară	4,04	<div></div>	
18 Criuleni	4,00	<div></div>	
19 Glodeni	3,89	<div></div>	
20 Taraclia	3,87	<div></div>	
21 Bălți	3,82	<div></div>	
22 UTA Găgăuzia	3,82	<div></div>	
23 Hîncești	3,82	<div></div>	
24 Cantemir	3,79	<div></div>	
25 Strășeni	3,75	<div></div>	
26 Chișinău	3,74	<div></div>	
27 Ștefan Vodă	3,71	<div></div>	
28 Dondușeni	3,69	<div></div>	
29 Ocnița	3,60	<div></div>	
30 Căușeni	3,50	<div></div>	
31 Telenești	3,37	<div></div>	
32 Ungheni	3,33	<div></div>	
33 Șoldănești	3,32	<div></div>	
34 Leova	3,20	<div></div>	
35 Ialoveni	3,14	<div></div>	

8.1 Nivelul de studii*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Cahul	4,53	<div></div>	
2 Ialoveni	4,46	<div></div>	
3 Dubăsari	4,42	<div></div>	
4 Ștefan Vodă	4,36	<div></div>	
5 Sîngerei	4,29	<div></div>	
6 Drochia	4,27	<div></div>	
7 Strășeni	4,25	<div></div>	
8 Criuleni	4,20	<div></div>	
9 Briceni	4,13	<div></div>	
10 Fălești	4,13	<div></div>	
11 Anenii Noi	4,08	<div></div>	
12 Dondușeni	4,08	<div></div>	
13 Orhei	4,06	<div></div>	
14 Ungheni	4,05	<div></div>	
15 UTA Găgăuzia	4,04	<div></div>	
- Media pe țară	3,94	<div></div>	
16 Glodeni	3,94	<div></div>	
17 Florești	3,94	<div></div>	
18 Rezina	3,89	<div></div>	
19 Leova	3,87	<div></div>	
20 Taraclia	3,87	<div></div>	
21 Bălți	3,83	<div></div>	
22 Cimișlia	3,83	<div></div>	
23 Soroca	3,82	<div></div>	
24 Hîncești	3,82	<div></div>	
25 Nisporeni	3,81	<div></div>	
26 Rîșcani	3,81	<div></div>	
27 Căușeni	3,78	<div></div>	
28 Edineț	3,78	<div></div>	
29 Călărași	3,71	<div></div>	
30 Chișinău	3,71	<div></div>	
31 Telenești	3,67	<div></div>	
32 Ocnița	3,67	<div></div>	
33 Șoldănești	3,63	<div></div>	
34 Basarabeasca	3,18	<div></div>	
35 Cantemir	3,16	<div></div>	

8.2 Calificarea angajaților*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ștefan Vodă	4,14	<div></div>	
2 Cahul	4,00	<div></div>	
3 Căușeni	4,00	<div></div>	
4 Rîșcani	3,88	<div></div>	
5 Drochia	3,67	<div></div>	
6 Fălești	3,63	<div></div>	
7 Dubăsari	3,58	<div></div>	
8 Anenii Noi	3,57	<div></div>	
9 Ialoveni	3,54	<div></div>	
10 Sîngerei	3,47	<div></div>	
11 Taraclia	3,40	<div></div>	
12 Glodeni	3,39	<div></div>	
13 Chișinău	3,26	<div></div>	
14 Dondușeni	3,23	<div></div>	
15 UTA Găgăuzia	3,21	<div></div>	
16 Edineț	3,17	<div></div>	
17 Ocnița	3,13	<div></div>	
18 Călărași	3,13	<div></div>	
19 Florești	3,12	<div></div>	
- Media pe țară	3,10	<div></div>	
20 Ungheni	3,00	<div></div>	
21 Briceni	3,00	<div></div>	
22 Orhei	2,94	<div></div>	
23 Leova	2,93	<div></div>	
24 Hîncești	2,91	<div></div>	
25 Șoldănești	2,89	<div></div>	
26 Telenești	2,79	<div></div>	
27 Strășeni	2,76	<div></div>	
28 Bălți	2,72	<div></div>	
29 Rezina	2,58	<div></div>	
30 Nisporeni	2,53	<div></div>	
31 Cantemir	2,53	<div></div>	
32 Soroca	2,25	<div></div>	
33 Cimișlia	2,22	<div></div>	
34 Basarabeasca	2,09	<div></div>	
35 Criuleni	1,90	<div></div>	

8.3 Calificarea celor aflați în căutare de locuri de muncă*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Rîșcani	4,06		
2 Ștefan Vodă	3,69		
3 Dondușeni	3,62		
4 Cahul	3,59		
5 Căușeni	3,56		
6 Taraclia	3,53		
7 Drochia	3,40		
8 Dubăsari	3,33		
9 Ialoveni	3,27		
10 Singerei	3,24		
11 Fălești	3,13		
12 UTA Găgăuzia	3,11		
13 Glodeni	3,06		
14 Anenii Noi	3,00		
15 Chișinău	3,00		
16 Leova	3,00		
17 Florești	3,00		
18 Ungheni	3,00		
- Media pe țară	2,91		
19 Strășeni	2,88		
20 Șoldănești	2,84		
21 Edineț	2,83		
22 Briceni	2,78		
23 Călărași	2,73		
24 Hîncești	2,73		
25 Cantemir	2,68		
26 Orhei	2,67		
27 Bălți	2,61		
28 Telenești	2,58		
29 Ocnița	2,47		
30 Soroca	2,38		
31 Cimișlia	2,22		
32 Criuleni	2,20		
33 Nisporeni	2,06		
34 Rezina	1,95		
35 Basarabeasca	1,82		

8.4 Competențe lingvistice: limba maternă*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Telenești	5,42		
2 Fălești	5,25		
3 Florești	5,24		
4 Căușeni	5,11		
5 Anenii Noi	4,93		
6 Dubăsari	4,92		
7 Ștefan Vodă	4,86		
8 Dondușeni	4,77		
9 Singerei	4,76		
10 Șoldănești	4,74		
11 Orhei	4,71		
12 Ialoveni	4,69		
13 Edineț	4,67		
14 Ungheni	4,61		
15 Criuleni	4,60		
16 Hîncești	4,55		
17 Drochia	4,53		
18 Cantemir	4,53		
19 Nisporeni	4,50		
- Media pe țară	4,48		
20 Strășeni	4,44		
21 Rîșcani	4,44		
22 Chișinău	4,41		
23 Taraclia	4,40		
24 Rezina	4,37		
25 Cahul	4,29		
26 Glodeni	4,28		
27 Leova	4,27		
28 Călărași	4,21		
29 Soroca	4,00		
30 UTA Găgăuzia	3,96		
31 Briceni	3,89		
32 Basarabeasca	3,82		
33 Cimișlia	3,78		
34 Ocnița	3,67		
35 Bălți	3,22		

8.5 Competențe lingvistice: limbi străine*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Cahul	3,82		
2 Hîncești	3,73		
3 Glodeni	3,67		
4 Fălești	3,63		
5 Singerei	3,59		
6 Ungheni	3,58		
7 Anenii Noi	3,57		
8 Ialoveni	3,54		
9 Criuleni	3,50		
10 Dubăsari	3,50		
11 Strășeni	3,40		
12 Rîșcani	3,38		
13 Bălți	3,35		
14 Nisporeni	3,33		
15 Briceni	3,24		
16 Chișinău	3,23		
17 Edineț	3,22		
18 Ocnița	3,20		
19 Leova	3,20		
- Media pe țară	3,19		
20 Cantemir	3,16		
21 Dondușeni	3,15		
22 Cimișlia	3,11		
23 UTA Găgăuzia	3,07		
24 Taraclia	3,07		
25 Florești	3,00		
26 Orhei	3,00		
27 Rezina	2,95		
28 Drochia	2,87		
29 Ștefan Vodă	2,86		
30 Telenești	2,84		
31 Soroca	2,71		
32 Călărași	2,67		
33 Căușeni	2,56		
34 Basarabeasca	2,55		
35 Șoldănești	2,32		

8.6 Cunoștințe despre științele naturii*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Ștefan Vodă	4,79	<div></div>	
2 Sîngerei	4,50	<div></div>	
3 Dubăsari	4,42	<div></div>	
4 Fălești	4,25	<div></div>	
5 Criuleni	4,11	<div></div>	
6 Anenii Noi	4,09	<div></div>	
7 Rîșcani	4,07	<div></div>	
8 Hîncești	4,00	<div></div>	
9 Ungheni	3,95	<div></div>	
10 Glodeni	3,94	<div></div>	
11 Florești	3,94	<div></div>	
12 Strășeni	3,93	<div></div>	
13 Rezina	3,89	<div></div>	
14 Edineț	3,83	<div></div>	
15 Nisporeni	3,80	<div></div>	
16 Drochia	3,80	<div></div>	
17 Dondușeni	3,77	<div></div>	
18 Cahul	3,76	<div></div>	
- Media pe țară	3,74	<div></div>	
19 Taraclia	3,73	<div></div>	
20 Ialoveni	3,69	<div></div>	
21 Căușeni	3,67	<div></div>	
22 Chișinău	3,67	<div></div>	
23 Cantemir	3,63	<div></div>	
24 Leova	3,60	<div></div>	
25 Șoldănești	3,56	<div></div>	
26 Călărași	3,54	<div></div>	
27 Telenești	3,53	<div></div>	
28 Bălți	3,50	<div></div>	
29 Ocnița	3,50	<div></div>	
30 Orhei	3,35	<div></div>	
31 Briceni	3,29	<div></div>	
32 Cimișlia	3,28	<div></div>	
33 UTA Găgăuzia	3,21	<div></div>	
34 Soroca	2,94	<div></div>	
35 Basarabeasca	2,20	<div></div>	

8.7 Rata de promovare a examenelor

Raionul	Punctajul	1	6
1 Bălți	4,81	<div></div>	
2 Rîșcani	4,72	<div></div>	
3 Nisporeni	4,68	<div></div>	
4 Chișinău	4,20	<div></div>	
5 Criuleni	4,19	<div></div>	
6 Sîngerei	3,93	<div></div>	
7 Cantemir	3,89	<div></div>	
8 Ungheni	3,83	<div></div>	
9 Cahul	3,78	<div></div>	
10 Căușeni	3,70	<div></div>	
11 Drochia	3,67	<div></div>	
12 Anenii Noi	3,52	<div></div>	
13 Taraclia	3,51	<div></div>	
14 Ialoveni	3,47	<div></div>	
15 Călărași	3,43	<div></div>	
16 Hîncești	3,40	<div></div>	
17 Telenești	3,35	<div></div>	
- Media pe țară	3,29	<div></div>	
18 Dubăsari	3,29	<div></div>	
19 UTA Găgăuzia	3,27	<div></div>	
20 Leova	3,23	<div></div>	
21 Strășeni	3,20	<div></div>	
22 Orhei	3,19	<div></div>	
23 Fălești	3,18	<div></div>	
24 Basarabeasca	3,00	<div></div>	
25 Șoldănești	2,85	<div></div>	
26 Edineț	2,74	<div></div>	
27 Ștefan Vodă	2,72	<div></div>	
28 Dondușeni	2,67	<div></div>	
29 Glodeni	2,63	<div></div>	
30 Rezina	2,57	<div></div>	
31 Ocnița	2,57	<div></div>	
32 Cimișlia	2,35	<div></div>	
33 Soroca	2,20	<div></div>	
34 Florești	2,15	<div></div>	
35 Briceni	1,40	<div></div>	

8.8 Disponibilitatea forței de muncă de calificare înaltă*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Rîșcani	4,69	<div></div>	
2 Șoldănești	4,11	<div></div>	
3 Drochia	4,00	<div></div>	
4 Orhei	3,89	<div></div>	
5 Dondușeni	3,77	<div></div>	
6 Chișinău	3,74	<div></div>	
7 Florești	3,71	<div></div>	
8 Ștefan Vodă	3,64	<div></div>	
9 Ialoveni	3,62	<div></div>	
10 Ungheni	3,61	<div></div>	
11 Edineț	3,61	<div></div>	
12 Dubăsari	3,58	<div></div>	
13 Sîngerei	3,53	<div></div>	
14 Glodeni	3,39	<div></div>	
15 Fălești	3,38	<div></div>	
16 Căușeni	3,33	<div></div>	
- Media pe țară	3,28	<div></div>	
17 Taraclia	3,27	<div></div>	
18 UTA Găgăuzia	3,25	<div></div>	
19 Anenii Noi	3,23	<div></div>	
20 Leova	3,20	<div></div>	
21 Strășeni	3,12	<div></div>	
22 Cahul	3,06	<div></div>	
23 Briceni	3,06	<div></div>	
24 Telenești	3,05	<div></div>	
25 Soroca	2,94	<div></div>	
26 Bălți	2,89	<div></div>	
27 Ocnița	2,87	<div></div>	
28 Călărași	2,86	<div></div>	
29 Rezina	2,84	<div></div>	
30 Nisporeni	2,82	<div></div>	
31 Cantemir	2,79	<div></div>	
32 Hîncești	2,73	<div></div>	
33 Basarabeasca	2,73	<div></div>	
34 Criuleni	2,60	<div></div>	
35 Cimișlia	2,00	<div></div>	

8.9 Disponibilitatea forței de muncă calificate parțial*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Orhei	5,44	<div></div>	
2 Șoldănești	5,00	<div></div>	
3 Rîșcani	4,88	<div></div>	
4 Sîngerei	4,71	<div></div>	
5 Ștefan Vodă	4,29	<div></div>	
6 Glodeni	4,28	<div></div>	
7 Drochia	4,13	<div></div>	
8 Telenești	4,05	<div></div>	
9 Chișinău	4,04	<div></div>	
10 Dondușeni	4,00	<div></div>	
11 Ialoveni	4,00	<div></div>	
12 Edineț	3,94	<div></div>	
13 Strășeni	3,94	<div></div>	
14 Fălești	3,88	<div></div>	
- Media pe țară	3,87	<div></div>	
15 Cantemir	3,79	<div></div>	
16 Anenii Noi	3,77	<div></div>	
17 Cahul	3,76	<div></div>	
18 Florești	3,76	<div></div>	
19 Rezina	3,68	<div></div>	
20 Dubăsari	3,67	<div></div>	
21 Leova	3,67	<div></div>	
22 Căușeni	3,67	<div></div>	
23 Călărași	3,64	<div></div>	
24 Ungheni	3,63	<div></div>	
25 Soroca	3,63	<div></div>	
26 Taraclia	3,60	<div></div>	
27 UTA Găgăuzia	3,54	<div></div>	
28 Briceni	3,50	<div></div>	
29 Nisporeni	3,47	<div></div>	
30 Hîncești	3,45	<div></div>	
31 Criuleni	3,44	<div></div>	
32 Bălți	3,44	<div></div>	
33 Cimișlia	3,39	<div></div>	
34 Ocnîța	3,33	<div></div>	
35 Basarabeasca	3,00	<div></div>	

8.10 Disponibilitatea forței de muncă necalificate*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Orhei	5,83	<div></div>	
2 Șoldănești	5,42	<div></div>	
3 Telenești	5,42	<div></div>	
4 Sîngerei	5,41	<div></div>	
5 Basarabeasca	5,00	<div></div>	
6 Rîșcani	5,00	<div></div>	
7 Călărași	4,57	<div></div>	
8 Cimișlia	4,56	<div></div>	
9 Ialoveni	4,54	<div></div>	
10 Cantemir	4,53	<div></div>	
11 Rezina	4,42	<div></div>	
12 Criuleni	4,40	<div></div>	
13 Fălești	4,38	<div></div>	
14 Ștefan Vodă	4,36	<div></div>	
15 Strășeni	4,35	<div></div>	
- Media pe țară	4,34	<div></div>	
16 Leova	4,33	<div></div>	
17 Drochia	4,33	<div></div>	
18 Dubăsari	4,33	<div></div>	
19 Cahul	4,29	<div></div>	
20 Soroca	4,25	<div></div>	
21 Glodeni	4,22	<div></div>	
22 Căușeni	4,22	<div></div>	
23 Dondușeni	4,15	<div></div>	
24 UTA Găgăuzia	4,14	<div></div>	
25 Anenii Noi	4,07	<div></div>	
26 Nisporeni	4,06	<div></div>	
27 Ungheni	4,00	<div></div>	
28 Florești	4,00	<div></div>	
29 Bălți	3,89	<div></div>	
30 Edineț	3,83	<div></div>	
31 Briceni	3,71	<div></div>	
32 Ocnîța	3,60	<div></div>	
33 Hîncești	3,55	<div></div>	
34 Chișinău	3,48	<div></div>	
35 Taraclia	3,40	<div></div>	

8.11 Legătura dintre școlile profesionale și piața muncii*

Raionul	Punctajul	1	6
1 Șoldănești	5,40	<div></div>	
2 Cahul	4,12	<div></div>	
3 Nisporeni	4,07	<div></div>	
4 Ștefan Vodă	3,79	<div></div>	
5 Sîngerei	3,69	<div></div>	
6 Rîșcani	3,63	<div></div>	
7 Florești	3,59	<div></div>	
8 Căușeni	3,56	<div></div>	
9 Orhei	3,46	<div></div>	
10 Strășeni	3,31	<div></div>	
11 Ocnîța	3,27	<div></div>	
12 Taraclia	3,27	<div></div>	
13 Edineț	3,22	<div></div>	
14 Dubăsari	3,17	<div></div>	
15 Cantemir	3,16	<div></div>	
- Media pe țară	3,14	<div></div>	
16 Ungheni	3,11	<div></div>	
17 UTA Găgăuzia	3,07	<div></div>	
18 Călărași	3,07	<div></div>	
19 Leova	3,00	<div></div>	
20 Hîncești	3,00	<div></div>	
21 Ialoveni	3,00	<div></div>	
22 Dondușeni	3,00	<div></div>	
23 Briceni	3,00	<div></div>	
24 Glodeni	2,94	<div></div>	
25 Chișinău	2,91	<div></div>	
26 Anenii Noi	2,79	<div></div>	
27 Bălți	2,78	<div></div>	
28 Drochia	2,67	<div></div>	
29 Basarabeasca	2,64	<div></div>	
30 Rezina	2,53	<div></div>	
31 Fălești	2,50	<div></div>	
32 Soroca	2,38	<div></div>	
33 Telenești	2,37	<div></div>	
34 Cimișlia	2,33	<div></div>	
35 Criuleni	2,13	<div></div>	

Indicele de dezvoltare al mediului de afaceri local

2016

Liubomir Chiriac, PhD, vicedirector, IDIS Viitorul
Tatiana Lariuşin, PhD, economist senior, IDIS Viitorul
Ion Butmalai, economist, IDIS Viitorul
Peter Golias, PhD, director, INEKO

Studiul a fost elaborat cu suportul financiar din partea Asistenței oficiale pentru dezvoltare oferite de Republica Slovacia (SlovakAid) și a Ambasadei SUA, fiind parte a Proiectului "Administrații publice locale transparente, viabile din punct de vedere financiar și competitive în Moldova" implementat de organizația neguvernamentală non-profit INEKO și de IDIS "Viitorul".